

1332

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 41 (92)
13 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940-Ε

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 41 — 13 Ἰουλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » »	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » »	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας	1
Ἀμερικῆς Δολ.	6
Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Ἡ ἀξία τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων καὶ τῆς οἰκονομίας.

Ἡ κυρία Γιαννούλα ἔχει τρία παιδιά, τὸν Ἀντωνάκη, τὸν Κωστάκη καὶ τὴν Ζήνα. Ὁ Κωστάκης, ποὺ εἶναι μεγαλύτερος, ἔχει μέσα στὸ ντουλάπι ἕνα κουμπαρᾶ. Ὅταν τοῦ περισσεύουν δραχμὲς τὶς βάζει μέσα στὸν κουμπαρᾶ. Μιὰ μέρα τοὺς εἶπε ὁ διδάσκαλος γιὰ τὸ Ταμιευτήριον ὅτι ὁποιου παιδιοῦ τοῦ περισσεύουν λεπτὰ μπορεῖ νὰ τὰ βάλη στὸ Ταμιευτήριον.

Καὶ σιγὰ σιγὰ μὲ τὰ τάλληρα καὶ μὲ τὶς δραχμὲς ποὺ θὰ βάζῃ τακτικὰ μπορεῖ νὰ μαζευθοῦν χιλιάδες. Τότε λοιπὸν ὁ Κωστάκης ἔσπασε τὸν κουμπαρᾶ του καὶ μέτρησε. Εἶχε 150 δραχμές. Ἀμέσως τὶς ἐπῆγε εἰς τὸ Ταμιευτήριον. Ὁ Προϊστάμενος τοῦ ἔδωσε ἕνα βιβλιαράκι. Φαντασθῆτε τὴν χαρὰ τοῦ Κωστάκη ὅταν ἔβαλε στὴν τσέπη του τὸ βιβλιαράκι. Ἀπὸ τότε ὁ Κωστάκης προσπαθοῦσε ὅσον περισσότερον μποροῦσε νὰ μαζεύῃ δραχμὲς γιὰ νὰ τὶς βάζῃ στὸ Ταμιευτήριον.

Ὁ Κωστάκης δὲν ἦταν τεμπέλης καὶ περήφανος. Ὅταν τὸν ἔστελνε κάποιος ξένος στὴ δουλειά του, πήγαινε. Καὶ ὁ ξένος τοῦ ἔδινε γιὰ τὸν κόπο του πότε τάλληρο καὶ πότε δραχμή. Δὲν ἦταν σὰν μερικὰ παιδιὰ ποὺ δὲ θέλουν νὰ κάμουν ξένη δουλειά. Τοῦ Κωστάκη ὁ πατέρας ἦταν καπετάνιος, εἶχε δικό του καΐκι καὶ ὅταν γύριζε ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ ἔδινε πολλὰ πράματα, τοῦ ἔδινε καὶ λεπτὰ γιὰ νὰ ἀγοράσῃ ἐκεῖνος ὅ,τι ἤθελε.

Ὁ Κωστάκης ὅμως δὲν τὰ ἐξώδευε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλλὰ τὰ πήγαινε στὸ Ταμιευτήριον. Τὸν καιρὸ ποὺ πρωτοέβαλε ὁ Κωστάκης τὶς 150 δραχμὲς ἦταν στὴ Γ΄ τάξι τοῦ Δημοτικοῦ, μὰ ὥσπου νὰ τελειώσῃ τὸ Γυμνάσιο εἶχαν μαζευθῆ 120 χιλιάδες. Ὁ πατέρας του τὸν ἐπῆγε καὶ στὸ Πανεπιστήμιο γιὰ νὰ βγῇ δικηγόρος. Ὁ πατέρας του, ὁ καπετὰν Δημήτρης, τοῦ ἔστελνε πολλὰ λεπτά, γιατὶ ἤξερε ὅτι μέσα στὴν Ἀθήνα ξοδεύονται γρήγορα τὰ λεπτά. Ὁ Κωστάκης ὅμως ἔκανε οἰκονομία καὶ σὲ δύο χρόνια μέσα στὴν Ἀθήνα ἐμάζευσε 50 χιλιάδες μὲ τοὺς τόκους μαζί. Ἀλλὰ μιὰ μέρα ἔμαθε κάτι θλιβερόν. Ὅτι ὁ πατέρας του, ὁ καπετὰν Δημήτρης, ἐναυάγησε στὸ μέσον τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Καὶ ὅτι μόλις κατώρθωσε νὰ σώσῃ τοὺς ναύτας του καὶ τὸν ἑαυτό του σὲ μία βάρκα, τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσαν, ἕνα χάρτη, ἕνα ρολόγι καὶ ἄλλο τίποτε. Δὲν πρόλαβε τοὐλάχιστον νὰ πάρῃ τὰ λεπτά του.

Καὶ ὅταν ἔφθασε στὸ χωριό του ἔπεσε ἄρρωστος ἀπὸ τὴν στενοχώρια του, γιατὶ λεπτὰ δὲν εἶχε, δὲν ἔφταναν νὰ κάμῃ ἄλλο καΐκι. Καὶ δευλειὰ δὲν ἤξερε ἄλλη. Ὁ Κωστάκης τότε ἦρθε στὸ χωριὸ γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν πατέρα του. Ὅταν ἔφθασε στὸ σπίτι, τὸν ἀγκάλιασε ἡ μητέρα του καὶ ὁ πατέρας του, καὶ ἔκλαιγαν γιὰ τὸ δυστύχημά τους.

Τότε ὁ Κωστάκης εἶπε: «Μὴν στενοχωριέσαι πατέρα. Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ κάμῃς καινούργιο καΐκι». Τότε ἐγέλασαν οἱ γονεῖς του. Ἐνόμιζαν πὼς τὰ ἔλεγε ἀστεῖα. Ὅταν ὅμως ἔβγαλε ὁ Κωστάκης τὰ βιβλιαράκια του, τότε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του ἔμειναν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Δὲν ἤξεραν ποῦ βρῆκε ὁ Κωστάκης τόσα λεπτά. Ὅταν ὅμως διηγήθηκε τὴν ἱστορία ὅτι ἀπὸ 10 χρονῶν παιδὶ ἄρχισε νὰ μαζεύῃ μιὰ - μιὰ τὶς δραχμοῦλες ποὺ τοῦ ἔδιναν καὶ σιγὰ - σιγὰ μὲ τοὺς τόκους τοῦ Ταμιευτηρίου καὶ τὴν οἰκονομίαν του ὥσπου νὰ γίνῃ 22 χρονῶν κατώρθωσε νὰ μαζέψῃ 170 χιλιάδες, τότε ἄρχισαν νὰ τὸν φιλοῦν μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

Κι᾿ ἔτσι ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἀγόρασε μαζὶ μὲ ἕναν φίλον του ὁ καπετὰν Δημήτρης συνεταιρικὸ καΐκι. Καὶ ὁ Κωστάκης συνέχισε τὶς σπουδές του. Λοιπὸν ὁ σωτὴρ τοῦ καπετὰν Δημήτρη ἦταν ὁ δάσκαλος καὶ τὸ Ταμιευτήριον.

Ἐλευθερία Ἀρ. Παρμάγκου
Μαθήτρια Ε΄ τάξεως Α΄ Δημοτικοῦ Σχολείου
Ἀντίσσης — Λέσβου

ΑΙ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Δὲν εἶναι αἱ περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς θερινῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ μοναδικὸς λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὸ γεγονὸς τόση σημασία ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν. Ὑπὸ οἱασδήποτε συνθήκας τὸ ἔργον θὰ ἐδικαιολόγει ὅλον μας τὸν ἐνθουσιασμόν. Ἔπειτα ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον, ἡ βασιλικὴ σκηνὴ εἶναι τὸ περιφανέστερον πνευματικὸν τρόπαιον ποὺ ἐστήσαμεν εἰς τὴν παλαιὰν καὶ ἀρχοντικὴν βορειοελλαδικήν μας μητρόπολιν. Ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἀργήσαμε κάπως. Ἅμα ὅμως ἀναμετρήση τὰ περιπετειώδη καὶ κοσμογονικὰ συμβάντα, ποὺ ἐμεσολάβησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποὺ ἀνεκτήθη ἡ Ἑλληνικὴ Μακεδονία εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Ἀνατολὴν γενικῶς καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου καὶ εἰς τὴν περιοχήν της, θὰ δικαιολογήση αὐτὴν τὴν βραδύτητα. Τρεῖς δεκαετηρίδες χρόνου εἰς τὴν ζωὴν μιᾶς Χώρας καὶ ἑνὸς λαοῦ, ποὺ μετρᾶται μὲ τοὺς αἰῶνας, εἶναι μία βραχυτάτη διαδρομὴ καὶ εἶναι ἐπίκαιρον νὰ τονίσωμεν σήμερον ὅτι τὴν διαδρομὴν αὐτὴν ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν ἔζησε ἔντονα, τὴν ἐγέμισε μὲ ἔργα καὶ δημιουργικὸν μόχθον, μὲ ὀδύνας καὶ μὲ θυσίας, ποὺ τὰς χαρακτηρίζει τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο πνεῦμα τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς, ποὺ ἀνορθώνει καὶ φωτίζει καὶ δημιουργεῖ τὴν ἱστορίαν.

Δὲν θὰ εὑρεθῆ εἰς τὸν Κόσμον οὔτε ἓν ἀνθρώπινον ὄν, μὲ καθαρὰν καὶ δικαίαν συνείδησιν, ἔχον γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ νικηφόρος Ἑλλὰς ἀποκατεστάθη εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸ ὁποῖον δὲν θ' ἀναγνωρίση ὅτι αὐτὸ ποὺ ἐπραγματοποιήσαμεν ἐκεῖ ἐπάνω φέρει ὅλα τὰ γνήσια γνωρίσματα μιᾶς ἀναγεννήσεως. Ἀπὸ τὸν πλατύστερνον μακεδονικὸν κάμπον ἕως τὰς ἀναπεπταμένας ἀκτὰς καὶ τοὺς βαρεῖς ὀρεινοὺς ὄγκους, τὰ πάντα, φύσις καὶ ἀνθρώπινοι οἰκισμοί, ἠσθάνθησαν ἕως τὰ βάθη των καὶ ἐδέχθησαν τὴν ἀναμορφωτικὴν σφραγῖδα τῆς ἑλληνικῆς δημιουργικῆς ἐργασίας. Ἕνας κόσμος νέος, πυκνός, ρωμαλέος, ταχύς, κατέκλυσε καὶ κατεπλημμύρισε καὶ μετεμόρφωσε τὴν Χώραν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ἐξαιρέσει τῶν σεβασμίων προσκυνημάτων καὶ τῶν μνημείων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν μέσων αἰώνων, ποὺ καὶ αὐτὰ ἀκόμη ἀκτινοβολοῦν σήμερον μὲ νέαν μεγαλοπρέπειαν καὶ νέαν λάμψιν, ὅ,τι ὑπάρχει ἐκεῖ ἐπάνω εἶναι νέον. Προϊὸν πνεύματος καὶ μόχθου καὶ προσπαθείας ἑλληνικῆς. Καὶ θὰ ἐχρειάζετο ὁ καθυστερημένος περιηγητής, ποὺ ἐταξίδευσεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα πρὸ τοῦ 1912, ἐὰν ἤθελε νὰ ἐπανεύρη τὸ χρῶμα καὶ τὸν τόνον τοῦ τοπίου ποὺ εἶχε γνωρίσει, νὰ διέλθη, εἰς ἀναζήτησίν του, πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς βορρᾶν τὰ ἑλληνικὰ σύνορα.

Φυσικὰ κάθε ἀναδημιουργία προϋποθέτει ἐκδαπάνησιν. Καὶ ἦτο ἑπόμενον, ἀναθεμελιώνων, ὁ Ἑλληνισμός, τὴν ζωήν του εἰς τὰς ἀνακτηθείσας προγονικὰς Χώρας, ἐκεῖ ἐπάνω, ν' ἀρχίση ἀπὸ τὰ ὑλικώτερα. Τὸ ὅτι ἦλθεν ἡ σειρὰ τῶν πνευματικῶν προσπαθειῶν εἶναι σημεῖον ὅτι ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ ἡ ὑλικὴ οἰκοδόμησις. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ἐξήγησιν τοῦ πανηγυρικοῦ τόνου ποὺ ἐδόθη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς βασιλικῆς σκηνῆς. Ὑπάρχει εἰς τὸν τόνον αὐτὸν κάτι ποὺ συγκινεῖ ἀληθινά. Τὸ αἴσθημα τοῦ δένδρου ποὺ ἐνδύεται τὸν κόσμον τῆς πρώτης ἀνθήσεως. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἐξήγησις αὐτοῦ τοῦ τόνου. Αὐτὴ ποὺ ἐτόνισεν εἰς τὰς δηλώσεις του, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ γεγονότος, ὁ Ἀρχηγός, ὀνομάζων τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς βασιλικῆς σκηνῆς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἑορτὴν «ἑλληνικήν». Οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῆ κανεὶς ἄλλον, ἐξ ἴσου ἀκριβῆ, χαρακτηρισμόν. Ἡ ἔννοια τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι κάτι ποὺ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ χωρίση ἀπὸ τὴν πνευματικότητα. Καὶ ὡς ἱστορικὸν καὶ ἐθνολογικὸν καὶ ὡς γεωγραφικὸν ἀκόμη φαινόμενον, ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν εἶναι παρὰ πνευματικότης. Εἰς τὸ πεδίον τῆς ἱστορίας ἡ ἐμφάνισίς του θέτει τὰ ὅρια διαχωρισμοῦ μεταξὺ τῶν βαρβάρων χρόνων καὶ τῆς νεωτέρας ἀνθρωπότητος καὶ εἶναι παράλληλος μὲ τὴν συμβολικὴν σκηνὴν τῆς κοσμογονίας, κατὰ τὴν ὁποίαν «ὁ Θεὸς διεχώρισεν ἀναμέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους καὶ ἐκάλεσε τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα». Ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνας κατατρεγμοῦ καὶ συμφορῶν καὶ χωρὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συμφορῶν αὐτῶν καὶ τοῦ κατατρεγμοῦ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ σιγήση τὸ λάλον ὕδωρ τῆς πηγῆς αὐτῆς τῆς πνευματικότητος, ὁ Ἑλληνισμός, ἀνασκοπῶν σήμερον κριτικῶς, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν συγχρόνων γεγονότων, τὴν ἱστορίαν, ἠμπορεῖ, χωρὶς περιττὴν ἔπαρσιν ἀλλὰ μὲ κατανόησιν ἤρεμον καὶ γαληνιαίαν, νὰ ἐπαναλάβη τὴν διαπίστωσιν τοῦ ξένου στοχαστοῦ, ὅτι «ἐξαιρέσει τῶν τυφλῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, πᾶν ὅ,τι κινεῖται καὶ ὑπάρχει εἰς τὸν Κόσμον — καὶ πᾶν ὅ,τι ἐξωραΐζει καὶ ἐξευγενίζει τὴν ζωὴν θὰ ἐπροσθέτομεν ἡμεῖς — ἔχει τὴν πηγήν του εἰς τὴν Ἑλλάδα».

Ὁ πόλεμος ποὺ μαίνεται τὰς ὥρας αὐτὰς εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τοῦ ὁποίου ὁ βαρὺς σάλος φθάνει ἕως ἡμᾶς καὶ κάμνει τόσον ἀβεβαίαν καὶ τόσον ἀνασφαλῆ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τὴν πρόοψιν τῆς αὔριον, διακυβεύει ὅσον καμμίαν ἄλλην φορὰν σήμερον καὶ ἀπειλεῖ τὴν πνευματικότητα καὶ τὰς πνευματικὰς ἀξίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἰδοὺ ἕνα νέον γεγονὸς γεμᾶτο ἀνησυχίας καὶ εὐθύνας. Ἴσως τὴν δωδεκάτην ὥραν συντελεσθῆ τὸ θαῦμα καὶ ἀναβλέψουν αἱ συνειδήσεις καὶ φωτισθοῦν αἱ καρδίαι. Ἀλλὰ εἴτε δικαιωθῆ αὐτὴ ἡ ἐλπὶς εἴτε ὄχι, ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ καθῆκον καὶ ἡ εὐθύνη του δὲν ἀλλάζει. Ἐὰν πρόκειται ποτὲ νὰ ἐκπέση τόσον ὁ Κόσμος, ὥστε ἡ ὑλικὴ ἀρχὴ νὰ ἐπιβληθῆ καὶ νὰ κατισχύση ἐπὶ τῶν πρωτείων τοῦ πνεύματος καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ὅ,τι ἐννοοῦμεν ὡς πολιτισμόν, μὲ τὴν γνησιωτέραν ἔννοιαν τῆς λέξεως, εἶναι πεπρωμένον νὰ καταρρεύση. Φυσικὰ εἰς μίαν τοιαύτην περίστασιν θ' ἀπειληθῆ σοβαρῶς αὐτὸ ποὺ ἀπετέλεσε διὰ τῶν αἰώνων καὶ ἀποτελεῖ καὶ τώρα καὶ θ' ἀποτελῆ πάντοτε «κλῆρον καὶ ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ» καὶ τοῦτο θὰ εἶναι συμφορὰ μεγίστη, μεγαλειτέρα καθ' ἡμᾶς ἀπὸ κάθε ἄλλην, ἀκόμη καὶ ἀπὸ μίαν ἀπειλὴν ποὺ θὰ ἐστρέφετο ἐναντίον τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἐναντίον τῆς κρατικῆς του αὐθυπαρξίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς του ἀκεραιότητος. Διὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἕτοιμοι αἱ διάνοιαί μας καὶ αἱ καρδίαι. Καὶ ἰδοὺ μία τρίτη ἐξήγησις τοῦ πανηγυρικοῦ τόνου, ποὺ ἐδόθη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἡ ἐξήγησις ὅτι ὁ σημερινὸς Ἑλληνισμὸς δὲν θὰ ὑποστείλη ποτὲ τὴν σημαίαν τῆς πνευματικῆς του ἀποστολῆς εἰς τὸν Κόσμον, ἀκόμη καὶ ἂν εἶναι πεπρωμένον ν' ἀπειληθῆ ἡ ζωὴ ἀπὸ ἕνα νέον κατακλυσμὸν σκότους καὶ ὑλιστικῆς βαρβαρότητος.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΣ ΑΞΙΑΣ

(Αἱ δηλώσεις του πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου Θεσσαλονίκης)

«Σὲ λίγες στιγμὲς ἡ αὐλαία τοῦ νέου Βασιλικοῦ Θεάτρου τῆς Θεσσαλονίκης θ' ἀνοίξῃ καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς του θ' ἀκουσθῇ διὰ τοῦ στόματος τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν ἡ αἰωνία φωνὴ τοῦ πνεύματος. Ἡ χαρά μου εἶναι μεγάλη καὶ ζωηρὴ εἶναι ἡ λύπη μου ποὺ δὲν μπορῶ, ὡς θεατὴς κι' ἐγὼ κοντὰ στοὺς ἀγαπητούς μου Θεσσαλονικεῖς, νὰ παρευρεθῶ στὴν ἑορτὴ αὐτὴ τὴν τόσον ἑλληνική. Ἡ σκέψις μου ὅμως τὴν στιγμὴ αὐτὴ βρίσκεται κοντά τους. Ἀπολαμβάνει τὴν φωτεινὴ ἀνάπαυλα, ποὺ τὸ εἰρηνικὸ πνεῦμα τῆς τέχνης ἔρχεται νὰ προσφέρῃ κατὰ τὴν ταραγμένη αὐτὴν ὥρα.

»Ἐχαρακτήρισα τὴν ἀποψινὴ ἑορτὴ τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης ἑορτὴ «ἑλληνική». Τὸ νόημα τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ εἶναι νομίζω τόσον σαφές, τόσον εὔγλωττον, ὥστε κανενὸς τὴν ἀντίληψι δὲν διαφεύγει. Μέσα εἰς τὴν λέξιν αὐτὴν εὑρίσκεται καθιερωμένον ὡς οἰκουμενικὴ πλέον ἀξία ὅ,τι πλέον φωτεινό, πλέον εἰρηνικό, πλέον θεῖον μαζὶ καὶ πλέον ἀνθρώπινον ἐγνωρίσαμεν ἕως σήμερα. Ἡ ἱστορία μας, ἡ παράδοσίς μας, ἡ κληρονομία ποὺ μᾶς ἄφησε τὸ παρελθὸν καὶ ἡ ἀποστολή μας διὰ τὸ μέλλον, ἔχουν ὅλα ἐνσωματωθῆ στὸ ὄνομα τῆς χώρας μας. Ἐκφράζουν ἀκόμη κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὶς ἱερὲς παρακαταθῆκες τῆς φυλῆς μας. Ἐκφράζουν τὶς ἱερὲς παρακαταθῆκες τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Ἡ λέξις «Ἑλληνισμός» εἶναι ἕνα σύμβολο καὶ γύρω ἀπὸ τὸ σύμβολο αὐτό, ποὺ συνδέει καὶ ἀδελφώνει, θὰ οἰκοδομῆται πάντοτε ὁ πολιτισμὸς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.

»Ἡ Θεσσαλονίκη θ' ἀκούσῃ σὲ λίγο, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θερινοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος, ὅπως τὴν ἀκούουν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ κεντρικοῦ του θεάτρου καὶ τοῦ Ὠδείου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ αἱ Ἀθῆναι, ὅπως τὴν ἀκούει ὁλόκληρη ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ περιοδεύοντος «Ἅρματος τοῦ Θέσπιδος». Μέσα εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν περικλείονται τὰ εὐγενέστερα, τὰ γνησιώτερα ἰδανικά. Ἡ προσήλωσις πρὸς τὶς πνευματικὲς ἀξίες ὑπῆρξεν ὁ κλῆρος μας καὶ ἡ ἀπὸ αἰώνων ἀποστολή μας. Δὲν τὴν λησμονοῦμε οὔτε καὶ σ' αὐτὲς τὶς ζοφερὲς ἡμέρες, ὅπως καὶ δὲν θὰ τὴ λησμονήσωμε ποτέ. Καμμία διαταραχὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκιάσῃ τὸ βλέμμα μας καὶ νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν δύσκολον ἀλλὰ ὡραῖον δρόμον τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ δημιουργίας, ἡ ὁποία ἐστάθη εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας τὸ μέγα ὅπλον τῆς ἀθανάτου Ἑλλάδος. Μὲ τὸ πνεῦμα ἔζησεν, ἐγαλουχήθη, ἐπεβλήθη, ἐδοξάσθη καὶ ὑπηρέτησεν ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα ἡ Ἑλλάς. Μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν τέχνην θέλει καὶ πάλιν καὶ πάντοτε νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὴ εἶναι ἡ κληρονομία μας, ἡ προσήλωσίς μας καὶ τὸ ὄνειρόν μας.

»Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι, μὲ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς μας αὐτῆς, προσφέρουμε καὶ στοὺς ἑαυτούς μας ἀλλὰ καὶ στὴ δοκιμαζομένη σήμερα ἀνθρωπότητα μιὰν ὑπηρεσία θετική, σκόπιμη, ἐπιβαλλομένη. Συντηροῦμε τὴν ἱερὴ φλόγα τῆς παραδόσεως καὶ κρατοῦμε σταθερὰ τὸν πυρσὸ ποὺ τὸ εὐτυχέστερο αὔριο θὰ χρειασθῇ ν' ἀναλάβῃ καὶ πάλιν γιὰ νὰ φωτίσῃ τὸν δρόμον τῆς εἰρήνης, τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

»Τελειώνοντας ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Κ. Μπαστιᾶν διὰ τὴν δρᾶσίν του, τὴν τόσον ἐπιτυχῆ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεάτρου καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν. Τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας ἀποστέλλω εἰς ὅλους τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντας καὶ μοχθήσαντας. Ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τοὺς ἠθοποιοὺς καὶ τὰς ἠθοποιοὺς καὶ τῆς δραματικῆς καὶ τῆς λυρικῆς σκηνῆς καὶ τοῦ «Ἅρματος τοῦ Θέσπιδος».

Ἔχω ἐπίσης νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐδώκατε, καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ὑλικὴν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ε. Ο. Ν. Τοῦτο, τὸ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω δηλαδὴ διὰ τοῦτο, θὰ ἦτο ἴσως περιττόν, διότι τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., ἀγόρια καὶ κορίτσια, εἶναι τὰ παιδιά σας καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐγὼ ἰδιαιτέρως διὰ τὰ παιδιά σας. Ἀλλὰ διότι συνετελέσατε εἰς τὸ νὰ ὀργανωθῇ αὐτὴ ὑπὸ τὸ νέον πνεῦμα καὶ ὑπὸ τὴν νέαν κατεύθυνσιν, καὶ διότι κατεβάλατε πάντες, ὅπου εὑρίσκεσθε οἱ ἀγρόται, καὶ εἰς τὸ τελευταῖο χωριὸ ἀκόμη, πᾶσαν προσπάθειαν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν μὲ γενναίας προσφορὰς πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν, δεχθῆτε, παρακαλῶ, τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

(Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ κατὰ τὴν Β' Συνέλευσιν τῶν Ἀγροτικῶν Συνεταιρισμῶν).

Φόρος τιμῆς εἰς τοὺς ἐλευθερωτὰς Μακεδονίας καὶ Θράκης

ΟΙ ΙΕ' ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΔΡΑΜΑΝ

Τὴν ἔναρξιν ἐκήρυξεν ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Α. Κανελλόπουλος

Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἡρώου τοῦ «Μακεδονομάχου».

Μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν ἐθνικῆς ἐξάρσεως, μὲ τὴν μεγαλειώδη συμμετοχὴν τῶν νέων τῆς Δυτικῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν εἰς τὰς Φάλαγγας τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἐτελέσθησαν εἰς Δράμαν οἱ Πανθρακικοὶ ἀγῶνες — οἱ ΙΕ' κατὰ σειρὰν — καὶ αἱ πανθρακικαὶ ἑορταὶ ποὺ τοὺς ἐπλαισίωσαν.

Οἱ ἀγῶνες ἦσαν καθαρῶς ἀθλητικοί. Συνέχεια τῶν ἀγώνων οἱ ὁποῖοι τελοῦνται ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν καὶ οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν ὡραιότερη ἐκδήλωσι ἀλκῆς καὶ ζωτικότητος τῶν Ἑλληνοπαίδων τῶν ἱερῶν αὐτῶν τμημάτων τῆς Πατρίδος. Αἱ ἑορταὶ ποὺ ἐπλαισίωσαν τοὺς ἀγῶνας — ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τοὺς ἥρωας τῆς ἐλευθερίας τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης — δὲν ἔγιναν ἄλλη φορά, ὅπως καὶ οἱ ἀγῶνες δὲν ἔγιναν ἄλλη φορά, μὲ τὴν ἐπισημότητα ποὺ προσέδωσεν εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀγῶνας τὸ Κράτος, οὔτε καὶ περιεβλήθησαν ἄλλη φορὰ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὸν πανηγυρικὸν χαρακτῆρα, μὲ τὴν σημασίαν καὶ τὸν συμβολισμὸν ποὺ προσέδωσεν εἰς αὐτοὺς ὁ λαὸς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης καὶ μαζί του ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός.

Διὰ τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι ἐτελέσθησαν μὲ τάξιν καὶ κανονικότητα μεγάλων ἀγώνων, χάρις καὶ εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Ὀργανώσεώς μας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν ὅλοι οἱ μετασχόντες ἀθληταὶ καὶ ὅλα τὰ στελέχη τοῦ Μακεδονικοῦ καὶ Θρακικοῦ ἀθλητισμοῦ, ἐπεδείχθη ἡ ἰσχύς, ἡ ἀλκή, τὸ ἦθος, μὲ δυὸ λόγια ἡ μεγάλη δύναμις τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας. Διὰ τῶν ἑορτῶν ποὺ ἐπλαισίωσαν τοὺς ἀγῶνας ἐπεδείχθη ἡ θέλησις τῆς παντοδυνάμου αὐτῆς Νεολαίας τοῦ Βορρᾶ, νὰ συνεχίσῃ, ἂν παραστῇ ἀνάγκη, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας Ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἐτίμησε καὶ τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ἐχάραξε πρῶτα τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἔπειτα τὰ σύνορα τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Θράκης, μὲ ἰδίας θυσίας καὶ εὐθὺς ὡς τὸ θελήσῃ ἡ Πατρίς, ὁ Βασιλεύς, ὁ Ἀρχηγὸς της Ἐθνικὸς Κυβερνήτης.

* * *

Οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀγῶνες τῆς Δράμας — ὅπως εἶχον σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἔννοιαν ἐπαναλήψεως μιᾶς πανελληνίου βεβαιώσεως, τῆς βεβαιώσεως ὅτι διὰ κάθε τμῆμα τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου Ἑλληνικῆς Πατρίδος εἶναι ἀμοιβαῖοι ἐγγυηταὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες — ἀπετέλεσαν ἕνα γεγονὸς Ἐθνικόν, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος τὴν ἐπιβλητικωτέραν ἐγγύησιν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ πνεύματος ποὺ ἐνεψύχωνε τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας.

Καὶ ἡ παρουσία τοῦ συναγωνιστοῦ μας Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀλεξάνδρου Κανελλοπούλου εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς συμβολικὰς ἑορτὰς ποὺ τοὺς ἐπλαισίωσαν ἔφερεν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐθνικῆς ἱεροτελεστίας κάθε ψυχὴ ἑλληνική, κάθε παιδιοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Γιατὶ ἀπὸ τοῦ τελευταίου Σκαπανέως μέχρι τοῦ πρώτου Φαλαγγίτου καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας Σκαπανίσσης μέχρι τῆς πρώτης Φαλαγγιτίσσης, ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ε.Ο.Ν. τὶς ἡμέρες τῶν ἀγώνων καὶ τῶν ἑορτῶν τῆς Δράμας δὲν ζοῦσαν παρὰ μὲ τὸ μεγαλεῖόν των, μὲ τὸν συμβολισμόν των.

Πόσον ἀπόλυτα δική μας, ἀπόλυτα ἑορτὴ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ὑπῆρξαν οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀγῶνες, ἐλέχθη μὲ ὅλην τὴν ἐπισημότητα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς λήξεως τῶν ἀγώνων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Διοικητοῦ Θράκης κ. Καλαντζῆ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε:

Φαλαγγῖται παριστάνοντες τοξότας τῆς Μακεδονικῆς Φάλαγγος κατὰ τοὺς Πανθρακικοὺς ἀγῶνας.

«...Ἀναπολῶ καὶ ζῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο ὅραμα ποὺ παρουσιάσατε σεῖς οἱ ἀθληταί, Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι τῆς Θράκης, ὅταν εἰς τὸν προστάτην καὶ τῶν τότε καὶ τῶν σήμερον πανθρακικῶν ἑορτῶν καὶ ἀγώνων γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀρχηγὸν τοῦ ἀθλητισμοῦ, τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον Παῦλον προσεφέρατε τὸν ἀπὸ τὴν τοῦ Μάρωνος βασιλέως πόλιν μεταφερθέντα συμβολικῶς κλάδον ἐλαίας καὶ παρέσχετε εἰς αὐτὸν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι διαποτισμένοι ἀπὸ τὰ ἰδεώδη τοῦ ἀθλητισμοῦ, ὡς τὰ διέγραψεν ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης, θὰ καταβάλετε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ νὰ ὑποβοηθήσητε τὸ ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως κάθε σπίθα τῆς Θράκης ἀποτελέσῃ διὰ τὴν Νεολαίαν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναβαπτιζομένη θὰ σφυρηλατῇ τὴν νέαν ἐθνικὴν ψυχὴν καὶ τὸ ρωμαλέον ἑλληνικὸν πνεῦμα, ὡς τὸ ἠθέλησε τὸ ἐγερτήριον διὰ τὴν νεολαίαν σάλπισμα τοῦ Ἀρχηγοῦ...».

* * *

Οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ ἑορταὶ τῆς Δράμας ἐτελέσθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕως τὸ τέλος ἐν μέσῳ θερμῶν ἐκδηλώσεων πατριωτισμοῦ τοῦ λαοῦ τῆς Δράμας καὶ τῶν πέριξ, ἐκδηλώσεων εἰς τὰς ὁποίας μετέσχον ὅλαι αἱ μακεδονικαὶ καὶ θρακικαὶ πόλεις, μὲ ἐπισήμους καὶ λαϊκὰς ἀντιπροσωπείας, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρῶται καὶ ἐπιβλητικώτεραι καὶ συμβολικαὶ συνάμα αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία καὶ ἡ Δυτικὴ Θράκη δὲν ἐνθυμοῦνται μεγαλύτερον ἐθνικὸν πανηγυρισμόν, περισσότερον ἐπιβλητικὴν ἐκδήλωσιν ἐθνικοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ των.

Μέσα σὲ ἕνα τέτοιο περιβάλλον οἱ ἀγῶνες — ἁπλοῖ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες — προσέλαβον ἀσυνήθη αἴγλην, ἐνεφανίσθησαν ὡς ἕνα ἀθλητικὸν γεγονός, εἰς τὸ ὁποῖον, χωρὶς καμμίαν ὑπερβολήν, ἀξίζει ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς «Ὀλυμπιάδος».

Καὶ ἀπὸ καθαρῶς ἀθλητικῆς ἀπόψεως, οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀγῶνες ἐπετέλεσαν μεγίστην ἐπιτυχίαν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μιὰ ἀκόμη ἐπιτυχία τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ ἀθλητικὸν πεδίον δράσεώς της, ἀφοῦ οἱ μετασχόντες τῶν ἀγώνων εἶναι ὅλοι μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας καὶ οἱ περισσότεροι τούτων δημιουργήματα τῆς ἀθλητικῆς ἐξορμήσεώς της.

* * *

Οἱ ἀγῶνες ἔγιναν εἰς τὸ Στάδιον Δράμας, ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Αἱ ἑορταὶ ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τοὺς ἥρωας τῶν ἀγώνων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἦσαν πολλαὶ καὶ ὅλαι ἁπλαῖ, ἀλλὰ ὑποβλητικαὶ καὶ μεγαλειώδεις ἐν τῇ ἁπλότητί των.

Ὁ Κ.Ε.Ν. συναγωνιστὴς Α. Κανελλόπουλος ἀντεπροσώπευσε τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἑορτάς. Εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου γονυπετὴς κατέθεσε στέφανον δάφνης, ἐνῷ ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας. Ἐπίσης παρέστη εἰς τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν, ἡ ὁποία ἐψάλη εἰς τὸ πολυπαθὲς Δοξᾶτον, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς μεγάλης σφαγῆς τοῦ 1913. Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ὑπῆρξε συγκινητικωτάτη καὶ διεξήχθη μὲ ἔκδηλον τὸν ἐθνικὸν παλμὸν τῶν κατοίκων τῆς ἡρωϊκῆς κωμοπόλεως, οἱ ὁποῖοι παρευρέθησαν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὰ παιδιά των, τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. Δοξάτου.

Εἰς τὴν ἐπιβλητικὴν ἑορτὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἡρώου τοῦ «Μακεδονομάχου» παρέστη ἐπίσης ὁ Κ.Ε.Ν. καὶ κατέθεσε στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν., ἀποτίσας τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς Ἥρωας τῶν ὑπεροχωτέρων ἀγώνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Μακεδονίας μας, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχον σπεύσει ἀγωνισταὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ τῆς ὑποδούλου Μακεδονίας.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κατὰ τὴν παραμονήν του εἰς Δράμαν εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρευρεθῇ εἰς συγκέντρωσιν βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν., πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησε καὶ διὰ τὰς ἱερὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἀγαθῶν—τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς τῆς Πατρίδος — τὰ ὁποῖα ἐξησφάλισαν μὲ ἀπεριγράπτους σκληροὺς ἀγῶνας, μὲ κόπους καὶ θυσίας αἵματος, οἱ πατέρες των.

Ν. Καπ.

Νέοι καὶ νέες μὲ τὶς τοπικὲς ἐνδυμασίες παριστάνοντες τὴν ὑπόδουλον Μακεδονίαν κατὰ τοὺς Πανθρακικοὺς Ἀγῶνας.

Στὸ περιθώριον

Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

Ἡ τελευταία περιοδεία τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν σχηματισμῶν τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἤρχισε διὰ τῆς κηρύξεως τῆς ἐνάρξεως τῶν Πανθρακικῶν ἀγώνων καὶ τῆς τελετῆς τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Μακεδονομάχου, διὰ νὰ τὴν συνεχίση ἐπισκεπτόμενος τὰ θερινὰ στρατόπεδα τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἐπιθεωρήση τοὺς βορείους σχηματισμούς μας, τονίζει μίαν χαρακτηριστικὴν πλευρὰν τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία συνεχίζεται μέσα εἰς τὴν πολεμικὴν δίνην εἰρηνική, καὶ εἰρηνικῶς δημιουργική, ἀκολουθοῦσα ἀπροσκόπτως τὴν κοίτην μέσα εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἐπλαισίωσε ἀπὸ τετραετίας ἡ σοφία τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Αἱ προσωπικαὶ ἐξ ἄλλου συνεχεῖς ἐπαφαὶ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ε. Ο. Ν. μετὰ τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τμημάτων της, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι συντελοῦν εἰς τὴν στενοτέραν ψυχικὴν ἕνωσιν ὅλων τῶν ἀποτελούντων τὰς στρατιὰς τῆς Πανελληνίου Ὀργανώσεως καὶ τῆς νεότητος καὶ συνθέτουν εἰς μίαν συνισταμένην τὴν ἱστορικὴν προσπάθειαν τῆς ἑλληνικῆς ἀγωγῆς τῆς νέας γενεᾶς.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων τὴν συλλογὴν θ' ἀρχίσουν κατ' αὐτὰς τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας, περιλαμβάνονται καὶ χρησιμοποιημένα βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα μὲν εἶναι ἄχρηστα θὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Χαρτοποιΐαν ὡς πρώτη ὕλη, ὅσα δὲ εἶναι σχολικὰ καὶ εὑρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν θ' ἀπολυμανθοῦν καὶ θὰ προσφερθοῦν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς Φαλαγγίτας. Εἶναι τόσον ὡραία καὶ συγκινητικὴ αὐτὴ ἡ πρόνοια διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τὰ ἄπορα μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας τῶν σχολικῶν των βιβλίων καὶ τόσον φανερὰ ἡ χρησιμότης τοῦ μέτρου αὐτοῦ καὶ ἡ βαθυτέρα μορφωτικὴ καὶ κοινωνικὴ σημασία του, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία ὅτι ὄχι μόνον κάθε μέλος τῆς Ὀργανώσεώς μας, ἀλλὰ καὶ κάθε Ἑλληνικὴ οἰκογένεια θὰ προθυμοποιηθοῦν μὲ ἰδιαίτερον ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν νὰ συμβάλουν διὰ γενναίων προσφορῶν βιβλίων εἰς τὴν καλυτέραν καὶ εὐρυτέραν ἐπιτυχίαν του. Ἐννοεῖται βεβαίως ὅτι καὶ τὰ ἄλλα βιβλία, τὰ μὴ σχολικά, θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐπίσης καταλλήλως, προσφερόμενα εἰς τὰς κατὰ τόπους βιβλιοθήκας τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς μελέτην ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

ΕΡΓΑΣΙΑ

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ποὺ προέκυψεν ἐξ αἰτίας τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ τῆς ἀναστατώσεως τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας, ἑλκύει ζωηρὰν τὴν μέριμναν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐξ Ὑπουργῶν συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ἐπιτροπή, ἀκούσασα εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν τὰς γενικὰς αὐτοῦ ὁδηγίας καὶ ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐπελήφθη τοῦ ἔργου καὶ πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ τὸ φέρῃ εἰς πέρας μὲ ταχύτητα, μὲ πρακτικὴν ἀντίληψιν, χωρὶς παρακινδυνευμένους πειραματισμούς. Βεβαίως καὶ ἡ Κοινωνία ὁλόκληρος καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἴδιοι οἱ ἄνεργοι θὰ πειθαρχήσουν εἰς τὰς ἀποφάσεις ποὺ πρόκειται νὰ ληφθοῦν καὶ θὰ δεχθοῦν ὅλοι τὰς θυσίας ποὺ θὰ χρειασθῇ νὰ ἐπιβληθοῦν, μὲ τὸ εὐρὺ ἐκεῖνο πνεῦμα τῆς κατανοήσεως, ποὺ διακρίνει τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀρκεῖ τὰ μέτρα αὐτὰ νὰ εἶναι δίκαια καὶ νὰ διέπωνται ἀπὸ πνεῦμα ἀμεροληψίας καὶ ἰσότητος.

Δὲν εἶναι καθόλου ἄσκοπον νὰ λεχθῇ ὅτι, ὅπως καὶ ἂν τίθεται τὸ πρόβλημα, ἡ ἀνεργία, ὡς συνέπεια καὶ ὡς ἀποτέλεσμα χαλαρώσεως ἐν τῇ λειτουργίᾳ καὶ ἀποδόσει τῶν παραγωγικῶν πηγῶν τῆς Χώρας, ἀποτελεῖ ἀτυχίαν ὄχι μόνον κοινωνικὴν ἀλλὰ καὶ οἰκονομικήν. Καὶ φυσικὰ κάθε μονόπλευρος ἀντιμετώπισίς του, κάθε δηλαδὴ ἀπόπειρα ἀντιμετωπίσεώς του, εἴτε μόνον μὲ τὸ κοινωνικόν, εἴτε μόνον μὲ τὸ οἰκονομικὸν πρῖσμα, θὰ ἦτο καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν καὶ θὰ συνεπήγετο ζημίας καὶ διὰ τὸ σύνολον καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἀνέργους. Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀντίρρησιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν, δυστυχίαι, ὅπως αὐτὴ ποὺ ἀντιμετωπίζομεν τῆς ἀνεργίας, δὲν ἠμποροῦν ν' ἀντιμετωπίζωνται χωρὶς ἴσην διάθεσιν θυσιῶν ἀπὸ ὅλους. Καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ θὰ τηρηθῇ καὶ ὀφείλει νὰ τηρηθῇ, ὑπὸ ἕνα βεβαίως ὅρον, ὅτι αἱ θυσίαι ποὺ θὰ ἐπιβληθοῦν δὲν θὰ εἶναι ἄνισοι καὶ πρὸ παντὸς δὲν θὰ κάμψουν τὴν ἀντοχὴν τῶν παραγωγικῶν ἱδρυμάτων, ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ποὺ ἡ διατήρησίς της ἔχει ζωτικὴν ἀξίαν ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἐργοδότας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ διὰ τὸν Τόπον. Βεβαίως ἡ ὑλικὴ συντήρησις τοῦ λαοῦ εἶναι αἴτημα πρωταρχικὸν καὶ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ αἰτήματος τούτου δὲν ἠμπορεῖ τὸ Κράτος νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας. Εὐτυχῶς ὅμως δὲν ἔφθασεν ἀκόμη ἡ Χώρα εἰς τὸ σημεῖον, οὔτε νὰ παροπλίσῃ τοὺς παραγωγικούς της σχηματισμούς, οὔτε νὰ τοὺς διαλύσῃ καί, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, δὲν πρόκειται νὰ φθάσῃ ἕως ἐκεῖ. Ὑπάρχουν ἀπεναντίας ἐνδιαμέσως στάδια προσπαθείας πρὸς γόνιμον διάθεσιν τῶν σχολαζουσῶν ἐργατικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας, σημαντικά. Ἐφόσον τίθεται καὶ τίθεται ὀρθότατα ἡ ἀρχὴ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἄνθρωποι χωρὶς πόρον ζωῆς, ἐπιβάλλεται ἡ λογικὴ συμπλήρωσις τοῦ αἰτήματος, καὶ ἡ συμπλήρωσις αὐτὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλη, παρὰ ἡ ἑξῆς: Ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται καμμία πηγὴ ἐνεργείας καὶ καμμία παραγωγικὴ δύναμις νὰ μείνῃ ἀδρανὴς καὶ ἀχρησιμοποίητος. Εἰς Χώραν καθυστερημένην, ὅπως ἡ ἰδική μας, ὅπου ἄπειρα ἔργα, ἔργα ἀληθῶς παραγωγικὰ καὶ πλουτοφόρα ἀναμένουν νὰ ἐκτελεσθοῦν, συγκοινωνιακά, οἰκοδομικά, ἐξυγιάνσεως, ρυθμίσεως ροῆς ποταμῶν καὶ χειμάρρων, ἐγγείων βελτιώσεων, ἡ ὕπαρξις ἀνεργίας δὲν εἶναι φαινόμενον φυσιολογικόν, ἀλλ' ἀποτέλεσμα πλημμελοῦς κοινωνικῆς καὶ δημογραφικῆς διαρθρώσεως. Ἅμα τὸ λάθη αὐτὸ ὑπ' ὄψιν της ἡ ἐξ Ὑπουργῶν ἐπιτροπὴ θὰ εὕρῃ, χωρὶς ἀμφιβολίαν, εὐχερῶς, τὰς λύσεις ποὺ ἠμποροῦν καὶ πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, χωρὶς ἄσκοπον καὶ ἄδικον ἀφαίμαξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ τοὐναντίον μὲ ἐνίσχυσιν καὶ τόνωσιν τοῦ παραγωγικοῦ τῆς Χώρας ὀργανισμοῦ. Γνωρίζομεν ὅτι θὰ προβληθῇ ἀντίρρησις, ὅτι τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐννοοῦμεν νὰ ἐκτελεσθοῦν, θὰ ἀπαιτήσουν κεφάλαια καὶ ὅτι ἡ στενότης τῶν κεφαλαίων εἶναι τὸ δυστύχημα τῆς Ἑλλάδος. Εἰς αὐτὸ εὔκολα θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἀπαντήσῃ κανείς, ὅτι θὰ τροφοδοτήσωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων μὲ τοὺς πόρους ἐκείνους, ποὺ θὰ διαθέσωμεν, ὁπωσδήποτε, διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνέργων κατὰ οἱονδήποτε τρόπον. Θὰ εἴπωμεν ἀκόμη ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ διαθέσωμεν διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν τὰς τραπεζιτικὰς πιστώσεις, ποὺ ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας θὰ διετίθεντο εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι δὲν τὰς χρειάζονται τώρα, διότι περιορίζουν τὰς ἐργασίας των. Τέλος θὰ ἠμπορούσαμε καὶ διὰ δανείων ἀκόμη — ἐσωτερικῶν φυσικὰ — νὰ χρηματοδοτήσωμεν τὰ ἔργα. Τὸ ἐθνικὸν ἀποταμίευμα δὲν εἶναι βέβαια ἄφθονον καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν δανείων δὲν θὰ ἦτο μεγάλη. Ὁπωσδήποτε θὰ ἐξετελοῦντο τὰ ἔργα ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἐθνικῶν πόρων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως γόνιμον. Οἱ ἄνεργοι θὰ εὕρισκον τρόπον νὰ προσφέρουν τὰ χέρια των καὶ νὰ συντηρηθοῦν μὲ τὴν ἐργασίαν των, ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Χώρα θὰ ἐπλουτίζετο μὲ νέα ἔργα πολιτισμοῦ, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα θὰ διηνοίγοντο νέαι δυνατότητες αὐξήσεως τῶν παραγωγικῶν της πόρων καὶ νέαι πηγαὶ εὐημερίας δι' ὅλους. Μαζὶ μὲ τὴν κοινωνικὴν θὰ ἐξυπηρετεῖτο, ἀποτελεσματικώτατα, καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἄποψις καὶ ἡ ἀτυχία τῆς ἀνεργίας θὰ μετεβάλλετο εἰς ἀληθινὸν εὐεργέτημα. Ἡ μόνη δυσχέρεια ποὺ θὰ προεβάλλετο διὰ μίαν τοιαύτην λύσιν θὰ ἦτο ἡ τῆς προσαρμογῆς τῶν ἀνέργων εἰς συνθήκας ἐργασίας νέας, διαφόρους ἐκείνων εἰς τὰς ὁποίας εἶχον συνηθίσει. Νομίζομεν ὅμως ὅτι ἡ δυσχέρεια αὐτὴ εἶναι ὅλως ἀσήμαντος, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Τὸ σύνθημα, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κατέλθωμεν εἰς τὴν μάχην κατὰ τῆς ἀνεργίας, ἂς εἶναι: **περισσοτέραν ἐργασίαν, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ εἶναι πλέον δυσχερὴς καὶ νὰ ἀμειφθῇ πενιχρότερον.**

Στὸ περιθώριον

ΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εἰς τοὺς περισσοτέρους σχηματισμοὺς τῆς Ὀργανώσεώς μας κατηρτίσθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ καταρτίζωνται καὶ νὰ πλουτίζωνται βιβλιοθῆκαι πρὸς χρῆσιν τῶν μελῶν των. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι λαμβάνεται ἐκ μέρους ὅλων ἡ ἀναγκαία φροντὶς διὰ τὸν καλὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν βιβλιοθηκῶν αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν καλύτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον θεσμὸν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ὄχι μόνον τῶν γνώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρυτέρας καὶ βαθυτέρας τάσεως πρὸς μελέτην, ἔρευναν καὶ πνευματικὴν πρωτοβουλίαν τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως. Ἡ φωτισμένη ἐν τούτοις καὶ πρακτικὴ ἐνέργεια τῆς Ε. Ο. Ν. Ναυπακτίας, ἡ ὁποία εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς ἱδρυθεῖσαν βιβλιοθήκην ἔδωσε τὴν πρώτην θέσιν εἰς βιβλία «ἀφορῶντα τὴν γεωργικὴν καὶ κτηνοτροφικὴν μόρφωσιν τῶν κατοίκων», μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσωμεν τὸ ἑξῆς: Ὅτι κατὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ πλουτισμὸν τῶν βιβλιοθηκῶν πρέπει πρὸ παντὸς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπιτόπιοι συνθῆκαι καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀσχολίαι τῶν κατοίκων, ὥστε ἀναλόγως νὰ γίνεται καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν βιβλιοθηκῶν διὰ τῶν καταλλήλων βιβλίων. Δὲν ἀρκοῦν μόνον βιβλία γενικῆς μορφώσεως· εἶναι ἀπαραίτητα καὶ βιβλία πρακτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν γνώσεων, ποὺ θὰ προετοιμάσουν τὸν μαθητὴν ἢ θὰ βοηθήσουν τὸν ἐργαζόμενον φαλαγγίτην εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ γενικώτερα εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

- Ἡ π ρ ώ τ η: Ἕνα στιγμιότυπον ἀπὸ τὴν παράδοσιν τῶν δελτίων τροφίμων εἰς τὰς οἰκίας. Ὡς γνωστόν, ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐξετελέσθη ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν μὲ τὴν βοήθειαν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.
- Ἡ δ ε υ τ έ ρ α: Μιὰ νησιώτισσα γνέθει μπροστὰ στὸ σπίτι της. (Φωτογραφία τοῦ κ. Γ. Δορκοφίκη ἀπὸ τὴν Πάρο).

Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΤΣΟΛΙΑΣ

Ἦταν ἡ ἐποχή, ποὺ ἡ ἐπιτυχία σ' ἕνα πόλεμο στηριζόταν ἐπάνω στὴν παλληκαριά, στὴν ἀνδρεία καὶ στὴν εὐψυχία τῶν πολεμιστῶν... Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ τὸ κανόνι καὶ τὸ ὅπλο δὲν μποροῦσαν νὰ παίξουν πέρα ὡς πέρα τὸ ρόλο τους, χωρὶς τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν μαχητῶν, χωρὶς ἐκεῖνο ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ ὀνομάσωμε «ψυχικὸ ἐξοπλισμό» ἑνὸς λαοῦ, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητος καὶ σήμερα, μὰ ποὺ θὰ εἶναι καὶ αὔριο καὶ μεθαύριο, ὅσο καὶ ἂν ὁ «ὑλικὸς ἐξοπλισμὸς» γίνεται καὶ περισσότερο τέλειος, ὅσο καὶ ἂν τὰ τεχνικὰ μέσα τοῦ πολέμου γίνωνται πιὸ τρομακτικά, γιὰ νὰ σπέρνουν εὐρύτερα τὸ θάνατο.

Ὁ Βελισσαρίου ἦταν ὁ κατ' ἐξοχὴν ὀπαδὸς τῶν ψυχικῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα εὕρισκε ἄφθονα στοὺς τσολιάδες του καὶ ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦσε πάντα γιὰ τὴν κατάκτησι τῆς νίκης... Τελευταῖος φεύγει ἀπὸ τὴ θέσι του στὸν ἀτυχῆ πόλεμο τοῦ 97. Φέρνει βαρειὰ στὴν ἐξόρμησι τοῦ 1912 τὴν διαταγὴ τῶν προϊσταμένων του ποὺ στὴν πρώτη ἐπίθεσι τὸ τάγμα του ὁρίζεται ἐφεδρικό. Ὡστόσο, αὐτὸς ἀσυγκράτητος πέφτει μέσ' στὴ φωτιά, ἁρπάζει τὸ πρῶτο λάφυρο — τὴν ἐχθρικὴ σημαία — καὶ πρῶτος αὐτὸς πολεμάει στὸ Σαραντάπορο μὲ τοὺς εὐζώνους του καὶ στεφανώνει τὰ ὅπλα τῶν τσολιάδων του μὲ τοὺς δάφνινους κλάδους τῆς νίκης... Πρῶτος καὶ καλλίτερος μὲ τὰ «κατσίκια» του — τοὺς εὐζώνους του ποὺ σκαρφαλώνουν μὲ εὐκινησία ἀπαράμιλλη στοὺς κατσικόδρομους τῶν θεσσαλικῶν καὶ μακεδονικῶν βουνῶν — βρίσκεται ἐμπρὸς στὴ φωτιὰ καὶ πρῶτος καὶ καλλίτερος πανηγυρίζει στὰ ἐδάφη ποὺ καταλαμβάνονται τοὺς νέους ἑλληνικοὺς θριάμβους...

Πρῶτος αὐτὸς ἔπειτα πολεμάει στὸ Μπιζάνι καὶ προτοῦ καλὰ-καλὰ πέση τὸ δυσκολοκατάβλητο αὐτὸ ὀχυρό, ὁ Βελισσαρίου βρίσκεται πρὸ τῶν πυλῶν τῶν Ἰωαννίνων, γιὰ νὰ δεχθῆ πρῶτος αὐτὸς τὶς προτάσεις τοῦ Ἐσσὰτ γιὰ τὴν παράδοσι τῆς ἠπειρωτικῆς πρωτευούσης...*

Τώρα ὁ Βελισσαρίου βρίσκεται μὲ τοὺς ἀγαπημένους εὐζώνους του ποὺ τὸν λατρεύουν σὰν Θεὸ καὶ ποὺ τοὺς ἀγαπᾶ σὰν παιδιά του, στὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸ πόλεμο...

Εἴμαστε στὶς τελευταῖες ἡμέρες του...

Ἡ διαταγή, ποὺ εἶχε πάρει ὁ Βελισσαρίου ἦταν ρητή. Βρισκόμαστε στὰ στενὰ τῆς Κρέσνας.

«Κατάληψις τοῦ ὑψώματος 1378, ἔστω καὶ ἂν μείνη ἕνας μόνον στρατιώτης».

Τὰ στενὰ τῆς Κρέσνας ἔπρεπε νὰ καταληφθοῦν καὶ τὸ ὕψωμα 1378 ἦταν ἀνάγκη νὰ πέση στὰ χέρια τῶν εὐζώνων μας...

Ὁ Βελισσαρίου καταρτίζει τὸ σχέδιο τῆς καταλήψεως. Ξέρει καλὰ ὅτι ὁ διαταχθεὶς ἀγὼν ἦταν δύσκολος... Ξέρει καλὰ ὅτι ἡ κατάληψις ἦταν ἐπικίνδυνος... Μὰ γι' αὐτὸν τὸ καθῆκον εἶναι ὑπεράνω ὅλων καὶ ἑτοιμάζεται γιὰ τὴν ἐπίθεσι, ποὺ ἀρχίζει ἄγρια, φονική... Τὰ ὀχυρώματα γεμίζουν ἀπὸ πτώματα.

Στὸ κέντρο τῆς παρατάξεως βρίσκεται ὁ Βελισσαρίου. Πολεμάει σὰν λεοντάρι. Οἱ ἐχθροὶ ἐπιτίθενται... Μὰ ἀποδεκατίζονται...

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ θέσις τῶν εὐζώνων εἶναι δύσκολη. Εἶχαν τελειώσει τὰ πυρομαχικά...

— Χτυπᾶτε, χτυπᾶτε, τοὺς φωνάζει ὁ Βελισσαρίου...

— Δὲν ἔχουμε φυσίγγια, τοῦ ἀναφέρει ἕνας ὑπαξιωματικός.

— Δὲν ἔχετε φυσίγγια... Ἔ λοιπόν; Χαθήκανε μωρὲ οἱ πέτρες; Κοτρῶνες δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ;

Καὶ ἅρπαξε ἀμέσως ὁ ἴδιος ὁ Βελισσαρίου θεόρατες πέτρες, ποὺ ἴσα-ἴσα καὶ μποροῦσε νὰ τὶς ζυγίση στὸ νευρῶδες χέρι του καὶ μ' αὐτὲς ἀρχίζει τὴν ἐπίθεσί του... Ὁ πετροβολισμὸς γενικεύθηκε ἔτσι. Καὶ οἱ Βούλγαροι ὑποχωροῦν πρὸ τοῦ καταιγισμοῦ τῶν λιθαριῶν.

Ὁ Βελισσαρίου μεθάει ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία καὶ σὲ λίγο ποὺ ἦλθαν τὰ πυρομαχικά, ἀποφασισμένος πιὰ γιὰ τὴ νίκη, στέκεται ὄρθιος καὶ φωνάζει:

— Ὅποιος θέλει τὴ νίκη ἢ τὸ θάνατο, ἂς μὲ ἀκολουθήση.

Οἱ εὔζωνοι τὸν ἀκολουθοῦν μὲ ἐνθουσιασμό. Προχωροῦν στὸ θάνατο μὲ φωνές, μὲ ἀλαλαγμούς!

Μάχη ἄγρια συνάπτεται μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων. Μία φονικώτατη συμπλοκή, ποὺ ἐξακολουθεῖ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς 15ης Ἰουλίου...

Ὅταν μιὰ στιγμὴ οἱ εὔζωνοι τραβοῦν ἕνα τραυματία... Εἶναι ὁ Βελισσαρίου... Αἱμόφυρτος, μιὰ πληγὴ λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὴν καρδιά.

Ὁ τραυματίας δὲν μπορεῖ νὰ μιλήση!... Μὰ τὰ ὀρθάνοικτα μάτια του μιλοῦν. Διατάσσουν... Μιλάει πιὰ ἐκεῖ τὸ καθῆκόν τους.

Ὁ ἥρως τῶν Ἡρώων

Ὁ Βελισσαρίου στὸ χαράκωμα περιμένει, παροτρύνει καὶ παρακολουθεῖ, ἐνῶ χαροπαλεύει.

Τὸ βράδυ σταματάει ὁ ἀγών... Καὶ τότε περνοῦν τὸν τραυματία σὲ κάποιο χειρουργεῖο.

Δίπλα του παραστέκουν μερικοὶ εὔζωνοί του. Τοὺς βλέπει χλωμούς, κλαμένους. Συγκεντρώνει ὅλες τὶς δυνάμεις του καὶ μιλεῖ...

— Παιδιά, τὴ δουλειά σας. Θὰ μοῦ δέσουν τώρα τὴν πληγὴ καὶ θὰ γυρίσω σὲ δυὸ ὧρες μαζί σας... Ἄιντε γειά σας. Μὴ ξεχνᾶτε τὸ σύνθημά μας: «Σόφια»...

Ἦταν τὰ τελευταῖά του λόγια! Ἔπεσε σὲ μιὰ κωματώδη κατάστασι καὶ σὲ πέντε ὧρες ἡ γενναία του ψυχὴ ἐφτερούγιζε γιὰ τὴν ἀθανασία...

Τὸν ἔκλαψαν. Ἕνα ἀληθινό, ὁλόψυχο, σιωπηλὸ μοιρολόγι, ποὺ διακοπτόταν μόνο ἀπὸ τοὺς λυγμοὺς τῶν εὐζώνων. Πάνω ἀπὸ τὸ χῶμα ποὺ τὸν ἐκάλυψε χύθηκαν πύρινα δάκρυα... Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἔκλαιε τὸν ἐκπρόσωπό της!...

Ὁ Βελισσαρίου ἦταν ἥρωας... Ὁ Βελισσαρίου εἶναι θρῦλος... Ὁ Βελισσαρίου εἶναι τὸ σύμβολο τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, ποὺ θέλησε καὶ κατέκτησε τὴ νίκη στὰ 1912—1913.

Ὅταν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος πληροφορήθηκε τὸν ἡρωϊκὸ θάνατο τοῦ Βελισσαρίου εἶπε:

— Ἦταν ἑπόμενο. Τέτοιοι ἥρωες δὲν ζοῦν πολύ...

Κι' ἔγραψε μόνος Του κι' ἔστειλε στὴν οἰκογένεια τοῦ Βελισσαρίου τὸ πρωτότυπο συλλυπητήριο τηλεγράφημα:

«Χαιρετίζω τὸν ἥρωα τῶν Ἡρώων...»

Ἄγγ. Μεταξᾶς

---

* Οἱ βιογράφοι τοῦ Βελισσαρίου ἀναφέρουν ἕνα περίφημο ἀνέκδοτο σχετικὸ μὲ τὴ δρᾶσι τοῦ μεγάλου παλληκαριοῦ στὴν πτῶσι τοῦ Μπιζανίου... Ἦταν πιὰ στὰ Ἰωάννινα. Ὁ Ἐσσὰτ πασσᾶς ἀρχηγὸς τῶν Τούρκων καὶ ὁ Βεχὴπ πασσᾶς ἀρχηγὸς τοῦ τουρκικοῦ πυροβολικοῦ, αἰχμάλωτοι πιὰ ἐκφράζουν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσουν τὸ γενναῖο Βελισσαρίου, τὸν τόσο ὁρμητικό τους ἀντίπαλο. Ἡ ἐπιθυμία τους ἱκανοποιεῖται καὶ ὁ Βελισσαρίου σπεύδει πρὸς συνάντησί των. Ὁ Ἐσσὰτ τοῦ σφίγγει τὸ χέρι μ' ἐγκαρδιότητα. Ὁ Βεχὴπ βέης ἐπαναλαμβάνει τὸν ἐγκάρδιο χαιρετισμό, τοῦ ἐκφράζει τὸν θαυμασμό του γιὰ τὴν ἀνδρεία του, μὰ δὲν ἀποφεύγει νὰ κριτικάρη τὸ παράτολμο σχέδιό του, τὸ κίνημα αὐτὸ τῶν δύο εὐζωνικῶν ταγμάτων ποὺ μπορεῖ νὰ ἔδωσε τὴν νίκη στοὺς Ἕλληνες, θὰ μποροῦσε ὅμως νὰ εἶχε καὶ δυσμενεῖς συνεπείας γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

— Αὐτὸ ποὺ ἐκάματε, τοῦ εἶπε, ἦταν ἀντίθετο πρὸς τοὺς κανονισμοὺς τῆς στρατιωτικῆς τακτικῆς, διότι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ σᾶς συλλάβουμε αἰχμαλώτους.

— Μὴν ὁμιλεῖτε περὶ αἰχμαλωσίας, ἀπήντησεν ἀγέρωχα ὁ Βελισσαρίου καὶ κάπως πειραγμένος στὸ φιλότιμο. Μιλᾶτε μόνον περὶ κυκλώσεως.

— Καὶ ἡ κύκλωσι δὲν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αἰχμαλωσίαν; παρετήρησεν ὁ Βεχὴπ βέης, νομίζοντας ἔτσι πὼς θὰ μποροῦσε νὰ ἀποστομώση τὸν Ἕλληνα ἀξιωματικό.

— Ὄχι πάντα. Γιὰ τοὺς εὐζώνους τοὐλάχιστον ὄχι! Θὰ μᾶς πετσοκόβατε ἴσως ὅλους, ἀλλὰ αἰχμαλώτους δὲν θὰ μᾶς πιάνατε.

Καὶ ὁ Βεχὴπ σώπασε! Εἶχε καταλάβει τὸν ὑπαινιγμὸν τοῦ γενναίου συνομιλητοῦ του, κι' ἦταν πολὺ δύσκολη ἡ θέσις του. Εἶχε πιαστῆ αἰχμάλωτος.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ

3. (Συνέχεια)

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποιὸν ἄνθρωπο νομίζεις τάχα πὼς ποθοῦσα;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μὰ ξέρω· τὸν Ὀρέστη, μ' ὅλη τὴν καρδιά σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποῦ βλέπεις νὰ εἰσακούστηκεν ἡ πεθυμιά μου;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἐγὼ 'μαι καὶ καλύτερο μὴ ζητᾶς φίλο.

Ἡ Ἠλέκτρα ὅμως δὲν μπορεῖ — κι' εἶναι πολὺ φυσικὸ — νὰ πιστέψῃ. Φαντάζεται πολλὰ καὶ διάφορα ποὺ εἶναι ἐνδεχόμενα στὴν περίστασι ποὺ βρίσκεται. Μπορεῖ λόγου χάρι ἡ μητέρα της νὰ τῆς στήνῃ παγίδα καὶ στέλνει τοῦτο τὸ νέο τάχα πὼς εἶναι ὁ πολυαναμενόμενος ἀδελφός της μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δῇ ποιὲς διαθέσεις κρύβει ἀπέναντί της. Μπορεῖ νἆναι κάποιος ποὺ θέλει νὰ τὴν ἀναγελάσῃ μὲ τὰ χωρατά του. Τόσα χρόνια τώρα ποὺ περιμένει καὶ περιμένει χωρὶς ὄφελος ἔχει γίνει γιὰ μερικοὺς μερικοὺς γελοία.

Ὅσο ὅμως τὸν κοιτάζει, ὅσο βλέπει τὸ περήφανο βλέμμα, τὸ λυγερὸ ἀνάστημα, τὴν ὄψι του ποὺ τόσο τῆς μοιάζει, ἀρχίζει νὰ ἀμφιβάλλῃ. Εἶναι δυνατόν;

Τὰ χείλη της τρεμοσαλεύουν ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Λέει διστακτικὰ ἀνοίγοντας τὰ χέρια σὲ ἀγκάλιασμα.

Λοιπὸν νὰ σὲ ὑποδεχτῶ σὰ νἆσαι ὁ Ὀρέστης;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μὲ βλέπεις καὶ δὲ δύνεσαι νὰ τὸ πιστέψῃς.
Ὅμως σὰ βρῆκες τὴν κομμένη μου πλεξοῦδα
τόσο νὰ μοιάζῃ τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς σου,
καὶ τῶν ποδιῶν μου ψιλοξέταζες τὰ χνάρια
ἀναφτερώνουσουν σὰ νἄμουνα μπροστά σου.
Δὲς τὰ μαλλιά μου οὗθε ἡ πλεξοῦδα εἶναι κομμένη
κι' αὐτὸ τὸ φόρεμα ποὺ εἶν' ἔργο τῶν χεριῶν σου.
Κρατήσου μὴ συνεπαρθῇς ἀπ' τὴ χαρὰ σου
γιατὶ οἱ δικοί μας ξέρω ποὺ εἶναι ὀχτροί μας.

Ὕστερα ἀπὸ τοῦτα τὰ λόγια καὶ τὰ σημάδια ποὺ τῆς δείχνει ἡ Ἠλέκτρα ποὺ πιστεύει πιὰ πὼς ἔχει ἀντίκρυ της ὁλοζώντανο τὸν ἀδερφό της, τὸν ἀγκαλιάζει τρέμοντας, κρύβει τὸ κεφάλι ἀνάμεσα στὰ στήθη του, ἀπὸ τὰ μάτια της ἀναπηδοῦν καὶ κυλοῦνε κάτω στὰ μαραμένα μάγουλά της ζεστὰ δάκρυα.

Σηκώνει τὰ μάτια ὕστερα, τὸν κοιτάζει, χαϊδεύει ἁπαλὰ τὰ μαλλιά του καὶ λέει ἀνάμεσα σὲ λυγμούς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὦ ἔγνοια γλυκύτατη τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ μου
καὶ τῆς γενιᾶς μου ἐσὺ δακρύβρεχτο βλαστάρι,
ποῦθεθες τὸ γονικὸ νὰ ξαναπάρῃς θρόνο.
Γλυκὰ καὶ φωτερά μου μάτια ποὺ κρατᾶτε
τέσσαρα ἀγάπης μερτικὰ μέσ' στὴν καρδιά μου·
γιατὶ πατέρα μου χρωστῶ νὰ σὲ ὀνομάζω
κι' ὅση στὴ μάνα χρωστῶ ἀγάπη σοῦ τὴν ἔδωσα
— ἀφοῦ πολὺ σωστὰ καὶ δίκια τὴ μισοῦμε —
κι' ὅση στὴν ἀδερφὴ τὴν ἀδικοσφαγμένη.
Κι' ἀπὲ εἶσαι ἀδερφί μου καὶ φῶς μου καὶ χαρά μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὦ θέ μου, γύρισε τὰ μάτια κατὰ μᾶς
καὶ δὲς τ' ἀητόπουλα στὴν ὀρφανὴ φωλεά τους,
γιατὶ ὁ πατέρας τους ἀητὸς μέσα στὰ βρόχια
στὰ σφιχτοκουλουριάσματα καταραμένης
καὶ φαρμακούσας ὄχεντρας πῆγε χαμένος.

. . . .

Κι' ἄλλα πολλὰ τέτοια λένε μέσα στὴν τρέλλα τῆς χαρᾶς τους τὰ δυὸ ἀδέρφια.

Ὁ ἥλιος ἔχει πιὰ ἀνατείλει. Οἱ ἐργατικοὶ πηγαίνουν στὶς δουλειές, στὰ χωράφια τους καὶ στ' ἀμπέλια τους. Οἱ δοῦλοι τοῦ παλατιοῦ κατεβαίνουν κι' αὐτοὶ τέτοιαν ὥρα ἀπὸ τὸ κάστρο γιὰ παραγγελίες. Ἡ δημοσιὰ εἶναι λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ βασιλικὸ τάφο. Εἶναι ἐνδεχόμενο οἱ περαστικοὶ βλέποντας τὴ σύναξι νὰ ζυγώσουν κατὰ κεῖ, νὰ δοῦνε καὶ ν' ἀκούσουνε. Ὁ Ὀρέστης καὶ ἡ Ἠλέκτρα δὲν τὸ στοχάζονται μὰ ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν ἀνησυχεῖ.

ΧΟΡΟΣ

Σιγά, μήπως κανεὶς τὰ λόγια σας γροικήσῃ
καὶ τὰ προφτάξῃ ἡ ἀστόχαστη του γλῶσσα
στοὺς ἄρχοντες, ποὺ νὰ τοὺς δῶ μιὰ μέρα, Θέ μου,
νὰ καίγωνται σὲ φλογισμένη μέσα πίσσα.

Ὅμως ὁ γυιὸς τοῦ Ἀγαμέμνονα ἔχει πεποίθησι πὼς ὁ Θεὸς ποὺ τὸν πρόσταξε ν' ἀναλάβῃ αὐτὸ τὸ ἔργο, θὰ τὸν προστατέψῃ. Ἔπειτα ἔχει βοηθὸ καὶ τὸν ἀδικοσκοτωμένο του πατέρα ποὺ δίχως ἄλλο στέλνει τὰ κακὰ ὄνειρα στὴ φόνισσα καὶ τὴν κυνηγάει μέρα καὶ νύχτα μὲ τὴν ὀργή του.

Γιατὶ τῶν συγγενῶν ποὺ ἀδικοσκοτώθηκαν
φαρμακερὴ πηδάει σαΐτα ἀπὸ τὸν Ἅδη
κι' ἀνάβει λύσσα καὶ νυχτερινὴ τρομάρα...
Τινάζει, διώχνει τὸ κορμὶ
σὰν ἀπὸ χάλκινο μαστίγι σπαραγμένο.
Καὶ δὲν μποροῦνε νὰ χαροῦνε σὲ τραπέζι
κι' οὔδὲ σὲ γιορτινὰ συμπόσια τέτοιοι ἄνθρωποι.

Β'.

Ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ὀρέστη καταλαβαίνει ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν πὼς ὅ,τι ἔρχεται νὰ κάμῃ ὁ νέος τοῦτος εἶναι ἔργο τῆς θείας δίκης. Δοξάζει λοιπὸν τὸν Θεὸ ποὺ τιμωρεῖ τοὺς κακοὺς καὶ κρατάει τὴν τάξι στὸν κόσμο.

ΧΟΡΟΣ

Ὦ Μοῖρες μου μεγάλες, Θεὸς νὰ δώσῃ
ἔτσι ὅπως εἶναι δίκιο καὶ σωστὸ
τὸ πρᾶμα νὰ τελειώσῃ.
«Στὴν κακιὰ γλῶσσα ἄλλη κακιὰ
θ' ἀποκριθῇ»
φωνάζει δυνατὰ ἡ δικαιοσύνη,
καὶ στὸν καθένα πάντα της πλερώνει ὅ,τι χρωστεῖ.
«Ὅποιος σκοτώσῃ αὐτὸς θὰ σκοτωθῇ.
Παμπάλαιος νόμος ἔτσι κρίνει!»

Καὶ τόση εἶναι ἡ πίστι τοῦ χοροῦ στοὺς θεοὺς καὶ τὴ δικαιοσύνη τους ποὺ δίνει θάρρος στὸν Ὀρέστη ὅταν αὐτὸς σκύβοντας στὸ χῶμα κάτου ρωτᾶ τὴν σκιὰ τοῦ πατέρα τί πρέπει νὰ κάμῃ κι' ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσῃ τὸ ἔργο ποὺ ἀνέλαβε.

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ πεθαμένου τὴν καρδιὰ δὲν τὴν δαμάζει,
παιδί μου, ἡ φάουσα τῆς φωτιᾶς.
Ὕστερα τὴν ὀργή της ξεσκεπάζει!
Θρηνολογοῦν τὸ σκοτωμένο
καὶ νά σου, βγαίνει ὁ ἐκδικητὴς φονιᾶς.

. . . .

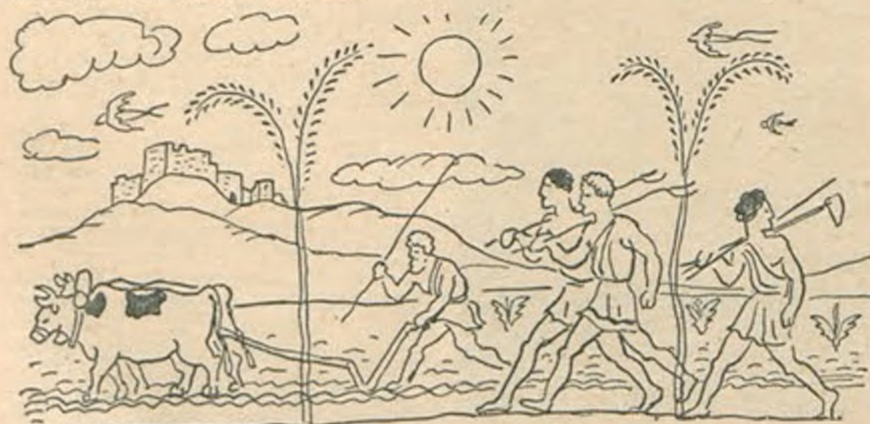
Ἄμποτες, Θέ μου, ν' ἀξιωθῶ
πικρόχολο τὸ μοιρολόϊ νὰ στήσω
γιὰ κάποιου ἀντρὸς ἀφανισμὸ
καὶ μιᾶς γυναίκας τὴ σφαγή.
Γιατὶ κρυφὸ νὰ τὸ κρατήσω;
Ἔχω προμήνυμα θεϊκό,
καὶ σὰ δρολάπι ἔχει δριμύσει
κατάπρωρα νὰ μὲ χτυπήσῃ
μῖσος καὶ ὀργή.

Τὸ ἴδιο θέμα περνᾶ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ χοροῦ στὸ στόμα τοῦ Ὀρέστη καὶ τῆς Ἠλέκτρας καὶ ποικίλλεται μονάχα ἀπὸ σκέψεις ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη ψυχοσύνθεσι τοῦ καθ' ἑνὸς καὶ τὴ θέσι του στὸ δρᾶμα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποῦ βρίσκονται τάχα οἱ Θεοὶ
ποὺ κυβερνοῦν κάτω ἀπ' τὴ γῆ;
Κατάρες παντοδύναμες τοῦ σκοτωμένου,
τ' Ἀτρείδη τὴ γενιὰ κοιτᾶτε
ποὺ ἔρμη γυρνᾷ δίχως στέγη.
Ποῦ νὰ στραφῇ κανένας Θέ μου;

Καὶ γιὰ νὰ δυναμώσουν τὴ θέλησι τοῦ Ὀρέστη γιὰ τὴν ἐκδίκησι, ἀναθυ-

Οἱ ἀγρότες δούλευαν στὰ χωράφια τους.

μοῦνται τὸ φοβερὸ κακούργημα τῆς Κλυταιμήστρας.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Ωϊμένα, ὡϊμένα φόνισσα
μάνα ἀθεόφοβη ποὺ δίχως νὰ δειλιάσῃς
ἔθαψες ἄντρα βασιλιᾶ˙
δίχως λαὸς τὸ ξόδι ν' ἀκλουθήσῃ,
δίχως νὰ τὸν νεκροστολίσῃ.
Πῶς βάσταξες ἀθρήνητο, στὸν τάφο του βα-
[θειὰ
νὰ τόνε κατεβάσῃς;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μοῦχεις ἀκέρια τώρα πῆ
τὴν ἀτιμία της, ἀλλοί μου!
Μὰ θὰ πληρώσῃ τοῦ πατέρα τὴ ντροπή.
Πρῶτα ὁ Θεὸς κι' ὕστερα αὐτὸ τὸ χέρι.
Δὲ λογαριάζω τὴ ζωή μου!

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ κομματιάσανε τὸ λείψανό του
στὸ χῶμα πρὶν τὸ χώσουν˙
τέτοια ντροπὴ ἀβάσταχτη
θελῆσαν νὰ τοῦ δώσουν!

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τ' ἀκοῦς τὰ πάθη τοῦ πατέρα;
Κι' ἐγὼ ἔμενα κρυμμένη,
ἀνάξια γιὰ τὸ τίποτα κι' ἀτιμασμένη˙
κι' ἀπὸ τὸ σπίτι πέρα
σὰ σκύλα δαγκωνιάρικη δεμένη.
Κλάμα ἄτιμο κρυφὸ
κι' ἀπὸ τὸ γέλιο πιὸ ἄτιμο μὲ πλημμυροῦσε˙
κι' ἤμουν σὰν παρηγορημένη
γιατὶ κανεὶς δὲν ἄκουγε τὸ θλιβερό μου βογ-
[γητό.

Περισσότερο κι' ἀπὸ κάθε περιγραφὴ ἡ λεπτομέρεια τούτη, δείχνει τὸν τρόμο ποὺ εἶχε πιάσει ὅλους τοὺς φίλους τοῦ δολοφονημένου βασιλιᾶ καὶ τὴν ἐρήμωσι καὶ τὴν ὀρφάνεια ποὺ βρέθηκε τοῦτος μέσα στὸ ἴδιο του τὸ παλάτι, ὅπου περίμενε νὰ βρῇ τὴ γλυ-

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ὑπάρχουν ὅλες οἱ δυνατότητες τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια, κάτω ἀπὸ τὴν δημιουργικὴ καθοδήγησι τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὴν πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ, νὰ γίνουν πραγματικοὶ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες, ὅπως τὰ θέλησε ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς.

κειὰ ἀνάπαψι ὕστερα ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς πολύχρονης ἐκστρατείας.

Καὶ τώρα ὅλοι μαζὶ σκύβουν στὸ χῶμα κι' ἐπικαλοῦνται τὴ σκιὰ τοῦ σκοτωμένου καὶ τοὺς χθόνιους θεούς. Ἡ σκηνὴ τούτη εἶναι μιὰ φοβερὴ μεγαλοπρέπεια καὶ προξενεῖ ἕνα μυστικὸ τρόμο στὴν ψυχὴ τῶν θεατῶν.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πατέρα μου, σὲ κράζω.
Ἔλα βοηθὸς σὲ κείνους π' ἀγαπᾷς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κι' ἐγὼ στὰ δάκρυα βουτημένη
σοῦ ξανακράζω, ἔλα πατέρα!

ΧΟΡΟΣ

Μὲ μιὰ φωνὴ κι' ὅλες μαζὶ ἐδῶ πέρα
ἄκουσε ποὺ σὲ κράζουμε κι' ἔλα στὸ φῶς.
Στάσου μαζί μας σύμμαχος
κι' ἀντίκρυ στοὺς ὀχτροὺς ὀχτρός.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θεοί! ἕ, ἕ. Θεοί! κάμετε δίκια κρίσι.

(Ἀκολουθεῖ) Μ. Ἀναστασίου

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Μὲ χαρὰ ὅλη ἡ Μακεδονία, μὰ θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὅλη ἡ Ἑλλάδα, ἐπανηγύρισε τὴν ἵδρυσι τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου στὴ Θεσσαλονίκη, ὄχι μόνο γιατὶ ὁ Ἕλλην ἀπὸ τὴν καταγωγὴ καὶ τὸν πολιτισμό του ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη ἀγάπη πρὸς τὸ θέατρο. Ἡ Μακεδονία, ὁ χθεσινὸς αὐτὸς ἀλύτρωτος Ἑλληνισμός, γνωρίζει πολὺ καλὰ ποιὸ ρόλο ἐθνικὸ ἔπαιξε τὸ θέατρο στὰ μέρη ποὺ ἐκάλυπτε ἡ ξένη κυριαρχία, ποιὸν γαλβανισμὸ ἀποτελοῦσε γιὰ τὰ πλήθη ἡ ἐμφάνισις τῆς φουστανέλλας, τὸ ἄκουσμα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὰ πατριωτικὰ ἔργα ποὺ κατώρθωναν νὰ δίνουν οἱ διάφοροι ἑλληνικοὶ θίασοι ποὺ διέσχιζαν τὴν Ἑλληνικὴ Χερσόνησο καὶ τὴν Ἀνατολή. Δὲν τὸ ξέρουν πολλοί, μὰ θἆταν ἡ περισσότερον ἐνδιαφέρουσα ἱστορία, μιὰ ἱστορία γεμάτη δραματικότητα, αὐτὴ ποὺ θὰ μᾶς ἔλεγε τὴ δρᾶσι καὶ τὶς περιπέτειες τῶν ἑλληνικῶν θιάσων, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ὅμως κατώρθωναν πάντα νὰ βγαίνουν καὶ πάντα νὰ συνεχίζουν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸ πατριωτικό τους ἔργο.

Εἶναι δύσκολο βέβαια σ' ἕναν ποὺ γεννήθηκε ἐλεύθερος νὰ καταλάβῃ ποιὰ αἰσθήματα ἔνοιωθαν οἱ Ἕλληνες ὅταν ἔβλεπαν ὅ,τι συνιστοῦσε τὰ σύμβολα τῆς φυλῆς καὶ ἄκουαν καὶ ἐξηγοῦσαν στὴ διαίσθησί τους τὰ ὑπονοούμενα τοῦ ἔργου, ἢ τὸ βαθύτερο πατριωτικὸ νόημα τοῦ ἀκινδύνου, φαινομενικά, ἔργου. Εἶναι δύσκολο νὰ νοιώσῃ ὅ,τι ἐτρικύμιζε τὴν καρδιὰ τοῦ ὑποδούλου Ἕλληνος, ν' ἀντικρύσῃ τὰ ὁράματα ποὺ ἐφλόγιζαν τὸν ὁρίζοντά του, ὅταν μάλιστα κατώρθωνε νὰ κάνῃ καὶ τοὺς ξένους κοινωνοὺς τῶν αἰσθημάτων του.

Μιὰ τέτοια ἀφορμὴ ὑπερηφανείας καὶ συγκινήσεως ἐδόθη στοὺς Ἕλληνας τῆς Σμύρνης, ποὺ εἶχαν ἐπιβάλει τὴ γλῶσσά τους σ' ὅλους τοὺς συνοίκους λαούς, σὲ τέτοιο σημεῖο πού, στὰ παληότερα ἰδίᾳ χρόνια, νἄχουν οἱ καθολικοὶ Λεβαντῖνοι τὰ θρησκευτικά τους βιβλία τυπωμένα στὴ λατινικὴ μὲν γλῶσσα, μὲ ἑλληνικοὺς ὅμως χαρακτῆρας καὶ δυὸ ἐκπρόσωποι ξένων φυλῶν νὰ μιλοῦν ἑλληνικά, γιὰ νὰ συνεννοηθοῦν μεταξύ τους.

Στὴ Σμύρνη λοιπὸν αὐτὴ ἐπαίχθη κάποτε «Ὁ ἀγαπητικὸς τῆς βοσκοπούλας» ἀπὸ Ἑβραίους ἐρασιτέχνας, μεταφρασμένος στὴν ἑβραιοϊσπανική, μὲ φουστανέλλες καὶ γκλίτσες. Μόνο ποὺ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς παραστάσεως — ἦταν κατὰ τὸν πόλεμο 1914-1918 — ἡ λογοκρισία, ποὺ ἐπέτρεψε τὸ ἀνέβασμα χωρὶς νἄχῃ ὑπ' ὄψιν της τὰ κοστούμια, μόλις ἔμαθε ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐρασιτέχνες ἐφοροῦσαν φουστανέλλες, διέταξε νὰ τὶς βγάλουν. Καὶ ἔτσι ὁ μπάρμπα-Χρόνης, ποὺ ἐνεφανίσθη, κανονικῶς, στὴν πρώτη πρᾶξι μὲ φουστανέλλα, ἐνεφανίσθη στὶς ἄλλες μὲ φράκο, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ ἔπαιρναν μέρος στὸ ἔργο.

Ὁπωσδήποτε, αὐτὸ ἦταν καὶ τὸ τελευταῖο ἔργο ποὺ ἔδωσεν ὁ ἑβραϊκὸς ἐρασιτεχνικὸς θίασος. Οἱ περιπέτειες θέλουν ψυχὴ καὶ πρὸ παντὸς πίστι, ποὺ εἶχε ὁ Ἕλλην ἠθοποιὸς καὶ ὁ Ἕλλην ἀκροατής, ὅταν ὁ ἕνας ἔπαιζε καὶ ὁ ἄλλος ἄκουγε τὸν «Ἀγαπητικὸ τῆς βοσκοπούλας».

Κάτι ἀνάλογο συνέβη καὶ στὴ Ζάκυνθο λίγον καιρὸ πρὸ τῆς ἑνώσεως. Παιζόταν τότε ἀπὸ τὸν θίασο Ταβουλάρη τὸ ἔργο τοῦ Δημητρίου Γουζέλη «Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Φιντίου καὶ τοῦ Δάμωνος» ἢ «Διονύσιος ὁ Τύραννος τῶν Συρακουσῶν», δρᾶμα πατριωτικόν, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεύς του ἐχαρακτήριζε ἔτσι σὲ δυὸ στίχους ὅταν τὸ τύπωσε:

«Πιστὴ φιλία καὶ καλὴ ἄνδρας ἀ-
(θανατίζει,
τὸ δὲ φρονεῖν τυραννικῶς, κάκι-
(στα ἀπανθρωπίζει».

Ὅπως συνηθιζόταν, ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξι τοῦ ἔργου τὸν ἀγγλικὸ ἐθνικὸ ὕμνο, πρᾶγμα ποὺ ἔδωσε ἀφορμὴ σὲ συγκινητικὲς πατριωτικὲς ἐκδηλώσεις. Οἱ ἀκροαταὶ ἄρχιζαν νὰ φωνάζουν: «Τὸ γραικό! Τὸ γραικό!, δηλαδὴ «Τὸν ἑλληνικό, τὸν ἑλληνικό» ὕμνο. Καὶ ἐπειδὴ ἡ φωνὴ λαοῦ εἶναι φωνὴ Κυρίου, ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε τὸν ἑλληνικὸ ὕμνο, ἐνῷ τὰ πλήθη ὄρθια ἐξητωκραύγαζαν ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως. Χρειάζεται νὰ προστεθῇ ὅτι τὴν ἐπομένη διετάχθη τὸ κλείσιμο τοῦ θεάτρου: Θὰ ἐπερίττευε. Εἶναι αὐτονόητο. Τὸ ἐπεισόδιο ὅμως αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ τὸ ρόλο τοῦ θεάτρου στὴν ἀποκατάστασι τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι ἐξ ἄλλου χαρακτηριστικὸ ὅτι στὰ πρῶτα βήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν 18ον αἰῶνα πρὸς τὴν ὀργάνωσι τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἐλευθερία, ἀνιχνεύουμε καὶ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου, ποὺ ἔχει μορφὴ στενὰ πατριωτική. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀξιοσημείωτο, γιατὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ περισσότεροι λαοὶ τῆς Βαλκανικῆς δὲν εἶχαν ἀκόμη φυλετικὴ συνείδησι, ποὺ τοὺς τὴν ἐνέπνευσεν, ὅπως θ' ἀναγνωρίσῃ μιὰ μέρα ἡ ἱστορία, ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Στὸ Βουκουρέστι, στὸ Ἰάσιο, στὴν Ὀδησσὸ ἐδίδοντο ἐρασιτεχνικὲς ἑλληνικὲς παραστάσεις μὲ ἔργα ποὺ ἔκαναν τὸ ἀκροατήριο νὰ κλαίῃ ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀπὸ πόνο γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ εἶναι πλέον ἢ χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονὸς ὅτι στὸ Δραγατσάνι κι' ἀλλοῦ ἐπολέμησαν στὴν πρώτη γραμμὴ οἱ νέοι ποὺ ἀποτελοῦσαν τοὺς ἐρασιτεχνικοὺς θιάσους τῆς Μολδοβλαχίας καὶ τῆς Ρωσσίας. Εἶναι ἀκόμη χαρακτηριστικὸ ὅτι στὰ μέρη ἀκριβῶς ποὺ ἔδρασεν ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία κι' ἐθεμελίωσε τὸ ἔργο της στὴν ἀρχή, ἐκεῖ καὶ παρουσιάζεται νὰ δρᾷ καὶ νὰ κινῆται τὸ νεοελληνικὸ θέατρο στὶς πρῶτές του προσπάθειες.

Θὰ μποροῦσα ν' ἀναφέρω ἄπειρα ἄλλα, ποὺ θ' ἀποδείκνυαν τὸ ρόλο τοῦ θεάτρου στὴν ἀνάπλασι τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὰ Ἑλληνόπουλα ἃς ἀρκεσθοῦν σ' αὐτὰ τὰ λίγα καὶ ἃς χαροῦν μὲ ὅλους ὅτι τὸ θέατρο συνεχίζει τὸ δρόμο του, τὸν καθαρῶς ἑλληνικό, φωτεινὸ καὶ ὡραῖο.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

22. (Συνέχεια)

— Νὰ δώσουν οἱ θεοί, τοῦ εἶπε ὁ γέρο στρατηγὸς ὁ Παρμενίων, νὰ ἐκτελέσης ἐσὺ τοὺς σκοποὺς τοῦ πατέρα σου.

Ὁ Ἀλέξανδρος σήκωσε ψηλὰ τὸ κεφάλι.

— Ὁ πατέρας μου, εἶπε, ἤθελε μονάχα νὰ λευτερώση τοὺς Ἕλληνες ποὺ ἦταν κάτω ἀπὸ τὸν περσικὸ ζυγό· νὰ κυριέψη τὴν Μικρὰν Ἀσία. Ἐμένα ὁ σκοπὸς αὐτὸς δὲ μὲ φτάνει. Θέλω νὰ μπῶ ὡς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας καὶ νὰ λευτερώσω ὄχι μονάχα τοὺς Ἕλληνες, παρὰ καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς βαρβάρους. Κατάλαβες τώρα, στρατηγέ μου, ποιὰ ἡ διαφορὰ Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου;

Ὁ γέρο στρατηγὸς δὲ μίλησε. Μὰ ἡ γενναία καρδιά του τρόμαξε. «Μονάχα θεὸς μπορεῖ νὰ ἐκτελέση ἕνα τέτοιο μεγάλο σκοπό!» συλλογίστηκε.

Κι' ὁ Ἀντίπατρος, ποὺ ὡς τώρα δὲ μιλοῦσε, κοίταξε τὸν Ἀλέξανδρο.

— Καὶ μὲ τί στρατό; ρώτησε.

— Μὲ ὅλους τοὺς Ἕλληνας ποὺ θὰ μαζέψω, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Πόσους τοὺς ὑπολογίζεις; Γιατὶ πρέπει νἄχης στὸ νοῦ σου πὼς εἶσαι ἀναγκασμένος ν' ἀφήσης καὶ στὴ Μακεδονία στρατὸ γιὰ νὰ προστατεύη τὸ θρόνο σου.

— Τριάντα, σαράντα χιλιάδες, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Καὶ πόσους ἀνθρώπους μπορεῖ νὰ στρατολογήση ὁ Μεγάλος βασιλιᾶς τῆς Περσίας, ξέρεις;

— Ἑκατομμύρια, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Λοιπόν;

Ὁ Ἀλέξανδρος γέλασε.

— Ὅλα αὐτά, ποὺ λές, φρόνιμε, γενναῖε στρατηγέ μου, εἶναι σωστά. Ἂν ρωτοῦσα μονάχα τὴ λογική, ποτὲ δὲ θὰ ἐπιχειροῦσα ἕνα τέτοιο πόλεμο. Μὰ δὲν τὴν ρωτῶ.

— Τί ρωτᾶς λοιπόν;

— Τὴν ψυχή μου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ πιὰ δὲ μίλησε.

«Εἶναι τρέλλα, τρέλλα σωστή!» συλλογίστηκε ὁ Ἀντίπατρος.

«Εἶναι τρέλλα, τρέλλα σωστή!» συλλογίστηκε κι' ὁ Παρμενίων.

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος πίστευε κι' ἤξερε πὼς ἡ πίστι κάνει θάματα.

«Θὰ νικήσω, συλλογίζουνταν, θὰ νικήσω, γιατὶ ἔχω πίστι!».

Κεφ. 34.

Ἑτοιμασίες μεγάλες, κάθε μέρα ἔφταναν καινούργιοι νεοσύλλεκτοι ἀπ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες. Οἱ βάρβαροι ἔτρεχαν κι' αὐτοὶ νὰ καταταχτοῦν.

Οἱ Θρᾶκες εἶχαν ἀρχηγό τους τὸ Σιτάλκη, ποὺ τὸν εἴδαμε νὰ πολεμᾶ κι' αὐτὸς νὰ καβαλλήση τὸν Βουκεφάλα. Μιὰ ἄλλη φυλή, οἱ Ἀγριᾶνες, ἔστειλαν φοβεροὺς κονταρομάχους. Ἔστειλαν πολλὲς ἑλληνικὲς πόλεις στρατό, οἱ Ἀθηναῖοι στόλο, ἡ Θεσσαλονίκη τοὺς καλύτερούς της καβαλλάρηδες, ἀπ' τὴν Κρήτη ἔφτασαν οἱ περίφημοι τοξότες της μὲ ἀρχηγό τους ἕναν ἀληθινὸ γίγαντα μὲ κατσαρὰ μαῦρα γένεια, τὸν Κλέαρχο.

Στὰ χρυσωρυχεῖα τοῦ Παγγαίου οἱ ἐργάτες βαθιὰ στὴ γῆ ἔσκαβαν κι' ἔβγαζαν τὸ πολύτιμο μέταλλο. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔστειλε χιλιάδες κι' ἄλλους ἐργάτες.

— Μιὰ τέτοια ἐκστρατεία, ἔλεγε, θέλει πολὺ χρυσάφι!

— Θὲς νἄρθης καὶ σὺ μαζί μου; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μιὰ μέρα τὸ Στέφανο.

Τὰ μάτια τοῦ φίλου μας ἔλαμψαν.

— Θέλω! ἀποκρίθηκε.

— Σκέψου τοὺς κιντύνους· μπορεῖ νὰ μὴ γυρίσουμε ποτὲ πίσω στὴν πατρίδα.

— Ἂς μὴ γυρίσουμε, εἶπε ὁ Στέφανος.

— Μπορεῖ νὰ μὴ δῆς ποτὲ τοὺς γονεῖς σου, ἐπέμεινε ὁ Ἀλέξανδρος, γιὰ νὰ δοκιμάση τὸ Στέφανο. Δὲν ἀγαπᾶς ἐσὺ τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου;

— Τοὺς ἀγαπῶ... τοὺς ἀγαπῶ... ψιθύρισε ὁ Στέφανος καὶ τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα. Τοὺς ἀγαπῶ, μὰ πρέπει!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἅπλωσε τὸ χέρι καὶ χάϊδεψε τὰ μαλλιὰ τοῦ Στέφανου.

— Πόσων χρονῶν εἶσαι; τὸν ρώτησε.

— Κοντεύω πιὰ δεκαπέντε.

— Ἄ, εἶσαι ἄντρας πιά! ἀνεφώνησε ὁ Ἀλέξανδρος γελώντας. Θὰ σὲ πάρω μαζί μου!

Ἡ καρδιὰ τοῦ Στέφανου χόρεψε ἀπὸ τὴ χαρά της.

Πήγαινε στὸ καλό, τοῦ εἶπε ὁ Καλλισθένης.

— Εὐχαριστῶ, βασιλιᾶ μου! εἶπε.

— Τὴν ἐρχόμενη ἄνοιξι φεύγουμε. Ἑτοιμάσου! εἶπε καὶ πρόσταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸ Βουκεφάλα, νὰ πάη νὰ ἐπιθεωρήση στὰ καραβοστάσια τὸ στόλο του.

Ὁ Στέφανος ἔτρεξε νὰ βρῆ τοὺς δυὸ ἀγαπημένους φίλους του: τὸ Λεωνίδα καὶ τὸν Ἑρμόλαο. Εἶχε πλακώσει πιὰ ὁ χειμώνας, ἔκανε κρύο. Ὁ Στέφανος πήγαινε γρήγορα, ἔφτασε στὸ σπίτι τοῦ Λεωνίδα, χτύπησε. Ὁ Λεωνίδας πρόβαλε. Μόλις εἶδε τὸ Στέφανο φώναξε:

— Τί τρέχει; Λάμπει τὸ πρόσωπό σου!

— Φεύγω!

— Φεύγεις; Γιὰ ποῦ;

— Μὲ τὸν Ἀλέξανδρο.

— Πότε;

— Τὴν ἄνοιξι. Τὴν ἐρχόμενη ἄνοιξι.

Ὁ Λεωνίδας σώπασε. Πόσο θἄθελε κι' αὐτὸς νὰ φύγη μαζί του! Νὰ πάρουν καὶ τὸν Ἑρμόλαο, νὰ μὴ χωρίσουν.

Ἔπιασε τὸ Στέφανο ἀπὸ τὸ μπράτσο:

— Στέφανε, εἶπε, θέλω νἄρθω κι' ἐγώ. Νὰ πάρουμε καὶ τὸν Ἑρμόλαο. Νὰ μὴ χωρίσουμε.

Ἡ φωνή του ἦταν συγκινημένη. Τὸ σιδερένιο αὐτὸ ἀθλητικὸ σῶμα εἶχε μιὰ πολὺ τρυφερὴ καρδιά.

Ὁ Στέφανος γέλασε:

— Μὰ ἴσια-ἴσια γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ σὲ δῶ. Νὰ φύγουμε κι' οἱ τρεῖς μαζί. Ἐγὼ θὰ μιλήσω στὸ βασιλιᾶ.

Ὁ Λεωνίδας πήδηξε ἀπὸ τὴ χαρά του.

— Εὐχαριστῶ, Στέφανε, εἶπε, εὐχαριστῶ. Τρέχω ἀμέσως νὰ βρῶ τὸν Ἑρμόλαο.

— Πήγαινε, εἶπε κουνώντας τὸ κεφάλι του ὁ Στέφανος, μὰ φοβοῦμαι πὼς δὲ θὰ θελήση νἄρθη.

— Γιατί;

— Ποῦ ν' ἀφήση αὐτὸς τὸ δάσκαλό του. Μαθαίνω πὼς ἔγινε μαθητὴς τοῦ Καλλισθένη καὶ μέρα νύχτα βρίσκεται μαζί του. Θὰ τὸν μάθη φιλοσοφία καὶ κρασοπότι. Ἡ μύτη του κιόλας, μοῦ λέν, ἄρχισε καὶ κοκκινίζη.

Ὁ Λεωνίδας γέλασε.

— Καλά, εἶπε, θὰ δοῦμε. Τώρα φεύγω· γειά σου!

— Γειά σου, Λεωνίδα.

Ὁ Στέφανος ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του εὐχαριστημένος, γιατὶ μοιράστηκε μὲ τοὺς φίλους του τὴ χαρά του.

— Ἔ, ἔ, ποῦ πᾶς; ἀκούστηκε ξαφνικὰ πίσω του μιὰ περιπαιχτικὴ φωνή. Κατευόδιο κι' ἀγέρας στὰ πανιά σου!

Ὁ Στέφανος στράφηκε. Ἀπὸ μιὰ ταβέρνα πρόβαινε ὁ παλιός του γνώριμος, ὁ παχὺς κουρελιασμένος φιλόσοφος Καλλισθένης.

— Βιάζουμαι, εἶπε ὁ Στέφανος κι'

ἔκαμε νὰ ἐξακολουθήση τὸ δρόμο του. Δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποὺ διαρκῶς φώναζε καὶ περιγελοῦσε.

—Ἔχω νὰ σοῦ πῶ, στάσου! τοῦ φώναξε ὁ φιλόσοφος.

Τί νὰ κάμη; Στάθηκε ὁ Στέφανος.

— Ξέρεις τὰ νέα; Εἶπε ὁ Καλλισθένης ζυγώνοντας λαχανιασμένος. Ξέρεις τὰ νέα; Φεύγω μὲ τὸν Ἀλέξανδρο!

Ἡ ἀνάσα του μύριζε κρασί· ὁ Στέφανος τραβήχτηκε ἕνα βῆμα πίσω.

— Ἐσύ; Τί νὰ κάνης;

— Τί νὰ κάνω; φώναξε ὁ φιλόσοφος χτυπῶντας τὸ ραβδί του στὶς πέτρες. Τί νὰ κάνω; Μὰ ἂν λείψω ἐγὼ τοῦ Ἀλέξανδρού σου, χάθηκε!

Ὁ Στέφανος γέλασε.

— Τὰ παραλές, σεβαστέ μου φιλόσοφε, εἶπε. Χάθηκε;!

— Καὶ βέβαια χάθηκε. Ποιὸς θὰ τὸν ξέρη ὕστερα ἀπὸ ἑκατό, διακόσια χρόνια; Ἐγὼ ὅμως θὰ τὸν σώσω!

— Πῶς;

— Νά, θὰ πηγαίνω μαζί του, θὰ βλέπω τί κάνει, πῶς πολεμάει, τί λέει, καὶ θὰ τὰ γράφω ὅλα, ὅλα μὲ τὴ σειρά τους. Θὰ γράψω τὴν ἱστορία τοῦ Ἀλέξανδρου, κατάλαβες; Ὅταν πεθάνη ὁ Ἀλέξανδρος νὰ μένη τὸ ἔργο μου καί, χιλιάδες χρόνια νὰ περάσουν, οἱ ἄνθρωποι νὰ ξέρουν τί ἦταν ὁ Ἀλέξανδρος.

Ὁ Στέφανος σώπαινε. Ὁ Καλλισθένης θριάμβευε.

— Βλέπεις τώρα, φώναζε, βλέπεις τώρα; Δὲν πάω ἐγὼ στὴν Ἀσία νὰ δοξαστῶ· πάω νὰ δοξάσω! Ἔλα στὴν ταβέρνα νὰ σοῦ προσφέρω ἕνα ποτηράκι κρασί. Κάνει κρύο. Εἶναι μαζί μου κι' ὁ Ἑρμόλαος.

— Δὲν πίνω, εἶπε ὁ Στέφανος. Κι' ἔπειτα βιάζομαι.

— Αἴ, πήγαινε στὸ καλό! εἶπε ὁ φιλόσοφος. Κι' ἄκουσε ἐδῶ· ἂν ἔρθης καὶ σὺ μὲ τὸν Ἀλέξανδρο, κάτι θὰ γράψω καὶ γιὰ σένα. Νὰ σωθῆς καὶ σύ, κακόμοιρο παιδί... Νὰ σωθῆς...

Χτύπησε προστατευτικὰ τὴν πλάτη τοῦ Στέφανου καὶ κύλησε καταστρόγγυλος, λαχανιασμένος, μέσα στὴν ταβέρνα.

Κεφ. 35.

Ἔτσι πέρασε ὁ χειμώνας σ' ἑτοιμασίες μεγάλες. Οἱ πολιτεῖες καὶ τὰ χωριὰ ἔστελναν στρατιῶτες, οἱ πεδιάδες ἔστελναν ἄλογα, τὰ δάση ἔδιναν τὰ δέντρα τους, νὰ γίνουν καράβια, τὰ βουνὰ ἔδιναν τὸ χρυσάφι τους καὶ τὸ σίδερο.

Ἔφτασε ὁ Ἀπρίλης. Φόρεσε πάλι ἡ ἐξοχὴ τὸ πράσινο φόρεμά της, κεντημένο μὲ πολύχρωμα λουλούδια.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν ἕτοιμος.

— Πρὶν νὰ κινήσουμε, εἶπε στοὺς φίλους του, θὰ δώσω μεγάλες γιορτές, ν' ἀποχαιρετήσω τὴ Μακεδονία. Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ τὴν ξαναδῶ ποτέ...

Σώπασε λίγο κι' ὕστερα πρόσθεσε:

— Σὲ ποιὸν Θεὸ λέτε ν' ἀφιερώσουμε τὶς γιορτὲς τοῦτες;

— Στὸν Ἄρη! ἀποκρίθηκε ὁ Κλεῖτος ὁ Ἀράπης. Αὐτὸς θἆναι ὁ προστάτης θεός μας.

—Ἔχεις λάθος, Κλεῖτε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἔχεις λάθος. Δὲν πηγαίνουμε στὴν Ἀσία νὰ σκοτώσουμε καὶ νὰ κάψουμε· πηγαίνουμε νὰ μεταδώσουμε τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμό μας. Γι' αὐτὸ τὶς μεγάλες τοῦτες γιορτὲς τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ θὰ τὶς ἀφιερώσω στὶς ἐννιὰ Μοῦσες.

— Στὶς ἐννιὰ Μοῦσες! φώναξαν ξαφνιασμένοι ὅλοι. Πρώτη φορὰ ἕνας στρατηγὸς ποὺ φεύγει γιὰ τὸν πόλεμο κάνει θυσίες σὲ τέτοιες θεές.

—Ἴσως, παρατήρησε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ χαμογέλασε, ἴσως, γιατὶ πρώτη φορὰ ἕνας στρατηγὸς φεύγει νὰ κατακτήση μιὰ χώρα μὲ τέτοιους σκοπούς.

Οἱ φίλοι δὲν ἀποκρίθηκαν. Ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἤξεραν πὼς ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτος δὲ μοιάζει μὲ κανένα ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς βασιλιάδες. Εἶχε σκοποὺς παράξενους, δύσκολες ἐπιθυμίες ποὺ ξεπερνοῦσαν τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἐπιθυμίες τῶν ἀνθρώπων.

—Ὅ,τι πῆς εἶναι καλὸ καὶ βλογημένο, φώναξε ὁ Ἡφαιστίων κοιτάζοντας τὸν Ἀλέξανδρο μὲ ἀνείπωτη ἀγάπη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Δ'. ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ: ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ, ΓΛΥΠΤΙΚΗ.

Ἀνέκαθεν οἱ κατακόμβες ὡς τόποι ταφῆς ἦταν καὶ τόποι συγκεντρώσεως τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ἀργότερα ὅμως, κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν, χρησιμοποιηθήκανε, ὅπως εἴπαμε, καὶ ὡς τόποι ἱεροτελεστίας. Ἀφοῦ ὑπῆρχε πλέον ἡ συνήθεια νὰ παίρνουν τὴ θεία μετάληψι κοντὰ στοὺς τάφους τῶν μαρτύρων, ἦταν φυσικὸ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ συγκεντρωθοῦν πουθενὰ ἀλλοῦ οἱ Χριστιανοί, νὰ καταφεύγουν ἐδῶ, κοντὰ στοὺς τάφους τῶν μαρτύρων, γιὰ νὰ τελέσουν τὶς ἱεροπραξίες τους.Τότε χρειάστηκε νὰ ἐξευρεθῆ ἕνας χῶρος κατάλληλα διαρρυθισμένος κι' ἔτσι δημιουργήθηκαν τὰ νεκρικὰ δωμάτια, — οἱ κρύπτες καὶ τὰ παρεκκλήσια, — ὅπου γινόταν μὲν καὶ ταφή, συγχρόνως ὅμως εἶχαν καὶ βωμὸ εἰς τὸ βάθος γιὰ τὴν τέλεσι τῆς ἱεροτελεστίας. Αὐτὲς οἱ συγκεντρώσεις τῶν Χριστιανῶν μέσα στὶς κατακόμβες προκάλεσαν συχνὰ τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα δράματα, ποὺ μερικὲς ἐπιγραφὲς φυλάγουν ἀκόμα τὴν αἱματηρὴ ἀνάμνησί τους. Ἐπὶ αἰῶνας κατόπιν οἱ Χριστιανοὶ δείχναν ἕνα δωμάτιο, ὅπου εἶχαν ἀποθάνει ἀπὸ πεῖνα ἀδελφοί τους, ποὺ ἐντοιχιστήκανε μέσα ἀπὸ τὸν στρατὸ τὴν ὥρα ποὺ ἐκτελοῦσαν τὴν ἱεροτελεστία τους. Ἔτσι μέσα στὰ ὑπόγεια αὐτὰ χριστιανικὰ κοιμητήρια, τὶς κατακόμβες, βρέθηκαν κάθε λογῆς μικρὰ καὶ ἄσημα ἀντικείμενα βιοτεχνίας καὶ οἰκιακῆς χρήσεως, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἀπαντοῦμε τόσο ἄφθονα καὶ στοὺς εἰδωλολατρικοὺς τάφους, ψηφῖδες, κτένια, βελόνες, καρφίτσες, καθὼς καὶ κοσμήματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν — πόρπες, δαχτυλίδια, ἐγκόλπια, φυλαχτὰ καὶ ἄλλα μικροπράγματα, μὲ ζωγραφισμένες ἢ σκαλισμένες παραστάσεις, σὲ ἐλεφαντοστοῦν. Σπουδαιότατα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι τὰ λειτουργικὰ κτένια, μὲ τὰ ὁποῖα κτενίζονταν ὁ ἱερεὺς πρὶν ἀρχίση τὴ θεία λειτουργία. Ἐπίσης βρέθηκαν σωροὶ συντρίμματα ἀπὸ δοχεῖα πήλινα καὶ γυάλινα, σὲ διάφορα σχήματα, ποὺ τὰ μεταχειρίζονταν γιὰ τὴ θεία μετάληψι, γιὰ μύρα καὶ ἀρώματα καὶ πάμπολλοι μικροὶ πήλινοι λύχνοι ἀπὸ ψημένη γῆ, ποὺ σ' ὅλο τὸν χριστιανικὸ κόσμο, σὲ τάφους καὶ κατακόμβες καὶ διάφορα ἐρείπια ἀπαντῶνται κατὰ μυριάδες,εἴτε παλαιοὶ λύχνοι,ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μεταχειρίζονταν κι' οἱ ἐθνικοί, εἴτε κατασκευασμένοι ἀπὸ τεχνῖτες Χριστιανούς. Ἀπ' αὐτὰ τὰ συντρίμματα τὰ πιὸ πολύτιμα εἶναι τὰ κομμάτια ἀπὸ γυάλινες καράφες, ποὺ εἶχαν ζωγραφισμένες ὄχι μονάχα τὶς παρειές, μὰ καὶ τὸ βάθος εἰς τὸ μέσα μέρος καὶ ποὺ φαίνουνται σὰν χρυσές, καθὼς περιέχουνε στὴ μέση ἀπὸ τὸ γυαλὶ φύλλο χρυσοῦ μὲ χαραγμένες ἐπιγραφὲς ἢ παραστάσεις μερικὲς φορὲς χρωματισμένες. Ἡ βιοτεχνία αὐτὴ τῶν γυαλιῶν μὲ χρυσὸ φόντο (verres à fond d'or) ἤτανε πάντως περιωρισμένη στὴ Ρώμη καὶ δὲν ἤκμασε παρὰ γιὰ λίγο μόνο διάστημα, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' μέχρι τοῦ Δ' αἰῶνα. Οἱ παραστάσεις ποὺ φέρουν δὲν εἶναι μόνο χριστιανικές, — εἰκόνες ἁγίων ἢ σκηνὲς ἀπὸ τὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη — μὰ καὶ εἰδωλολατρικές, παρμένες ἀπὸ τὴν ἀρχαία μυθολογία, ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέους, ἔρως καὶ ψυχὴ κ.τ.λ. Τὸ ἴδιο καὶ πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῶν πλακῶν ποὺ χρησίμευαν γιὰ κάλυμμα, ἢ στὶς πλάγιες ὄψεις τῶν τάφων καὶ πάνω στοὺς τοίχους γενικά, οἱ παλαιοὶ Χριστιανοί, ἀκολουθῶντας τὶς παλαιὲς συνήθειες, χάραζαν διάφορες ἐπιγραφὲς καὶ παραστάσεις, σὲ μερικὰ μάλιστα μέρη στόκαραν τοὺς τοίχους καὶ τοὺς στόλιζαν, ἀκριβῶς ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἑλληνικὴ ἐποχή, μὲ ἀνάγλυφες διακοσμήσεις, ποὺ μερικὲς εἶναι τόσο χαριτωμένες ὅσο καὶ οἱ σωζόμενες στὴν Πομπηΐα. Ἐπίσης ὁ τύπος τῶν γραμμάτων στὶς ἐπιγραφὲς αὐτές, ἰδίως τοῦ Α' καὶ Β' αἰῶνα, δὲν διαφέρουν καθόλου ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ γραφή, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς μεταγενέστερες ποὺ εἶναι πιὸ ἄτεχνες καὶ μὲ πολλὰ ὀρθογραφικὰ λάθη κι' ἰδίως ὅταν εἶναι στὴ δύσκολη ἑλληνικὴ γλῶσσα, ποὺ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες κυριαρχοῦσε καὶ σ' αὐτὴ τὴ Ρώμη. Κοντὰ σ' αὐτὲς τὶς ἐπιγραφὲς καὶ μαζὶ μὲ τὰ διάφορα σύμβολα καὶ τὶς χαραγμένες παραστάσεις — ἰχθεῖς, ἄγκυρες, περιστερὲς κ.τ.λ. — ποὺ συχνὰ τὰ συνοδεύουν ἀπαντοῦμε πλέον καὶ τὸ μονόγραμμα τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν δύο ἀρχικῶν γραμμάτων (Χ καὶ Ρ). Τὸ ἔργο ὅμως τῆς κυρίως γλυπτικῆς εἶναι ἀφάνταστα περιωρισμένο. Σ' αὐτὸ βέβαια συντελοῦν ἐν πρώτοις καθαρὰ θρησκευτικοὶ λόγοι, μὰ καὶ ἡ παρακμὴ τῆς γλυπτικῆς κι' οἱ περιστάσεις, ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ἀνάπτυξί της μέσα στὶς κατακόμβες. Ὁ γλύπτης ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ φῶς, ἀπὸ χῶρο καὶ ὑλικὸ δυσμετακόμιστο, ποὺ ἦταν δύσκολο νὰ μεταφερθῆ καὶ νὰ δουλευτῆ μέσα στοὺς σκοτεινοὺς καὶ στενοὺς χώρους τῶν κατακομβῶν, ὅπου ὁ ζωγράφος μποροῦσε νὰ ἐργασθῆ ὁπωσδήποτε πιὸ ἄνετα. Τὸ παλαιότερο καὶ ἀναμφισβήτητα ὡραιότερο γλυπτικὸ ἔργο τῶν κατακομβῶν εἶναι ὁ «Καλὸς ποιμὴν» ποὺ παριστάνει, — ὅπως καὶ ὁ κριοφόρος Ἑρμῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον φαίνεται ἐπηρεασμένος, — ἕναν ἔφηβο ποὺ σηκώνει στοὺς ὤμους του πρόβατο. Ὁ καλύτερος τύπος, μὲ μιὰ ἰδεώδη καὶ κομψότατη συνάμα στάσι καὶ γλυκύτητα στὰ χαρακτηριστικά του ποὺ φανερώνουν τὴν τελειότατη ἔκφρασι τῆς εὐαγγελικῆς φιλανθρωπίας, φυλάσσεται στὸ μουσεῖο τοῦ Λατερανοῦ. Ἀπὸ τὰ ἄλλα γλυπτὰ τῶν κατακομβῶν τὰ σημαντικώτερα μᾶς τὰ δίδουν οἱ μαρμάρινες λάρνακες κι' οἱ σαρκοφάγοι, ὅπου οἱ πλούσιοι Χριστιανοὶ ἐναποτίθονταν πρῶτα ὡσὰν σὲ φέρετρο καὶ κατόπιν ἐντοιχίζονταν μέσα στὶς τετράπλευρες θέσεις (loculi). Οἱ καλύτερες ἀπ' τὶς σαρκοφάγους, τοῦ Κοιμητηρίου τοῦ Πραιτεξτάτου καὶ τοῦ Βατικανοῦ κοιμητηρίου, εἶναι Ἀλεξανδρινῆς καὶ γενικὰ Ἀνατολικῆς προελεύσεως. Εἴτε γιατὶ δὲν ἤθελαν νὰ φανερώσουν τὴν πίστι τους οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, εἴτε καὶ ἀπὸ ἐπιβίωσι τῶν ἀρχαίων συνηθειῶν, μεταχειρίζονταν ἕτοιμες σαρκοφάγους, διακοσμημένες μὲ τὶς γνωστὲς σὲ ὅλους ἀρχαῖες παραστάσεις, τὸν Ἔρωτα, τὸν Ὀρφέα, τὸν Ὀδυσσέα, ποὺ προσπαθοῦν νὰ παρασύρουν οἱ Σειρῆνες, εἰς τὶς ὁποῖες ὅμως δίδονταν χριστιανικὴ ἑρμηνεία. Μὰ εἴτε γιατὶ δὲν ἦταν ὅλοι πλούσιοι γιὰ νὰ κατασκευάσουν σαρκοφάγους — καὶ στὸν κόσμο τῶν νεκρῶν ὅλοι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἴσοι — εἴτε γιατὶ στὰ σκοτεινὰ αὐτὰ ἐνδιαιτήματα δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ εὐδοκιμήση ἡ συνήθεια τῶν γλυπτῶν διακοσμήσεων, δὲν βρέθηκαν παρὰ ἐλάχιστες σαρκοφάγοι μέσα στὶς κατακόμβες, μολονότι ἀπὸ τὴν ἐπίδρασί τους προέρχονται οἱ τετράπλευρες καὶ λαρνακοειδεῖς κόγχαι, καὶ μάλιστα οἱ στεφανωμένες μὲ ἀψῖδες — τὰ ἀρκοσόλια. Στὸ μουσεῖο τοῦ Λατερανοῦ φυλάγεται ἡ πλουσιώτερη καὶ σπουδαιότερη συλλογὴ ἀπὸ παλαιοχριστιανικὲς σαρκοφάγους, ὅπου, μέσα σὲ κεῖνες ποὺ βρέθηκαν σὲ κατακόμβες, διακρίνεται, ἐπονομαζομένη ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή της, τῆς «Λιβαίας Πρεμετίδας», καὶ μιὰ ἄλλη μεγάλης ἐπίσης σημασίας γιὰ τὴν ἱστορία τῆς τέχνης, τοῦ κοιμητηρίου τῆς Ἁγίας Ἑλένης, ἐπάνω στὴ Λαβιανὴ ὁδό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΝΑΙ ἀναμφισβήτητο πὼς ἡ ἐνετικὴ κατάκτησις τῆς Κρήτης εἶχε εὐεργετικὴ ἐπίδρασι πάνω στὴν ἐξέλιξι τῶν γραμμάτων, καὶ γενικὰ στὴν Κρητικὴ λογοτεχνία. Γιατὶ ἔφερε τοὺς Κρητικοὺς σὲ ἐπαφὴ ἀδιάκοπη μὲ τὸ ἰταλικὸ στοιχεῖο καὶ μετέφερε στὴν Κρήτη αὐτούσιες ὅλες τὶς ἰδέες καὶ τὴν πνευματικὴ ἀνάπτυξι τῶν λαῶν τῆς Δύσεως. Ἔτσι, ὅλες οἱ καινούργιες πνευματικὲς τάσεις, τὸ πρῶτο ξύπνημα ἀπ' τὸν μεσαιωνικὸ λήθαργο, οἱ νέες ἰδέες τοῦ «ἀνθρωπισμοῦ» μετεδόθηκαν ἀμέσως σχεδὸν στὸ νησί, ἀφωμοιώθηκαν μὲ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα καὶ δημιούργησαν στὴν Κρήτη μιὰ πνευματικὴ παραγωγὴ πλούσια σὲ περιεχόμενο καὶ μὲ ἀξιώσεις συγκρίσεως μὲ τὰ πνευματικὰ προϊόντα τῆς Δύσεως.

Ἕνα ἀπ' τὰ περιφημότερα ἔργα ποὺ γεννήθηκαν κάτω ἀπ' τὴν ἰταλικὴ αὐτὴ ἐπίδρασι εἶναι καὶ ὁ «Ἐρωτόκριτος» τοῦ Βιντζέντζου Κορνάρου.

Τὸ ἔργο αὐτό, πραγματικὸς κολοσσός, συζητήθηκε, σχολιάστηκε καὶ θαυμάστηκε ἀπὸ ὅλους τοὺς κορυφαίους ἐπιστήμονες τῆς Δύσεως καὶ χαρακτηρίστηκε σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Εἶναι ἡ πρώτη μεγάλη ἐποποιΐα στὴ νέα ἑλληνικὴ γλῶσσα. Γραμμένο σὲ πολιτικοὺς 15συλλάβους, μὲ ὁμοιοκαταληξία ἄψογη, μὲ ὕφος ρωμαλέο, φεγγοβολάει ἀπὸ πάθος κι' ἀπ' ὅ,τι ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει αἰώνιο καὶ ἀκατάλυτο.

Ἡ ὑπόθεσίς του εἶναι αὐτή: Σὲ πολὺ παλιὰ χρόνια, ἤτανε βασιλιᾶς τῆς Ἀθήνας ὁ Ἡράκλης, ποὺ εἶχε γιὰ γυναῖκα του τὴν Ἄρτεμι καὶ κόρη του τὴν ὄμορφη Ἀρετοῦσα.

Ὁ βασιλιᾶς αὐτὸς εἶχε γιὰ σύμβουλό του καὶ ἔμπιστό του, σὰν πρωθυπουργό του νὰ ποῦμε, τὸν Πεζόστρατο, ποὺ εἶχε κι' αὐτὸς ἕνα γυιό, τὸν Ἐρωτόκριτο.

Ὁ Ἐρωτόκριτος, σὰ γυιὸς παλατιανοῦ ποὺ ἤτανε, πήγαινε τακτικὰ στὸ Παλάτι. Ἐκεῖ ἔβλεπε τὴν Ἀρετοῦσα ὅλο νὰ μεγαλώνῃ καὶ νὰ γίνεται ὀμορφότερη καί...

«ἀγάλι ἀγάλι σ' ἐρωτιὰ καὶ πόθον ἐκινᾶτο,
πείραξη εἶχε λογισμοῦ, κι' οὔδ' ἔτρω οὔδ' ἐκοιμᾶτο».

Ἡ ἀγάπη αὐτὴ φούντωνε στὰ σωθικά του. Ἔπρεπε ὅμως νὰ μείνῃ κρυφή. Ἄλλως τε δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ τὸ πῇ στὴν ἴδια. Ὁ μόνος ποὺ τὤξερε ἤταν ὁ ἀδελφικός του φίλος ὁ Πολύδωρος, ποὺ ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὸν παρηγορῇ καὶ νὰ τὸν ἀνακουφίζῃ. Κρυμμένο λοιπὸν τὸ αἴσθημα αὐτό, εὕρισκε διέξοδο μόνο σὲ παθητικὰ τραγούδια.

Ἡ βασιλοπούλα, μαγεμένη ἀπ' τὴν φωνὴ τοῦ ἄγνωστου τραγουδιστῆ, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ κι' αὐτὴ νὰ τὸν ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ ξέρῃ φυσικὰ ποιός ἦταν.

«Καὶ δίχως νὰ τόνε θωρῇ, μὲ τὰ τραγούδια αὐτεῖνα
ἡ ἀγάπη ἐμπερδεύγετο κι' εἰς πεθυμιὰν ἐκίνα».

Τὰ τραγούδια ὅμως αὐτὰ τἄκουε κι' ὁ βασιλιᾶς καὶ περίεργος ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ταυτότητα τοῦ γλυκόλαλου τραγουδιστῆ, καλεῖ σὲ τραπέζι ὅλους τοὺς νέους τῆς χώρας, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς στὸ γλέντι ἀπάνω θ' ἄρχιζαν τὰ τραγούδια καὶ θὰ τὸν ἀνεγνώριζε.

Γίνεται πραγματικὰ τὸ γλέντι αὐτό, μὰ ὁ Ἐρωτόκριτος, νοιώθοντας τὴν παγίδα, δὲν τραγουδάει.

Σὰν εἶδε ὁ βασιλιᾶς πὼς τὸ σχέδιό του δὲν πέτυχε, ἀπεφάσισε νὰ πάρῃ μέτρα δραστικά.

Τὴν ἴδια νύχτα σωστὴ μάχη γίνεται κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς Ἀρετοῦσας.

Ὁ Ἐρωτόκριτος ἀγωνίζεται μὲ τὸν φίλο του Πολύδωρο καὶ κατάφεραν νὰ ξεφύγουν ἀφοῦ σκότωσαν ἀρκετοὺς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἡράκλη. Αὐτὸ φόβισε τὸν Ἐρωτόκριτο κι' ὁ Πολύδωρος τὸν συμβουλεύει νὰ φύγῃ μακριά.

Πραγματικὰ κατορθώνει νὰ τὸν πείσῃ, κι' ὁ Ἐρωτόκριτος μιὰ μέρα φεύγει γιὰ τὴ Χαλκίδα.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ Ἀρετοῦσα, ποὺ δὲν ἄκουγε πιὰ τὸν ἄγνωστο τραγουδιστή, ἀρχίζει ν' ἀνησυχῇ. Ἐξομολογιέται κι' αὐτὴ στὴν πιστὴ παραμάνα της (Νένα) πὼς ἀγαπάει τὸν τραγουδιστὴ καὶ πὼς ἡ ἐξαφάνισίς του τῆς ἔβαλε πικρὸ μαράζι στὴν καρδιά της.

Ἡ Νένα ἔντρομη προσπαθεῖ μὲ σοφὰ λόγια νὰ τὴν κάμῃ νὰ ξεχάσῃ τὸν ἄνθρωπο αὐτό, γιατὶ μιὰ τέτοια ἀγάπη μόνο συμφορὲς μπορεῖ νὰ τῆς φέρῃ.

Ξαφνικὰ ὁ Πεζόστρατος, ὁ πατέρας τοῦ Ἐρωτόκριτου, ἀρρωσταίνει κι' ἡ Ἀρετή, ἡ γυναῖκα τοῦ βασιλιᾶ, θεωρεῖ ὑποχρέωσί της νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ μαζὶ μὲ τὴν Ἀρετοῦσα.

Ἐκεῖ ἡ μητέρα τοῦ Ἐρωτόκριτου, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ περισσότερο τοὺς ὑψηλοὺς της ἐπισκέπτες, τοὺς γυρίζει σ' ὅλο το ἀρχοντικό της. Γυρίζουν ὅλα τὰ δωμάτια, τὸν μεγάλο κῆπο καὶ φτάνουν σ' ἕνα περίπτερο ποὺ ἤταν το διαμέρισμα τοῦ Ἐρωτόκριτου. Τίς μπάζει κι' ἐκεῖ, μ' ὅλο ποὺ ὁ γυιός της, ὅταν ἔφευγε, τῆς εἶχε ἀφήσει παραγγελία νὰ μὴν μπῇ ποτὲ κανένας. Ἡ Ἀρετοῦσα βλέπει μιὰ μυστικὴ κάμαρα κι' ἀπὸ τὴν περιέργεια νὰ μάθῃ τί εἶναι ἐκεῖ μέσα ξεφεύγει τὴν προσοχὴ τῆς μητέρας της καὶ καταφέρνει ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα μ' ἕνα κλειδὶ χρυσὸ ποὺ κρεμότανε στὸν τοῖχο. Μπαίνοντας μέσα, κοιτάζει δῶθε κεῖθε καὶ βλέπει ἕνα μικρὸ γραφεῖο σὲ μιὰ γωνιά. Σὰν νὰ τὴν ἔσπρωχνε μιὰ μυστικὴ δύναμι, ἀρχίζει νὰ ψάχνῃ καὶ φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξί της σὰν ηὗρε μέσα τὰ τραγούδια ποὺ ἄκουγε κάθε βράδυ ἀπ' τὸν τραγουδιστὴ καὶ μαζὶ μιὰ μικρὴ ζωγραφιά της, καμωμένη ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Ἐρωτόκριτο. Τώρα ὅλα φωτίστηκαν μέσα της. Ἤξερε πιὰ ποιὸς ἦταν ἐκεῖνος ποὺ τὴν ἀγαποῦσε καὶ ποιὸν ἀγαποῦσε. Πῆρε γρήγορα τὰ τραγούδια καὶ τὴ ζωγραφιὰ καὶ ἔφυγε. Μὲ συγκίνησι τὰ ξομολογιέται στὴ Νένα της, ποὺ περισσότερο ἀνήσυχη τώρα τὴ θερμοπαρακαλάει μὲ κλάματα νὰ τὸν ξεχάσῃ. Μὰ τοῦ κάκου πᾶνε οἱ συμβουλές.

Ὁ Ἐρωτόκριτος, μαθαίνοντας στὴν ξενητειὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ πατέρα του, γυρίζει πίσω. Ἔκπληκτος ὅμως ἀνακαλύπτει πὼς τὰ τραγούδια κι' ἡ ζωγραφιὰ λείπουν. Ρωτάει τὴ μητέρα του καὶ κείνη δὲν τοῦ κρύβει πὼς ἡ βασιλοπούλα μπῆκε στὸ δωμάτιό του. Τότε κεῖνος, τρομοκρατημένος μήπως κι' ὁ βασιλιᾶς ἔμαθε τίποτα, κάνει τὸν ἄρρωστο καὶ στέλνει τὸν Πολύδωρο στὸ Παλάτι γιὰ νὰ μάθῃ τί συνέβαινε. Ὁ Πολύδωρος πῆγε στὸ Παλάτι, ἔμαθε βέβαια πὼς ὁ βασιλιᾶς δὲν εἶχε ἰδέα, κι' ἀκόμα ὅμως πὼς ἡ Ἀρετοῦσα ἀγαπάει τὸν Ἐρωτόκριτο. Αὐτὸ φυσικὰ δὲν τοῦ τὸ εἶπε ὁ Πολύδωρος ἀπὸ φόβο μήπως κι' ὁ φίλος του κάνῃ καμμιὰ τρέλλα. Τόμαθε ὅμως ὁ Ἐρωτόκριτος ἀπὸ ἕνα σημάδι ποὺ τοῦ τὄστειλε ἡ ἴδια ἡ Ἀρετοῦσα. Δυὸ μῆλα ποὺ τοῦ τἄστειλε γιὰ φάρμακο σὰν ἔμαθε τὴν ἀρρώστεια του. Ἡ εὐτυχία του πιὰ ἦταν ἀνέκφραστη. Σηκώθηκε ἀμέσως ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ μιὰ ποὺ ὁ βασιλιᾶς ἦταν ἀνίδεος, ἄρχισε πάλι νὰ συχνοπηγαίνῃ στὸ Παλάτι. Δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ τῆς μιλήσῃ, μὰ μὲ νοήματα, μὲ ματιὲς φλογερὲς προσπαθοῦσαν νὰ ποῦν ὅ,τι μὲ τὸ στόμα δὲν μποροῦσαν.

Μιὰ μέρα ὁ βασιλιᾶς, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν Ἀρετοῦσα, ὀργανώνει ἀγῶνες κονταροχτυπήματος καὶ προσκαλεῖ σ' αὐτὸν τὰ βασιλόπουλα καὶ τ' ἀρχοντόπουλα ὅλων τῶν ἑλληνικῶν μερῶν γιὰ νὰ λάβουν μέρος.

Ὁ Ἐρωτόκριτος, παρὰ τὶς συμβουλὲς τοῦ φίλου του Πολύδωρου, ἀποφασίζει νὰ λάβῃ κι' αὐτὸς μέρος.

Στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ὁ Ἐρωτόκριτος θριάμβευσε. Νίκησε ὅλους τοὺς ἀντιπάλους του καὶ πῆρε τὸ στεφάνι τῆς νίκης ἀπ' τὴν ἴδια τὴν Ἀρετοῦσα.

Μὲ τὴ νίκη αὐτὴ δυναμώνει περισσότερο ἡ ἀγάπη τους. Ἡ Ἀρετοῦσα, παρ' ὅλα τὰ παρακάλια τῆς Νένας της, ἀποφασίζει καὶ καλεῖ τὸν Ἐρωτόκριτο μυστικὰ σὲ κάποιο κρυφὸ μέρος. Ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως εἶναι λυρικώτατη.

Ὁ Πιστόφορος, «γυιὸς τοῦ Ρήγα τοῦ Βυζαντίου», ἐρχόμενος διὰ τὸ «κονταροχτύπημα». (Μικρογραφία ἐκ τοῦ χειρογρ. τοῦ Λονδίνου).

Τ' ἀνταμώματα αὐτὰ ἐπανελαμβάνοντο συχνὰ καὶ σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ πήρανε τὴν ἀπόφασι νὰ στείλῃ ὁ Ἐρωτόκριτος τὸν πατέρα του στὸ βασιλιᾶ γιὰ νὰ τὴ ζητήσῃ σὲ γάμο.

Μπρὸς στὰ παρακάλια τοῦ γυιοῦ του, ὁ πατέρας παίρνει τὴν ἀπόφασι νὰ τοῦ κάμῃ τὴ χάρι.

Μὰ ὁ βασιλιᾶς σὰν ἄκουσε τὴν πρότασι τοῦ Πεζόστρατου ἔγινε θηρίο.

Διατάσσει ἀμέσως τὸν Ἐρωτόκριτο νὰ φύγῃ ἀπ' τὴν Ἀθήνα καὶ τοῦ ἀπαγόρεψε μὲ ποινὴ θανάτου νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πατρίδα του.

Πρὶν φύγῃ ὁ Ἐρωτόκριτος συναντάει γιὰ τελευταία φορὰ τὴν Ἀρετοῦσα. Ἐκεῖ δίνουν ὅρκους αἰώνιας ἀγάπης. Ἡ Ἀρετοῦσα τοῦ δίνει δαχτυλίδι χρυσὸ γιὰ ἀρραβῶνα.

Μὲ βαρειὰ καρδιὰ φεύγει ὁ Ἐρωτόκριτος γιὰ τὴν Χαλκίδα κι' ὁ βασιλιᾶς κι' ἡ βασίλισσα ἀποφασίζουν νὰ παντρέψουν τὴν Ἀρετοῦσα μὲ τὸ Πριγκηπόπουλο τοῦ Βυζαντίου. Ποιὰ ἦταν ὅμως ἡ ἔκπληξι τοῦ βασιλιᾶ σὰν πῆρε ἀπ' τὸ στόμα τῆς κόρης του κατηγορηματικὴ τὴν ἄρνησι!

Κατάλαβε τότε πὼς κι' αὐτὴ ἀγαποῦσε τὸν Ἐρωτόκριτο καὶ σκέφθηκε νὰ τὴν τιμωρήσῃ σκληρά.

Τῆς κόβει τὰ μαλλιά της.

Ἡ ὀργὴ ὅμως τοῦ βασιλιᾶ δὲν ἡσύχασε μ' αὐτό, παρὰ ἀφοῦ τὴν ἔντυσε μὲ πρόστυχα φορέματα τὴν ἔκλεισε μαζὶ μὲ τὴ Νένα της σὲ μιὰ ὑγρὴ καὶ σκοτεινὴ φυλακή, δίδοντάς της γιὰ φαΐ μόνο ψωμὶ ξερὸ καὶ νερό.

Τρία χρόνια ἤτανε κλεισμένη ἡ Ἀρετοῦσα στὸ ἀνήλιαγο ὑπόγειο κι' οἱ τόσες συμφορὲς τὴν εἶχαν τσακίσει καὶ ψυχικὰ καὶ σωματικά. Μὰ καὶ ὁ Ἐρωτόκριτος δὲν ἦταν καλύτερα στὴν ξενητειά. Μάθαινε ἀπὸ τὸ φίλο του Πολύδωρο τὰ βάσανα τῆς Ἀρετοῦσας καὶ τὴν ψυχή του φοβερὸς βραχνᾶς τὴν πλάκωνε. Δὲν μποροῦσε ὅμως, ἀλλοίμονο, νὰ κάμῃ τίποτα γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ἀγαπημένη του.

Πάνω στὸν τέταρτο χρόνο ὁ βασιλιᾶς τῆς Βλαχιᾶς Βλαντίστρατος κινάει τὸν πόλεμο τοῦ Ἡράκλη καὶ σὲ λίγο πολυάριθμος στρατός του ἔζωσε τὴν Ἀθήνα κι' οἱ δυὸ στρατοὶ ἀντιμέτωποι ἀρχίσανε τὸν ἀγῶνα.

Οἱ Ἀθηναῖοι πολεμοῦν μὲ λύσσα, μὰ τὰ πράματα φαίνονται δύσκολα γι' αὐτούς. Ὁ ἐχθρὸς εἶναι διπλάσιος ἀπ' αὐτοὺς κι' ὁ Ἡράκλης εἶναι πιὰ γέρος καὶ δὲν ἔχει ὅσο χρειάζεται σθένος. Τότε, στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή, ἐπεμβαίνει ὁ Ἐρωτόκριτος. Στὴν ξενητειὰ ἔμαθε ὅσα συνέβαιναν στὴν πατρίδα του.

Ἐκεῖ στὴ Χαλκίδα ζοῦσε μιὰ μάγισσα «ποὺ κατέβαζε τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα». Σ' αὐτὴ πῆγε ὁ Ἐρωτόκριτος, πῆρε ἕνα μαγικὸ νερό, πλύθηκε μ' αὐτὸ κι' ἔγινε ἀγνώριστος.

Ἔτσι γυρίζει στὴν Πατρίδα του καὶ πέφτει ἀπάνω στοὺς Βλάχους. Πανωλεθρία ἔσπειρε στὶς τάξεις τους.

Δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν ποιὸς εἶναι ὁ μυστηριώδης αὐτὸς πολεμιστὴς ποὺ ἀπ' τὰ χαράματα βρίσκεται στὴ μέση τῆς μάχης καὶ μόλις σουρουπώνει καὶ σωπάσουν τὰ σπαθιὰ χάνεται γιὰ νὰ ξαναπαρουσιαστῇ πάλι τὴν ἄλλη μέρα. Οἱ Βλάχοι εἶναι ἔντρομοι.

Ὁ ποιητὴς μᾶς τὸν περιγράφει μὲ στίχους ἀντάξιους κι' ἑνὸς Ὁμήρου ἀκόμα.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ Ἡράκλης κιντυνεύει. Τὸν ἔχουνε ζώσει πολλοὶ ἀπ' τοὺς ὀχτρούς. Ἔχει πέσει κάτω ἀπὸ τ' ἄλογο καὶ δίπλα του στέκεται λαβωμένος ὁ Πολύδωρος. Ὁ Ἐρωτόκριτος δὲ χάνει καιρό. Σπηρουνίζει τὸ ἄτι του καὶ ὁρμάει γιὰ νὰ σώσῃ τὸ βασιλιᾶ καὶ τὸ φίλο του. Σὰ σίφουνας ἔπεσε πάνω τους.

Ὁ Ἡράκλης σώζεται ἀπ' τὰ νύχια τοῦ Χάρου. Ἀπάνω στὴ συγκίνησί του καὶ στὸν ἐνθουσιασμό του χαρίζει στὸν ἄγνωστο τὸ μισό του βασίλειο, πρᾶγμα βέβαια ποὺ ὁ Ἐρωτόκριτος ἀρνιέται.

Γίνεται ἀνακωχὴ γιὰ νὰ θάψουν τοὺς νεκρούς, καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ φτάνει ἀπ' τὴ Βλαχία ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Βλαντίστρατου, ὁ τρομερὸς πολεμιστὴς Ἄριστος.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν συνήθεια πολλὲς φορὲς νὰ κρίνεται τὸ τέλος τῆς μάχης μὲ μιὰ μονομαχία τῶν πιὸ γενναίων παλληκαριῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἔτσι λοιπὸν ὁ Βλαντίστρατος προτείνει στὸν Ἡράκλη νὰ γίνῃ μιὰ μονομαχία μεταξὺ τοῦ Ἀρίστου καὶ τοῦ πιὸ γενναίου παλληκαριοῦ τῶν Ἀθηνῶν κι' ὅποιος ἀπ' τοὺς δυὸ νικοῦσε κι' ἔρριχνε τὸν ἄλλο νεκρό, ἐκείνου ὁ στρατὸς θὰ νικοῦσε.

(Ἀκολουθεῖ) Γ. Ρ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (21ης Ἰουλίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος εἰς τὴν ἀπέναντι περικοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου του μᾶς διηγεῖται γιὰ τοὺς δύο δαιμονιζομένους ποὺ συνήντησε ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, καὶ οἱ ὁποῖοι μόλις τὸν ἀντίκρυσαν ἤρχισαν νὰ φωνάζουν λέγοντες: Ποιὰ σχέσι μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ μαζί μας Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Συγχρόνως δὲ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μὴ τοὺς βασανίσῃ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ λυπήθηκε τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ποὺ βασανίζονταν μέρα καὶ νύχτα ἀπ' τὸ δαιμόνιο ποὺ εἶχαν μέσα τους, ἀμέσως τοὺς ἐθεράπευσε καὶ τὰ δαιμόνια ἐμπῆκαν σ' ἕνα κοπάδι χοίρους οἱ ὁποῖοι ἐπνίγηκαν ἀμέσως στὴ θάλασσα.

Μὲ τὸ θαῦμά του αὐτὸ ὁ Θεάνθρωπος ἀπέδειξε ὅτι εἶναι ὅλος γεμᾶτος ἀγάπη καὶ δικαιοσύνη. Ἀπέδειξε στοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἔργο του εἶναι νὰ εὐεργετῇ αὐτοὺς κάθε στιγμή, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ νὰ τιμωρῇ ἐκείνους ποὺ δὲν ἀκολουθοῦν αὐτὸν καὶ τὴν ἁγίαν του διδασκαλίαν. Τὸ νὰ πνιγοῦν οἱ χοῖροι τῶν Γεργεσηνῶν ἦταν μιὰ τιμωρία αὐτῶν διότι ζοῦσαν μέσα στὸ βόρβορο τῆς ἁμαρτίας καὶ μακρὰν ἀπ' τὸν Θεό. Ἀπ' τὸ γεγονὸς αὐτὸ διδασκόμεθα ὅτι κάθε μας πρᾶξις καλὴ ἢ κακὴ ὁπωσδήποτε θάχῃ μιὰ μέρα τὴν ἀνταπόδοσί της. Ὅπως αἱ καλαὶ πράξεις βραβεύονται, ἔτσι καὶ αἱ κακαὶ θάρθῃ μιὰ στιγμὴ νὰ τιμωρηθοῦν. Ἡ τιμωρία εἶναι κι' αὐτὴ μιὰ διδασκαλία. Γνωρίζομε ὅτι κάθε τιμωρία ἐπιβάλλεται πρὸς σωφρονισμὸν καὶ μετάνοιαν. Ἡ τιμωρία δὲν ὠφελεῖ μόνον τὸν τιμωρούμενον ἀλλὰ καὶ παραδειγματίζει τοὺς ἄλλους. Σὲ κάθε πολιτεία ἀνθρώπινη ὑπάρχουν νόμοι σύμφωνα μὲ τοὺς ὁποίους ζοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ κάθε παράβασις τιμωρεῖται. Ἀλλὰ ἀφοῦ αὐτὸ γίνεται στὶς ἀτελεῖς ἀνθρώπινες κοινωνίες, πόσον τελειότερα καὶ δικαιότερα πρέπει νὰ γίνεται στὴν πολιτεία τοῦ ἐπουρανίου μας πατρός; Δὲν εἶναι ἀπείρως τελειότεροι οἱ νόμοι αὐτοῦ; Δι' αὐτό, ἔχοντες στὸ νοῦ μας πάντα ὅτι γιὰ κάθε μας κακὴ πρᾶξι εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀποφύγωμε τὴν τιμωρία, ἔχομεν ὑποχρέωσι νὰ ἀκολουθοῦμε τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μὴ ἐπισύρωμε τὴν ὀργή του καὶ τὴ δικαία τιμωρία μας, ἀλλὰ ἀντίθετα μὲ τὶς καλὲς πράξεις νὰ γίνωμεν ἄξιοι τῆς ἀπείρου του ἀγάπης.

* Ο ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ *

Μεγάλα ἐμπόδια ἔφερναν πάντοτε στὸ ἔργο τοῦ Παύλου οἱ Ἰουδαῖοι. Συχνὰ στὶς πόλεις ποὺ ἐκήρυττε τοῦ δημιουργοῦσαν ταραχὲς καὶ σήκωναν διωγμοὺς ἐναντίον του. Κάποτε ὅμως τὰ πράγματα ἔγιναν ἀκόμη σοβαρώτερα. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος βρισκόταν στὰ Ἱεροσόλυμα,ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὶς περιοδεῖες ποὺ εἶχε κάμει στὴν Ἀσία καὶ στὴν Ἑλλάδα, ὅπου, καθὼς ξέρουμε, εἶχε μεγάλες ἐπιτυχίες. Ἀνέβηκε λοιπὸν στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος γιὰ νὰ προσευχηθῇ. Οἱ Ἰουδαῖοι, ποὺ τὸν εἶδαν ἐκεῖ, ὥρμησαν ἐπάνω του ὅλοι μαζύ, τὸν ἔσυραν ἔξω, κι' ἄρχισαν νὰ τὸν χτυποῦν σκληρά. Ἤθελαν νὰ τὸν σκοτώσουν. Τότε ἐπρόφτασε ἡ ρωμαϊκὴ φρουρὰ καὶ τὸν ἔσωσε. Τὸν ἔστειλαν στὸν ἡγεμόνα τῆς Παλαιστίνης, στὴν Καισάρεια, γιὰ νὰ καταδικασθῇ, γιατὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸν κατηγοροῦσαν πὼς ἦταν «ἄξιος θανάτου». Ἔμεινε δυὸ χρόνια ὑπόδικος. Οἱ ἀνακρίσεις ἔδειχναν πὼς ἦταν ἐντελῶς ἀθῶος. Οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως προσπαθοῦσαν νὰ ἐπιτύχουν ἀπὸ τὴ ρωμαϊκὴ ἐξουσία τὸ θάνατό του, ὅπως εἶχαν κάμει ἄλλοτε γιὰ τὸν Ἰησοῦν. Γι' αὐτὸ ὁ Παῦλος ἀναγκάσθηκε νὰ κάμῃ ἔφεσι στὸν Καίσαρα. Εἶχε τὸ δικαίωμα αὐτό, γιατὶ ἦταν Ρωμαῖος πολίτης.

Μαζὺ μὲ ἄλλους δεσμῶτες, τὸν πῆραν καὶ κεῖνον οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶτες, καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν κοσμοκράτειρα. Τὸ ταξ'δι τους ἦταν φοβερὰ ἐπικίνδυνο. Οἱ ἄνεμοι φυσοῦσαν ἀγριεμένοι. Τὰ κύματα χτυποῦσαν μὲ λύσσα τὸ καράβι, καὶ βδομάδες ὁλόκληρες τὸ ἔσερναν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν φλοῦδα. Στὸ τέλος ἐναυάγησαν. Εὐτυχῶς βρισκόνταν κοντὰ σ' ἕνα νησὶ καὶ βγῆκαν ἔξω. Τὸ νησὶ ἦταν ἡ Μάλτα. Στοὺς κατοίκους ἐκήρυξε ὁ Παῦλος τὴ χριστιανικὴ θρησκεία, καὶ πολλοὶ πίστεψαν στὸ Χριστό. Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες βρῆκαν πλοῖο καὶ κίνησαν γιὰ τὴ Ρώμη.

Ἔφθασαν στοὺς Ποτιόλους, ποὺ ἦταν τὸ μεγαλύτερο λιμάνι τῆς Ἰταλίας, στὸν κόλπο τῆς Νεαπόλεως, κοντὰ στὴ Ρώμη. Τότε πολλοὶ χριστιανοί, ποὺ ἔμαθαν πὼς ἔρχεται ὁ μεγάλος διδάσκαλος τῆς Χριστιανωσύνης, ἐπῆγαν νὰ τὸν προϋπαντήσουν. Ὅταν ἔφθασαν στὴ Ρώμη, ὁ ἑκατόνταρχος ποὺ ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος παρέδωσε τὸν Παῦλο στὸ στρατοπεδάρχη, δηλαδὴ στὸ φρούραρχο. Τοῦ ἔδωσε καλὲς συστάσεις γιὰ τὸν Παῦλο, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἔβαλαν σὲ φυλακές, ἀλλὰ τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ νοικιάσῃ ὁ ἴδιος σπίτι καὶ νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Τὸν εἶχαν ὅμως μέρα - νύχτα δεμένον μὲ ἁλυσίδες σὰν κακοῦργο καὶ τὸν φύλαγαν στρατιῶτες τοῦ Πραιτωρίου, δηλαδὴ τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς.

Καὶ τὴ φυλακὴ ὅμως αὐτὴ ὁ μεγάλος ἀπόστολος τὴν ἐχρησιμοποίησε γιὰ τὸν ὑψηλὸ καὶ ἱερὸ σκοπό του. Μέρα καὶ νύχτα τὸν ἐπεσκέπτοντο πολλοὶ ἄνθρωποι, χριστιανοί, Ἰουδαῖοι καὶ εἰδωλολάτρες, γιὰ νὰ συζητήσουν μαζύ του καὶ ν' ἀκούσουν τὴ διδασκαλία του. Σιγὰ - σιγὰ ὅλη σχεδὸν ἡ Ρώμη ἄκουσε τὸ κήρυγμα τοῦ φυλακισμένου Παύλου. Ἀκόμη κι' οἱ στρατιῶτες ποὺ τὸν φρουροῦσαν ἐπίστευαν πολλὲς φορὲς κι' ἐγίνονταν χριστιανοί. Ὡς καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ αὐτοκράτορος ἐμπῆκε τὸ κήρυγμα τὸ χριστιανικό.

Ὁ Παῦλος ἦταν εὐχαριστημένος. Παρ' ὅλα τὰ δεσμὰ καὶ τὴ φυλάκισί του, εὐχαριστοῦσε τὸν Θεό, γιατί, ἔστω καὶ ὑπὸ τὶς συνθῆκες αὐτές, τοῦ δόθηκε ἡ πολύτιμη εὐκαιρία νὰ κηρύξῃ τὸ Χριστὸ στὴ βασιλεύουσα Ρώμη. Αὐτὸ διήρκεσε δυὸ χρόνια. Ὕστερα ἔγινε ἡ δίκη κι' ὁ Παῦλος ἀθωώθηκε κι' ἔμεινε ἐλεύθερος. Τότε πῆγε στὴν Ἰσπανία καὶ κήρυξε τὸ Χριστιανισμό. Ὕστερα γύρισε πάλι στὴν Ἀνατολή. Ἔκαμε μιὰ μεγάλη περιοδεία, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ὅλες τὶς χριστιανικὲς Ἐκκλησίες ποὺ εἶχεν ἱδρύσει. Πῆγε λοιπὸν στὴν Ἀσία, στὴ Μακεδονία, κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα, ἦρθε στὴν Κόρινθο, πῆγε γιὰ πρώτη φορὰ καὶ στὴ μεγαλόνησο Κρήτη. Στὸ τέλος κατέληξε στὴ Νικόπολι τῆς Ἠπείρου.

Τότε ὅμως συνελήφθη καὶ πάλι, καὶ δεμένον τὸν πῆγαν στὴ Ρώμη. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ φυλάκισίς του ἦταν πιὸ αὐστηρή. Δὲ μποροῦσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ κανέναν, παρὰ μόνον μὲ τοὺς πιὸ στενοὺς γνωρίμους του. Ἦταν τότε αὐτοκράτορας ὁ Νέρων, ὁ ἄγριος καὶ βάναυσος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ποὺ σκότωσε τὴ μητέρα του καὶ τὴ γυναῖκα του, ποὺ ἔχυσε ποταμοὺς χριστιανικὰ αἵματα, τὸ «ἀνθρώπινο τέρας», ὅπως τὸν ὠνόμασαν οἱ ἱστορικοί. Οἱ χριστιανοὶ ἐθανατώνοντο καθημερινῶς κατὰ ἑκατοντάδες. Τοὺς ἔρραβαν σὲ δέρματα ζώων καὶ τοὺς ἔρριχναν στὰ σκυλιά, γιὰ νὰ κατασπαραχθοῦν. Τοὺς ἄλειφαν μὲ πίσσα κι' ἄλλες εὔφλεκτες οὐσίες, καὶ τοὺς ἔκαιαν ζωντανούς, γιὰ νὰ φωτίζουν σὰν λαμπάδες τοὺς κήπους τοῦ Νέρωνος καὶ τὸν ἱππόδρομο.

Σ' ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν φοβερὸ διωγμὸ ἐμαρτύρησε γιὰ τὴν ἁγία πίστι τοῦ Χριστοῦ κι' ὁ μεγάλος ἀπόστολος Παῦλος. Οἱ δήμιοι τὸν πῆραν ἀπὸ τὴ φυλακή, τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπ' τὴ Ρώμη, κι' ἐκεῖ τὸν ἀπεκεφάλισαν. Τὸ αἷμά του χύθηκε γιὰ νὰ ποτίσῃ τὸ δένδρο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ σεπτὸ σῶμά του τὸ ἔθαψαν οἱ χριστιανοὶ μὲ θλῖψι βαθειὰ καὶ μὲ τιμή. Τὸ ὄνομά του μένει πανσέβαστο καὶ πάντιμο ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη μορφὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ, μετὰ τὸν Θεάνθρωπο Κύριο. Ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιο σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι, σ' ὁλόκληρη τὴν τότε Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, μὰ ξεχωριστὰ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὶς πόλεις τὶς ἑλληνικές. Μὲ τὴ διδασκαλία του τὴ θησαυρισμένη στὶς πολύτιμες ἐπιστολές του, διδάσκει καὶ καθοδηγεῖ τοὺς χριστιανοὺς ὅλων τῶν γενεῶν καὶ τῶν αἰώνων. Σωστὰ λοιπὸν ὁ ὑμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας λέει γι' αὐτόν:

«Χριστοῦ στόμα πέφυκε τὸ Παύλου στόμα».

Α. Ι. Γκιάλας

ΠΕΡΙΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΠΛΑΪ ΣΤΟΝ ΑΛΦΕΙΟ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ἑνὸς ποταμοῦ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, ἀπ' ὅπου περνάει καὶ ποτίζει μὲ τὰ νερά του ἢ γονιμοποιεῖ μὲ τὴν ἰλύ του. Εἶναι κι' ἕνα αἰσθητικὸ φαινόμενο, ποὺ δίνει στὸν τόπο τὸν ἰδιαίτερο χαρακτῆρα του, τὴν ἐσωτερικότητά του, τὴν ἔκφρασί του, αὐτή του τὴν ποίησι. Ἔτσι κι' ὁ Ἀλφειὸς ποὺ πρόσφερε στὴν Ἠλεία καὶ στὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Ἀρκαδίας τὸν γονιμοποιὸ πλοῦτο του. Δὲν κατέστησε τὰ μέρη αὐτὰ τὰ πλουσιώτερα, τὰ παραγωγικώτερα καὶ τὰ πολυανθρωπότερα τοῦ Μωρηᾶ, μὰ χάρισε σ' αὐτὸν καὶ τὴν ὀμορφιά, τὸ θρῦλο, τὴν ποίησι καὶ τὴ λαϊκὴ παράδοσι. Ἀπὸ τοὺς πανάρχαιους χρόνους τὰ νερά του περνοῦσαν ἱερὰ σὰν ἰαματικὰ τῆς λέπρας. Κατὰ δὲ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους διατήρησε τὴν ἱερότητά του. Ἦταν ὁ «Διῒ τὰ μάλιστα φίλος», «ὁ ἐρατεινότατος τῶν ποταμῶν», ὅπως λέει ὁ Διονύσιος ὁ Περιηγητής. Εἶναι τὸ ποτάμι, ποὺ ἀνυψώθηκε σὲ θεὸ καὶ λατρεύθηκε μαζὶ μὲ τὴν Ἄρτεμι στὶς μυστικώτερες κι' ὡραιότερες τοποθεσίες τῆς Ἑλλάδος καὶ παρακάθησε δίπλα στὸ Δία καὶ τοὺς ἄλλους ἥρωες πάνω στ' ἀέτωμα τοῦ Ναοῦ τοῦ Δία στὴν Ὀλυμπία. Δὲν ὑπάρχει ποιητής, ἀπὸ τὸν Ὅμηρο μέχρι τοῦ Ἡσιόδου κι' ἀπὸ τὸν Πίνδαρο μέχρι τοῦ Εὐριπίδη καὶ τοῦ Ὀβίδιου, ποὺ νὰ μὴν τραγούδησε «τὰ θεῖα ρεῖθρα» τοῦ Ἀλφειοῦ, τὸν «ἱερὸν ρόον Ἀλφειοῖο», ποὺ νὰ μὴν ὕμνησε τὰ διάφανα κι' ὁλόδροσα νερά του, τὰ ἱερὰ ἄλση του, ποὺ δῶθε καὶ κεῖθε τῆς ρεματιᾶς του στόλιζαν ἄλλοτε τὴ διαδρομή του ἀπὸ τὴν Ἀσαία, ποὺ πηγάζει, μέχρι τὴ θάλασσα τῆς Ἀγουλινίτσας, ὅπου χύνεται.

Γιὰ νὰ χαρῆ κανεὶς ὅλη τὴ θεσπέσια διαδρομὴ τοῦ Ἀλφειοῦ χρειάζεται πολλὲς μέρες γιὰ νὰ περάση ὅλη τὴν Ἠλεία, ὅλη τὴν Ἀρκαδία καὶ μέρος τῆς Μεσσηνίας, γιὰ νὰ καταλήξῃ στὶς πηγές του, ποὺ βγαίνουν στὴν κοιλάδα τῆς δροσειρᾶς Τσιμπαροῦ στὴν ἀρχαία Ἀσαία, ποὺ βρίσκεται πιὸ κάτω ἀπὸ τὴ Μεγαλούπολι καὶ ψηλότερα ἀπὸ τὸ Λεοντάρι. Κυρίως δὲν πρόκειται γιὰ μιὰ πηγή. Πολλὲς μικροπηγὲς σχηματίζουν τὸ χείμαρρο τοῦ Ἀλφειοῦ, ποὺ κατόπιν δέχεται τὰ νερὰ κι' ἄλλων μικροποταμιῶν, ὅπως τοῦ Ξυρίλου, τοῦ Ἕλους, τοῦ Μώλου, τοῦ Θέου, τοῦ Γορτυνίου κι' ἄλλων γιὰ νὰ γίνη τελευταῖα μαζὶ μὲ τὰ νερὰ τοῦ Λάδωνα καὶ τοῦ Ἐρύμανθου τὸ πλούσιο καὶ πλατὺ ποτάμι, ποὺ ἀρδεύει τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀλφειοῦ ἀπὸ τὴν Καρύταινα μέχρι τῆς Ἀγουλινίτσας. Τόσον οἱ πηγὲς τοῦ Ἀλφειοῦ, ὅσο καὶ τοῦ Εὐρώτα εἶναι ἀπὸ τὰ παραδοξότερα φαινόμενα τῆς Πελοποννήσου. Πηγάζουν κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τὰ ἴδια σχεδὸν μέρη, στὴν περιφέρεια τῆς Ἀσαίας, Γεωργιτσίου, Φραγκόβρυσης, ποὺ ἀποτελοῦνε τὶς ἀγριώτερες καὶ γραφικώτερες τοποθεσίες τοῦ Μωρηᾶ, ὕστερα χάνονται καὶ κατόπιν ξαναφαίνονται σὲ μακρὰν ἀπόστασι. Ὁ γεωγράφος Στράβων εἶχε παρατηρήσει τὸ φαινόμενο κι' ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Δύντες δ' ὑπὸ γῆς ἐπὶ πολλοὺς σταδίους, ἀνατέλλουσι πάλιν, εἶθ' ὁ μὲν εἰς Λακωνικήν, ὁ δὲ εἰς Πισάτιδα κατάγεται». Τὰ φαινόμενα αὐτὰ παρατηροῦνται καὶ σήμερα. Δὲν γνωρίζουμε ἀπὸ ποῦ πηγάζουν κι' ἀπὸ ποιὲς ἀκριβῶς πηγές. Ὁ Ἀλφειὸς τοὐλάχιστον σχηματίζεται σὲ ποτάμι μόλις κοντὰ στὸ Λεοντάρι, ἀφοῦ πέσουν μέσα σ' αὐτὸν ἄπειροι μικροχείμαρροι. Κατὰ τὴ διαδρομή του παίρνει διάφορες ὀνομασίες, ἀνάλογα μὲ τὰ μέρη ποὺ περνάει. Κοντὰ στὸ Λεοντάρι ὀνομάζεται Σαρανταπόταμο, στὴν περιφέρεια τῆς Καρύταινας, Καρυτινὸ ποτάμι. Ψηλότερα λέγεται Ρουφιᾶς, στὴ συμβολὴ τοῦ Λάδωνα, ποὺ κι' αὐτὸς ὀνομάζεται Ρουφιᾶς. Κοντὰ στὴν Ὀλυμπία ξαναπαίρνει τὴν ἀρχαία ὀνομασία του Ἀλφειός.

Σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς ὁ Ἀλφειὸς ὑπῆρξε ποτάμι πολυΰμνητο καὶ θαυμαστό. Ὁπουδήποτε κι' ἂν τὸν συναντήση κανεὶς πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ Λεοντάρι ἢ στὸ γεφύρι τῆς Καρύταινας ἢ ψηλότερα, ὅπου δείχνεται θαυμάσιος μὲ τὶς ἄπειρες καλαμιὲς καὶ τὰ κυπαρίσσια στὶς ὄχτες του, μὲ τὰ μεγαλόπρεπα πλατάνια στὰ ρεῖθρα του. Ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τὴ συμβολή του μὲ τὸ Λάδωνα καὶ τὸν Ἐρύμανθο, τὴ σημερινὴ Ντουβάνα, ὁ Ἀλφειὸς παίρνει τὴν πραγματικὰ θεία μορφή του. Ἀπὸ κεῖ γίνεται ποταμὸς μεγάλος κι' ἀδιάβατος, μόνο μὲ σχεδίες περαστός, πλατὺς καὶ μεγαλόπρεπος, χωρὶς μεγάλους καταρράκτες. Κυλάει ἤρεμα τὰ νερά του καὶ σὲ πολλὰ σημεῖα φαίνεται σὰ λίμνη σχεδὸν ἀκίνητη, τριγυρισμένη ἀπὸ τὴν πλουσιώτερη, ποικιλώτερη καὶ τὴν πιὸ ἐξαίσια βλάστησι. Ἡ διαδρομὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία μέχρι τὸ Λάδωνα δὲν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ εἴκοσι πέντε χιλιόμετρα καὶ ὅμως θεωρεῖται σὰ μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες τῆς Εὐρώπης.

Ἀλλ' ὄχι μόνο στὴν περιοχὴ αὐτή, ἀλλὰ κι' ὁπουδήποτε ἀλλοῦ ὁ Ἀλφειὸς αἰχμαλωτίζει τὴ σκέψι μας. Μὰ γιὰ νὰ κατορθώσουμε νὰ χαροῦμε τὴν ποίησι ἑνὸς ποταμιοῦ, πρέπει νὰ τὸ παρακολουθήσουμε ἀπὸ τὴν αὐγὴ μέχρι τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου κι' ὕστερα συνεχῶς ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ βασιλέματος μέχρις ὅτου ἡ νύχτα ἀρχίζει νὰ θολώνη τὰ νερά του. Ἀποφασισμένος νὰ κάνω τὴν διαδρομὴ τοῦ Ἀλφειοῦ σηκώθηκα πολὺ πρωΐ. Πῆρα τὸ μονοπάτι τοῦ Κλαδέου στὴν Ὀλυμπία κι' ἔφθασα σὲ λίγο στὴν ὄχθη τοῦ Ἀλφειοῦ. Ἡ αὐγὴ μόλις χάραζε πάνω στὶς ἀρκαδικὲς κορφὲς καὶ χαράδρες ἀπ' ὅπου ὁ ποταμὸς κατρακυλάει πρὸς τὴν κοιλάδα τῆς Ὀλυμπίας. Γύρω τὰ βουνὰ στεφανωμένα ἀπὸ τὰ χρώματα τῆς Περουζέ. Τὸ Κρόνιο βαθὺ καὶ σκοτεινό. Ἡ Δρούβα μὲ τὰ πεῦκα της κι' αὐτὴ σκοτεινή. Πιὸ πέρα μόλις διακρίνεται ἡ δροσειρὰ τῆς Φολόης. Πῆρα τ' ἀριστερὸ μονοπάτι, ποὺ πάει παράλληλα μὲ τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, ποὺ πολλὲς φορὲς ἀγγίζει στὴν ὄχθη του κι' ἄλλοτε ἀπομακραίνει κάπως. Λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὴ συμβολή του μὲ τὸν Κλαδέο, ὁ Ἀλφειὸς δείχνει ὅλη τὴν ἤρεμη πλατωσιά του. Φθάνει τὰ ἑκατὸ μέτρα. Ἂν καὶ ρέει κάπως γρήγορα, ὅμως δὲν φαίνεται καὶ νομίζει κανεὶς πὼς μόλις κυλάει. Ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ χαλίκια λεπτὰ καὶ λευκότατα ἢ ἀμμουδιές. Ποῦ καὶ ποῦ πικροδάφνες, πιὸ πέρα σειρὲς ἀπὸ κυπαρίσσια. Μέσα στὴν σιωπὴ τῆς αὐγῆς ἄκουσα τότε, ἐντείνοντας τὴν ἀκοή μου, τὸ μυστικὸ κι' ἀθόρυβο, τὸ μόλις αἰσθητὸ σιγοψιθύρισμα τοῦ ποταμοῦ. Ἔνοιωσα αὐτὴ τὴν πνοή του, αὐτὴ τὴν ἀνάσα, π' ἀφήνει γύρω ἡ πνοή του. Πρέπει μόνος του κανεὶς νὰ μπῆ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀνείπωτη μουσικὴ τοῦ ποταμοῦ, ν' ἀφεθῆ ἀπόλυτα στοὺς μυστικοὺς τόνους της, νὰ μεθυσθῆ ἀπ' αὐτούς, γιὰ νὰ αἰσθανθῆ μέσα στὸ τοπίο τῆς Ὀλυμπίας τὴν ἴδια τὴν ζωντανὴ ψυχὴ τοῦ Ἀλφειοῦ.

Φάνης Μιχαλόπουλος

Ἕνα ὡραῖο τοπίο πηγαίνοντας πρὸς τὸν Προυσσό.

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

Βρισκόμαστε στὰ 484. Πανίσχυρος ἄρχοντας καὶ στρατηγὸς ὁ Θεμιστοκλῆς, κυβερνᾶ τὰς Ἀθήνας. Οἱ προοδευτικὲς ἰδέες του, οἱ μεταρρυθμιστικὲς τάσεις του, τὸ αὐταρχικὸ τοῦ χαρακτῆρός του καὶ ἡ ἀντίληψις ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει νὰ στηρίξουν τὴ δύναμί τους πρὸ παντὸς στὸ ὑγρὸ στοιχεῖο ποὺ τόσο προστατευτικὰ περιέβαλλε τὴν Ἑλλάδα, τὸν φέρνουν σ' ἀντίθεσι μὲ τὸ συντηρητικὸ κόμμα. Καὶ πείσμων καθὼς εἶναι ὁ Θεμιστοκλῆς, μόλις παίρνει στὰ χέρια του τὴν Ἀρχή, προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐκμηδενίση τῶν ἀντιπάλων του τὴν ἀντίδρασι γιὰ νὰ συμπληρώση τὸ μεταρρυθμιστικό του πρόγραμμα καὶ πρὸ πάντων γιὰ νὰ ἐνισχύση τὸν στόλον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ ὅπλον αὐτὸ ποὺ πάνω του στηρίζει ὅλες του τὶς ἐπιτυχίες.

* * *

Ἐκεῖ κάπου, σ' ἕνα ειδικὸ χῶρο τῆς Ἀγορᾶς, ἀνάμεσα στὰ ἱερὰ καὶ τὶς προτομὲς τῶν ἡρώων, κόσμος πολὺς κυκλοφορεῖ ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Οἱ πολῖτες συζητοῦν ἄλλοι ἤρεμα, οἱ πιότεροι ζωηρά, κρατῶντας στὰ χέρια τους κάτι ειδικὰ ὄστρακα, ποὺ κάτι χαράζουν πάνω σ' αὐτὰ καὶ τὰ ρίπτουν σὲ περίφρακτο χῶρο. Φανερὸ πῶς κάτι σοβαρὸ συμβαίνει. Μέσα στοὺς ἄλλους, στοὺς τόσους ἄλλους, μὲ τὶς πολυτελεῖς χλαμύδες καὶ τοὺς φρουροὺς μὲ τὰ δόρατα, ἕνας χωρικὸς μὲ τὸ ἁπλοϊκὸ βλέμμα του καὶ τὴν ἁπλοϊκώτερη φορεσιά του, κυκλοφορεῖ ἄγνωστος ἀνάμεσα σ' ἀγνώστους. Πολίτης ἐλεύθερος καὶ κεῖνος, ἦλθε νὰ ἐκτελέση τὰ πολιτικά του καθήκοντα. Κρατᾶ στὸ χέρι του τὸ ὄστρακο, κι' ἀκούει, ψάχνει, παρακολουθεῖ, λὲς καὶ ζητᾶ κάποιον στὸ θορυβώδη ὄχλο. Τέλος σταματᾶ μπροστὰ σὲ κάποιον. Μόνος καὶ τοῦτος εἶναι καθὼς ὁ χωρικός. Τὸ πρόσωπό του δὲν εἶναι ἐξημμένο σὰν τῶν ἄλλων, τὸ βλέμμα του ἤρεμο, δὲν φλογίζεται οὔτε ἀπὸ πάθος οὔτε ἀπὸ ὀργή. Παρακολουθεῖ τὸ πλῆθος μὲ γαλήνη τέτοια, ὡσὰν θεὸς τοῦ Ὀλύμπου, ποὺ βέβαιος γιὰ τὴ δύναμί του κυκλοφορεῖ ἀνάμεσα στοὺς θνητοὺς ποὺ καλὰ γνωρίζει τὶς ἀδυναμίες καὶ τὰ πάθη των.

Ὁ χωρικὸς τὸν κυττᾶ καὶ τοῦ προτείνει τὸ ὄστρακο. Μ' ἁπλᾶ λόγια τοῦ ἐξηγεῖ. Θέλει καὶ κεῖνος νὰ ψηφίση τὸν ἐξοστρακισμὸ τοῦ Ἀριστείδη, μὰ δὲν μπορεῖ. Δὲν ξέρει γραφή. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ἄγνωστο νὰ τὸν ἐξυπηρετήση, γράφοντας ἀντ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀριστείδη.

Ἤρεμος, σιωπηλὸς ὁ ἄλλος, παίρνει στὰ χέρια του τὸ ὄστρακο, χαράζει τὸ ὄνομα τοῦ Ἀριστείδη καὶ τὸ δίδει στὸ χωρικό. Κι' ὅταν ἐκεῖνος τὸ ρίχνη στὴν ψηφοδόχο, ὁ ἄλλος τὸν ἐρωτᾶ:

— Μά... τί σοῦ ἔκαμε ὁ Ἀριστείδης καὶ ζητεῖς τὴν ἐξορία του;

— Τίποτε, ἀπαντᾶ ὁ χωρικός. Οὔτε τὸν ξέρω. Μὰ βαρέθηκα ν' ἀκούω νὰ τὸν λὲν πὼς εἶναι δίκαιος. Μ' ἀλήθεια ἐσὺ ποιὸς εἶσαι;

Ὁ ἄλλος καρφώνει τὸ ἤρεμο βλέμμα του στοῦ χωρικοῦ τὰ μάτια καὶ ἀπαντᾶ:

— Ἐκεῖνος ποὺ καταδικάζεις χωρὶς νὰ γνωρίζης. Εἶμαι ὁ Ἀριστείδης.

Δὲν κρατᾶ κακία ὁ Ἀριστείδης στὸ χωρικό. Γνωρίζει αὐτὸς καλὰ τῶν ἀνθρώπων τὴν ψυχή. Γνωρίζει ὅτι ἡ κρίσι τῶν ἀνθρώπων σκοτίζεται ἀπὸ τὴ λογική, παρασυρομένη ἀπὸ τὸ ἀδάμαστο ρεῦμα τοῦ φθόνου.

Ἔτσι ἐξοστρακίζεται ὁ μεγαλύτερος ἀντίπαλος τοῦ Θεμιστοκλῆ, ὁ Ἀριστείδης τοῦ Λυσιμάχου, ἀπὸ τὸ Δῆμο τῆς Ἀλωπεκῆς καὶ γόνος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. Ὀπαδὸς τοῦ Κλεισθένους, γίνεται ἀρχηγὸς τοῦ συντηρητικοῦ κόμματος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀρχηγοῦ του. Ἕνας ἀπὸ τοὺς δέκα στρατηγούς, ποὺ ἐνίσχυσε τὸν Μιλτιάδη στὸ τρόπαιο τοῦ Μαραθῶνος, εἶναι ὁ ἰσχυρότερος ἀντίπαλος στὴν πολιτικὴ τοῦ Θεμιστοκλῆ.

Ἐξόριστος στὴν Αἴγινα, ὁ Ἀριστείδης, παρακολουθεῖ ἄνευ θλίψεως τὴν πρόοδο τοῦ ἀντιπάλου του. Ὁ κίνδυνος ὅμως εὑρίσκεται μπροστὰ στὶς πύλες τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ Πέρσαι κατακλύζουν τὴν Ἀττική. Αἱ Ἀθῆναι πολιορκοῦνται καὶ κυριεύονται. Καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς μὲ τὰ πλοῖά του στὴ Σαλαμῖνα ἀγωνίζεται νὰ πείση τοὺς ἄλλους Ἕλληνας νὰ ναυμαχήσουν. Ὁ Ἀριστείδης, ποὺ εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ ἐλευθερωθῆ, δὲν λησμονεῖ πῶς εἶναι Ἕλλην. Σπεύδει νὰ συνδράμη τὸν ἀντίπαλό του, λησμονῶντας τὸ κακὸ τῆς ἐξορίας του. Αὐτὸς ἀναγγέλλει στοὺς Ἕλληνας πρῶτος ὅτι ὁ Περσικὸς στόλος ἔφθασε στὴν Σαλαμῖνα. Μαζὶ μὲ τὸν Θεμιστοκλῆ ἀγωνίζεται κρατερὰ γιὰ τὴν νίκη τῶν Ἑλλήνων καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀντιπάλου του κατατροπώνει τοὺς Πέρσας στὴν Ψυττάλεια. Ὁ Θεμιστοκλῆς πρόκειται νὰ καρπωθῆ τὶς δάφνες. Τὸ ξέρει καλὰ αὐτὸ ὁ Ἀριστείδης. Μὰ μεγάλος ὅπως εἶναι δὲν βλέπει παρὰ μόνο τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδας του καὶ τῆς Ἑλλάδος. Τὸ λαμπρότερο μεγαλεῖο, τὸ αἰσθάνεται καλὰ αὐτὸ ὁ Ἀριστείδης, βρίσκεται στὸν ἄνθρωπο, ποὺ κατορθώνει νὰ ὑψώση τὸν ἑαυτό του πάνω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα. Τότε τὸ μεγαλεῖό του ἐγγίζει τὰς κορυφὰς ὅπου δὲν συσσωρεύονται νέφη καὶ ὅπου ἁπλώνεται ἄπλετο τὸ φῶς τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος.

Ἡ συμπεριφορὰ αὐτὴ τοῦ Ἀριστείδου τὸν καθιστᾶ ἀκόμη δημοτικώτερο. Τὸ 479 εἶναι στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων στὶς Πλαταιὲς καὶ τὸν χειμῶνα τοῦ 479—478 ἐνισχύει τὸν Θεμιστοκλῆ καὶ κατορθώνει νὰ ἐπιτύχη τὸν τειχισμὸν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ 478 ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στόλου τῶν Ἀθηνῶν ὁ Ἀριστείδης ἐκστρατεύει στὴν Κύπρο καὶ τὸ Βυζάντιο καὶ ἄρχοντας τῶν Ἀθηνῶν κατόπιν συνεχίζει τὸ ναυτικὸ πρόγραμμα τοῦ Θεμιστοκλῆ.

Τὸ 467 πεθαίνει σὲ μιὰ του ἀποστολὴ στὸν Εὔξεινο καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ ἐγείρουν μεγαλοπρεπῆ τάφο στὸ Φάληρο.

Ὁ Ἀριστείδης ὑπῆρξε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες φυσιογνωμίες τῆς πλέον πολυταράχου περιόδου τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου. Μεγάλος στρατηγός, ὀξυδερκὴς πολιτικός, ἐγνώριζε πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ὑψώνη ἑαυτὸν ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν. Ἡ δικαιοσύνη του παρέμεινε θρυλική, ὅπως καὶ ἡ προσήλωσίς του πρὸς τὸ καθῆκον.

Ι. Ν. Β.

Ὁ δίκαιος Ἀριστείδης

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

18. (Συνέχεια)

Ἕνας τότε πιὸ ζωηρὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους πήδησε πάνω σ' ἕνα τραπέζι καὶ κεῖ χοροπηδῶντας, κουνῶντας σὰν τρελλὸς τὰ χέρια του δῶθε κεῖθε, προσπαθοῦσε νὰ συνεπάρη ὅλες τὶς φωνὲς μαζὶ συνταιριασμένες στὸ ρέμα τοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ κυλοῦσε σὰ βροντὴ πιὰ ἀνακατωμένο μὲ γέλια καὶ ξεφωνητὰ κάτω ἀπὸ τὴ χαμηλὴ στέγη.

Ὁ Μιχαὴλ, ποὺ πρώτη φορὰ βρισκόταν σὲ παρόμοιο θέαμα, κοιτοῦσε γύρω του μὲ περιέργεια.

Ξαφνικὰ ἔνοιωσε κεῖνο τὸ παράξενο αἴσθημα ποὺ ἔχουμε ἅμα κάποιος μᾶς κοιτάζει ἐπίμονα.

Γύρισε τὸ κεφάλι του γοργὰ πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς ταβέρνας.

Δυὸ μαῦρα μάτια εἶχαν καρφωθῆ ἐπάνω του κι' εἶχε τὸ βλέμμα τους τόση δύναμη ποὺ θαρρεῖς καὶ σὲ τρυποῦσε σὰν ἀτσάλι.

Αὐτὰ τὰ μάτια, αὐτὰ τὰ μάτια, ἀναρωτήθηκε ὁ Μιχαήλ. Κάπου τὰ εἶδα. Δὲν εἶναι δυνατό... μὰ ποῦ; Ὁ ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας. Βέβαια αὐτὸς εἶναι.

Τοῦτον εἶχε νὰ δῆ δυὸ χρόνια τώρα ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Γρηγόρης ἔφυγε ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη. Διάφορα περιστατικά, ὅπως θυμᾶστε, τοῦ εἶχαν κινήσει τὴν ὑποψία πὼς εἶναι κατάσκοπος ἢ κάτι τέτοιο ὕποπτο τέλος πάντων.

Ἄλλοῦ παρουσιαζόταν σὰν προσκυνητὴς ποὺ τραβοῦσε ποδαρόδρομο γιὰ τὰ Σέρβια, ἀλλοῦ σὰν ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴ Βασιλεύουσα γιὰ νὰ βρῆ τοὺς συγγενεῖς του, ἂν ὑπῆρχαν ἀκόμη τέτοιοι στὴ Θεσσαλονίκη.

Ἡ ὁμοιότητα ποὺ εἶχε μὲ τὸ Γρηγόρη καὶ ποὺ τοὺς εἶχε καὶ τότε ξαφνιάσει, δὲν ἔκανε τώρα καὶ τόση ἐντύπωση, γιατὶ εἶχε ἀφήσει μικρὰ γενάκια ποὺ στεφάνωναν ὁλόκληρο τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του.

Ὁ Μιχαὴλ μὲ τὸ Δημήτρη τότε εἶχαν σκοπὸ νὰ ξετάσουν καὶ νὰ μάθουν μὲ κάθε τρόπο τὰ καθέκαστα γιὰ τὸ ὑποκείμενο αὐτό· μὰ πρὶν ἀκόμα κάμουν καμμιὰ ἐνέργεια ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη τοῦτος ὁ περίεργος ξένος, λίγο καιρὸ μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Λέοντα, θαρρεῖς καὶ τὸν εἶχε πάρει τὸ κατόπι.

Ἡ κυρὰ Σταύραινα ἔμεινε ἀπαρηγόρητη καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ξηγήση τοῦτο τὸ ἀναπάντεχο φέρσιμο τοῦ ἀνηψιοῦ της. Ὅσο γιὰ τοὺς δυὸ φίλους ἡ ἐξαφάνιση τούτη δυνάμωσε τὶς ὑποψίες τους.

Τώρα δές τον ποὺ κάθεται ἐκεῖ, ντυμένος σὰν παρακατιανὸς πραματευτής, ἀπὸ κείνους ποὺ γυρίζουν στὶς ἀπόμερες συνοικίες καὶ πουλᾶνε μέσα σὲ πανέρια μικροπραμάτιες.

Γιὰ κάμποση ὥρα ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ ξένος κοιτάζονταν χωρὶς νὰ σηκώσουν τὰ μάτια ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ξαφνικὰ ὁ δεύτερος πετάχτηκε ἀπότομα πάνω καὶ τράβηξε μὲ γοργὰ βήματα κατὰ τὴν πόρτα. Δυὸ τρεῖς ἀπὸ τὸ ἴδιο τραπέζι σηκώθηκαν κι' αὐτοὶ καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Ὁ Μιχαὴλ χωρὶς νὰ σκεφθῆ γιατί, ἔτσι σὰν ἀπὸ ἔνστιχτο, χύθηκε πίσω τους, βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ του.

Ἡ ταβέρνα ἔγινε ἀνάστατη. Τὸ τραγούδι κόπηκε στὴ μέση. Οἱ περισσότεροι λύχνοι ἀναποδογυρίστηκαν, καρέκλες ἔπεφταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ μέσα στὸ μισοσκόταδο καὶ τὴν παραζάλη ὅλοι φώναζαν καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε τὴν ἀφορμή.

Ὁ Μιχαὴλ ἀνέβηκε μὲ δυὸ πηδήματα τὴ σκάλα καὶ βρέθηκε στὸ δρόμο. Ξεχώρισε τρεῖς σκιὲς ποὺ ἔστριψαν γοργὰ τὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου. Τὶς ἀκολούθησε τρέχοντας. Πίσω του ἄκουε τὸ λαχάνιασμα τοῦ Βλαδίμηρου, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τί συμβαίνει, ἔκανε ὅμως ὅ,τι καὶ τ' ἀφεντικό του χωρὶς νὰ κάθεται νὰ ξετάζη τὸ «γιατί».

Ἀπὸ τοὺς τρεῖς οἱ δυὸ ὅσο πήγαινε κέρδιζαν ἀπόσταση· ὁ τρίτος ποὺ ἦταν κοντὸς καὶ χοντρὸς ἄρχισε νὰ κουράζεται ὥσπου μιὰ στιγμὴ σκόνταψε καὶ ξαπλώθηκε κατὰ γῆς. Μὲ μιᾶς ὁ Μιχαὴλ βρέθηκε ἀπάνω του καὶ στήριξε τὸ γόνατό του στὸ στῆθος τοῦ ἀγνώστου.

Ἀπὸ πάνω ἀκριβῶς ἦταν τὸ φανάρι τοῦ δρόμου καὶ στὸ φῶς του φάνηκαν καθαρὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ἑνὸς ἀνθρώπου ὡς σαράντα χρόνων, μελαχροινοῦ, μὲ ἡλιοκαμένο πρόσωπο. Στὸ μέτωπό του εἶχε μιὰ ἐπουλωμένη παληὰ πληγή.

— Ποιὸς εἶσαι; τὸν ρώτησε.

— Σταυρογιάννης λέγομαι ἀρχοντά μου. Ἀπάντησε αὐτὸς μὲ κλαψιάρικη ραγισμένη φωνή.

— Τί δουλειὰ κάνεις;

— Γεωργὸς ἤμουν στὴν πατρίδα μου. Μὰ ἔφυγα ἀπὸ κεῖ, καιρὸ τώρα, καὶ κάνω τὸν πραματευτή.

— Ἀπὸ ποῦ εἶσαι;

— Ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα.

— Ψέματα λές, ἡ προφορά σου δὲ μοιάζει νἆσαι καθόλου ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα.

— Ἀπὸ κεῖ εἶμαι ἀρχοντά μου.

— Καὶ οἱ σύντροφοί σου;

— Κι' αὐτοὶ Τραπεζούντιοι πραματευτάδες σὰν καὶ μένα.

— Καὶ κεῖνος ὁ ψηλὸς μὲ τὰ μαῦρα γενάκια.

— Κι' αὐτὸς ἀρχοντά μου.

— Πῶς λέγεται;

— Ἰωαννίτσης.

— Ψέματα λές... Τὸν ξέρω. Ἐδῶ δὲ μπορεῖς νὰ μὲ γελάσης. Φώναξε ἕνα νυχτοφύλακα. Εἶπε ὕστερα γυρίζοντας στὸ Βαράγγο ποὺ ἔστεκε πίσω ἕτοιμος νὰ κάμη κατὰ τὶς προσταγές του.

Μὰ εὐτὺς ἄλλαξε γνώμη.

— Πήγαινέ τον καλλίτερα στὸ ἀρχοντικό μας, κράτησέ τον στὴ κάμαρά σου καὶ περίμενέ με. Βλαδίμηρε κοίταξε μὴ σοῦ φύγη. Κατὰ τὰ φαινόμενα ἀξίζει ὅσο καὶ ἴσο βάρος χρυσάφι. Ἐγὼ θὰ περάσω στὸ μεταξὺ ἀπὸ τὴν ταβέρνα γιὰ τὴ δουλειὰ ποὺ πήγαμε.

Ὁ Βαράγγος ἔφυγε καὶ ὁ Μιχαὴλ γύρισε πίσω στὸ καπηλειό, ὅπου ὅλα βρίσκονταν σὲ τάξη σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτα. Κάτι τέτοια ἐπεισόδια ἦσαν πολὺ συνηθισμένα ἐκεῖ κάτω κι' ὄφελος ὅλων ἦταν νὰ μὴ γίνεται μεγάλη φασαρία ἀπάνω σ' αὐτά. Ὅλοι βλέπεις, ποιὸς λίγο, ποιὸς πολύ, εἶχαν καὶ κάποιο ἀνοιχτὸ λογαριασμὸ μὲ τὴν ἐξουσία καὶ δὲν τοὺς ἐσύμφερε καθόλου ν' ἀναγκάσουν τὴν νυχτερινὴ περίπολο νὰ ἐπέμβη.

Ὁ κάπελας ἔτρεξε κοντά του.

— Ἀρχοντά μου, εἶπε, βρῆκα ἕναν ἄνθρωπο ποὺ θὰ μᾶς προμηθέψη ἀμέσως τὰ κουρέλια τριῶν ζητιάνων. Σὲ λίγη ὥρα μπορεῖ νὰ τὰ φέρη ὅπου ἡ εὐγενεία σας τοῦ ὁρίση. Εἶναι τῆς ἐμπιστοσύνης μου· δὲ θὰ μᾶς γελάση.. φαίνεται μόνο, πρόσθεσε χαμογελῶντας πονηρά, πὼς οἱ ζητιᾶνοι τοῦτο τὸν καιρὸ κερδίζουν πολλά, γι' αὐτὸ καὶ τὰ σύνερ-

Ὁ Μιχαὴλ στήριξε τὸ γόνατό του στὸ στῆθος τοῦ ἀγνώστου.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος, ὅπου ὁ μικρὸς Ἑλληνικὸς στόλος ἐνίκησε τὸν τεράστιο στόλο τοῦ Βασιλέως τῆς Περσίας, ἕνα καινούργιο πνεῦμα ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ δύναμι ἄρχισε νὰ πλημμυρίζη τὴν Ἑλληνικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ νὰ ἐπιδρᾷ στὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ στὴν τέχνη, νὰ τὴν ἐμψυχώνῃ μὲ νέο ρυθμὸ καὶ μὲ νέες μορφές.

Ἡ ἀρχαϊκὴ παράδοσι, ἡ ὁποία ἐλέγετο Ἰωνική, γιατὶ εἰσήχθη ἀπὸ τοὺς Ἴωνες, ποὺ ἤτανε οἱ δάσκαλοι τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς Δωρικῆς ἐπικρατήσεως, ἄρχισε νὰ χάνεται τότε σιγά-σιγά.

Ὁ Ἰωνικὸς μυστικισμός, γεμάτος ἀπὸ σοφία καὶ ἀπὸ νεανικὴ δροσιά, σβήνει τώρα γιὰ πάντα καὶ ἕνα ἀνδρίκιο πνεῦμα σίγουρο καὶ ἰσχυρὸ σὰν τὴν ψυχὴ τῶν Δωριέων τὸν διαδέχεται.

Οἱ ἀνάγλυφες παραστάσεις τοῦ ἀετώματος τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφαίας τῆς Αἰγίνης, ποὺ βρέθηκαν τυχαίως στὰ 1811 ἀπὸ ξένους ταξιδιῶτες, ἔχουν μεγάλη σημασία γιὰ τὴν ἐξέλιξι τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης, γιατὶ μαρτυροῦν σαφέστατα τὴν μεταβατικὴ αὐτὴ κατάστασι, ἀπὸ τὸν ἀρχαϊκὸ πρὸς τὸν κλασσικὸ ρυθμό. Εἶναι πράγματι ἡ πρώτη ἡρωϊκὴ προσπάθεια τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡρωϊκοῦ στοιχείου στὴν τέχνη.

Πρέπει νὰ ξέρετε τώρα ὅτι ἡ Αἴγινα, τὸ μαγεμένο νησὶ ποὺ ἀπέχει μόλις πέντε λεῦγες ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, στάθηκε δοξασμένο καὶ τρανὸ στὰ παληὰ τὰ χρόνια καὶ ἀντίζηλο μάλιστα τῆς Ἀθήνας τοῦ Περικλέους.

Ἡ μυθολογία λέει πὼς οἱ κάτοικοί του κατὰ τοὺς μυθικοὺς ἐκείνους χρόνους ἤτανε πρῶτα-πρῶτα μυρμήγκια ἐργατικὰ καὶ φιλόπονα. Τόσο πολὺ τὰ συμπάθησε ὁ Ζεύς, ὁ πατέρας τῶν Θεῶν, ποὺ τὰ μεταμόρφωσε σὲ ἀνθρώπους καὶ γιὰ τοῦτο ὠνομάστηκαν Μυρμιδόνες.

Οἱ Δωριεῖς τὴν κατοίκησαν ἀργότερα καὶ τὸ νησὶ ἐξελίχτηκε σιγά-σιγὰ σὲ ἀνθηρότατο καὶ πλούσιο ἐμπορικὸ κέντρο μὲ ἀποικίες ἐπεκτεινόμενες ἀπὸ τὴν Κρήτη ἴσαμε τὴν Ὀμβρία τῆς Ἰταλίας.

Τὸ ἀέτωμα τοῦ ναοῦ τῆς Αἰγίνης λοιπὸν παριστάνει τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀπόκτησι τοῦ νεκροῦ τοῦ Πατρόκλου, ἀλλὰ ἔχει στενὴ συνάφεια μὲ τὴν ἱστορία τῶν ἡρώων τῆς Αἰγίνης καὶ καθρεφτίζει μᾶλλον τὰ ἐπεισόδια τῶν Περσικῶν πολέμων, γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ἡ ἀρχαία ποίησι καὶ τέχνη μεταχειρίστηκε πάντα μυθολογικὲς ἀλληγορικὲς παραστάσεις γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰ διάφορα ἱστορικὰ περιστατικὰ τῆς κάθε ἐποχῆς.

Καὶ στὸ ἀνατολικὸ καὶ στὸ δυτικὸ ἀέτωμα εἶναι στὴ μέση ἡ Ἀθηνᾶ σὰν σύμβολο ὑπέρτατο τῆς Σοφίας καὶ τῆς Παρθενίας, ἡ ὁποία βοηθάει τοὺς πεσόντας ὁπλῖτες.

Ἀπὸ τὸνα πλευρό της εἶναι οἱ Ἕλληνες κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο οἱ Τρῶες, ἀλλὰ οἱ φυσιογνωμίες τους δὲν ἀνταποκρίνονται μὲ τὶς μυθολογικές, ἐξὸν ἀπὸ τὴ μορφὴ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ ὁποῖος διακρίνεται γονατιστὸς καὶ ἁρματωμένος.

Εἶναι κάτι ἀξιοθαύμαστο νὰ δῇ κανεὶς τὴ συμμετρικὴ τάξι, μὲ τὴν ὁποία κατατάσσονται οἱ ὡπλισμένοι αὐτοὶ πολεμισταὶ καὶ τὸν ἁρμονικὸ ρυθμὸ τῶν κορμιῶν τους καὶ τῶν στάσεών τους.

Τὰ γυμνὰ σώματα, τὰ ροῦχα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τ' ἄλλα, καθὼς καὶ ὁ ὁπλισμὸς τῶν ἀνδρῶν ἤτανε σκεπασμένα μὲ πλούσια πολυχρωμία, ὅπου ἐπικρατοῦσε τὸ μπλὲ καὶ τὸ κόκκινο.

Μὰ ἀργότερα, σὰν ἐπίλογος τῆς τελειωτικῆς νίκης κατὰ τῶν Περσῶν, φύτρωσε στὴν Ὀλυμπία μιὰ νέα γλυπτικὴ σχολή. Τὰ ἀετώματα τοῦ ναοῦ τοῦ Διός.

Ἡ λατρεία τοῦ Διὸς ποὺ συμβολίζει τὴν ἐπιβολὴ τοῦ νόμου διαδέχεται τώρα τὴν παληὰ μυστικιστικὴ θρησκεία τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἡ Ὀλυμπία, ποὺ στάθηκε ἐξ ἀρχῆς τῆς Δωρικῆς ἐπικρατείας κέντρον θρησκευτικὸ καὶ ἐθνικὸ ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν φυλῶν, συγκέντρωσε κάθε σχολὴ καὶ κάθε ἐποχὴ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης καὶ ὡς ἁρμονικὴ σύνθεσι ὅλων τῶν ἰδιοσυγκρασιῶν αὐτῶν ἔβγαλε μετὰ τὴ νίκη κατὰ τῶν Περσῶν νέο ρυθμό: Τὰ ἀνάγλυφα τοῦ Ναοῦ τοῦ Διός.

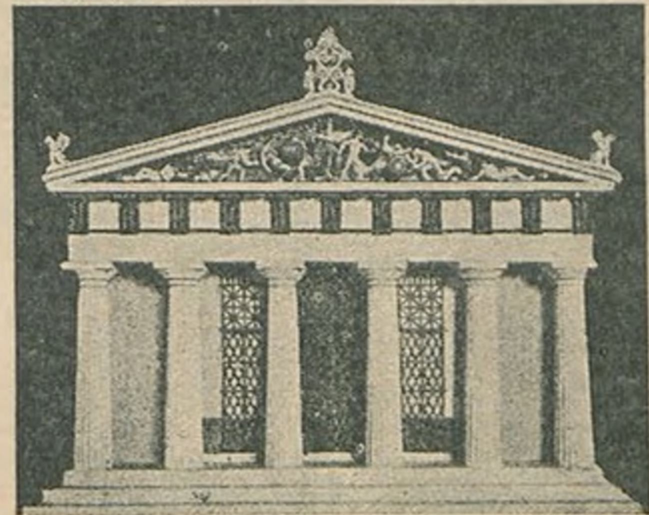
Ὅπως ὁ ρυθμὸς τῆς Αἰγίνης εἶναι ἐκδήλωσις τῆς ζωηρῆς ψυχῆς τοῦ νησιοῦ, ὅμοια καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς Ὀλυμπίας εἶναι βαρύς, στάσιμος, κολοσσιαῖος σὰν τὸ κλῖμα καὶ τὴν ἄγρια φύσι τῆς Πελοποννήσου.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ γυμνοῦ εἶναι πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἀρχαϊκό. Νέες ἀτομικὲς στάσεις ἀνακαλύπτονται, ποικιλότροπες ὅπως ἡ σκέψις.

Ποιὸς εἶναι ὁ δημιουργὸς τῆς νέας αὐτῆς μεγάλης Σχολῆς τῆς Ὀλυμπίας;

Ἡ ἱστορία ἀκόμη δὲν τὄχει καθορίσει. Ἀλήθεια εἶναι ὅτι εἶναι δημιουργήματα μιᾶς νέας πλαστικῆς σχολῆς, ποὺ γεννήθηκε κατὰ τὸ τέλος τοῦ 5ου αἰῶνος. Μία νέα κίνησι βλέπουμε νὰ ἐμψυχώνῃ τὰ Ἑλληνικὰ ἀγάλματα. Τὴν βλέπουμε στὸ Δισκοβόλο τοῦ Μύρωνος, τὴ βλέπουμε ἐπίσης καὶ στὴ Φτερωτὴ Νίκη τοῦ Ἀρχαίμου τῆς Χίου.

Ι. Κ.

Ἀναπαράστασις τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφαίας τῆς Αἰγίνης. Διακρίνεται τὸ ἀέτωμα μὲ τὰς ἀναγλύφους παραστάσεις.

γα τῆς δουλειᾶς του... καταλαβαίνεις ἀρχοντά μου... κοστίζουν πολὺ ἀκριβά.

— Πόσο; ρώτησε ἀδιάφορα ὁ Μιχαήλ.

— Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ, ἀρχοντά μου, μὴ πρὸς κακοφανισμό σου... Ὅσο καὶ μιὰ ἀρχοντικὴ φορεσιά.

Ὁ Μιχαὴλ τοῦδωσε μιὰ χούφτα ἀργυρᾶ νομίσματα καὶ φαίνεται πὼς ἤσαν πολὺ περισσότερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἤλπιζε ὁ κατεργάρης, γιατὶ βάλθηκε εὐτὺς νὰ προσκυνᾶ μὲ ἐξαιρετικὴ προθυμία.

Ὁ Μιχαὴλ τοῦ εἶπε τὴ διεύθυνσή του κι' ἔφυγε.

Ἦταν ἐνθουσιασμένος καὶ σχεδὸν ἔτρεχε νὰ φτάσῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα στ' ἀρχοντικό του, ὅπου, καθὼς ξέρουμε, τὸν περίμεναν οἱ δυό του φίλοι.

«Μ' ἕνα σμπάρο δυὸ τρυγόνια». Τὸ δεύτερο μάλιστα ποὺ ἦταν ὁλότελα ἀναπάντεχο τοῦ φαινόταν πολὺ πιὸ πολύτιμο. Θὰ λυνότανε τέλος πάντων τὸ μυστήριο τοῦ ἀνηψιοῦ τῆς κυρὰ Σταύραινας, ποὺ στὴ Θεσσαλονίκη παρουσιαζότανε Πέτρος Καλυβίτης κι' ἐδῶ Ἰωαννίτσης κι' ἄλλοῦ Θεὸς ξέρει πῶς.

Εἶχε μέσα του ριζωμένη τὴν πεποίθηση πὼς ἦταν κατάσκοπος. Κι' ὄχι ὁποιος ὁποιος. Ἡ αὐστηρὴ ὄψη του, κεῖνο τὸ ἀτσαλένιο βλέμμα, ἡ κίνησή του κι' ὁ τρόπος ποὺ μιλοῦσε ἀκόμα, ἔδειχναν πὼς ἔσερνε ἀπὸ ἀρχοντικὴ σειρά. Ὅσο γιὰ τὴ φοβερὴ ὁμοιότητα ποὺ εἶχε μὲ τὸ Γρηγόρη σὰν νἄταν ἀδερφός του, αὐτὸ δὰ πιὰ τὸν ἐσύγχιζε ὁλότελα καὶ δὲν μποροῦσε ἀπάνω σ' αὐτὸ νὰ βγάλη κανένα συμπέρασμα. Ἴσως — τὸ πιθανώτερο — νὰ ἦταν κάτι τυχαῖο. «Ὁ ἄνθρωπος τ' ἀνθρώπου μοιάζει καὶ τὸ πρᾶμα τοῦ πραμάτου», λέει μιὰ παροιμία!...

* * *

Οἱ φίλοι του ξαφνιάστηκαν ποὺ τὸν εἶδαν τόσο γρήγορα. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲ βάστηξε πάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα.

Ὁ Μιχαὴλ ἔτριβε τὰ χέρια ἀπὸ χαρά.

— Κι' ὅταν ἀκούσετε τί κατάφερα! εἶπε καὶ κάθισε ἀπέναντί τους.

Τοὺς διηγήθηκε λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα.

— Τὸ ὅτι ὁ Πέτρος Καλυβίτης εἶναι κατάσκοπος ἢ κάτι τέτοιο καὶ σημαντικὸς μάλιστα, δὲν ἔχω καμμιὰ ἀμφιβολία. Αὐτὸ ὅμως θὰ τὸ μάθωμε τώρα ἀμέσως· γιατὶ κι' ὁ Σταυρογιάννης, αὐτὸς ποὺ κρατᾶμε στὰ χέρια μας, μιὰ φορὰ ποὺ εἶναι σύντροφός του, θἆναι τὸ ἴδιο πρᾶμα.

Τὸ βῆλο παραμέρισε καὶ φάνηκε ἡ τεράστια κεφάλα τοῦ Βλαδίμηρου.

— Ἔφεραν ἕνα δέμα γιὰ τὴν εὐγενεία σου. Εἶπε στὸ ἀφεντικό του.

— Καλά. Εἶναι τὰ κουρέλια μας, ἐξήγησε ὁ Μιχαήλ.

— Καὶ κεῖνο τὸ χαμένο τί νὰ τὸν κάνω; Ρώτησε πάλι ὁ Βλαδίμηρος.

— Τὸν ἔφερες ἐδῶ;

— Ὄχι. Τὸν ἔχω δεμένο κάτου. Καὶ φαίνεται πὼς κατὰ λάθος τὸν ἔσφιξα πολύ, γιατὶ κλαίει καὶ φωνάζει πὼς θὰ τὰ μαρτυρήσῃ ὅλα, φτάνει νὰ τοῦ χαρίσετε τὴ ζωή.

— Γειά σου, Βλαδίμηρε. Αὐτὸ σημαίνει πὼς ἔχει νὰ μᾶς πῇ πολὺ ἐνδιαφέροντα πράματα. Τί λέτε καὶ σεῖς;

— Χωρὶς ἄλλο· παραδέχτηκε ὁ Γρηγόρης. Γιατὶ ἀλλοιώτικα δὲ θὰ φοβότανε γιὰ τὴ ζωή του. Φέρε τον ἀπάνω.

— Τὰ συχαρίκια μου, Μιχαήλ, εἶσαι σπουδαῖος· εἶπε καὶ ὁ Δημήτρης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Κάποτε ἡ τύχη βοηθᾷ μὲ τέτοιο τρόπο τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ καταφέρνει ὅλα ἔτσι ὄμορφα καὶ καλά, ποὺ εἶναι ἀλήθεια ν' ἀπορῇς. Λεπτομέρειες καὶ ἐπεισόδια, ποὺ φαίνονται ὁλότελα ἄσχετα, παρουσιάζονται τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο κι' ἔχουν τόσο στενὴ σχέση ἀνάμεσά τους, σὰ νἆναι τὰ κομμάτια ἀπὸ κανένα σπασμένο ψηφιδωτό, ποὺ τὰ μαζεύει, θαρρεῖς, ἕνα πιτήδειο χέρι.

(Ἀκολουθεῖ)

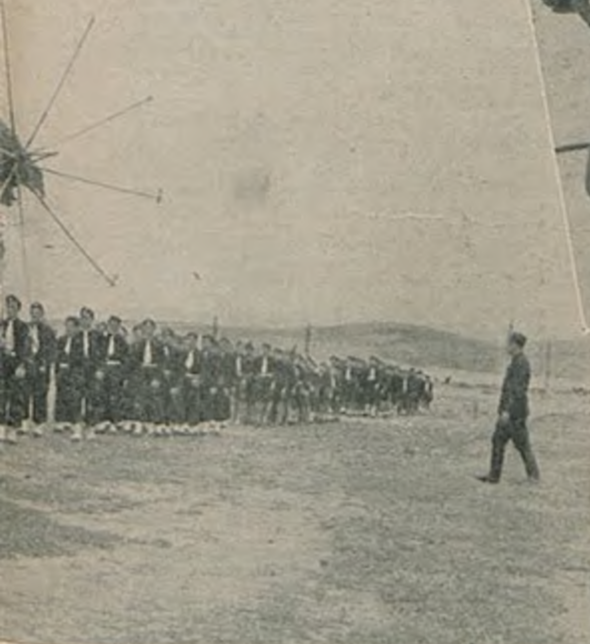

1) Ὁ Ἀρχηγὸς ἀνάμεσα εἰς
τῶν Παιδικῶν Σταθμῶν τοῦ
Σχολῆς Στελεχῶν Ὑπαίθρου
ὥραν τοῦ γεύματος. 3) Φαλ
ελαύνουσαι ἐπὶ ποδηλάτων.
Ε. Ο. Ν. Καλαμπάκας. Ἡ ὑπο
γῖται Πάρου. 6) Σκαπανεῖς
σμοῦ Κρηνῶν Κορινθίας. 7)
νίας ἀσκούμεναι εἰς τὴν μαγ
ἀεροπορίας τὰς ὁποίας

τά παιδάκια κατά τά έγκαίνια
Πειραιῶς. 2) Οἱ μαθηταὶ τῆς
τῆς XXIII Π. Δ. κατά τὴν
αγγίτισσαι Θεσσαλονίκης παρ-
4) Ἀπὸ τὴν ὁρκωμοσίαν τῆς
δοχὴ τῶν ἐπισήμων. 5) Φαλαγ-
καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματι-
Φαλαγγίτισσαι Οἰτύλου Λακω-
ειρικὴν 8) Ἐκ τῶν ἀσκήσεων
ἐξετέλεσαν Φαλαγγῖται.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ «Μεγάλη Βαλανιδιά», ὅπου εἴχαμε κοιμηθῆ καὶ τὴν περασμένη νύκτα, ἦταν σὲ ἀπόστασι μιᾶς λεύγας ἀπὸ τὴν πόλι, σὲ μιὰ ἄγρια ἐρημιά, καὶ τὴν εἶχε ἕν' ἀντρόγυνο, ποὺ τὰ μοῦτρα του δὲν ἦταν καμωμένα γιὰ νὰ γεννοῦν ἐμπιστοσύνη. Τίποτα εὐκολώτερο παρὰ νὰ βροῦμε τὴ νύκτα αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο· γιατὶ ὁ δρόμος ἦταν ἴσιος· μόνο ποὺ θὰ μᾶς ἦταν λίγο μακρός, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ κουραστικὴ ἡμέρα ἐργασίας.

Δὲν ἐτόλμησα ὅμως νὰ τὸ πῶ τοῦ πατέρα μου, ποὺ δὲ δεχόταν ἀντιλογίες. Ἅμα ἔδινε αὐτὸς μιὰ διαταγή, ἔπρεπε νὰ γίνῃ χωρὶς καμμιὰ παρατήρησι.

Τὸ πρωΐ, ἀφοῦ κάναμε τοῦ Κάπη ἕνα περίπατο καὶ τοῦ δώσαμε νὰ φάῃ καὶ νὰ πιῇ, γιὰ νὰ εἴμαστε βέβαιοι πὼς δὲν θὰ τοῦ ἔλειπε τίποτα, τὸν ἔδεσα μόνος μου στὸ ζυγὸ τοῦ ἁμαξιοῦ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φυλάξῃ. Καὶ ξεκινήσαμε, ὁ Ματτίας κι' ἐγώ, γιὰ τὸ ἱπποδρόμιο.

Μόλις φθάσαμε, ἀρχίσαμε νὰ παίζουμε· κι' αὐτὸ βάσταξε ἀδιάκοπα ὡς τὸ βράδυ. Οἱ ἄκρες τῶν δακτύλων μου πονοῦσαν σὰν νἆταν τρυπημένες ἀπὸ χίλια ἀγκάθια· κι' ἀπὸ τὸ πολὺ φύσημα στὸ κορνέττο του, ὁ Ματτίας δὲ μποροῦσε ν' ἀναπνεύσῃ. Κι' ὅμως ἔπρεπε νὰ παίζουμε. Ἀφοῦ ὁ Μπὸμπ κι' οἱ σύντροφοί του δὲν κουράζονταν νὰ παρασταίνουν, δὲν μπορούσαμε νὰ κουρασθοῦμε οὔτε μεῖς. Ὅταν ἐβράδυασε, ἐνόμισα πὼς θὰ σχολάσουμε. Ἀλλ' ἀπὸ τὴ σκηνή μας περάσαμε σὲ μιὰ μεγάλη ταβέρνα κι' ἐκεῖ ξαναρχίσαμε τὰ γυμνάσματα καὶ τὴ μουσική. Ἔτσι ὡς τὰ μεσάνυκτα. Ἔκανα ἀκόμα κάποιο θόρυβο μὲ τὴν ἅρπα μου, ἀλλὰ δὲν ἤξερα πιὰ τί νὰ παίζω. Τὸ ἴδιο κι' ὁ Ματτίας. Εἴκοσι φορὲς ὁ Μπὸμπ εἶχε πῆ πὼς θἆταν «ἡ τελευταία παράστασι», κι' εἴκοσι φορὲς ξαναρχίσαμε ἄλλη.

Ἂν ἐμεῖς ἤμαστε κουρασμένοι, οἱ σύντροφοί μας, ποὺ ἔβαζαν πολὺ περισσότερη δύναμι ἀπὸ μᾶς, ἦταν πιὰ τσακισμένοι. Γι' αὐτὸ πολλὰ παιχνίδια δὲν τοὺς πετύχαιναν.

Μιὰ στιγμή, ἕνα μεγάλο κοντάρι, ποὺ ἐχρησίμευε σὲ κάποιο τους γύμνασμα, ἔπεσε καὶ κτύπησε τὸν Ματτία στὴν ἄκρη τοῦ ποδιοῦ. Ἀπὸ τὸν πόνο, φώναξε δυνατὰ τόσο, ποὺ νομίσαμε πὼς τὸ ξύλο ἐκεῖνο τοῦ ἔσπασε τὸ πόδι. Τρέξαμε ἀμέσως κοντά του, ὁ Μπὸμπ κι' ἐγώ. Εὐτυχῶς ἡ πληγὴ δὲν ἦταν τόσο βαρειά. Τὸ κρέας εἶχε σχισθῆ, ἀλλὰ τὰ κόκκαλα δὲν εἶχαν σπάσει. Ὡστόσο ὁ Ματτίας δὲν μποροῦσε νὰ περπατήσῃ.

Τί θὰ κάναμε;

Ἀποφασίσθηκε νὰ μείνῃ ὁ Ματτίας νὰ κοιμηθῇ στ' ἁμάξι τοῦ Μπὸμπ κι' ἐγὼ νὰ γυρίσω μόνος μου στὴ «Μεγάλη Βαλανιδιά». Δὲν ἔπρεπε νὰ μάθω ποῦ θὰ πήγαινε αὔριο ἡ οἰκογένεια Δρίσκολλ;

— Μὴν πᾶς, μοῦ ἔλεγε ὁ Ματτίας· αὔριο φεύγουμε μαζί.

— Καὶ ἂν δὲν βροῦμε κανένα στὸ ξενοδοχεῖο;

— Τόσο τὸ καλύτερο! Θἄμαστε ἐλεύθεροι.

— Ἄ, ὄχι! Δὲν θέλω ν' ἀφήσω μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν οἰκογένεια Δρίσκολλ. Ἔπειτα, πολὺ γρήγορα θὰ μᾶς ξανάβρισκε. Γιατὶ ποῦ θὰ μπορούσαμε νὰ πᾶμε μὲ τὸ πόδι σου;

— Καλὰ λοιπόν, στάσου νὰ φύγουμε αὔριο. Μὴν πᾶς μονάχος σου ἀπόψε. Φοβᾶμαι.

— Τί;

— Δὲν ξέρω... φοβᾶμαι γιὰ σένα.

— Ἄφησέ με νὰ φύγω. Σοῦ ὑπόσχομαι νὰ ξανάλθω αὔριο.

— Κι' ἂν σὲ κρατήσουν;

— Γιὰ νὰ μὴ μπορέσουν νὰ μὲ κρατήσουν, θὰ σοῦ ἀφήσω τὴν ἅρπα μου. Θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ γυρίσω νὰ τὴν πάρω.

Καὶ μ' ὅλο τὸ φόβο τοῦ Ματτία, ξεκίνησα, χωρὶς ἐγὼ νὰ φοβοῦμαι καθόλου.

Μὰ καὶ τί νὰ φοβηθῶ; Τί μποροῦσε κανεὶς νὰ γυρέψῃ ἀπὸ ἕνα φτωχόπαιδο σὰν καὶ μένα;

Ὡστόσο, ἂν καὶ δὲν αἰσθανόμουν τὸν παραμικρὸ φόβο, ἤμουν συγκινημένος βαθειά. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου περπατοῦσα ὁλομόναχος, χωρὶς Κάπη, χωρὶς Ματτία, κι' αὐτὴ ἡ μοναξιὰ μοῦ ἔθλιβε τὴν ψυχή, ὅπως κι' οἱ μυστηριώδεις φωνὲς τῆς νύχτας, ὅπως καὶ τὸ φεγγάρι, ποὺ μ' ἐκοίταζε μὲ τὸ χλωμό του πρόσωπο.

Μ' ὅλη μου τὴν κούρασι, πήγαινα γρήγορα κι' ἔφθασα τέλος στὴ «Μεγάλη Βαλανιδιά». Ἀλλὰ τοῦ κάκου ἔψαξα νὰ βρῶ τ' ἁμάξια μας. Δὲν ἦταν ἐκεῖ παρὰ δυὸ - τρία ἐλεεινὰ καρρότσια μὲ πάνινες τέντες, κι' ἕνα μεγάλο κάρρο κλειστό, ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ μέσα του φωνὲς ἀγρίων ζώων. Τὰ ὡραῖα ἁμάξια τῆς οἰκογενείας Δρίσκολλ, μὲ τὰ κτυπητὰ χρώματα, δὲν τὰ ἔβλεπα πουθενά.

Τριγυρίζοντας τὸ ξενοδοχεῖο ἀπέξω, εἶδα ἕνα φῶς ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸν γυάλινο φεγγίτη μιᾶς πόρτας. Συμπέρανα πὼς δὲν θὰ εἶχαν κοιμηθῆ ὅλοι καὶ κτύπησα τὴν πόρτ' αὐτή. Ὁ κακομούτρης ξενοδόχος, ποὺ εἶχα ἰδῆ χθές, μοῦ ἄνοιξε ὁ ἴδιος κι' ἔρριξε στὸ πρόσωπό μου τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ του. Εἶδα πὼς μ' ἐγνώρισε. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ μοῦ κάμῃ τόπο νὰ περάσω, ἔβαλε τὸ φανάρι ἀπὸ πίσω του, κοίταξε γύρω του κι' ἀφουγκράσθηκε λίγες στιγμές.

— Τ' ἁμάξια σας φύγανε, μοῦ εἶπε ὕστερα· κι' ὁ πατέρας σου παράγγειλε νὰ πᾶς ἀμέσως νὰ τὸν βρῇς στὸ Λοῦϊς, περπατῶντας μακάρι ὅλη νύχτα. Καλὸ ταξίδι!

Καὶ μοῦ ἔκλεισε κατάμουτρα τὴν πόρτα, χωρὶς νὰ μοῦ πῇ τίποτ' ἄλλο.

Τὰ λίγα ἐκεῖνα λόγια, ἂν καὶ μοῦ τὰ εἶπε ἀγγλικά, μπόρεσα νὰ καταλάβω, γιατὶ εἶχα συνηθίσει κάπως τὴ γλῶσσα. Μιὰ λέξι ὅμως, ἡ σπουδαιότερη, δὲν εἶχε νόημα γιὰ μένα: Λ ο ῦ ϊ ς εἶχε προφέρει ὁ ξενοδόχος. Ποῦ βρισκότανε αὐτὴ ἡ χώρα; Ἰδέα δὲν εἶχα, γιατὶ δὲν ἤξερα τότε πὼς Λοῦϊς ἦταν ἡ ἀγγλικὴ προφορὰ τοῦ Lewes, ἑνὸς χωριοῦ, ποὺ τὸ εἶχα ἰδῆ γραμμένο στὸ χάρτη.

Μὰ καὶ νἄξερα ποῦ ἦταν τὸ Λοῦϊς, πάλι δὲν θὰ μποροῦσα νὰ πάω ἀμέσως, ἀφίνοντας τὸ Ματτία μάρμαρο! Ἔπρεπε νὰ γυρίσω στὸ ἱπποδρόμιο, ὅσο κουρασμένος κι' ἂν ἤμουν.

Ξεκίνησα λοιπὸν πάλι καί, ὕστερ' ἀπὸ μιάμιση ὥρα, κοιμώμουν βαθιὰ σ' ἕνα καλὸ ἀχυρόστρωμα, πλάϊ στὸ Ματτία, στὸ ἁμάξι τοῦ Μπόμπ, ἀφοῦ πρωτήτερα τοῦ ἐξιστόρησα μὲ λίγα λόγια τί μοῦ εἶχε συμβῆ.

Λίγες ὧρες ὕπνου μ' ἐξεκούρασαν τέλεια καὶ τὸ πρωΐ σηκώθηκα, ἕτοιμος νὰ φύγω γιὰ τὸ Λοῦϊς, ἄν, ἐννοεῖται, ὁ Ματτίας, ποὺ κοιμώταν ἀκόμα, μποροῦσε νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ.

Μοῦ ἄνοιξε ὁ κακομούτρης ξενοδόχος.

Βγῆκα ἀπ' τ' ἁμάξι καὶ πήγαινα πρὸς τὸ φίλο μας τὸν Μπόμπ, ποὺ εἶχε σηκωθῆ πρὶν ἀπὸ μένα καὶ τώρα ἄναβε φωτιά. Τὸν κοίταζα πεσμένο χάμω μὲ τὰ τέσσερα νὰ φυσᾷ μ' ὅλη του τὴ δύναμι τὰ ξύλα ποὺ εἶχε κάτω ἀπ' τὸ καζάνι του, ὅταν ἄξαφνα μοῦ φάνηκε πὼς εἶδα ἀπὸ μακριὰ τὸν Κάπη, νὰ τὸν ὁδηγῇ δεμένο ἕνας ἀστυφύλακας.

Ἔμεινα ἔκπληκτος κι' ἀκίνητος, μὴ ξέροντας πὼς νὰ ἐξηγήσω αὐτὸ τὸ ἀπρόοπτο. Μόλις μὲ εἶδε ὅμως ὁ Κάπης, τινάχθηκε μὲ τόση ὁρμή, ὥστε τὸ σχοινὶ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἀστυφύλακα καί, ἐλεύθερος πιά, ἔτρεξε κι' ἐπήδησε στὴν ἀγκαλιά μου.

Ὁ ἀστυφύλακας μ' ἐπλησίασε.

— Τὸ σκυλὶ αὐτὸ εἶναι δικό σου; μὲ ρώτησε.

— Μάλιστα.

— Τότε σὲ συλλαμβάνω!

Καὶ τὸ χέρι του ἔπεσε στὸ μπράτσο μου καὶ μοῦ τὤσφιξε δυνατά.

Ὁ Μπὸμπ εἶδε αὐτὴ τὴ σκηνή, σηκώθηκε ἀπὸ χάμω καὶ προχώρησε.

— Καὶ γιατί συλλαμβάνετε αὐτὸ τὸ παιδί; ρώτησε.

— Εἶσαι ἀδελφός του;

— Ὄχι, φίλος του.

— Ἕνας ἄντρας κι' ἕνα παιδὶ μπῆκαν ἀπόψε στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀπὸ ἕνα ψηλὸ παράθυρο, μὲ σκάλα. Εἶχαν μαζί τους αὐτὸ τὸ σκυλὶ γιὰ νὰ φυλάῃ, μὴν πήγαινε κανεὶς νὰ τοὺς ἐνοχλήσῃ. Αὐτὸ ὅμως ἔγινε. Στὴν παραζάλη τους, δὲν πρόφθασαν νὰ πάρουν μαζί τους καὶ τὸ σκυλί, φεύγοντας πάλι ἀπὸ τὸ παράθυρο· καὶ τὸ σκυλί, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, βρέθηκε μέσα στὴν ἐκκλησιά. Εἶπα πὼς μὲ τὸ σκυλὶ αὐτὸ θὰ εὕρισκα σίγουρα τοὺς κλέφτες. Καὶ νά ὁ ἕνας. Ποῦ εἶναι τώρα ὁ πατέρας;

Δὲν κατάλαβα ἂν ἡ ἐρώτησι αὐτὴ γινόταν σὲ μένα ἢ στὸν Μπόμπ. Καὶ δὲν ἀποκρίθηκα. Ἤμουν σὲ κακὴ κατάστασι.

Ὡστόσο ἐννοοῦσα, ἐμάντευα χωρὶς νὰ θέλω, τί εἶχε συμβῆ. Δὲν μοῦ εἶχαν ζητήσει τὸν Κάπη γιὰ νὰ φυλάῃ τ' ἁμάξια, ἀλλὰ ἐκείνους ποὺ θὰ πήγαιναν νὰ κλέψουν στὴν ἐκκλησιά. Γι' αὐτὸ καὶ τ' ἁμάξια εἶχαν φύγει ἀπὸ τὴν πόλι μόλις ἐβράδυασε. Ἡ κλεψιὰ εἶχε ἀνακαλυφθῆ κι' ἔπρεπε νὰ τὸ σκάσουν τὸ γρηγορώτερο.

Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε τώρα νὰ συλλογιέμαι τοὺς κλέφτες, παρὰ ἐμένα. Ὅποιοι κι' ἂν ἦταν, μποροῦσα νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου καί, χωρὶς νὰ κατηγορήσω κανένα, ν' ἀποδείξω τὴν ἀθωότητά μου. Δὲν εἶχα παρὰ νὰ πῶ ποῦ ἤμουν καὶ τί ἔκαμνα ὅλη ἐκείνη τὴ νύκτα.

Ἐνῷ συλλογιζόμουν αὐτά, ὁ Ματτίας, ποὺ εἶχε ἀκούσει τὸν ἀστυφύλακα, βγῆκε ἀπὸ τ' ἁμάξι καὶ κουτσαίνοντας ἦλθε κοντά μου.

— Ἐξήγησέ του πὼς δὲν εἶμαι ἔνοχος, εἶπα στὸν Μπόμπ, ἀφοῦ ἤμουν μαζί σου ὡς τὴ μία τὸ πρωΐ. Ἔπειτα πῆγα στὴν «Μεγάλη Βελανιδιά», ὅπου μίλησα μὲ τὸν ξενοδόχο, κι' ἀμέσως γύρισα πίσω.

Ὁ Μπὸμπ ἐξήγησε τὰ λόγια μου στὸν ἀστυφύλακα· ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐφάνηκε νὰ ἐπεισθῆκε σ' αὐτά· ἀπεναντίας.

— Στὴ μία καὶ τέταρτο, εἶπε, μπῆκαν οἱ κλέφτες στὴν ἐκκλησία. Τὸ παιδὶ αὐτὸ ἔφυγε ἀπὸ δῶ στὴ μία ἢ στὴ μία παρὰ λίγα λεπτά, καθὼς λέει καὶ μόνο του. Ἐξαίρετα λοιπὸν μπορεῖ νὰ βρέθηκε στὴν ἐκκλησία στὴ μία καὶ τέταρτο, μαζὶ μ' ἐκείνους ποὺ ἔκλεβαν ἐκεῖ.

— Χρειάζεται περισσότερο ἀπὸ ἕνα τέταρτο γιὰ νὰ πάῃ κανεὶς ἀπὸ ἐδῶ στὴν πόλι, εἶπε ὁ Μπόμπ.

— Ὤ, ἅμα τρέχῃ κανείς. Ἔπειτα, ποιὸς μοῦ λέει πὼς ἔφυγε ἀπὸ ἐδῶ στὴ μία;

— Ἐσύ· ἔκαμε ὁ ἀστυφύλακας· μὰ δὲν ξέρω πόσο ἀξίζει ἡ μαρτυρία σου.

Ὁ Μπὸμπ ἐθύμωσε.

— Συλλογισθῆτε πὼς μιλᾶτε σ' ἕναν Ἄγγλο πολίτη! εἶπε μὲ ἀξιοπρέπεια.

Ὁ ἀστυφύλακας σήκωσε τοὺς ὤμους.

— Μὲ προσβάλλετε, φώναξε ὁ Μπόμπ. Θὰ γράψω στοὺς «Τάϊμς».

— Ὡστόσο παίρνω μαζί μου αὐτὸ τὸ παιδί, Κι' ἂς τὰ πῇ στὴν ἀνάκρισι.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ

Προτοῦ ἀκόμη ἐπεκταθῆ ἡ λατρεία τοῦ Διὸς σ' ὅλες τὶς Ἑλληνικὲς χῶρες, ὥστε νὰ γίνη ἡ σεπτὴ καὶ ὑπέρτατη θεότητα ὅλων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, προτοῦ ἀποδοθοῦν σ' αὐτόν, ἀπὸ τὴν φιλοσοφία, τὴν ποίησι καὶ τὴν φαντασία, ἡ ἰδιότης τοῦ Θεοῦ Σωτῆρος τοῦ ἀνθρώπινου γένους, καθὼς κι' ὅλες οἱ ἄλλες ἀναρίθμητες ἰδιότητες, μὲ τὶς ὁποῖες ἐμφανίζεται σὰν εὐεργετικὸς καὶ δίκαιος τῆς ἀνθρωπότητος «Πατήρ», ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία μᾶς παρουσίασε στὸ πρόσωπο τοῦ Τιτᾶνα Προμηθέα τὸν ἔξοχο προστάτη, τὸν πρῶτο εὐεργέτη τῆς ἀνθρωπότητας.

Σοφός, μεγαλοφάνταστος καὶ «ποικιλόβουλος», ὁ Προμηθέας ἦτανε γυιός, κατὰ τὸν Ἡσίοδο, τοῦ Τιτᾶνα Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Τιτανίδας Κλειμένης, εἶχε ἀδελφοὺς τὸν Μενοίτιο καὶ τὸν Ἄτλαντα, ποὺ κράταγε στοὺς ὤμους του τὸν θόλο τ' οὐρανοῦ καὶ τὸν ἀστόχαστο καὶ ἀδέξιο Ἐπιμηθέα, αὐτὸν ποὺ παγιδεύθηκε ἀπὸ τὴν ἀσύγκριτη ὡμορφιὰ τῆς Πανδώρας καὶ στάθηκε ἀφορμὴ κακοῦ μεγάλου στοὺς ἀνθρώπους. Ἦτανε σύμμαχος τῶν Ὀλυμπίων ὁ Προμηθέας καὶ κατοικοῦσε στὰ ἱερὰ παλάτια, παίρνοντας μέρος στὰ λαμπρὰ συμπόσια τῶν ἀθανάτων. Ὅμως ὁ νοῦς του ὁ βαθυστόχαστος ὑπηρετοῦσε ἀπρόθυμα τὸν Δία, ἐνῷ ἡ μεγαλόφρονη καὶ θαρραλέα καρδιά του τὸν ἐμάκραινε ἀπὸ τὶς φαιδρὲς καὶ ξέγνοιαστες διασκεδάσεις, ἀπ' τὴ γαλήνη καὶ τὴ μακαριότητα τῶν Ὀλυμπίων.

Εἶδε μὲ τὸ βαθύ του βλέμμα ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο τὴν γύμνια τῶν θνητῶν πλασμάτων καὶ ἡ καρδιά του γέμισε ἀπὸ στοργικὴ φροντίδα. Γυμνός, ἄοπλος καὶ φοβισμένος ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ἀπειλούμενος σὲ κάθε δειλὸ βῆμά του νὰ κατασπαραχθῆ ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία, ἐκτεθειμένος στοὺς πολυαρίθμους κινδύνους καὶ κατάπληκτος μέσα στὸ ἄπλετο φῶς τῆς δημιουργίας, προσπαθοῦσε ἐν τούτοις μὲ κόπους καὶ θυσίες τεράστιες νὰ ὑψώση τὸ μηδαμινό του ἀνάστημα ἀντίκρυ στὴν ἀμείλικτη ἀνάγκη καὶ στοὺς ἀδυσώπητους φυσικοὺς νόμους. Τὸ οἰκτρὸ αὐτὸ θέαμα τοῦ πρωτογόνου ἀνθρώπου, ποὺ ἀγωνιζόταν νὰ σώση μέσα στὶς σπηλιὲς καὶ τὰ δάση τὸ καταπληγωμένο κορμί του, ἔκανε τὸν μεγαλόψυχο Τιτᾶνα Προμηθέα νὰ παρατηρήση τὴν ἀλόγιστη τρυφὴ τῶν ἀθανάτων καὶ νάρθη ἐπίκουρος τῆς γῆς καὶ τῶν γυμνῶν πλασμάτων της.

* * *

Ἦτανε τότε ποὺ κανόνιζαν στὴ Μυκώνη τὶς σχέσεις τους οἱ θεοὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Μαζεύτηκαν ἐκεῖ σὲ κάποιο δροσερὸ λειβάδι οἱ ἀθάνατοι Κρονίωνες, τὰ τέκνα δηλαδὴ τοῦ Κρόνου, ὁ Ζεύς, ὁ Ποσειδῶνας καὶ ὁ Πλούτωνας ἀπὸ τὴ μιά, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ δολεροὶ Ἰαπετίδαι, τὰ τέσσερα παιδιὰ τοῦ Ἰαπετοῦ, ὁ Ἄτλαντας, ὁ Μενοίτιος, ὁ Ἐπιμηθέας καὶ ὁ Προμηθέας γιὰ νὰ παρασταθοῦν στὴ μοιρασιὰ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου ἀνάμεσα στοὺς θεοὺς καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ἑτοιμαζόντανε οἱ θεοὶ νὰ πάρουν τὴν τρανὴ τῶν ἀγαθῶν μερίδα καὶ νὰ μοιράσουν στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀποκόμματα καὶ τὰ φτωχὰ ἀπομεινάρια, παρουσιάσθηκε μὲ τόλμη ὁ Προμηθέας καὶ παίρνοντας τὸ μέρος τῶν ἀνθρώπων ζήτησε νὰ θεωρηθῆ στὴ μοιρασιὰ τῶν ἀγαθῶν σὰν ἀντιπρόσωπος τοῦ γένους τῶν θνητῶν. Ἔσφαξε τότε ἕνα μεγάλο στριφοκέρατο βῶδι ὁ Προμηθέας, καὶ φιλοδοξῶντας μὲ τὸν πολυμήχανο νοῦ του νὰ ματαιώση τὴν πλεονεξία τῶν θεῶν, τὸ χώρισε μὲ τέχνη ἔτσι, ὥστε νὰ ξεγελάση κι' αὐτὸν ἀκόμα τὸν ἀνοιχτομάτη Δία· γιατὶ ἔβαλε ξεχωριστὰ τὰ κρέατα καὶ τὰ παχιὰ ἐντόσθια, κι' ἀφοῦ τὰ σκέπασε μὲ τὴν προβειὰ τοῦ ζώου, ἔκανε πάρα πέρα μιὰν ἄλλη στίβα ἀπὸ τὰ κόκκαλα ποὺ τ' ἄλειψε καλὰ - καλὰ μὲ μυρωδιὰ καὶ λίπος, ὥστε νὰ μὴ διακρίνουνται καὶ νἆναι ἑλκυστικὰ καὶ ποθητὰ σὲ κάθε λαίμαργο μάτι. Κι' ἀφοῦ ἐτακτοποίησε ὅλα ἐτοῦτα προκάλεσε τὸν γυιὸ τοῦ Κρόνου, λέγοντάς του μ' ἀλαφρὸ χαμόγελο: «Δία Παντοδύναμε κι' ἀπ' ὅλους τοὺς ἀθάνατους θεοὺς πιὸ δοξασμένε, διάλεξε ἀπὸ τοῦτες τὶς μερίδες αὐτὴν ποὺ ποθεῖ κι' ὀρέγεται ἡ ψυχή σου».

Ὁ Προμηθεὺς μὲ τὸ κλεμμένο φῶς. (Ἀπὸ ἀρχαῖο ἀνάγλυφο)

Κι' ὁ Δίας ὑπωψιάσθηκε τὸ δόλο κι' ἔβαλε ἀμέσως τὸ κακὸ στὸ νοῦ του, ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ κάνη τὴ σωστὴ τὴν κρίσι, γιατὶ παρασυρμένος ἀπὸ τὸ παχὺ στρῶμα τοῦ λίπους κι' ἀπὸ τὴ μεθυστική του μυρωδιὰ διάλεξε γιὰ λογαριασμό του τὰ ἄδεια κόκκαλα, ἀφίνοντας ἄθελα στοὺς ἀνθρώπους τὴν πλούσια μερίδα τῶν κρεάτων.

Αὐτὸς ὁ δόλος ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ὀργισθῆ ὁ Δίας καὶ νὰ στερήση τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ φωτιά, ἀπὸ τὴν ἀκάματη τὴ φλόγα ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη στὴν πρόοδό τους. Ἀλλὰ ὁ τολμηρὸς προστάτης τῶν ἀνθρώπων δὲν σκιάχτηκε ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Δία. Ἀνέβηκε στοὺς οὐρανούς, ἐκεῖ ποὺ ἡ θεία Φλόγα ἔλαμπαζε καὶ ἐφώτιζε τὴν Οἰκουμένη, πῆρε ἕνα μικρὸ σπινθῆρα ἀπὸ τὴν ἅγια του τὴ φλόγα, τὴν ἔκρυψε σ' ἕνα καλάμι κούφιο καὶ τὴν ἔφερε στοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους, ἀνοίγοντάς τους διάπλατη τὴ θύρα τῆς προόδου. Μόλις εἶδε φωτιὲς πάνω στὴ γῆ κι' ἔνοιωσε πάλι τὰ δολερὰ τεχνάσματα τοῦ Προμηθέα πῆρε τὴν ἀπόφασι ἀμέσως νὰ ἐκδικηθῆ καὶ τοὺς ἀνθρώπους, κλεπταποδόχους τῆς Θείας Φλόγας, καὶ τὸν αὐτόκλητο προστάτη τους. Φώναξε λοιπὸν χωρὶς ἀργοπορία τὸν Ἥφαιστο καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ τοῦ πλάση ἀπὸ χαλκὸ μιὰ κόρη, ποὺ ἡ ὀμορφιά της νὰ ξεπερνᾷ καὶ τὴ φεγγοβολὴ τοῦ ἥλιου· καὶ κάλεσε ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ τὶς θεὲς νὰ δώσουν κι' ἀπὸ ἕνα χάρισμα σ' αὐτὴν τὴν κόρη. Εἶπε στὶς Χάριτες νὰ τὴν προικίσουν μὲ τὰ θέλγητρά τους, στὴν Ἀφροδίτη νὰ τὴν ντύση μὲ τὸ κάλλος της, στὴν Ἄρτεμι νὰ τὴν ὁπλίση μὲ τὸ θάρρος της καὶ τὴν εὐλυγισία της, στὴν Ἥρα εἶπε νὰ τῆς δώση τὴν ἀρχοντιά, στὸν Ἑρμῆ τὴν πανουργία καὶ τέλος παρακάλεσε τὴν Ἀθηνᾶ νὰ τῆς χαρίση τὴ σύνεσι καὶ τὴ φρονιμάδα. Ὅταν τὸ ἀταίριαστο αὐτὸ πλάσμα παρουσιάσθηκε μπροστὰ στὸν Δία, αὐτὸς τῆς ἔδωκε τὸ πιὸ ἀκριβὸ στολίδι, τὴν Ζωή, καὶ τὴν ὠνόμασε Πανδώρα. Κι' ὅλοι οἱ θεοὶ σταθήκανε κατάπληκτοι μπροστά της καὶ θαύμασαν σὰν ἔνοιωσαν ποιὰ φοβερὴ καὶ ἀκαταμάχητη παγίδα ἑτοίμαζε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ὁ νεφελοσυνάκτης Δίας καὶ ποιῶν ἀβάστακτων κακῶν αἰτία θὰ γινότανε ἡ θαυμαστὴ τούτη κόρη.

Κατέβηκε λοιπὸν ἡ ἀκριβοστόλιστη Πανδώρα μ' ἕνα πιθάρι συμφορὲς στὸ χέρι της καὶ μὲ γλυκὸ χαμόγελο στὰ χείλη, κι' ἦρθε στὴ γῆ τὴν πολυστέναχτη, ἐκεῖ ποὺ χτίζανε οἱ θνητοὶ τὶς πολιτεῖες των. Συνωδευμένη ἀπὸ τὸν πανοῦργο Ἑρμῆ ἦρθε ὁλόϊσα στὸν Προμηθέα. Μὰ αὐτός, τοῦ δόλου ἀσύγκριτος τεχνίτης, κατάλαβε ἀμέσως τοὺς σκοποὺς τοῦ Δία καὶ χωρὶς οὔτε ἕνα βλέμμα νὰ τῆς ρίξη ἀρνήθηκε νὰ τὴν δεχθῆ στὴ γῆ καὶ μόνο παράγγειλε στοὺς ἄβουλους ἀνθρώπους νὰ μὴ δεχθοῦν κανένα δῶρο ἀπὸ τὰ χέρια τῶν θεῶν, γιατὶ θἆναι ὀλέθριο στὴν ὕπαρξί τους. Ἔτσι φέρθηκε ὁ συνετὸς ὁ Προμηθέας, μὰ ἡ Πανδώρα πῆγε καὶ βρῆκε τὸν ἀνάξιο ἀδελφό του τὸν Ἐπιμηθέα, κι' αὐτὸς τόσο σκλαβώθηκε ἀπὸ τὴν προσποιητὴ ἀθωότητά της ποὺ τὴν κράτησε κοντά του.

Ἔζησαν λίγο ἀκόμη εὐτυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι, ὥσπου μιὰ μέρα ξέσπασε τὸ κακὸ καὶ ἐπαληθεύθηκαν τοῦ Προμηθέα οἱ φόβοι.

Μέσα σ' ἕνα πιθάρι εἴχανε κλείσει οἱ ἀθάνατοι θεοὶ ὅλες τὶς συμφορὲς τοῦ κόσμου: Ἀρρώστειες, πόνους, ἀντιζηλίες καὶ διχόνοιες, πολέμους, μίση καὶ πατροκτονίες. Σὰν πέρασε λοιπὸν λίγος καιρὸς καιροφυλάκτησε ἡ πονηρὴ Πανδώρα μιὰν ἡμέρα ποὺ ἔλειπε μακριὰ ὁ Προμηθέας κι' ἄνοιξε τὸ σκέπασμα τοῦ πιθαριοῦ κι' ἀμέσως ξεπετάχτηκαν τὰ βάσανα καὶ οἱ συμφορὲς μὲ βουητὸ μεγάλο καὶ γέμισαν τὸν κόσμο ὅλο. Μόνο ἡ ἐλπίδα ἔμεινε στοῦ πιθαριοῦ τὰ βάθη γιὰ νὰ παρηγορῆ καὶ νὰ ἐμψυχώνη τοὺς ἀνθρώπους μέσα στῆς ἄθλιας ζωῆς τὴ δυστυχία καὶ τὶς ἀγωνίες.

Κ. Ι. Βέρροιος

«Δι' αὐτὸ καὶ σᾶς ἐθεώρησα, ἀγαπητοὶ ἀγρόται τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἕνα ἐκ τῶν δύο στύλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζεται τὸ ἀστικὸν οἰκοδόμημα τῆς Ἑλλάδος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Θή σελίδες

✻ ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΗΣ ✻

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ φαλαγγίτισσα,

Μέσα μας ἔχομε ὅλοι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, σ' ὅποιο κοινωνικὸ σκαλοπάτι κι' ἂν βρισκώμαστε, τὸν ἀγρότη. Ἡ ψυχή μας φυλάγει σὲ μιὰ ἄκρη βαθειὰ καὶ κρυφὴ τὰ συναισθήματα τῆς ψυχῆς του. Οὔτε ἡ ἀπότομη ὑπερμεγέθυνσι τῆς ἄμορφης πρωτευούσης μας καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων τῆς Ἑλλάδος πόλεων, οὔτε οἱ σπουδές μας στὴν Εὐρώπη, οὔτε τὰ τυχὸν ἀποκτηθέντα ἑκατομμύρια, οὔτε ἡ πρόοδος τῆς τεχνικῆς καὶ ὁ κοσμοπολιτισμὸς μποροῦνε νὰ ξερριζώνουν ἀπὸ μέσα μας αὐτὴ τὴ συγγένεια. Ἴσως πρὶν νὰ μ' ἔβλεπε κανεὶς μὲ οἶκτο διαβάζοντας αὐτὲς τὶς γραμμές. Οἱ ἄνθρωποι τότε, οἱ Νεοέλληνες, ἂν ὄχι ὅλοι, φοροῦσαν μαῦρα γυαλιὰ καὶ δὲν ἔβλεπαν τὰ πράγματα σ' ὅλη τους τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἀναμφισβήτητη γνησιότητα. Δὲν καταλάβαιναν γιατὶ ὅταν βρεθοῦν ἀπὸ σύμπτωσι σ' ἕνα βοσκοτόπι μέσα σὲ μιὰ στάνη γεμάτη μυρωδιὰ πουρναριοῦ ποὺ καίγεται στὸ τζάκι καὶ πιοῦν μιὰ γαβάθα γάλα ἀντικρύζοντας ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ χαμηλόπορτα τὴν κορφὴ τοῦ ἀπέναντι βουνοῦ, ποὺ ροδίζει στὸν ἥλιο, δὲν ξεχνοῦν ποτὲ στὴ ζωή τους αὐτὴ τὴν ἐντύπωσι. Μπορεῖ νὰ κατεβοῦν τὸ μονοπάτι, νὰ καθίσουν πάλι στοῦ ἀκριβοῦ αὐτοκινήτου των τὸ βολάν, ὅμως ἡ ἀνάμνησι ἐκείνη μὲ τὸ συναίσθημά της τὸ ἁγνὸ καὶ πρωτόγονο ἔχει βαθειὰ στὴν ψυχή τους ἀράξει σὰν σ' ἕνα λιμάνι γνωστὸ καὶ γνώριμο. Ὁ πάππος ἢ ὁ πρόπαππος τοῦ κομψοῦ καὶ ἔξυπνου κυρίου, ποὺ ἔγινε διευθυντὴς ἢ μέτοχος τῆς τάδε μεγαλώνυμης ἑταιρείας, ἦτανε ἀγρότης, ἐργάτης τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Γι' αὐτὸ μέσα του σαλεύουν καὶ ζωντανεύουν τὰ συναισθήματα ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦν τὴν μακρὰν σύνδεσι καὶ τὴ βαθειὰ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴ φύσι. Πόσο χάρηκα ὅταν προχτὲς ἄκουσα ἕναν τέτοιο κύκλο νὰ μιλᾶ μὲ ἐνθουσιασμό, γιὰ τὴν ἀγροτικὴ καταγωγή του!

Κι' ὄχι μονάχα αὐτό, παρὰ καὶ ὅλος ὁ σημερινὸς ἐργατικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος ἔχει σχεδὸν τὶς ρίζες του ἀπὸ τὸν ἀγρότη. Ξεκίνησε ἀπὸ τὸ ὕπαιθρο γιὰ νἄρθη στὴ φάμπρικα, ὅταν ἡ χώρα μας ἀπόχτησε μιὰ ὁπωσδήποτε βιομηχανία. Αὐτὲς οἱ συγγένειες δὲν μποροῦν νὰ ξεχασθοῦν, ὅσο κι' ἂν μιὰ στραβὴ κοινωνικὴ κατεύθυνσι τὰ περασμένα χρόνια θέλησε νὰ τὶς ἀγνοήσῃ.

Τώρα ἔρχεται Ἐκεῖνος, ὁ καλός μας Προστάτης καὶ Πατέρας, μᾶς βγάζει τὰ μαῦρα γυαλιὰ ἀπὸ τὰ μάτια καὶ μᾶς παρουσιάζει τὸ ζήτημα αὐτὸ μέσα ἀπὸ τὸ πρίσμα τὸ λαμπερὸ τῆς ἀνόθευτης ἀλήθειας. Καθαρίζει πρῶτα τὸν ἐργάτη τῆς γῆς σὰν ἕνα ἄγαλμα κλασσικὸ ποὺ βρέθηκε παραχωμένο, καὶ μᾶς δίνει ὅπως τῆς πρέπει καὶ ὅπως τῆς ἀξίζει τὴν ἔννοια ἀγρότης. Γιατὶ γιὰ κάθε λαὸ ὁ ἀγρότης δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνο τὸ ἄτομο ποὺ δουλεύει καὶ μαλάζει τὰ χῶμα, μὰ ἡ συμπυκνωμένη ἐκείνη ἔννοια τῆς ἰδίας ὑποστάσεως τοῦ λαοῦ. Γιατὶ καμμιὰ πυραμίδα δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ χωρὶς βάσι καὶ κανένας λαὸς χωρὶς συνειδητὸ καὶ σεβαστὸ ἀγροτισμό. Τὸν τελευταῖον αἰῶνα τὸ παρετήρησαν πολλοὶ λαοί, ποὺ νόμισαν πὼς μποροῦσαν νὰ δημιουργήσουν μὲ τὴν ἐκτίμησί τους μόνο στὸν τεχνικὸ πολιτισμό! Σὲ κάθε λαὸ χρειάζεται ἡ φυσικὴ σύνδεσι μὲ τὸ χῶμα του, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπορρέει τὸ μεταφυσικὸ συναίσθημα τῆς βαθειᾶς ἀγάπης πρὸς τὴ χώρα του, πρὸς τὴν πατρίδα του.

Χωρὶς αὐτὴ τὴ διπλὴ σύνδεσι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἡ μεγάλη ἀρετὴ «φιλοπατρία». Ὁ ἄνθρωπος τότε εἶναι σὰν νὰ κρέμεται στὸ κενό. Καταντᾶ ἀνθρώπινο ἐξάμβλωμα, χωρὶς ρίζες ψυχικὲς γιὰ ἕνα ὡρισμένο κομμάτι τῆς γῆς, ποὺ θὰ τοῦ χάριζε ὡρισμένη ὑπερηφάνεια. Γίνεται ὁ κοσμοπολίτης τῶν τελευταίων χρόνων, ἕνας ἀνεμόμυλος ἐλαφρὸς ποὺ γυρνᾶ μὲ κάθε ἄνεμο, ποὺ θὰ φυσήσῃ. Ἀπὸ τέτοιους πολίτας κανένας λαὸς δὲν μεγάλωσε καὶ καμμιὰ χώρα δὲν εὐδοκίμησε. Μποροῦσε νὰ θεωρῆται πρὶν ἡ ὀνομασία αὐτὴ τίτλος τιμητικός, ὅμως τώρα ποὺ ἀνανήψαμε καὶ ποὺ μποροῦμε νὰ νοιώσουμε τὴν ἀλήθεια εἶναι ἕνα χρωματιστὸ κουρέλι ποὺ ξεθώριασε καὶ πρέπει νὰ πεταχτῇ στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Τώρα τίτλος γιὰ μᾶς εἶναι πρῶτα πρῶτα ἡ ὀνομασία Ἕλλην καὶ τιμημένος ὁ συνειδητὸς τοῦ τίτλου φορέας.

Τώρα πιὰ ξέρουμε ὅτι οἱ τέτοιοι φορεῖς μονάχα ἀξίζουν, εἴτε στὴν κορφὴ τῆς λαϊκῆς πυραμίδας κυβερνοῦν, εἴτε στὴ βάσι της δημιουργοῦν. Κι' ἀκόμα ξέρουμε ὅτι τῆς λαϊκῆς μας αὐτῆς πυραμίδας τὸ ἀνέβασμα εἶναι θεμελιωμένο πάνω σὲ γερὰ βάθρα, ποὺ σηκώνουν μὲ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι σὰν ἀκατάλυτα τόξα ἀπὸ ἀτσάλι τὸν ἀγροτικὸ καὶ τὸν ἐργατικό μας κόσμο. Αὐτὴ τὴ βαθειὰ ἔννοια εἴχανε τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ποὺ μίλησε τὶς προάλλες στὴν ἔναρξι τῆς Β΄ Τακτικῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἐθνικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ γιὰ μᾶς, τὶς σημερινὲς γυναῖκες καὶ τὰ σημερινὰ κορίτσια, κανένας του λόγος καὶ καμμιά του πρᾶξι δὲν περνοῦν χωρὶς ἀνάλυσι καὶ χωρὶς παρατήρησι. Γιατὶ γιὰ μᾶς τὰ λόγια του εἶναι εὐαγγέλια καὶ οἱ πράξεις του σωστὲς κοσμικὲς δημιουργίες. Μᾶς ἀνοίγουν ἕναν ὁρίζοντα, μᾶς δείχνουν ἕνα δρόμο, ἄγνωστο γιὰ μᾶς ὡς τὰ σήμερα. Τὸν ὁρίζοντα γιὰ τολμηρὲς ψυχικὲς πτήσεις καὶ τὸ δρόμο πρὸς τὸν ἀνόθευτο ἑλληνικὸ πολιτισμό!

Ἡ νεανική μας ψυχὴ ξέρει ὅτι σήμερα ἕνα χτύπημα τῆς τσάπας τοῦ ἀγρότη, ἕνα αὐλάκι τοῦ ὑνιοῦ εἶναι κι' ἕνα βῆμα πρὸς τὸ φῶς. Ξέρει πὼς ἀπὸ τὸ ἑλληνικό μας χῶμα θὰ φθάσουμε στὸν ἑλληνικό μας Παρθενῶνα, στὸ ἑλληνικὸ ἰδανικὸ τῆς ἐποχῆς μας.

Σ. Καρ.

* ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ; *

Ἡ «Νεολαία», καθὼς βλέπετε, σ' ὅλη της τὴ ζωὴ ἔχει τὴ φιλοδοξία καὶ καταβάλλει κάθε προσπάθεια νὰ σᾶς βοηθήση καὶ νὰ σᾶς μορφώση ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Γι' αὐτὸ θέλει μὲ τὸ σημερινό της φύλλο ν' ἀρχίση δίνοντάς σας κάποιες συμβουλὲς γιὰ τὴν αἰσθητικὴ ἁρμονία τῶν χρωμάτων, πρᾶγμα ποὺ εἶναι σὲ κάθε ἄνθρωπο, καὶ στὴ γυναῖκα, τόσο ἀπαραίτητο γιὰ ἐπαγγελματικοὺς σκοπούς, γιὰ ἕνα κέντημα, γιὰ τὸ ντύσιμό της κ.λ.π.

Ἐδῶ σᾶς παραθέτουμε τὸ πρῶτο κομμάτι ἀπὸ μιὰ μελέτη ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς στείλη ὁ κ. Βαϊανός, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταπητουργικοῦ Ὀργανισμοῦ. Σᾶς συνιστοῦμε νὰ τὴν παρακολουθῆτε μὲ προσοχή. Ἔχει ἀξία καὶ θὰ σᾶς φέρῃ σημαντικὴ ὠφέλεια.

I

Ἡ πρακτικὴ ἐπιστήμη ποὺ μελετᾷ τὰ χρώματα ἀπὸ ἀπόψεως ἐντυπώσεως στὴν ὁρασί μας, εἴτε τὸ καθένα χωριστά, εἴτε ἐπηρεασμένα ἀπὸ ὡρισμένο περιβάλλον, εἴτε συνδυασμένα δύο καὶ περισσότερα μαζί, λέγεται χρωματική.

Αὐτὴ ἀσχολεῖται μὲ τὰ χρώματα, ὅπως ἡ μουσικὴ ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ἤχους.

Πολὺ ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοὶ καλλιτέχναι ποὺ ἔχουν τὰ φυσικὸ χάρισμα νὰ παίζουν τέλεια ἕνα μουσικὸ ὄργανο, ἢ νὰ συνθέτουν μουσικὰ κομμάτια ποὺ ν' ἀρέσουν καὶ νὰ συγκινοῦν.

Ἡ μουσικὴ ὅμως ἔχει συστηματοποιηθῆ τόσο πολύ, ὥστε αὐτὴ ἀποτελεῖ μέρος τῶν μαθημάτων στὰ σχολεῖα καὶ τὰ παιδιὰ ἀπὸ μικρὰ ἡλικία διδάσκονται νὰ τραγουδοῦν κανονικὰ καὶ ἁρμονικά.

Ὅ,τι γίνεται γιὰ τὴ μουσικὴ (καὶ τὴ χειροτεχνία) στὰ σχολεῖα, δὲν γίνεται δυστυχῶς γιὰ τὴ χρωματική, δηλαδὴ τὰ παιδιὰ δὲν διδάσκονται συστηματικὰ νὰ διακρίνουν ὀρθὰ τὰ χρώματα καὶ δὲν ἐξασκοῦνται στὴν ἁρμονία τῶν χρωμάτων καὶ στὶς χρωματικὲς συνθέσεις. Καὶ ὅμως ὅλοι μας αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ διακρίνουμε τὰ χρώματα καὶ τοὺς ἁρμονικούς των συνδυασμοὺς ὄχι μόνο γιὰ νὰ ἐννοήσουμε καὶ ἀπολαύσουμε τὰ ἔργα τῶν ἐκλεκτῶν καλλιτεχνῶν, ἀλλὰ καὶ γιατὶ πρέπει νὰ ξέρουμε νὰ λύσουμε μόνοι μας τὰ χρωματικὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζονται κάθε τόσο στὴν καθημερινή μας ζωή.

Ἀλλὰ καὶ ὁ μέλλων ζωγράφος, ἀρχιτέκτων, διακοσμητής, σχεδιαστής, βαφεύς, μοδίστας ἢ ὑφαντής, ὅλοι καὶ ὅλες ἐν γένει ποὺ στὴν καθημερινή τους ἀπασχόλησι θάχουν νὰ κάμουν μὲ χρωματισμούς, θὰ εὐδοκιμήσουν εὐκολώτερα καὶ καλλίτερα ὅταν ἀπὸ μικρὴ ἡλικία ἐξοικειωθοῦν μὲ τὴ χρῆσι τῶν χρωμάτων καὶ ὅταν καλλιεργηθῆ σ' αὐτοὺς ἡ αἴσθησις τῆς ὁράσεως ἀπὸ χρωματικῆς ἀπόψεως. (Θὰ συνεχισθῆ)

Παρκὲ σὲ καινούργιο πάτωμα

Τὸ πάτωμα γιὰ νὰ κερωθῆ πρέπει πρῶτα-πρῶτα νὰ εἶναι λεῖο καὶ ἀπολύτως καθαρό. Τὸ πλένουμε λοιπὸν καλὰ καὶ ἀφοῦ στεγνώση τελείως τὸ ἀλείφομε μὲ ἕνα πινέλλο πολὺ κανονικὰ καὶ ἄνευ διακοπῆς σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνειά του μ' ἕνα στρῶμα λινόλαδο ζεστό, τὸ ὁποῖον εἰσδύει στὸ ξύλο καὶ διευκολύνει τὴν ἐπίθεσι τοῦ ἀνκοστίκ. Ἀφίνομε νὰ στεγνώση μερικὲς μέρες.

Ἐὰν δὲν θέλουμε νὰ ἀλείψουμε τὸ παρκὲ μὲ λάδι, χρησιμοποιοῦμε ἀνκοστὶκ οἰκονομικώτερο, διότι τὸ πάτωμα ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη κερωθῆ ἀπορροφᾶ μεγάλη ποσότητα ἀνκοστίκ. Διαλύομε 250 γρ. carbonate de potasse σὲ 4 λίτρες νερὸ βραστὸ καὶ χύνομε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ μῖγμα αὐτὸ σ' ἕνα κιλὸ κίτρινου κεριοῦ, κομμένου μὲ μαχαῖρι σὲ μικρὰ κομματάκια. Ἀφήνομε νὰ βράση σιγὰ-σιγά. Ἁπλώνομε ἀκολούθως τὸ ζεστὸ αὐτὸ ἀνκοστὶκ στὸ πάτωμα, ἀφίνομε νὰ ξεραθῆ ἐντελῶς καὶ τελειώνομε ὅπως σ' ἕνα συνηθισμένο παρκέ. Τὸ ἀνκοστὶκ τὸ φυλάττομε σὲ δοχεῖα, ποὺ κλείνουν καλά, γιὰ νὰ μὴ ξεραθῆ. Ἐὰν ξηραθῆ, τὸ μαλακώνουμε μὲ λίγη τερεβενθίνη.

Ἄλλη μιὰ συνταγὴ ἀνκοστὶκ γιὰ καινούργιο παρκέ. Κίτρινο κερὶ λεπτοκομμένο 500 γρ., σαποῦνι 125 γρ., πολὺ καθαρὴ ποτάσσα 60 γρ., νερὸ 3 λίτρες. Θέτομε τὸ νερὸ σὲ δοχεῖο ποὺ πηγαίνει στὴ φωτιά, προσθέτουμε τὰ ἄλλα συστατικά. Ζεσταίνομε χωρὶς νὰ βράση, ἀνακινοῦμε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ γιὰ νὰ ἀναμιχθῆ καλὰ τὸ κερί, ἀφίνομε νὰ κρυώση. Θέτομε τὸ ἀνκοστὶκ σ' ἕνα μπουκάλι καὶ τὸ φυλάττομε σὲ ξερὸ μέρος, ἕως ὅτου τὸ χρειασθοῦμε. Αἱ ἀνωτέρω ποσότητες ἀρκοῦν γιὰ τὸ κέρωμα 50 τετρ. μέτρων παρκέ. Ὅταν πρόκειται νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε, τὸ ξαναβάζομε στὴ φωτιά, τὸ ἁπλώνομε ζεστὸ σὲ λεπτὸ στρῶμα μὲ χονδρὸ πινέλλο ἢ μὲ σκληρὴ βούρτσα κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν σανίδων. Ἀφίνομε νὰ στεγνώση καὶ ἔπειτα τελειώνομε ὅπως ἀνωτέρω εἰς τὰ κερωμένα πατώματα.

Βρίσκομε στὸ ἐμπόριο ἀνκοστὶκ ἕτοιμο γιὰ παρκὲ σὲ καινούργιο πάτωμα.

Βούλα Γ. Βασιλειάδου

Ἐπεξήγησις τοῦ κεντήματος

Τὸ σχέδιον τοῦ κεντήματος εἶναι ἠπειρωτικόν. Τὰ κεντήματα τῆς Ἠπείρου εἶναι ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς Ἑλλάδος, διαιροῦνται δὲ εἰς διαφόρους κατηγορίας ἀναλόγως τῆς τεχνικῆς καὶ τῶν θεμάτων των.

Τὰ τῆς παρούσης κατηγορίας ἀναγνωρίζονται εὐκόλως ἀπὸ τὰ μεγάλα φύλλα, τὰ ὁποῖα στρέφονται κυματοειδῶς ἐπὶ τῆς παρυφῆς (τοῦ ἑνὸς δηλ. ἡ κορυφὴ στρέφεται πρὸς τὰ ἄνω καὶ τοῦ ἄλλου πρὸς τὰ κάτω), τὴν δὲ ἐπιφάνειάν των κοσμοῦν μικροὶ ἀνθεμωτοὶ κλαδίσκοι. Ἕνα μεγάλον κυκλικὸν ἄνθος παρεμβάλλεται εἰς τὰ σχηματιζόμενα κενὰ ἐκ τῆς στροφῆς τῶν φύλλων.

Βελονιά: ψαροκόκκαλον. Οἱ μικροὶ κύκλοι, ποὺ εἶναι εἰς τὴν στεφάνην τῶν μεγάλων φύλλων, μένουν κενοὶ καὶ φαίνεται τὸ ἄσπρον βάθος τοῦ ὑφάσματος.

Χρώματα: Τὸ διὰ κοκκίδων σημειούμενον μέρος βαθὺ κυανοῦν, τὸ διὰ παραλλήλων γραμμῶν κόκκινον, τὸ διὰ διασταυρουμένων γραμμῶν πράσινον, τὸ διὰ μικρῶν γωνιῶν κίτρινον, τὸ διὰ τεθλασμένης γραμμῆς ἄσπρον.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Α. Ἀποστολάκη, διευθυντρίας *Μουσείου* Κοσμητικῶν Τεχνῶν.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν σὲ μιὰ αἴθουσα πλειστηριασμῶν στὸ Λονδῖνο πουλήθηκε τὸ περιεργότερο ἀντικείμενο. Ἦταν ἕνα ὑπόλειμμα σαπουνιοῦ, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἦταν χαραγμένη ὅλη ἡ προσευχὴ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν!».

Ἀλλ' ὑπάρχουν γραμμένα καὶ ἄλλου τέτοιου εἴδους μικροσκοπικὰ κείμενα. Στὴν βιβλιοθήκη π. χ. τῆς Ὀξφόρδης ὑπάρχει φυλαγμένο ἕνα μικροσκοπικὸ βιβλίο, ποὺ ἔχει πλάτος 1)10 τῆς ἴντσας καὶ ὕψος ¼. Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ 34 σελίδες, τὸ βάρος του εἶναι ὅσο τὸ βάρος ἑνὸς κόκκου σταριοῦ καὶ τὸ δέσιμό του ἀπὸ κόκκινο μαροκινὸ δέρμα.

Μικροσκοπικὸ ἐπίσης εἶναι καὶ ἕνα ἄλλο γερμανικὸ βιβλίο, ποὺ τυπώθηκε τῷ 1674, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Δικαστήριο τῶν λουλουδιῶν». Τὸ μέγεθός του εἶναι σὰν τὸ 1)4 ἑνὸς γραμματοσήμου.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΜΙΑΝ ΕΚΤΗ ΑΙΣΘΗΣΙ

Πῶς ἕνα χελιδόνι, ἀφίνοντας τὸ χωριὸ ἢ τὸ δάσος ποὺ ἔκτισε τὴ φωληά του, κατορθώνει νὰ πετάξῃ πολλὲς φορὲς χιλιάδες χιλιόμετρα γιὰ νὰ βρῇ εὔκρατα κλίματα νὰ διαχειμάσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἔπειτα στὸ ἴδιο μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξεκίνησε τὸ ἑπόμενο καλοκαῖρι; Ποιὸ δρόμο ἀκολουθεῖ;

Μερικοὶ ἀπέδωσαν σὲ μιὰ ἕκτη αἴσθησι, ποὺ ἔχουν τὰ πουλιά, τὸ κατόρθωμα αὐτό, Στὴν αἴσθησι τοῦ «προσανατολισμοῦ». Ἄλλοι πάλι ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι πρόκειται περὶ ἐνστίκτου καὶ μαγνητισμοῦ, τίποτε ὅμως δὲν ἐξηκριβώθη ὡς τώρα.

Γιὰ νὰ μελετήσουν πιὸ θετικὰ ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ φαινόμενα ἱδρύθησαν στὴν Εὐρώπη σταθμοί, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν τὴν πτῆσι τῶν ἀποδημητικῶν πουλιῶν. Δηλαδὴ συλλαμβάνουν πουλιὰ καὶ ἀφοῦ τοὺς περάσουν στὸ πόδι ἕνα μικρὸ δακτυλίδι ἀπὸ ἀλουμίνιο μὲ διακριτικὰ γράμματα, τὰ ἀφίνουν κατόπιν ἐλεύθερα. Παραλλήλως εἰδοποιοῦνται ὅλοι οἱ πτηνολογικοὶ σταθμοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ καταγράφονται στὰ κατάστιχα τοῦ «Μουσείου τῶν πτηνῶν» τῶν Παρισίων ὅλες οἱ σχετικὲς λεπτομέρειες.

Στὸ τέλος ἑκάστου χρόνου οἱ σταθμοὶ ἀναγγέλλουν στὸ Μουσεῖο ὅλες τὶς συλλήψεις πουλιῶν ποὺ ἐσημείωσαν μὲ τὰ διακριτικὰ γράμματα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστου, καθὼς καὶ τὴν ἡμερομηνία τῆς συλλήψεως.

Ἔτσι ἐλέγχεται ἡ κατεύθυνσις τῆς πτήσεως καὶ ὁ χρόνος ποὺ ἀπαιτεῖται.

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Εἶναι χιλιάδες οἱ τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους οἱ διάφορες ἀνθρώπινες φυλὲς ἐκφράζουν τὰ συναισθήματά τους. Ἐμεῖς π. χ. ὅταν ἀποροῦμε ἢ παραξενευώμαστε γιὰ κάτι, σηκώνουμε γενικὰ τὰ φρύδια μας καὶ ἀνοίγουμε τὸ στόμα μας.

Μερικοὶ λαοὶ ὅμως, ὅπως οἱ Ἐσκιμῶοι καὶ οἱ Ἰνδοὶ τῆς Βραζιλίας, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κίνησι αὐτὴ τῶν φρυδιῶν, χτυπᾶνε καὶ τὰ πλευρά τους μὲ τὶς παλάμες τους, ὅταν ἀκούσουν κάτι ποὺ τοὺς ἐκπλήσσει.

Οἱ Αἰνὸς χτυποῦν σὲ μιὰ τέτοια περίπτωσι ἐλαφρὰ τὴ μύτη ἢ τὸ στόμα τους, ἐνῷ οἱ κάτοικοι τοῦ Θιβὲτ τσιμπᾶνε τὰ μάγουλά τους.

Οἱ Αὐστραλοὶ καὶ οἱ μαῦροι τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς σουφρώνουνε τὰ χείλη τους σὰν νὰ ἑτοιμάζωνται νὰ σφυρίξουν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Θιβὲτ ἐπίσης χαιρετοῦν ἕναν ξένο, βγάζοντας . . . τὴ γλῶσσά τους(!).

Ἐμεῖς ἄλλοτε ἐσφυρίζαμε ἕναν ἠθοποιὸ ὅταν θέλαμε νὰ τὸν ἀποδοκιμάσωμε. Ὅλως ἀντιθέτως οἱ Ἀμερικανοὶ σφυρίζουν στὸ θέατρο, εἰς ἔνδειξιν ἐπιδοκιμασίας.

Τὸ φιλὶ εἶναι ἄγνωστο σὲ πολυάριθμες φυλὲς Μαύρων, Κιτρίνων καὶ στοὺς Ἐσκιμώους. Οἱ μητέρες τῶν φυλῶν αὐτῶν, ἀντὶ νὰ φιλήσουν τὰ παιδιά τους, τὰ μυρίζουν ἢ τρίβουν τὴ μύτη τους πάνω στὸ πρόσωπό τους.

Γιὰ ν' ἀναπαυθοῦμε, καθόμαστε ἢ ξαπλωνόμαστε.

Οἱ Ἀνατολῖτες ὅμως, οἱ Νέγροι καὶ οἱ Ἰνδοὶ τῆς Ἀμερικῆς κάθονται σταυροπόδι. Μερικὲς ὅμως φυλὲς τῆς Ὠκεανίας συνηθίζουν, ὅταν θέλουν ν' ἀναπαυθοῦν, νὰ στέκωνται πάνω στὸ ἕνα πόδι, σὰν τὰ λελέκια, καὶ ν' ἀκουμπᾶνε τὸ πέλμα τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ των πάνω στὸ γόνατο τοῦ δεξιοῦ ποὺ πατάει στὴ γῆ.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Κάθε λαὸς μεταχειρίζεται μιὰ ξεχωριστὴ φράσι χαιρετισμοῦ.

Οἱ Γερμανοὶ λένε: «Πῶς βρίσκεστε;

Οἱ Ὁλλανδοί: «Πῶς πηγαίνετε;»

Οἱ Ἄγγλοι: «Πῶς κάνετε;»

Οἱ Γάλλοι: «Πῶς φέρεστε;»

Οἱ Τσιγγᾶνοι: «Πῶς ἔχετε;»

Οἱ Κινέζοι: «Φάγατε τὸ ρύζι σας;»

Οἱ Αἰγύπτιοι: «Πῶς ἀναπνέετε;»

Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀζηρέ... φυσοῦν ὁ ἕνας μέσα στὸ αὐτὶ τοῦ ἄλλου.

Οἱ Τάταροι συνηθίζουν νὰ τραβοῦν τ' αὐτὶ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου!

ΡΕΚΟΡ ΤΑΧΥΤΗΤΟΣ

Οἱ εἰδικοὶ ὑπολογίζουν ὅτι ἡ ταχύτης μιᾶς σφαίρας περιστρόφου εἶναι 130 μέτρα τὸ δευτερόλεπτο, δηλαδὴ 7.800 μέτρα τὸ λεπτὸ ἢ 468 χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Ταχύτης πράγματι ἰλιγγιώδης, τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν συνεχῆ προοδευτικὴν προσπάθειάν του κατέρριψε... μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Πράγματι, ὁ σὲρ Κάμπελλ, ρέκορντμαν ταχύτητος, στὴν τελευταία του ἐπίδειξι ποὺ ἔκαμε πρὸ τοῦ πολέμου, ἔτρεξε μὲ ταχύτητα 484 χιλιομέτρων καὶ 619 μέτρων τὴν ὥραν.

ΧΡΥΣΑ ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΞΙΦΗ

Ὅσο παράξενο κι' ἂν φαίνεται, ὑπάρχουν καὶ σήμερα ἀκόμη στρατιῶται ὡπλισμένοι μὲ χρυσᾶ ὅπλα. Εἶναι ἡ σωματοφυλακὴ ἑνὸς ἐκ τῶν πλουσιωτέρων μαχαραγιάδων τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ μαχαραγιᾶ τῆς Μπαρόδα. Οἱ στρατιῶται του ἔχουν ὅλοι ὅπλα καὶ ξίφη χρυσᾶ.

Ἂς σημειωθῇ σχετικῶς ὅτι τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἀποβιβάσθηκαν οἱ Ἄγγλοι στὰς Ἰνδίας, ἕνας συνταγματάρχης καὶ τρεῖς λοχαγοὶ ἐσκοτώθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς μὲ χρυσᾶ βλήματα ποὺ εἶχαν τὸ σχῆμα κονδυλοφόρου. Εἰς τὸ προαύλιον ἐξ ἄλλου τοῦ ἀνακτόρου τοῦ μαχαραγιᾶ ὑπάρχουν δύο μικρὰ ὁλόχρυσα κανόνια.

Χρυσὲς σφαῖρες μεταχειρίσθηκαν, εἰς μικρὴν ἀναλογίαν ὅμως, καὶ οἱ Μπόερς κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Τράνσβαλ.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΗΛΘΕ Η ΛΕΞΙΣ «ΓΡΑΒΑΤΑ»

Λίγοι βεβαίως θὰ γνωρίζουν γιατὶ καὶ πῶς τὸ συμπλήρωμα αὐτὸ τῆς ἀνδρικῆς ἐνδυμασίας, ποὺ φέρει στὴ γλῶσσά μας τὴ λέξι «λαιμοδέτης», εἶναι κοινῶς γνωστὸ μὲ τὴ λέξι «γραβάτα».

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου 14ου, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσε στὴ Γαλλία ἀπὸ τὸ 1643 μέχρι τοῦ 1715 καὶ ἐκηδεμονεύθη ἀρχικῶς ἀπὸ τὴν μητέρα του, τὴν Ἄννα τὴν Αὐστριακή, ἔτυχε ἡ βασίλισσα αὐτὴ νὰ φέρῃ στὸ Παρίσι ἀπὸ τὴν Κροατίαν, ποὺ ἀποτελοῦσε μέρος τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας, ἕνα σύνταγμα Κροατῶν. Οἱ ξένοι αὐτοὶ στρατιῶται παρήλασαν εἰς τοὺς δρόμους τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὶς σημαῖες των καὶ ὅλοι οἱ Παρισινοὶ παρετήρησαν ὅτι τόσον οἱ ἄνδρες ὅσον καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ εἶχαν δεμένη γύρω στὸ λαιμὸ μιὰ μαύρη ἐλαφρὴ σάρπα, ποὺ οἱ ἄκρες της ἔπεφταν μπροστὰ στὸ στῆθος. Τὸ Κροατικὸν σύνταγμα ἀνέλαβε, μαζὶ μὲ ἄλλα γαλλικὰ στρατεύματα, τὴ φρουρὰ τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες οἱ κομψοὶ καὶ οἱ κομψὲς τῆς Αὐλῆς, στοὺς ὁποίους ἄρεσε ὁ νεωτερισμὸς τῆς μαύρης σάρπας, ἄρχισαν νὰ φοροῦν κι' αὐτοὶ παρόμοιες. Ἡ συνήθεια δὲν ἄργησε νὰ διαδοθῇ καὶ τὸ συμπλήρωμα αὐτὸ τῆς ἐνδυμασίας ἔγινε γνωστὸ μὲ τὴ λέξι «κροάτα», ἀπὸ τοὺς Κροάτας ποὺ πρῶτοι τὴν ἔφεραν στὸ Παρίσι.

Ἡ λέξις «γραβάτα» δὲν εἶναι παρὰ ἡ παραφθορὰ τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος.

Η ΣΤΗΛΗ του Ιατρού

ΠΟΙΑ Η ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ

Β΄.

Συνεχίζομεν τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας. Ἐνῷ λοιπὸν τὰ ἀγόρια ὑφίστανται ὀλιγωτέρας φθοράς, καὶ ἐπομένως δύνανται καὶ δι' ὀλιγωτέρας ἀκόμη τροφῆς ν' ἀναπληρώσουν τὰ ἀπολεσθέντα, τὰ κορίτσια ἔχουν τεραστίας ἀνάγκας τόσον διὰ τὰς καθημερινὰς φθοράς, ὅσον καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς λειτουργίας τῆς ἥβης. Ἔπειτα, ὅπως εἴπαμε καὶ προχθές, τὰ κορίτσια πρόκειται νὰ ὑποστοῦν μελλοντικῶς μεγάλας φθορὰς καὶ σοβαροὺς κλονισμοὺς τοῦ ὀργανισμοῦ των καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἔχουν τελείαν ὑγείαν διὰ νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς τυχὸν ἀντιξόους περιστάσεις.

Δὲν μπορεῖ ἕνας ὀργανισμὸς ἀδύνατος, λεπτεπίλεπτος ἢ ἄρρωστος, νὰ κυοφορήσῃ καὶ νὰ γαλουχήσῃ κατόπιν ἢ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν περιποίησιν τῶν τέκνων καὶ τῆς οἰκογενείας του. Οἰκογένεια, τῆς ὁποίας ἡ νοικοκυρὰ εἶναι ἄρρωστη ἀπὸ τὰ παιδικά της χρόνια ἢ ἀδύνατη καὶ ἐπομένως ἀνίκανη νὰ κοιτάξῃ τὸ σπίτι της καὶ τὰ παιδιά της, εἶναι προωρισμένη γιὰ διάλυσι. Ἔπειτα, καὶ ἴσως καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἡ ὑγεία τῆς μητέρας ἐνδιαφέρει κυρίως τὸ Ἔθνος μας ὁλόκληρον, διότι ἄρρωστες ἢ καχεκτικὲς καὶ μίζερες μητέρες δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ βγάλουν γερὰ παιδιὰ καὶ ἐπομένως χρήσιμα στὴν κοινωνία. Πόσα τέτοια παιδιὰ δὲν μᾶς φέρουν καθημερινῶς στὸ γραφεῖό μας γιὰ νὰ τὰ δυναμώσωμεν καὶ πόσες δυσκολίες δὲν συναντοῦμε διὰ νὰ ἐπιτύχωμε, διότι δὲν ὑπάρχει δυσκολώτερο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν καταπολέμησι τῆς κληρονομικότητος.

Καὶ τώρα ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ κύριον θέμα μας, διὰ νὰ μὴ κουράσωμεν περισσότερον τοὺς ἀναγνώστες μας. Τί πρέπει νὰ κάνωμε γιὰ νὰ παχύνωμε καὶ νὰ γίνῃ γερὸ ἕνα ἀδύνατο κορίτσι ἢ ἀγόρι;

Πρῶτον πρέπει νὰ ἐξετάσωμε ποῦ ὀφείλεται ἡ ἀδυναμία του, εἶναι δηλ. ἄρρωστο ἢ προέρχεται ἀπὸ μιζέρια, ἰδιοτροπία παιδική, κακὴ διαιτητικὴ ἀγωγὴ ἢ ἔλλειψι φροντίδος ἐκ μέρους τῶν γονέων του; Ἐὰν ὀφείλεται ἡ ἀδυναμία σὲ ἀρρώστεια, πρέπει νὰ θεραπευθῇ τελείως καὶ ὕστερα νὰ ἀρχίσωμε τροφὴ καὶ φάρμακα, διότι δὲν θὰ κάνουν τίποτε ἐὰν δὲν χτυπήσωμε τὴν αἰτία. Ἐὰν π. χ. ἔχωμε μιὰ ἑλονοσία καὶ προσπαθοῦμε νὰ γιατρέψωμε τὴν ἀδυναμία μὲ τροφὴ μόνον χωρὶς κινίνη, θὰ εἶναι σὰν νὰ χτίζωμε σὲ ἄμμο.

Ἄλλες ἀρρώστειες, ποὺ φέρουν ἀδυναμίες, εἶναι οἱ ἀμυγδαλές, γιὰ τὶς ὁποῖες μιλήσαμε ἀρκετὰ ἄλλοτε, οἱ ἐκβλαστήσεις (κρεατάκια τῆς μύτης), ἡ ἀδενοπάθεια γριππώδης ἢ φυματιώδης καὶ τόσα ἄλλα παιδικὰ νοσήματα, ποὺ θὰ διαγνώσῃ καὶ θὰ θεραπεύσῃ ὁ προσεκτικὸς παιδίατρος. Κατόπιν θὰ ἐξετάσωμε τὴν ἀδυναμία ποὺ προέρχεται ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία, ἰδιοτροπίες παιδικές, ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τῶν γονέων νὰ ἐπιβληθοῦν στὰ παιδιά των γιὰ νὰ μὴ τὰ στενοχωρήσουν ἢ ἀπὸ ἀδιαφορία ἢ διότι νομίζουν ὅτι τὸ παιδὶ πρέπει νὰ τρώῃ ὅσο καὶ ὅποτε θέλει, ὅπως τοῦτο τὸ πιστεύουν κακῶς καὶ πολλοὶ γιατροί.

Θὰ προσπαθήσωμε πρῶτον νὰ πείσωμε τὸ παιδί, ἐφ' ὅσον βέβαια ἔχει μυαλό, ὅτι πρέπει νὰ φάγῃ ἀρκετὰ καὶ ἀνάλογα φυσικὰ μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας. Θὰ τοῦ δώσωμε νὰ καταλάβῃ τὴν ἀξίαν τῆς τροφῆς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείνας, θὰ τοῦ ἐκθέσωμε τοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχει ἐκ τῆς μιζέριας του καὶ τί μπορεῖ νὰ προσφέρῃ στὴν οἰκογένειά του καὶ τὴν κοινωνία ὅταν εἶναι ὑγιής.

Κατόπιν θὰ πείσωμε τοὺς γονεῖς νὰ ἐνδιαφερθοῦν πραγματικὰ γιὰ τὴν τροφὴ τῶν παιδιῶν των, νὰ μετέλθουν ὅλα τὰ μέσα, ἀκόμη καὶ τὸ ξύλο, ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸν Παράδεισο, γιὰ νὰ κατορθώσουν ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα νὰ φᾶνε κανονικὰ καὶ ἀνάλογα μὲ τὰς ἀνάγκας των. Τότε θὰ ἰδοῦν ὅτι θὰ τρώγουν μὲ ὄρεξι καὶ τοῦτο διότι θὰ συνηθίσῃ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ παιδιοῦ νὰ δέχεται μιὰ ὡρισμένη ποσότητα τροφῆς. Ἐὰν φοβοῦνται ὅτι θὰ στενοχωρηθῇ ὁ μικρὸς ἢ ἐὰν νομίζουν ὅτι ἡ τροφὴ ποὺ δίδεται διὰ τῆς βίας δὲν ὠφελεῖ, τότε θὰ μετανοιώσουν πικρά, διότι δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ γερός.

Εἰς τὸ ἑπόμενον θὰ μιλήσωμε γιὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ παιδιοῦ σὲ θρεπτικὲς οὐσίες καὶ τί πρέπει νὰ τρώῃ καθημερινῶς διὰ νὰ εἶναι ὑγιὴς ὁ παιδικὸς ὀργανισμός.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ

Παιδίατρος

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΛΕΠΟΥΔΩΝ

Ήτανε μιὰ φορὰ ἕνας παπᾶς καὶ πήγαινε στὸ σπίτι του ἀπολείτουργα. Στὸ δρόμο ἀπαντάει μιὰ ἀλεπού ψόφια. Καθὼς πηγαίνει ἀκόμα δυὸ βήματα, ἄλλη ἀλεπού, ἀκόμα λίγα βήματα ἄλλη ἀλεπού, καὶ νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦμε, ὅσο πήγαινε, ἀπάντησε δώδεκα ἀλεποῦδες. Τότες συλλογίστηκε πὼς ἂν γυρίση νὰ πάρη ὅλες τὶς ἀλεποῦδες, μπορεῖ νὰ τὶς γδάρη—γιατὶ νόμιζε πὼς ἦταν ὅλες ψόφιες—καὶ πουλῶντας τὶς προβειές τους νὰ κερδίση παράδες. Γυρίζει λοιπὸν στὴν πρώτη, ἀλλὰ ποῦ, δὲν τὴν βρίσκει. Λέει: Ἂς ἀφήσω ἐδῶ τὸ δισάκκι μου—ὅπου ἦτανε γιομᾶτο ἀπὸ ἄρτους κι' ἀντίδωρα—κι' ἂς πάω νὰ μαζέψω ὅλες τὶς ἀλεποῦδες, κι' ὕστερα ἔρχομαι καὶ τὸ παίρνω καὶ τὶς βάζω κι' αὐτὲς μέσα.

Πηγαίνει λοιπὸν παρακάτω, μὰ δὲ βρίσκει τίποτα, παρακάτω, μήτε τὴν ἄλλη, τέλος δὲν βρῆκε καμμιά. Ἐνόμισε λοιπὸν πὼς κανένας ἄλλος θὰ τὶς πῆρε πιὸ μπροστά, καὶ δὲν ἐκατάλαβε πὼς ἦτανε μιὰ καὶ μονάχη ἀλεπού, κι' ἐπὶ τούτου πήγαινε σὲ κάθε λίγο διάστημα κάνοντας τὴν ψόφια, γιὰ νὰ περιγελάση τὸν παπᾶ. Ἕως ὅτου λοιπὸν νὰ τρέξη ὁ παπᾶς γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν ὅλες ἔφυγαν, βρίσκει καιρὸ ἡ ἀλεποῦ καὶ τοῦ παίρνει ὅλα τ' ἀντίδωρα καὶ τοὺς ἄρτους ἀπ' τὸ δισάκκι καὶ τὸ γεμίζει μὲ πέτρες. Ὁ παπᾶς γύρισε ἐκεῖ ποὺ εἶχε ἀφήσει τὸ δισάκκι του, τὸ παίρνει καὶ πάει στὸ σπίτι του. Σὰν ἔφθασε στὸ σπίτι του, λέει στὴν παπαδιά του: «Καημένη παπαδιά, ἄδειασε τὸ δισάκκι καὶ κρύψε τοὺς ἄρτους καὶ τ' ἀντίδωρα, γιατὶ κατακουράσθηκα ἕως ὅτου νὰ τὰ φέρω». Ἀδειάζει ἡ παπαδιὰ τὸ δισάκκι, κι' ἀντὶς ἀντίδωρα κι' ἄρτους, βρίσκει πέτρες.

Ἂς ἀφήσω ἐδῶ τὸ δισάκκι μου νὰ πάω νὰ ἰδῶ γιὰ τὶς ἄλλες, εἶπε ὁ παπᾶς.

— Ἀλλοίμονο, καημένε παπᾶ, τοῦ λέει, τί εἶναι ἐτοῦτες οἱ πέτρες;

Κοιτάζει, τί νὰ ἰδῆ, πέτρες. Τότες κατάλαβε τὴν πονηριὰ τῆς Βρωμομαριᾶς, ποὺ τοῦ κατάφερε αὐτὲς τὶς δουλειές!

Κι' ἕνα ὡραῖο ξένο παραμύθι

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΙ

Στὴ χώρα τῆς Βαβυλωνίας ἦτανε μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἡ σχολὴ τῶν δέκα ἀστρολόγων πάνω σ' ἕνα ὑψηλὸ βουνὸ ποὺ τὸ λέγανε Μαρέτ.

Οἱ ἀστρολόγοι αὐτοὶ φορούσανε ροῦχα μακρυὰ μὲ χρώματα παρδαλά, φορούσανε πολύτιμα στολίδια καὶ ψηλὰ καπέλλα μὲ φτερά. Κατοικούσανε καὶ οἱ δέκα μέσα σ' ἕνα παράδοξο κάστρο πού, ὅπως ἔλεγε ὁ κόσμος, μέσα του ὑπήρχανε πολλὰ μυστήρια. Εἶχαν ἐκεῖ μέσα πελώρια βιβλία ποὺ ὁ καθένας μποροῦσε νὰ διαβάση τὴ μοῖρα του, κάτι καθρέφτες ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ βλέπη πολλὰ παράξενα καὶ ν' ἀντικατοπτρίζη τὸν ἑαυτό του ὄχι ὅπως εἶναι πραγματικά. Ἀμ' οἱ μικρὲς τρῦπες ποὺ βγαίνανε οἱ φωνὲς τῶν πεθαμένων; Ἔτσι ὁ κόσμος καλὰ καὶ σώνει εἶχε τὴν ἰδέα πὼς οἱ ἀστρολόγοι καὶ φιλόσοφοι ἐκεῖνοι μπορούσανε καὶ νεκροὺς ἀκόμα ν' ἀναστήσουν καὶ νὰ δώσουν ψυχὴ σ' ἄψυχα ὄντα.

Παρ' ὅλα αὐτά, κανεὶς δὲν εἶχε μπῆ στὸ παράδοξο κάστρο τῶν δέκα ἀστρολόγων γιὰ νὰ βεβαιώση τὴν ἀλήθεια σύμφωνα μ' ἐκεῖνα ποὔλεγε ὁ κόσμος, ὡς κι' ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους κανένας δὲ θυμότανε νὰ μπῆκε ἐκεῖ μέσα γιὰ νὰ ἰδῆ τί συνέβαινε.

Τὶς φεγγαρόλουστες νύχτες κάπου-κάπου μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνη μέσα ἀπὸ τὸ φράχτη τοῦ περιβολιοῦ τὰ δέκα ψηλὰ καπέλλα τῶν ἀστρολόγων ποὺ εἶχαν διάφορα χρώματα, μαῦρα, κόκκινα καὶ μενεξεδένια καὶ κάποτε-κάποτε μποροῦσε νὰ τοὺς κρυφακούση νὰ κουβεντιάζουνε σιγά-σιγὰ γιὰ φιλοσοφικὲς θεωρίες.

Στὸ χωριὸ ἐκεῖνο ὑπῆρχε κι' ἕνας τεμπέλης, γνωστὸς τύπος, ποὺ τὸν λέγανε Μανχασαρανοφόρ. Ἦτανε πολὺ ἀνόητος καὶ συνήθιζε νὰ περνάη συχνὰ ἀπὸ τὸ φράγμα τοῦ κάστρου τῶν δέκα ἀστρολόγων. Γιὰ ποιὸ λόγο; Ποῦ νὰ μαντέψη κανείς. Ἴσως γιὰ ν' ἀκούη τὴ φιλοσοφικὴ συζήτησί τους, μπορεῖ καὶ γιὰ ν' ἀγροικήση τὸ κελάδημα τοῦ χαριτωμένο πουλιοῦ ποὺ καθότανε στὸ κλαρὶ ἑνὸς μεγάλου δένδρου.

Προτοῦ προχωρήσω πρέπει νὰ σᾶς εἰπῶ πὼς ἡ Ἀστρολογία ἦτανε ἡ ἐπιστήμη ποὺ κανόνιζε τὸν κόσμο τῶν ἄστρων καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν Ἀστρολογία βγῆκεν ἡ Ἀστρονομικὴ ἐπιστήμη.

Τὰ παληὰ χρόνια οἱ ἀστρολόγοι φανταζόντανε πὼς τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ ἦτανε καθρέφτες τῆς ζωῆς μας ποὺ κανονίζανε τὰ γραφτὰ τῆς μοίρας μας.

Ἡ Ἀστρονομία, ὅπως καὶ ἡ Φιλοσοφία, ἦτανε μεγάλες ἐπιστῆμες, ἀλλὰ ξεπεσμένες τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ποὺ συνέβηκε τὸ ἐπεισόδιο ποὺ θὰ σᾶς πῶ.

Οἱ ἀστρολόγοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνη προκαλούσανε ἀτέλειωτες συζητήσεις γιὰ ψύλλου πήδημα καὶ σὲ κανένα συμπέρασμα δὲν καταλήγανε.

Τὴν ἐποχὴ ὅμως τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἡ Ἀστρολογία στὴν Ἑλλάδα ἔφθασε σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο καὶ παρουσίασε μορφὲς σὰν τὸν Ἵππαρχο τῆς Βιθυνίας, τὸν Ἀρίσταρχο τὸν Σάμιο, τὸν Κοπέρνικο στὴν Ἀρχαιότητα, καὶ τόσους ἄλλους...

Ἂς γυρίσωμε λοιπὸν στοὺς δέκα ἀστρολόγους ποὺ κατοικοῦσαν τὸ παράδοξο κάστρο τοῦ βουνοῦ Μαρέτ.

Μιὰ νύχτα ἀστερόλουστη μὲ φεγγαράκι λαμπερὸ καὶ μὲ θάλασσα γαλήνια οἱ δέκα ἀστρολόγοι, μαγεμένοι μέσα στὸν ἀνθοστολισμένο κῆπο τοῦ κάστρου, καθισμένοι στὰ χλωρὰ χορτάρια, συζητούσανε γιὰ πολλὰ φιλοσοφικὰ ζητήματα, μὰ κείνη τὴν ὥρα περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ ὁ τρελλὸς Μανχασαρανοφὸρ καὶ κοντοστάθηκε γιὰ ν' ἀφουγκρασθῆ τὸ ὡραῖο καλάδημα τοῦ ἀηδονιοῦ. Στὸ μεταξὺ εἶχεν ἀρχίσει ἡ συζήτησι κι' ὁ γεροντότερος ἀστρολόγος, ποὺ τὸν λέγανε Ἰμαρεσάρ, ἀρχίνησε νὰ τοὺς μιλάη ἔτσι:

— Ἀγαπητοί μου συνάδελφοι, ξέρετε τί εἶναι τὸ Γενέθλιον Ὡροσκόπιον; Ξέρετε ὅτι ὁλόκληρος ὁ οὐρανὸς χωρίζεται σὲ δέκα οἴκους καὶ ὅτι ὁ κάθε οἶκος ἔχει καὶ δική του ζωή, δική του μοῖρα; Μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς οἴκους ἔχουν τὴ θέσι τους οἱ πλανῆτες καὶ οἱ ἀστερισμοὶ ποὺ στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχουνε μεγάλη ἐπίδρασι, γιατὶ ἀπὸ αὐτὰ κάθε πλάσμα ποὔρχεται στὸν κόσμο παίρνει τὰ πεπρωμένα του. Μελετήσατε, μελετήσατε, συνάδελφοί μου, καλὰ τὰ ἄστρα.

Ὁ δεύτερος τῶν ἀστρολόγων τοῦ ἀπήντησε τότε:

— Κάθε ἄστρο ἀντιπροσωπεύει κι' ἕνα θεὸ τῆς Βαβυλωνίας, ἑπτὰ οὐρανοὶ ὑπάρχουνε καὶ σὲ κάθε οὐρανὸ κάθεται κι' ἀπὸ ἕνας θεός.

— Πρῶτος εἶναι ὁ Κρόνος, λέγει ὁ Τηλεμαγράμ.

— Δεύτερος εἶναι ὁ Ἄρης, λέγει ὁ Ματαχίλ.

— Τέταρτος εἶναι ἡ Σελήνη, λέγει ὁ Τουρὼ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀλλὰ ἡ συζήτησι γενικεύτηκε σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ προσπαθούσανε ν' ἀνακαλύψουνε τί ὑπῆρχε στὸν ἀνώτερο οὐρανό.

— Πάνω ἀπὸ ὅλους τοὺς οὐρανοὺς ὑπάρχει ὁ Ζεύς, ὁ πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε κάποιος, μὰ ἡ κουβέντα τους δυνάμωνε τόσο πολύ, ὥστε καὶ ὁ τρελλὸς ποὺ κρυφάκουγε κατάλαβε γιὰ ποιὸ ζήτημα συζητούσανε.

Κι' ἀπότομα μπῆκε στὴν κουβέντα τους καὶ τοὺς λέγει:

— Καὶ τί ὑπάρχει, παρακαλῶ, ἀπάνου ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ Δία;

Τότε ὅλοι οἱ ἀστρολόγοι στρέψανε τὰ μάτια τους πρὸς αὐτὸν καὶ ὅπως ἡ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1312)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Καλοκαίρι! Ἡ ζέστη ἄρχισε! Ἡ Ἑλληνικὴ Θάλασσα μᾶς προσκαλεῖ! Εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέῃ: «Ἐλᾶτε στὴν ἀγκαλιά μου νὰ σᾶς δροσίσω, ἐλᾶτε γιὰ νὰ σᾶς δώσω τὶς δικές μου τὶς χαρές, τὶς δικές μου διασκεδάσεις! Ἐδῶ, οἱ γαλανὲς ἀκρογιαλιὲς ποὺ σὰν δαντέλλες ἁπλώνουν τὶς ἀμμουδιές των καὶ σᾶς περιμένουν γιὰ παιγνίδι καὶ γυμναστικὴ καὶ ἄσκησι! Ἐκεῖ τὸ παιγνιδιάρικο κῦμα ἀνυπόμονα περιμένει νὰ σᾶς χαϊδέψῃ καὶ νὰ σᾶς ἀγκαλιάσῃ...».

Μὰ ἐμεῖς δὲν ἀγαποῦμε τὴ Θάλασσα μονάχα γιατὶ θὰ παίξουμε μαζί της. Γιὰ μᾶς ἡ Θάλασσα ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ ἄλλη μητέρα μας, ποὺ κοντὰ στὴν Ἑλληνικὴ Γῆ μᾶς δίδει κι' αὐτὴ τὰ δικά της πλούτη καὶ μᾶς ἀνοίγει τοὺς πλατεῖς κάμπους τῆς θαλασσινῆς δουλειᾶς.

Ἀπὸ τὴν ἱστορία μας μαθαίνουμε πὼς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότατους χρόνους ἦσαν θαλασσοπόροι καὶ ἡ θάλασσα τοὺς ἦταν πάντοτε ἕνας μεγάλος κάμπος ἐργασίας καὶ πλούτου. Μὰ καὶ σήμερα τὸ ἐμπορικό μας ναυτικὸ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἐμπορικοὺς στόλους ποὺ πλέει σὲ ὅλες τὶς θάλασσες καὶ τοὺς ὠκεανοὺς καὶ φέρνει τὴν εὐτυχία στὸν τόπο. Νὰ γιατὶ πρέπει ὅλοι νὰ ἀγαποῦμε τὴ Θάλασσα, ποὺ εἶναι τόσο καλὴ φίλη μας. Ὁ Ἀρχηγός, θυμᾶστε, μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες ἐντολὲς ποὺ μᾶς ἔδωκε, μᾶς εἶπε πὼς ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεως πρέπει νὰ μάθουν κολύμπι — καὶ τὸ κολύμπι εἶναι τὸ πρῶτο βῆμα νὰ πλησιάσουμε τὴ Θάλασσα καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσουμε.

Ἐγὼ ἄρχισα ἀπὸ τώρα τὰ μπάνια μου. Ἐσεῖς τί κάνετε;

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ἀλέξανδρος Κ. Θεοδωρόπουλος

Τὸ παραμυθάκι μας

ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Μιὰ φορὰ ζοῦσε σ' ἕνα δάσος ἕνας λύκος πολὺ δυνατὸς ποὺ εἶχε φάει ὅλα τὰ ζῶα τοῦ δάσους. Εἶχε μείνει μόνο ἕνα πρόβατο ποὺ κρυβόταν γιὰ νὰ τὴν γλυτώσῃ. Μιὰ μέρα, ποὺ τὸ πρόβατο βγῆκε νὰ βοσκήσῃ στὸ δάσος συνάντησε τὸ λύκο, ποὺ ἔπεσε ἀπάνω του γιὰ νὰ τὸ φάῃ. Στάσου, τοῦ λέει τότε

τὸ πρόβατο, κοντὰ σὲ μιὰ λίμνη εἶναι ἕνας λύκος, ἔλα νὰ τὸν φᾷς. Τότε ὁ λύκος ἐπλησίασε στὴν λίμνη καὶ κύτταξε μέσα. Ἐκεῖ εἶδε τὸ πρόσωπό του καὶ νομίζοντας πὼς εἶναι ἄλλος λύκος, χύμηξε μέσ' στὴν λίμνη καὶ ἐπνίγηκε. Κι' ἔτσι ἐσώθηκε τὸ πρόβατο.

Μαίρη Γιαννουλοπούλου
Σκαπάνισσα 4ου Ὑπ)μέως Θηλέων Ἀθηνῶν

4. (Συνέχεια)

Σὲ λίγο τὸ Καπανδρίτι χανόταν πίσω τους καὶ ὁ γάϊδαρος γκαρίζοντας κι' ὅλας, ποιὸς ξέρει γιατί, ἔπαιρνε τὸν κατήφορο ἀπ' τὸ πίσω μέρος ἑνὸς λόφου...

Ποῦ πήγαινε λοιπόν, μὲ τὰ παιδιὰ στὴν πλάτη του ὁ ἐξαγριωμένος γάϊδαρος;

Κανένας δὲν μποροῦσε νὰ ξέρῃ...

Ἔτρεχε μ' ἕνα γκαλὸπ τραντάζοντας στὴν πλάτη του τὸν Ζαχαρία καὶ τὸν Προκόπη ποὺ ἡ καρδοῦλα τους χτυποῦσε σὰν χαλασμένο ρολόγι ἀπ' τὴν τρομάρα...

— Κουράγιο Ζαχαρία, ψιθύριζε κάθε τόσο ὁ Προκόπης.

Ὁ Ζαχαρίας ὅμως δὲν ἔδινε καμμιὰ προσοχὴ στίς... παρηγορίες τοῦ Προκόπη.

Κρατοῦσε σφιχτὰ τὰ πρόχειρα χάμουρα τοῦ γαϊδάρου καὶ ἡ μόνη του σκέψις ἦταν νὰ μὴν γκρεμιστῇ κάτω, κάθε φορὰ ποὺ ὁ παράξενος γάϊδαρος σήκωνε τὰ πισινά του πόδια, σὰν νὰ χόρευε... τσάρλεστον!

Καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐξακολούθησε ἀρκετὰ ἀκόμη...

Πέρασαν χωράφια, λαγκαδιὲς καὶ κήπους... Ὁ γάϊδαρος ἔτρεχε σὰν σίφουνας καὶ πηδοῦσε κάθε ἐμπόδιο ποὺ εὕρισκε, εἴτε ρυάκι ἦταν αὐτό, εἴτε χαμηλὸς φράχτης. Καὶ κάποτε, ὅταν πιὰ τὰ παιδιὰ εἶχαν ξελιγωθῆ ἀπ' τὸ τράνταγμα, φάνηκε ἐκεῖ κοντὰ μιὰ μεγάλη ἀγροικία μ' ἕναν ἀνεμόμυλο στὴν μιὰν ἄκρη, ποὺ τοὺς ἔκλεινε τὸ δρόμο...

Ἕνας ψηλὸς φράχτης περιτριγύριζε ἀπὸ παντοῦ τὴν ἀγροικία κι' ἄφηνε μόνο μιὰ χαμηλὴ «μπασιὰ» φραγμένη ἀπὸ ἀγριόχορτα...

«Δόξα τῷ Θεῷ, σκέφθηκαν τὰ δυὸ παιδιά, ἐπὶ τέλους θὰ πατήσῃ φρένο αὐτὸς ἐδῶ ὁ διαβολογάϊδαρος, ποὺ καταραμένη νᾆταν ἡ ὥρα ποὺ τὸν καβαλλικεύαμε».

Καὶ πράγματι ὁ γάϊδαρος χωρὶς καθόλου ν' ἀλλάξῃ πορεία ὥρμησε μ' ἕνα πήδημα πάνω ἀπ' τὴν μπασιὰ κι' ἀφοῦ προχώρησε πρὸς τὴν ἀγροικία... ξεφόρτωσε μ' ἕνα τρελλὸ πήδημα τὸν Ζαχαρία καὶ τὸν Προκόπη σὲ κακὰ χάλια καὶ μισοζαλισμένους, τρία μέτρα μακρυὰ πάνω σὲ κάτι σανά...

Τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ πρὶν ἀκόμη τὰ παιδιὰ καλοσυνέλθουν φάνηκε στὴν πόρτα τῆς ἀγροικίας ἕνας κοντὸς ἀνθρωπάκος...

—Ὤ, ὤ! ἐπισκέψεις πάλι μοῦ ξεφόρτωσε ὁ Ψαρρῆς μου... γιὰ νὰ δοῦμε...

Τὰ δυὸ παιδιὰ εἶχαν ἀνακαθίσει κι' ἔτριβαν τὰ κότσια τους γιὰ νὰ ξεπονέσουν ἀπ' τὸ πέσιμο...

Ὁ κοντὸς ἀνθρωπάκος προχώρησε πρὸς τὸν γάϊδαρο καὶ τὸν χάϊδεψε:

— Βρὲ Ψαρρῆ πῶς μοῦ τὄσκασες

τῶν σκαπανέων μας

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΚΑΙ ΚΙΣΣΟΣ

Τοῦ περιβολιοῦ τὰ δέντρα
δέρνει μιὰ ψιλὴ βροχή.
Κάπου μιὰ τριανταφυλλίτσα
στέκει μοναχή.

Τὸ μικρὸ τὸ ἀναστημά της
ἀπ' τοῦ τοίχου τὰ ψηλά
πράσινος κισσὸς κοιτάζει
καὶ περιγελᾶ.

Κι' ἡ τριανταφυλλιὰ γυρίζει
μουσκεμένη καὶ μιλεῖ:
— Νὰ εἶχα στήριγμα τὸν τοῖχο,
θἄμουν πιὸ ψηλή.

Σὺ ὅμως, φίλε μου, ἂν δὲν εἶχες
τέτοιον τοῖχο ν' ἀνεβῇς,
δίχως ἄλλο θὰ σερνόσουν
τώρα κατὰ γῆς.

Στέλιος Σπεράντσας

ἔξυπνα κουτά

Μπαμπᾶς: Ἂς ὑποθέσωμε, Νίκο, ὅτι στὸ δρόμο βρῆκες ἕνα ἑκατοστάρικο. Θὰ τὸ κρατήσῃς;

Νῖκος: Ὄχι!

Μπαμπᾶς: Μπράβο, παιδί μου. Καὶ τί θὰ τὸ κάνῃς;

Νῖκος: Θὰ τὸ ξοδέψω!

Μαμά: Δὲ μοῦ λές, Τάκη, πῆρες τὸ φάρμακο ποὺ σοῦ ἔφερα;

Τάκης: Ὄχι.

Μαμά: Γιατί;

Τάκης: Μὰ μαμά, δὲν βλέπεις πὼς ἀπάνω στὸ μπουκάλι εἶναι γραμμένο: «ἡ φιάλη νὰ διατηρῆται πάντοτε κλειστή»;

Μπαμπᾶς: Παληόπαιδο. Δὲν καταλαβαίνεις πὼς οἱ μελέτες σου στοιχίζουν ἕνα σωρὸ λεπτά;

Κωστάκης: Ἴσα-ἴσα, Μπαμπᾶ, ποὺ τὸ καταλαβαίνω. Γι' αὐτὸ φροντίζω νὰ μελετῶ ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερο.

Μαμά: Γιατί κλαῖς, Γιαννάκη;

Γιαννάκης: Γιατὶ ἡ Μαριγὼ ἔπεσε μέσα στὴ στέρνα...

Μαμά: Μὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ σὲ κάνῃ νὰ γελάσῃς...

Γιαννάκης: Ἀκριβῶς. Γέλασα κι' ἐγὼ κι' ἡ Μαριγὼ μὲ χαστούκησε.

Ἀπορία τοῦ μικροῦ Ντίνου:

— Ἀπὸ τί νὰ πέθανε ἡ νεκρὰ Θάλασσα;...

[Ἐστάλησαν ὑπὸ τῆς Σκαπανίσσης Ἕλλης Οἰκονόμου ἐκ Θεσσαλονίκης].

ἀπ' τὸ κτῆμα; Γιὰ νὰ δοῦμε τί λένε καὶ οἱ φίλοι σου...

Οἱ... φίλοι ὅμως δὲν ἔβγαζαν μιλιά...

— Λοιπὸν πιτσιρίκια... ταξιδέψατε ὡραῖα; Καλῶς μοῦ ὡρίσατε, περᾶστε νὰ σᾶς φιλέψω μὲ γλυκό... Γεωργίτσααα... φέρε δυὸ διπλὲς κουταλιὲς γλυκό!

Καὶ στ' ἀλήθεια δὲν πέρασε οὔτε ἕνα λεπτὸ καὶ φάνηκε στὴν πόρτα ἡ Γεωργίτσα, ἡ κόρη τοῦ ἀνθρωπάκου, μὲ τὸν δίσκο καὶ τὰ γλυκά...

Τὰ παιδιὰ ἔβλεπαν μὲ τὴν κόχη τοῦ ματιοῦ τὸ λαχταριστὸ γλυκό... καὶ τ' ἅρπαξαν χωρὶς δεύτερη κουβέντα. Ὁ Ζαχαρίας μάλιστα σὰν Ἀθηναῖος πρωτευουσιάνος ποὺ ἦταν εἶπε καὶ τὸ «εἰς ὑγείαν σας» καὶ τὸ «μερσί» κι' ἔπειτα διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια τί ἦταν, ἀπὸ ποῦ ἦταν καὶ τί ἔπαθε μὲ τὸν Ψαρρῆ...

— Ἐγώ, ἀπάντησε ὁ κοντὸς ἀνθρωπάκος, εἶμαι ὁ κὺρ Στάθης ὁ μυλωνᾶς καὶ κάθομαι ἐδῶ μὲ τὴν γυναῖκα μου καὶ τὴν κόρη μου... Τί θὰ γίνῃ ὅμως μὲ σᾶς; Ἔχουμε ἀμπέλι, σπαρτά, ἁλώνια καὶ τὸ μύλο ποὺ ἀλέθει σιτάρι. Θέλετε νὰ σᾶς κάνω παιδιά μου καὶ νὰ μοῦ δουλεύετε ἐδῶ;

— Πρέπει νὰ ρωτήσουμε τὸν πατέρα, εἶπε ὁ Ζαχαρίας.

— Καλά, ἀπάντησε ὁ μυλωνᾶς. Ὥς ὅτου ὅμως νὰ βάλω τὸν ντελάλη νὰ βρῇ τὸν πατέρα σας θὰ μείνετε ἐδῶ καὶ θὰ βοηθᾶτε στὶς δουλειὲς τὴν Γεωργίτσα... Πῶς τὄπες τὸ χωριό σας; Ἄ, Καπανδρίτι καὶ τὄνομά σου ἐσένα; Μαρουλῆς ἔ;... Μα-ρου-λῆς...

* * *

Οἱ γονεῖς τοῦ Ζαχαρία ἦσαν ἀνάστατοι στὸ Καπανδρίτι...

Ὅταν ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ καὶ ὁ Ζαχαρίας δὲν εἶχε φανῆ ἀπ' τὸ πρωῒ ἡ μαμά του ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ:

— Πήγαινε νὰ βρῇς τὸ παιδὶ φώναζε στὸν ἄνδρα της... Ποῦ πῆγε τὸ παιδί; Ἄχ τὸ παιδί μου... θὰ τρελλαθῶ.

Πάνω στὴν ὥρα ὅμως χτύπησε ἡ πόρτα κι' ὁ πατέρας τοῦ Ζαχαρία ἔτρεξε ἀμέσως ἕτοιμος νά... χειροτονήσῃ ἄσχημα τὸν προκομμένο γυιό του...

Ἄνοιξε γρήγορα - γρήγορα, ἀλλὰ σταμάτησε ἀπὸ τὴν ἔκπληξι:

Μπροστά του στεκόταν ὁ γνωστός μας ὁ κὺρ Στάθης ὁ μυλωνᾶς...

— Ὢ τὸν κὺρ Στάθη μου...

Ὁ γαϊδουράκος ἐκάλπαζε ἐλεύθερος.

— Κὺρ Μαρουλῆ μου... Κύριε ἐλέησον!

— Σὰν τὰ χιόνια βρὲ παιδὶ κὺρ Στάθη, πῶς ἀπὸ δῶ;

Καὶ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε ἡ τύχη ποὺ τῆς ἀρέσει νὰ σκαρώνῃ κωμωδίες τὰ κατάφερε πάλι μιὰ χαρὰ κι' ἔβγαλε γνωστοὺς καὶ φίλους τὸν κὺρ Στάθη καὶ τὸν κύριο Μαρουλῆ...

Καὶ ἔτσι μετὰ τὴν πρώτη ἔκπληξι τῆς συναντήσεως ὁ κύριος Μαρουλῆς ἄκουγε μὲ μεγάλη χαρά του ὅτι ὁ τρελλογυιός του βρισκόταν στὸν μύλο τοῦ φίλου του τοῦ κὺρ Στάθη...

— Καὶ πῶς καὶ τί κὺρ Στάθη μου;

— Ἔτσι κι' ἔτσι... Καὶ ὁ καλὸς κὺρ Στάθης διηγήθηκε σκασμένος στὰ γέλια τὴν ἱστορία τοῦ γαϊδάρου καὶ τὸ πάθημα τοῦ Ζαχαρία...

— Καὶ πότε νὰ στὸν φέρω κυρία Πολυξένη τὸν... λεβέντη σου; ρώτησε σὲ λίγο ὁ γερομυλωνᾶς τὴν μητέρα τοῦ Ζαχαρία.

Ἀλλὰ ἐδῶ μίλησε ὁ κύριος Μαρουλῆς...

— Μοῦ τὸν κρατᾶς οἰκότροφο, νὰ σοῦ κάνῃ καὶ τὸν... δοῦλο; ρώτησε.

— Δοῦλος ὁ Ζαχαρίας σου;

Ὁ κύριος Μαρουλῆς ἔκλεισε τὸ μάτι στὴν γυναῖκα του τὴν κυρία Πολυξένη κι' ἔπειτα παίρνοντας ἀπ' τὸ μπράτσο τὸν κὺρ Στάθη τοῦ μίλησε ἰδιαιτέρως...

Ἔπειτα κάθησαν στὸ τραπέζι γιὰ φαΐ κι' ἀμέσως μετὰ ὁ κὺρ Στάθης ἄφινε ὑγείαν στοὺς γονεῖς τοῦ Ζαχαρία κι' ἔφευγε...

(Ἀκολουθεῖ)

Γιά νά μαθαίνετε

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ἡ Λιλὴ ἐσώπασε...

Ἡ μικρὴ Λιλὴ μπαίνει λαχανιασμένη στὴν τραπεζαρία, ὅπου βρίσκεται ὁ μπαμπᾶς καὶ ἡ μαμά της.

Λιλή: Μαμά!... μαμά!...

Μητέρα: Ἡσυχία! Ὁ μπαμπᾶς σου διαβάζει τώρα τὴν ἐφημερίδα του καὶ δὲν κάνει νὰ τὸν ἀνησυχήσης. Ὅταν τελειώση λὲς ὅ,τι θέλεις.

Ἡ Λιλὴ σωπαίνει.

Ὁ πατέρας ἀφίνει ἐπὶ τέλους τὴν ἐφημερίδα του καὶ ρωτᾶ:

— Λέγε τώρα, Λιλή, τί ἤθελες νὰ πῆς;

— Ἤθελα νὰ πῶ ὅτι ἔσπασε ὁ σωλῆνας τοῦ νεροῦ στὸ ἀπάνω πάτωμα καὶ ὅλο τὸ νερὸ χύνεται στὸ σαλόνι μας.

Ἡ διαφορὰ

— Τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ ἑνὸς σκύλου καὶ ἑνὸς ψάλτου τενόρου;

— Ὅτι ὁ μὲν σκύλος ὅταν τοῦ σφυρίζουν πλησιάζει, ἐνῷ ὁ τενόρος ὅταν τοῦ σφυρίζουν ἐξαφανίζεται.

Ἡ ἡλικία τῆς κόττας

— Ἄ! ἐγὼ μπορῶ ν' ἀναγνωρίσω ἀπὸ τὰ δόντια τὴν ἡλικία μιᾶς κόττας.

— Μὰ ἡ κόττα ἀγαπητέ μου δὲν ἔχει δόντια.

— Ναί, ἀλλὰ ἔχω ἐγώ!...

Παράδειγμα

Ὁ δάσκαλος: Τί εἶναι ἕνας ἀνθρωποφάγος Πέτρο;

Ὁ Πέτρος: Δὲν ξέρω, κύριε.

Ὁ δάσκαλος: Καλά, ἂς ὑποθέσωμε ὅτι ἔφαγες τὸν μπαμπᾶ σου καὶ τὴν μαμά σου, τί θὰ εἶσαι τότε;

Ὁ Πέτρος: Ὀρφανός, κὺρ δάσκαλε.

Τὴν ἔπαθε...

Ὁ κύριος: Γιάννη, σερβίρισέ μας τὸ γλυκὸ ποὺ περίσσεψε ἀπὸ χθές.

Ὁ νέος ὑπηρέτης: Τὸ ἔφαγε ἡ γάτα κύριε.

Ὁ κύριος: Ποιά γάτα;

Ὁ ὑπηρέτης: Πῶς, δὲν ἔχετε γάτα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι;

Η ΜΠΑΛΛΑ ΤΡΕΧΕΙ...

Τὸ σημερινό μας παιχνίδι — κατάλληλο γιὰ ὕπαιθρο καὶ μάλιστα γιὰ ἀκρογιαλιὲς — χρειάζεται μιὰ μεγάλη μπάλλα τοῦ φοὺτ μπώλ. Οἱ παῖκται — ἀγόρια ἢ κορίτσια — χωρίζονται σὲ δυὸ ὁμάδες, ἴσες σὲ ἀριθμὸ μελῶν, καὶ ἔπειτα χαράσσονται στὸ ἔδαφος δυὸ κύκλοι, ὁ ἕνας στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἄλλου.

Στὸν ἐσωτερικὸ κύκλο (Α), σὲ ἴσες ἀποστάσεις ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, τοποθετοῦνται οἱ παῖκται τῆς μιᾶς ὁμάδος. Πίσω ἀπ' αὐτοὺς ἀκριβῶς, στὴ γραμμὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, παίρνουν θέσεις οἱ παῖκται τῆς ἄλλης ὁμάδος.

Ἐσωτερικὸς κύκλος: Ἕνας ἀπὸ τοὺς παίκτας τῆς Α ὁμάδος (ἐσωτερικὸς κύκλος) κρατᾶ τὴ μπάλλα καὶ μὲ τὸ σύνθημα ποὺ θὰ δώση ὁ διαιτητής, τὴν πετᾶ στὸν γείτονά του πρὸς τὰ δεξιά, ὁ ὁποῖος τὴν πετᾶ μὲ τὴ σειρά του στὸν διπλανό του (πάντοτε πρὸς τὰ δεξιά) κ.ο.κ. Ἔτσι ἡ μπάλλα, ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, γυρνᾶ ὁλόκληρο τὸν ἐσωτερικὸ κύκλο.

Ἐξωτερικὸς κύκλος: Ὁ παίκτης τῆς Β' ὁμάδος, (ποὺ βρίσκεται ἀκριβῶς πίσω ἀπὸ τὸν παίκτην ἐκεῖνον τῆς Α' ὁμάδος, ὁ ὁποῖος κρατᾶ τὴν μπάλλα) μὲ τὸ σύνθημα ποὺ θὰ δώση ὁ διαιτητής, ἀρχίζει νὰ τρέχη πίσω ἀπὸ τὶς πλάτες τῶν συναδέλφων του καὶ κάνει τὸν κύκλο ὅσο μπορεῖ πιὸ γρήγορα. Συμπληρώνει ἔτσι ἕνα πλήρη κύκλο καὶ μάλιστα κάτι περισσότερο, γιατὶ ὅταν φθάση στὴ θέσι ἀπ' τὴν ὁποία ξεκίνησε πρέπει νὰ κτυπήση μὲ τὸ χέρι του τὸν πρὸς τὰ δεξιά του γείτονα. Ὁ τελευταῖος ἀρχίζει μὲ τὴ σειρά του νὰ τρέχη πίσω ἀπὸ τὶς πλάτες τῶν συναδέλφων του καὶ ἔρχεται στὴ θέσι του, γιὰ νὰ δώση τὸ σημεῖο ἐκκινήσεως (μὲ ἕνα ἐλαφρὸ κτύπημα) σὲ ἄλλον παίκτην.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλοι οἱ παῖκται τῆς Β' ὁμάδος τρέχουν γύρω ἀπὸ τὸν κύκλο τους, ἐνῶ ταυτοχρόνως οἱ παῖκται τῆς ὁμάδος Α' ἐξακολουθοῦν νὰ πετοῦν τὴν μπάλλα. Ὅταν ὁ τελευταῖος παίκτης ἐπανέλθη στὴ θέσι του, θὰ φωνάξη: ΑΛΤ! Καὶ τότε ὁ παίκτης τῆς ὁμάδος Α', ὁ ὁποῖος σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἔχει τὴ μπάλλα, πρέπει νὰ τὴν κρατήση στὰ χέρια του.

Τότε ὁ διαιτητὴς ὑπολογίζει πόσους πλήρεις κύκλους διέγραψε ἡ μπάλλα ἀπὸ χέρι σὲ χέρι στὸν ἐσωτερικὸ κύκλο, κατὰ τὸ διάστημα ποὺ ἐχρειάσθη γιὰ νὰ τρέξουν τὸν ἐξωτερικὸ κύκλο οἱ παῖκται τῆς ὁμάδος Β'. Βρίσκει λ.χ. 8 πλήρεις κύκλους καὶ 3 παίκτας (δηλ. ἡ μπάλλα ἀφοῦ ἔκαμε 8 κύκλους, σταμάτησε στὸν 3ο παίκτη τοῦ 9ου κύκλου).

Ἔπειτα οἱ ὁμάδες ἀλλάζουν κύκλο καὶ ρόλο. Ἡ ὁμὰς Α θὰ τρέχη τὸν κύκλο καὶ ἡ ὁμὰς Β, ποὺ θὰ εἶναι τώρα στὸν ἐσωτερικὸ κύκλο, θὰ πετᾶ τὴν μπάλλα.

Νικήτρια ἀναδεικνύεται ἡ ὁμὰς ποὺ ἐσημείωσε περισσοτέρους κύκλους μὲ τὴ μπάλλα.

Καὶ ἕνας ἀπαραίτητος ὅρος: Ἡ μπάλλα θὰ πετιέται μὲ τὰ δυὸ χέρια. Ἂν ἕνας παίκτης ἀπὸ ἀδεξιότητα πετάξη τὴ μπάλλα μακριά, πρέπει ὁ ἴδιος νὰ πάη νὰ τὴν πάρη, νὰ γυρίση στὴ θέσι του καὶ νὰ τὴν ξαναρρίξη.

Μεταγραμματισμὸς

Ἔνδοξος ἐκκλησία εἶμαι
Καὶ τρανὴ κι' ἱστορική.
Μοῦ ἀλλάζεις ἕνα γράμμα
Καὶ θὰ δῆς πῶς ἐν τῷ ἅμα
θὲ νὰ γίνω ἑρπετὸ
ποὺ τὴν κεφαλὴ τοῦ κόβεις
καὶ ἀέρα φανερώνεις
τῆς θαλάσσης δροσερό.

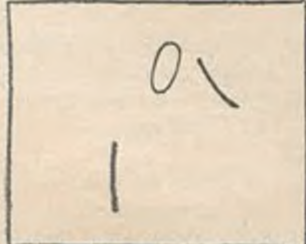
Ἐλλιποσύμφωνον

ΟΥ — ΟΥΟΥ — Η — ΟΑ —
ΟΟ — ΕΕΙ — ΟΑ

Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω φωνηέντων νὰ τοποθετηθοῦν τὰ κατάλληλα σύμφωνα, ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται γνωστὴ λαϊκὴ παροιμία.

Ζωγραφικὴ

Ποιὰ κοινὰ σημεῖα ἔχουν μεταξύ τους τὸ σχέδιον ποὺ εἶναι ἐπάνω καὶ ἡ εἰκόνα

ποὺ σχηματίζεται κάτω; Ἁπλούστατα: Ἔχουν κοινὲς τὶς γραμμὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες στὸ πρῶτο παραλληλόγραμμο, οἱ ὁποῖες σχηματίζουν στὴν εἰκόνα τὸ γύρισμα τοῦ παπλώματος, τὸ κεφάλι τοῦ ὀρθίου ἀνθρώπου καὶ τὸ ἐσωτερικὸν περίγραμμα τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ.

Μὲ βάσι τὶς γραμμὲς αὐτὲς μπορεῖτε, ἂν ἔχετε κάποια μικρὴ ζωγραφικὴ δεξιότητα, νὰ σχεδιάσετε πολλὲς ἄλλες παραστάσεις, τὸ θέμα τῶν ὁποίων εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ διαλέξετε.

Ὁ περιορισμὸς εἶναι ἕνας: Τὸ σχέδιό σας πρέπει νὰ γίνη μέσα στὶς τέσσαρες γραμμὲς τοῦ παραλληλογράμμου καὶ νὰ περιλάβη — ὅπως εἴπαμε — ὡς βασικὲς τὶς γραμμὲς ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὸ παραλληλόγραμμο.

Μεσοστιχὶς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτέλουν πρωτεύουσαν μεσογειακοῦ κράτους.

1) Πόλις τῆς Βορείου Ἑλλάδος. 2) Ἡ χρησιμοποίησίς του μᾶς ἀνακουφίζει τώρα τὸ καλοκαίρι. 3) Καταστρεπτικὴ ἀσθένεια τῆς ἐλιᾶς. 4) Στρατιωτικὸν παράγγελμα. 5) Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ. 6) Ἐπιτυχία κατὰ τὴν σκοποβολὴν εἰς τὸ κέντρον τοῦ στόχου.

διασκεδάζοντας

Κρυπτογραφικὸν

123456789 = Αὐτοκράτωρ.
123 = Γυν. ὄνομα.
15739 = Προφήτης.
9353 = Δωμάτιον.
3539 = Νοστιμίζει...
65539 = Κράτος.
3973 = Ἤπειρος.
3219 = Θεός.
532793 = Ἑλλ. πόλις.
475479 = Ἑλλ. πόλις.
789 = Νῆσος.
463 = Νῆσος.
743273 = Νῆσος.
56289 = Νῆσος.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης.

1) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος. 2) Ἀρχαία θεά. 3) Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 4) Ἥμερον ζῷον. 5) Ἄγριον ζῷον. 6) Ἑλληνικὸν πέλαγος. 7) Τόπος προσευχῆς. 8) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας. 9) Ἀρχαῖος νομοθέτης.

Χρωματίσατε

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ θὰ φαίνωνται ἀπὸ κάτω, χρωματίσατε προσεκτικά, ἀναλόγως, τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ κόκκινο ἀνοικτό.
2 μὲ κίτρινο.
3 μὲ καφετί.
4 μὲ κόκκινο.
5 μὲ μπλέ.
6 μὲ πράσινο σκοῦρο.
7 μὲ μαῦρο.

Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο Πέρσας στρατηγοὺς ποὺ ὡδήγησαν τὰ Περσικὰ στρατεύματα στὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος.. 3) Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, περίφημος διὰ τὰ κατορθώματά του καὶ μάλιστα γιὰ τοὺς πολέμους του ἐναντίον τῶν Περσῶν. 5) Αἰχμή, βελόνη — Δύναμις, ρώμη. 7) Φόβος (ἀρχ.) — Ὁ κοινὸς πρόγονος ὅλων τῶν ἀνθρώπων. 9) Ἔχει μεγάλην ἀξίαν (ἐπίθετον χαρακτηρίζον διαφόρους λίθους ἀξίας).11) Δέχεται τὰ πλοῖα, ὡς ἀφετηρία καὶ τέρμα τοῦ ταξιδίου των.

Καθέτως:

2) Νησιωτικὴ πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ προάστειον τῶν Ἀθηνῶν. 4) Στὴν Ἑλλάδα χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴ φύλαξι ὡρισμένου εἴδους τυροῦ, ἀλλοῦ γιὰ βάσις μουσικοῦ ὀργάνου καὶ στὴν ἀρχαιότητα ὡς ἀποθήκη εἰς τὴν ὁποίαν κάποιος θεὸς φύλαγε τὰς δυνάμεις ποὺ κυβερνοῦσε —Ἡρωϊκὸ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος χωριό. 6) Ἀρχαία πόλις τῆς Σικελίας — Γυναικεῖον ὄνομα. 8) Ἀρχαῖος Ἕλλην συγγραφεύς, τοῦ ὁποίου ὡρισμένα ἔργα διδάσκονται εἰς τὰ σχολεῖα.

Ἀριθμητικὸν

1 2 3 4 5 + — Χ : = 1

Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω πέντε ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ σειρὰ μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ, νὰ τοποθετηθοῦν καθ' οἱανδήποτε τάξιν τὰ σημεῖα τῶν τεσσάρων ἀριθμητικῶν πράξεων, ὥστε νὰ προκύψῃ (ἀποτέλεσμα τῶν πράξεων) ὁ ἀριθμὸς 1.

Λεξίγριφος

Τῆς Μικρασίας χώρα
Μ' ἀντωνυμία ἑνώθηκε
Καὶ μαρμαρένια κόρη
Ἀρχαία φανερώθηκε.

Κ. Α. ΚΑΝΕΛΛΟΥ

Πυραμὶς

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Ὁριζοντίως:

1η σειρά: Σύμφωνον.
2α σειρά: Ἐσώθη ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν.
3η σειρά: Ἑλληνικὴ πόλις.
4η σειρά: Εὐρωπαϊκὸν κράτος.
5η σειρά: Ἥρως τοῦ 1821.

Καθέτως, οἱ σταυροί:
Πωλεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ εἴδη πρώτης ἀνάγκης.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 40οῦ ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον. Ὁριζοντίως: 1 Μυτιλήνη — ζῶ, 2 οἱ — ἀπορία, 3 σὲρ — Ρᾶ — ᾆσμα, 4 Ἰῶ — μοῖρα — πᾶν. 5 Μὰρς — ἴα. 6 ΑΠ — Καμπάνα, 7 νερὸ — ἀντίο. 8 Ἀστὸς — κεραία, 9 ἴω — ΩΟ — ΔΡ. 10 ρόδες — στόπ, 11 Κανάρης — ἴσα. Καθέτως: 1 ἵνα — αἶς. 2 μισῶ — πνέω, 3 ΕΤ — Ρᾶ. 4 τέρμα — ρόδον, 5 ὅρκος — ΔΛ. 6 Λάρισα — σέρ. 7 ἧπαρ — Μὰκ — σή. 8 νὸ — πνέω, 9 Ἥρα — ἰατρός. 10 Ἰσπανία — τί. 11 τάμα — ἀοιδός, 12 ἄνω — ἅρπα. Δικτυωτόν: 1 ἔθνος, 2 κρέμα, 3 κρασί, 4 ὅσιος, 5 Σίνας, 6 μαλλί, 7 Σόλων, 8 Νέρων, 9 Αἶνος, 10 Ἀρκάς, 11 μάχης. Καθέτως: Θεσσαλονίκη.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 40οῦ ΦΥΛΛΟΥ

Οἱ συλλαβές: 1η σειρά, Α—Β Ρέα, Β—Γ ἄστα, Α—Γ ρέστα. 2α σειρά, Α—Β ἅμε, Β—Γ Μελᾶς, Α—Γ ἅλας. 3η σειρά, Α—Β κερί, Β—Γ ρινός, Α—Γ κενός. 4η σειρά, Α—Β συκῆ, Β—Γ κηρός, Α—Γ Σῦρος. Μεσοστιχίς: Αἴγυπτος (σεΛήνη, Γάλος, λαΓός, πΥρ, κῆΠος, νόΤος, στΟμα, θάΣος). Ἀριθμητικόν: 9×5+3:6—7. Τρίγωνον: Ὅμηρος, μῆνες, ἡνία, Ρέα, ὅς, Σ. Τονόγριφος: Λαμία —Λάμια. Κρυπτογραφικόν: Ἀχελῷος, σέλας, σάλος, λόγος, σέλλα, ἕλος, ἄχ. Ἐλλιποσύμφωνον: Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὸ καπέλλο

Ἕνα παιδάκι πλησιάζει ἕνα ἀστυφύλακα καὶ δείχνοντάς του ἕνα καπέλλο στὴ θάλασσα τοῦ λέει μὲ κλάματα:

— Ἄχ, κύριε, ξέρετε, ὁ ἀδελφός μου...

Προτοῦ τελειώσῃ, ὁ ἀστυφύλαξ ρίχτηκε στὴ θάλασσα, ἀλλὰ μὴ βρίσκοντας τὸν ἀδελφὸ τοῦ παιδιοῦ, ἀνέσυρε μόνο τὸ καπέλλο.

— Μὰ κύριε ἀστυφύλακα, δὲν μ' ἀφήσατε νὰ τελειώσω. Ὁ ἀδελφός μου εἶχε πετάξει τὸ καπέλλο μου στὴ θάλασσα.

Τί τὸν ἐνδιέφερε...

Ὁ πελάτης: — Γκαρσὸν ἔλα δῶ. Στὴ σοῦπα βρῆκα 4 μυῖγες, στὸ κρέας δύο καὶ στὴ σαλάτα ἄλλες δύο...

Τὸ γκαρσόν: — Δηλαδὴ ἐν ὅλῳ ὀκτώ... Περίεργο πρᾶμα! καὶ ἦταν 9... Ποῦ νὰ πῆγε ἡ ἄλλη... Μήπως τὴν φάγετε;

Ἀποδείξεις!

Ὁ δάσκαλος: Πές μου, Τάκη, τρεῖς ἀποδείξεις τῆς καμπυλότητος τῆς γῆς.

Ὁ Τάκης: Πρῶτον, τὸ γράφει ἡ γεωγραφία μας, δεύτερον τὸ εἴπατε σεῖς καὶ τρίτον μοῦ τὸ εἶπε ὁ μπαμπᾶς μου.

Ἀπ' ἔξω...

Ὁ δάσκαλος λέγει στὸ μαθητή:

— Κώστα, ἔλα νὰ πῇς τὸ ποίημα.

Ὁ μαθητὴς παίρνει τὸ βιβλίο, διαβάζει τὸ ποίημα, ἀλλὰ ὁ δάσκαλος τὸν διακόπτει:

— Ἀπ' ἔξω παιδί μου νὰ τὸ πῇς.

Καὶ ὁ μαθητὴς ἐβγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν αἴθουσα καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζῃ!

Τὴν βοηθάει!

Ἡ Κυρία: (στὴν ὑπηρέτρια ποὺ πλένει τὰ πιάτα): Μαρία, ἡ γάτα γλύφει ἕνα πιάτο.

Ἡ Μαρία: Μὲ βοηθάει κυρία, γιατὶ εἶμαι κουρασμένη.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς ἐπεσκέφθη, ὡς συνήθως κατὰ Παρασκευήν, τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν., ὅπου συνειργάσθη μετὰ τοῦ Κ.Ε.Ν. καὶ τῶν ἁρμοδίων βαθμοφόρων ἐπὶ ζητημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. τρεχούσης φύσεως. Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κ. Μεταξᾶ πολὺς κόσμος, συγκεντρωθεὶς πρὸ τῶν γραφείων τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπευφήμησε τοῦτον ζωηρῶς.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶ ἐνεκρίθη: α) ἡ περισυλλογὴ ἀχρήστου χάρτου, β) ἔρανος βιβλίων διὰ βιβλιοθήκας, γ) ἔρανος μαθητικῶν βιβλίων, δ) ἔρανος γραμματοσήμων, ε) περισυλλογὴ σωληναρίων ὀδοντόπαστας, στ) περισυλλογὴ μετάλλων καὶ ξυριστικῶν λεπίδων καὶ ζ) συλλογὴ χαμομηλίου.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων σκοπεῖται:

α) Ἡ ἐξασφάλισις πρώτων ὑλῶν εἰς τὰς σχετικὰς βιομηχανίας καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. β) Ἡ ἀνάπτυξις πνεύματος περισυλλογῆς, οἰκονομίας καὶ ἀλληλεγγύης εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. γ) Ἡ δημιουργία πόρων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ περισυλλογὴ ἀχρήστου χάρτου ἤρξατο ἤδη ἐφαρμοζομένη εἰς Ἀθήνας. Εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς ὑπαίθρου θὰ ἐφαρμοσθῇ κατόπιν ἰδίας ἐγκυκλίου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ ἔρανος βιβλίων διὰ τὴν ὀργάνωσιν βιβλιοθηκῶν τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ γίνῃ κατὰ τόπους καὶ θὰ παρακληθοῦν νὰ τὸν ἐνισχύσουν οἱ πολῖται.

Ὁ ἔρανος μαθητικῶν βιβλίων , ὁ ὁποῖος σκοπεῖ τὴν ἐξασφάλισιν βιβλίων εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς—Φαλαγγίτας πλὴν τῶν ἄλλων θὰ ἀναπτύξῃ μεγάλως τὸ αἴσθημα ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Θὰ ζητηθῇ παρὰ τῶν προαχθέντων εὐπόρων μαθητῶν νὰ δώσωσι δωρεὰν τὰ βιβλία των, τὰ ὁποῖα θὰ συγκεντρωθοῦν, ἵνα διανεμηθῶσι κατὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸν ἔτος εἰς τοὺς ἀπόρους Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας.

Τὰ μεταχειρισμένα γραμματόσημα, ὡς γνωστόν, χρησιμοποιούμενα παρὰ φιλοτελιστῶν, ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ἐμπορίας. Θὰ γίνωνται ἐπομένως δεκταὶ παρὰ τῆς Ε.Ο.Ν. δωρεαὶ τοιούτων γραμματοσήμων οἱωνδήποτε.

Ἅμα ὡς συγκεντροῦται ἱκανὸς ἀριθμὸς γραμματοσήμων θὰ ἀποστέλλεται εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν ἐπὶ ἀποδείξει. Ἡ ἀποστολή των θὰ γίνεται εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἥτις θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐκποίησίν των καὶ διανομὴν τοῦ προϊόντος πωλήσεως εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις.

Τὰ σωληνάρια ὀδοντόπαστας, μπριγιαντίνης, φαρμακευτικῶν συσκευῶν κλπ. κατασκευάζονται ἐκ κασσιτέρου καὶ μολύβδου. Τὰ πρῶτα ἔχουσι σήμερον μεγάλην ἀξίαν πωλούμενα πρὸς 250 δραχμὰς περίπου κατὰ κιλόν. Διὰ τὴν περισυλλογήν των θὰ ἐκδοθῇ ἰδία διαταγή, συνδυαζομένη μὲ τὴν τοιαύτην τοῦ χάρτου.

Διὰ τὴν περισυλλογὴν μετάλλων καὶ ξυριστικῶν λεπίδων θὰ ἐπακολουθήσῃ ἐπίσης ἰδία διαταγή.

Ὡς πρὸς τὴν συλλογὴν χαμομηλίου: Λόγῳ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους ἡ συλλογὴ αὕτη δύναται νὰ γίνῃ μόνον εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους (Μακεδονία — Θράκη). Θὰ ὀργανωθοῦν ἐκδρομαὶ διὰ τὴν περισυλλογὴν ταύτην, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ ἐκρίζωσις, θὰ ληφθῇ δὲ μέριμνα ὥστε τὸ συλλεγησόμενον χαμομῆλι νὰ εἶναι καθαρόν, ἄνευ χόρτων καὶ χωμάτων. Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀποξήρανσιν καὶ ἰδίᾳ μεγάλων ποσοτήτων θὰ ἀπαιτηθῇ ἔκτασίς τις καὶ προσωπικόν, θὰ ἐξασφαλισθοῦν ταῦτα διὰ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἕκαστος Φαλαγγίτης ἢ Φαλαγγίτισσα θὰ φροντίζῃ νὰ ἀποξηραίνῃ τὸ χαμομῆλι καὶ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸ Τμῆμά του. Τὸ συλλεγησόμενον χαμομῆλι θὰ ἀποσταλῇ ἐντὸς καθαρῶν σάκκων εἰς τὴν Κ. Δ. τῆς Ε.Ο.Ν.

ΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀπέστειλε τὴν κάτωθι εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Σικάγῳ (North Asulama Bcra) ὁμογενῆ κ. Νικόλαον Βενιέρην, ὅστις προσέφερε χιλίας (1.000) δραχμὰς ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.

«Φίλε κ. Βενιέρη,

Ἔλαβον γνῶσιν τῆς ἐκ δραχμῶν χιλίων προσφορᾶς σας ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. δι' ἀγορὰν ραδιοφώνου εἰς τὴν Α.258ην Φάλαγγα Ἀμαρίου.

Βεβαιωθῆτε, κύριε Βενιέρη, ὅτι ἡ προσφορά σας αὐτὴ πολὺ μὲ συνεκίνησε, δι' ὃ καὶ σᾶς συγχαίρω θερμότατα.

Εἶναι ἰδιαιτέρως παρήγορον διὰ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος μας τὸ γεγονὸς ὅτι σύμπας ὁ Ἑλληνισμός, ὁπουδήποτε κι' ἂν διαμένῃ, εὑρίσκεται ἡνωμένος καὶ προσηλωμένος εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Κράτους.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν.
Ἰωάννης Μεταξᾶς»

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Α. Κανελλόπουλος κατὰ τὴν μετάβασίν του εἰς Δράμαν ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς τελεσθέντας ἀγῶνας κατὰ τὰς ἑορτὰς ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τοὺς ἥρωας Μακεδονομάχους, κατὰ τὴν διαδρομὴν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Καβάλλαν ἐπεθεώρησεν ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Καβάλλας καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Παγγαίου. Εἰς Καβάλλαν καὶ Δράμαν ὡμίλησεν εἰς συγκεντρώσεις βαθμοφόρων.

Ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθη τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς Θάσον καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως δι' Ἔδεσσαν καὶ Φλώριναν.

Συνεχίζων τὴν περιοδείαν του ἀνεχώρησεν εἰς Καστορίαν, καθ' ὁδὸν δὲ ἐπεσκέφθη τὰ φυλάκια τῆς Θεσσαλοπηγῆς. Εἰς Καστορίαν ὁ Κ. Ε. Ν. κατέθεσε στέφανον εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων, ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς βαθμοφόρους Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Ἀκολούθως συνειργάσθη μὲ τοὺς Ὑποδιοικητὰς Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Τὸ παρελθὸν Σάββατον κατέθεσε στέφανον εἰς τὸν τάφον Φαλαγγίτου, πεσόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος, καὶ ἀνεχώρησε διὰ Γρεβενά, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου Κοζάνης καὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν Κοζάνης καὶ Καβάλλας. Ἡ ἐπίσκεψίς του εἰς Γρεβενὰ ἦτο ἡ πρώτη ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἐπανηγυρίσθη ἐνθουσιωδῶς ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν λαὸν Γρεβενῶν καὶ τῶν πέριξ, ὅστις συνέρρευσε διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ αἰσθήματά του διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. Ὁ κ. Κανελλόπουλος ὡμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτων ἐκδηλώσεων χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ κ. Ἐπίτροπος συνειργάσθη ἀκολούθως μετὰ τῶν Ὑποδιοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων Γρεβενῶν, ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ παρηκολούθησε τὴν ὡραιοτάτην παρέλασιν τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ κ. Κανελλόπουλος ἀνεχώρησε διὰ Βόλον μέσῳ Κοζάνης, Σερβίων καὶ Λαρίσης. Εἰς τὰ Σέρβια ὁ κ. Ἐπίτροπος διέκοψε τὸ ταξίδιον ἐπ' ὀλίγον καὶ συνωμίλησε μὲ τοὺς Ὑποδιοικητὰς Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Ο Κ.Ε.Ν. ΕΙΣ ΒΟΛΟΝ

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Κανελλόπουλος ἀφίχθη εἰς Βόλον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἀγώνων καὶ διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ Πανελλήνιον Ἀνεμοπορικὸν Κέντρον τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὰ εἰς στρατόπεδα Κέντρα ἐκπαιδεύσεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Λαρίσης τὴν 9ην νυκτερινὴν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου. Ὁ Κ. Ε. Ν. παρέστη εἰς συγκέντρωσιν βαθμοφόρων πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ ὡμίλησε. Μεθ' ὃ παρεκάθισεν εἰς γεῦμα τὸ ὁποῖον παρέθεσε πρὸς τιμήν του ἡ Ε. Ο. Ν. Βόλου.

Τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐπεθεώρησε τὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων Βόλου καὶ τὰς Ἀσκήσεις τῶν Ναυτοφαλαγγιτῶν Βόλου. Ἀκολούθως μετέβη εἰς Βελεστῖνον. Ἐκεῖ ἐπεθεώρησε τὰς Ὑποδιοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων Βελεστίνου, ὁμιλήσας πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιτίσσας. Ἐπιστρέψας εἰς Βόλον παρεκάθισεν εἰς πρόγευμα τὸ ὁποῖον παρετέθη πρὸς τιμήν του ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν συνεργατῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Τὸ ἀπόγευμα ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς ἀθλητικῆς ἡμερίδος Βόλου καὶ ὡμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς ἀθλητὰς καὶ ἀθλητρίας ἀφοῦ ἀνεγνώσθη τὸ ἀλλαχοῦ δημοσιευόμενον χαιρετιστήριον τηλεγράφημα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκολούθως ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τοὺς Ὑποδιοικητὰς Ὑποδιοικήσεων Βόλου καὶ Βελεστίνου, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς βαθμοφόρους Ὑποδιοικήσεως Βόλου. Τὴν ἑπομένην ἀνεχώρησεν εἰς τὸ στρατόπεδον Ἁγίου Ἰωάννου ὅπου τὸ Κέντρον ἐκπαιδεύσεως τῶν βαθμοφόρων τῆς Π. Δ. Θ. Λαρίσης. Ἀκολούθως ἐπεθεώρησε τὸ Πανελλήνιον Κέντρον Ἀνεμοπορίας ὅπου καὶ παρηκολούθησε ἀσκήσεις τῶν ἐκπαιδευομένων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΘΕΡΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, συνεχίζων τὴν περιοδείαν του, μετέβη εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Τσαγκαράδας πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ ἐκεῖ λειτουργοῦντος θερινοῦ στρατοπέδου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Λαρίσης.

Εἰς τοῦτο ἐγκατεστάθησαν περὶ τὰς 150 Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Λαρίσης, τὰς ὁποίας θὰ διαδεχθοῦν ἕτεραι δύο σειραὶ Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΒΟΛΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐτελέσθησαν μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν οἱ ἀγῶνες τῶν ἀθλητικῶν Ἡμερίδων τῆς Ε.Ο.Ν., αἱ ὁποῖαι ὠργανώθησαν ὡς συνέχεια τῆς ἀγωνιστικῆς κινήσεως τῆς Ὀργανώσεως μετὰ τοὺς Πανελληνίους της ἀγῶνας. Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔλαβον μέρος ἀντιπροσωπευτικαὶ ὁμάδες τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Τὰ ἀποτελέσματά των ἐν λεπτομερείᾳ θὰ δοθοῦν ἅμα ὡς συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Παντοῦ οἱ ἀγῶνες ἔγιναν μὲ μεγάλην ἐπισημότητα παρουσίᾳ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ χιλιάδων λαοῦ.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Κανελλόπουλος παρευρέθη καὶ ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς Ἀθλητικῆς Ἡμερίδος Βόλου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος ὁμάδες ἀρρένων καὶ θηλέων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Λαρίσης, Θεσσαλονίκης, Ἀττικοβοιωτίας καὶ Κοζάνης. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ Κ.Ε.Ν. ἀπένειμε τὰ ἔπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς καὶ τὰς νικητρίας ὁμάδας.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶ ἀπεστάλη πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Νεολαίας εἰς Βόλον τὸ κάτωθι χαιρετιστήριον τηλεγράφημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς τελέσεως τῶν Ἀθλητικῶν Ἡμερίδων.

«Παρακαλῶ ἀνακοινώσατε ἀθλουμένας Περιφερειακὰς Διοικήσεις τὸν ἑξῆς χαιρετισμόν: Χαιρετίζω σημερινήν σας ἀθλητικὴν συγκέντρωσιν καὶ σᾶς θυμίζω ὅτι εἰς τὸν τόπον τὸν ἰδικόν μας, τὴν Ἑλλάδα μας, γεννήθηκε καὶ μεγάλωσε ἡ ἀθλητικὴ ἰδέα. Στὸ μεγάλωμά της σήκωσε σὲ ἀθάνατους τόπους δημιουργίας καὶ ἐκδηλώσεως τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τὴν Ἑλληνικήν. Συνεχίσατε τὴν πορείαν σας, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐργασθῆτε σεμνὰ καὶ μὲ πεῖσμα στὴν ὕψωσι τῶν ἀξιῶν πάνω στὶς ὁποῖες θὰ σταθῇ ἀκατάλυτα ὁ Γ' Ἑλληνικὸς Πολιτισμός».

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

Εἰς τὴν Στέγην Φαλαγγίτου Ἀθηνῶν (Σολωμοῦ 51) ἤρχισαν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου μαθήματα στενογραφίας διὰ Φαλαγγίτας, ἀλλὰ καὶ διὰ μεγάλους, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ διδαχθοῦν στενογραφίαν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ζητήσουν περισσοτέρας πληροφορίας ἀπὸ τὴν Στέγην Φαλαγγίτου, ἀριθ. τηλεφώνου 71-321 καὶ ἀπὸ τὸ Α' Γυμνάσιον Ἀρρένων Ἀθηνῶν καθ' ἑκάστην 7—8 μ. μ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ἡ διδασκαλία τῆς στενογραφίας εἰς τὴν «Στέγην Φαλαγγίτου» θὰ γίνεται ἀπὸ διακεκριμένους καθηγητὰς καὶ μὲ δεδοκιμασμένην μέθοδον.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν πρώτων καλλιτεχνικῶν ἀγώνων τῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης ὁ θεσμὸς οὗτος καθιεροῦται γιὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ μέλλον κάτι ἀρτιώτερον καὶ ὡραιότερον. Οὕτω θὰ τελοῦνται ἐαρινοὶ καλλιτεχνικοὶ ἀγῶνες (τελούμενοι κατὰ Μάϊον) καὶ φθινοπωρινοὶ (τελούμενοι κατὰ Νοέμβριον).

Οἱ φθινοπωρινοὶ καλλιτεχνικοὶ ἀγῶνες τοῦ 1940 θὰ διεξαχθοῦν μεταξὺ τῶν Διοικήσεων Ἀνωτάτων Σχολῶν Α. Θ., τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης καὶ τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων Ἐργασίας. Θὰ περιορισθοῦν δὲ καὶ πάλιν εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ τραγουδιοῦ, τοῦ χοροῦ καὶ τῆς ἀπαγγελίας. Ἡ κατάρτισις τῶν ὁμάδων θὰ γίνῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐμφανίζεται ἡ ἐν τῇ Ὀργανώσει τελουμένη ἐργασία, ἀποκλειομένων τῶν τυχὸν ἐπαγγελματιῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἡ ἁρμοδία Διεύθυνσις τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἐπιθυμοῦσα νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς νέους νὰ ἀναλογισθοῦν τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς 4ης Αὐγούστου, νὰ αἰσθανθοῦν βαθύτερα τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκφράσουν τὰ συναισθήματά των διὰ τῆς ποιήσεως, τοῦ μόνου τρόπου διὰ τοῦ ὁποίου ἐξυμνοῦνται ἐπαξίως τὰ μεγάλα καὶ ἀθάνατα γεγονότα, προκηρύσσει διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., διὰ τὴν σύνθεσιν ποιήματος μὲ θέμα εἰλημμένον ἐκ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ὡς διεμορφώθη διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὰ συγκεντρωθησόμενα ποιήματα θέλουν τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν ἐπιτροπῆς ἐξ εἰδημόνων, συγκροτηθησομένης οὕτως ὥστε νὰ ἐξευρεθοῦν τὰ καλύτερα τούτων τόσον κατὰ τὸ περιεχόμενον ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀρτίαν ποιητικὴν αὐτῶν μορφήν. Τὰ καλύτερα θὰ βραβευθοῦν καὶ θὰ ἐκτυπωθοῦν εἰς εἰδικὸν τεῦχος, τὸ ὁποῖον θὰ διανεμηθῇ εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Εἰς τοὺς νικητὰς τοῦ ποιητικοῦ αὐτοῦ διαγωνισμοῦ θέλουν ἀπονεμηθῇ εἰδικὰ μετάλλια.

ΟΙ ΑΝΕΜΟΠΟΡΟΙ ΜΑΣ

Ἀφίχθησαν εἰς Βόλον οἱ ἐκπαιδευταὶ ἀνεμοπόροι τῆς Ε.Ο.Ν., οἱ ὁποῖοι καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ Πανελλήνιον Κέντρον ἐκπαιδεύσεως ἀνεμοπόρων, εὑρισκόμενον παρὰ τὸ 16ον πρὸς Λάρισαν χιλιόμετρον, ὅπου ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Κανελλόπουλος ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας του. Εἰς τοῦτο θὰ ἐκπαιδευθοῦν ἐφέτος 200 ἀνεμοπόροι ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι θὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ μέλλον ὡς στελέχη τῶν ἀνεμοπορικῶν κέντρων τῶν ἐπαρχιῶν.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου λειτουργοῦν κανονικῶς τὰ στρατόπεδα καὶ αἱ κατασκηνώσεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τμήματα θὰ περάσουν ὀλίγες ἡμέρες τοῦ Καλοκαιριοῦ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι. Ἡ ζωὴ εἰς τὰ στρατόπεδα καὶ τὰς κατασκηνώσεις εἶναι ἐντελῶς φαλαγγιτική. Περνοῦν δηλαδὴ τὰ παιδιὰ μὲ παιγνίδια καὶ χαρές, μὲ προπαίδευσι, μὲ χρήσιμες διδασκαλίες, μὲ ἐκδρομές.

Τοιαῦτα στρατόπεδα καὶ κατασκηνώσεις δὲν λειτουργοῦν μόνον εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Πρωτευούσης, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος καταφθάνουν καθημερινῶς καὶ νέαι ἀναφοραί, διὰ τῶν ὁποίων ἀναγγέλλεται ἡ συγκρότησις συνεχῶς καὶ νέων Ἐπιτροπῶν Φίλων τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς ὅλας τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωριὰ ἀκόμη τῆς Ἑλλάδος. Τὰς Ἐπιτροπὰς αὐτὰς συγκροτοῦν πολῖται κάθε τάξεως, γονεῖς καὶ μεγαλείτεροι ἀδελφοὶ Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἐνθουσιώδεις παρακολουθηταὶ τοῦ ἔργου τῆς Ε.Ο.Ν. Ἡ συμβολὴ τῶν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῶν εἰς τὰς προσπαθείας τῆς Ὀργανώσεως εἰς κάθε πεδίον δράσεώς της εἶναι ἐξαιρετική, θὰ ἀποβῇ δὲ σὺν τῷ χρόνῳ πολύτιμος.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Ἡ ἔλλειψις καταλλήλων τραγουδιῶν διὰ κάθε ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι τοῦ εἴδους αὐτοῦ τὰ τραγούδια ἀντιπροσωπεύουν καλλίτερα τὴ ζωή, ἐὰν προέρχωνται ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Ὀργανώσεως, ἐπέβαλε τὴν ἰδέα προκηρύξεως διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν δημιουργίαν τῶν τραγουδιῶν ποὺ χρειάζονται εἰς τὴν Ὀργάνωσιν.

Προκηρύσσεται πρὸς τοῦτο διαγωνισμὸς διὰ τὴν σύνθεσιν ποιημάτων πρὸς μελοποίησιν, διὰ νὰ ἐξευρεθοῦν ἔτσι τὰ τραγούδια ποὺ χρειάζονται.

Τὰ θέματα τῶν ποιημάτων αὐτῶν θὰ ληφθοῦν ἀπὸ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς φαλαγγιτικῆς ζωῆς. Θὰ συντεθοῦν π. χ.

α) Ποιήματα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ στρατοπέδου, β) ποιήματα ἰδεολογικὰ καὶ γ) ποιήματα φυσιολατρικά.

Τὰ ποιήματα αὐτὰ θὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὶς Περιφερειακὲς Διοικήσεις καὶ θὰ σταλοῦν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ κρίνῃ τὰ ποιήματα ποὺ θὰ συγκεντρωθοῦν καὶ θὰ βραβεύσῃ τὰ καλύτερα, ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ μιὰ ὁλόκληρη σειρά. Κατόπιν θὰ προκηρυχθῇ μουσικὸς διαγωνισμὸς διὰ τὴν μελοποίησιν ὅσων θὰ ἔχουν βραβευθῆ.

Σὲ κάθε ποιητή, ποὺ τὸ ποίημα ἢ τὰ ποιήματά του θὰ βραβευθοῦν, θ' ἀπονεμηθῇ δίπλωμα τιμῆς καὶ εἰδικὸν ἀναμνηστικὸν μετάλλιον.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ φωτογραφία — καὶ ἐννοεῖται, φυσικά, ἡ καλλιτεχνικὴ φωτογραφία — δύναται ἀναμφιβόλως νὰ περιληφθῇ μεταξὺ τῶν καλλιτεχνικῶν ἐνασχολήσεων καὶ νὰ προσφέρῃ ἀξιόλογα ἔργα, καὶ τὸ αἴσθημα τοῦ καλοῦ προάγουσα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα καλλιεργοῦσα, ἀπεφασίσθη ἡ προκήρυξις διαγωνισμοῦ καλλιτεχνικῶν φωτογραφιῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ τὸν σκοπὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ὑποβοηθηθῇ ἡ πρὸς τὴν τέχνην ταύτην κλίσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ν' ἀποκτηθῇ πλήρης σειρὰ φωτογραφικῶν ἀναπαραστάσεων τόσον τῆς δράσεως τῆς Ὀργανώσεως ὅσον καὶ τῶν φυσικῶν καλλονῶν τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ ἐν λόγῳ φωτογραφίαι θὰ παριστάνουν ὡραίας ἑλληνικὰς τοποθεσίας, ἀρχαιολογικοὺς τόπους, μέρη εἰς τὰ ὁποῖα διεδραματίσθησαν σπουδαῖα γεγονότα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, σκηνὰς ἀπὸ τὴν ἐν γένει δρᾶσιν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐφ' ὅσον αὗται παρουσιάζουν καὶ καλλιτεχνικὸν ἐνδιαφέρον.

Αἱ διὰ τὸν διαγωνισμὸν προοριζόμεναι φωτογραφίαι, συγκεντρούμεναι εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις, θὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν (Τμῆμα Καλλιτεχνικὸν) μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. Αἱ φωτογραφίαι θὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν κρίσιν εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ δὲ προκριθησόμεναι ἐξ αὐτῶν θὰ ἀποτελέσουν ἴδιον τμῆμα τῆς Β´ Πανελληνίου Ἐκθέσεως Ε.Ο.Ν. ἐν τῷ Ζαππείῳ Μεγάρῳ.

Β´ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ἡ Α´ Πανελλήνιος Ἔκθεσις τῆς Ε.Ο.Ν., τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία ἦτο μεγάλη, ἔκλεισε, ἀφοῦ τὴν ἐπεσκέφθησαν ἐπὶ ἕνα μῆνα ἄνω τῶν 50.000 ἐπισκεπτῶν. Ἤδη, ἐγκρίσει τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ, θὰ καθιερωθῇ ἐτησία Πανελλήνιος Ἔκθεσις εἰς τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἐφέτος ὀργανωθείσης. Ἐδόθη δὲ διαταγὴ ὅπως καταβληθῇ κάθε προσπάθεια, οὕτως ὥστε ἡ προσεχὴς Ἔκθεσις νὰ παρουσιασθῇ βελτιωμένη, περιλάβῃ δὲ πάντας τοὺς κλάδους τῆς δράσεως τῆς Ὀργανώσεως.

Ἰδιαιτέρως ἡ προσεχὴς Ἔκθεσις θὰ περιλάβῃ ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Λαϊκῆς Τέχνης, ἀντιπροσωπευομένων καταλλήλως ὅλων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων διὰ παντὸς ὅ,τι ἑκάστη τούτων ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἔκθεσις τοῦ 1941 θὰ περιλαμβάνῃ καὶ καλλιτεχνικὰ ἐν γένει ἔργα (ζωγραφικήν, γλυπτικήν, σχέδιον, ξυλογραφίαν, χαλκογραφίαν κλπ.), οὕτως ὥστε νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἔχοντας πραγματικὸν τάλαντον νέους νὰ ἐπιδείξουν τὰς πρώτας αὐτῶν προσπαθείας καὶ ἐργασθῶσιν ἐντατικώτερον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ.

ΕΟΡΤΗ ΕΙΣ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ «ΡΕΞ»

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη «Ρέξ» ἡ προαγγελθεῖσα ἑορτὴ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης. Τὴν ἑορτὴν ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του ἡ Α. Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς, τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθησαν μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ ὁποῖα κατέκλυζον τὸ θέατρον.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς περιελάμβανε τὰς ἐκλεκτοτέρας ἐκτελέσεις τῆς «ὥρας Φαλαγγιτίσσης» τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., εἰς τὰς ὁποίας, ὡς γνωστόν, δὲν λαμβάνουν μέρος εἰμὴ μόνον Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Τρικκάλων προσέφεραν δωρεὰν μεγάλην ποσότητα ξυλείας καὶ τὴν χρῆσιν τῶν αὐτοκινήτων των διὰ τὴν μεταφορὰν ταύτης οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἑταιρείας δασικῶν προϊόντων κ. κ. Μπαλαμιώτης, Δημητράκης, Θεοδοσόπουλος, Μπαλοδῆμος, Δανακούλης καὶ ὁ κ. Ν. Κρικέλης. Ἐπίσης προσέφεραν δωρεὰν τὴν χρῆσιν τῶν αὐτοκινήτων των διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ξυλείας καὶ οἱ κ. κ. Ν. Δουσίκας καὶ Δημητρόπουλος.

Διὰ τῆς ξυλείας ταύτης θὰ κατασκευασθοῦν ξύλινα τυφέκια πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν ὁπλασκίαν τῶν Σκαπανέων τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν.

Ἡ χρηματικὴ ἀξία τῶν προσφορῶν τούτων ὑπερβαίνει τὰς 30 χιλιάδας δραχμῶν.

ΩΡΑΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Ὁ Σχηματισμὸς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἄνω Χώρας Ναυπακτίας, τῇ συνδρομῇ πολλῶν φίλων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος ἰατροῦ κ. Ι. Χατζοπούλου, κατήρτισεν ἀξιόλογον βιβλιοθήκην μὲ βιβλία ἀφορῶντα τὴν γεωργικὴν καὶ τὴν κτηνοτροφικὴν μόρφωσιν τῶν κατοίκων, ὡς καὶ ἄλλα ἱστορικὰ καὶ μορφωτικὰ βιβλία.

ΜΙΚΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Διὰ διαταγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπηγορεύθησαν κάθε εἴδους ποδοσφαιρικοὶ ἀῶνες — ἐπίσημοι ἢ καὶ φιλικοὶ — μεταξὺ ὁμάδων Σχηματισμῶν τῆς Ὀργανώσεως καθ' ὅλην τὴν θερινὴν περίοδον. Διὰ νεωτέρας διαταγῆς θὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας ποδοσφαιρικῆς περιόδου τῆς Ε.Ο.Ν.

Δ. Α. Σ. ΘΗΛΕΩΝ

Σὲ μιὰ ἀληθινὰ μαγευτικὴ τοποθεσία, μεταξὺ Βάρκιζας καὶ Λούτσας — ἀνάμεσα σὲ πεῦκα καὶ δύο βήματα ἀπὸ τὴ θάλασσα — ἐγκατεστάθη ἡ θερινὴ κατασκήνωσις τῶν σπουδαστριῶν Φαλαγγιτισσῶν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη περνοῦν μιὰ ὑπέροχη ζωή, μὲ ὅλους τοὺς κανονισμοὺς στρατοπέδων τῆς Ε.Ο.Ν., ἑκατὸ περίπου Φαλαγγίτισσαι ποὺ ἀποτελοῦν τὸ πρῶτον τμῆμα τῆς κατασκηνώσεως. Τὴν κατασκήνωσίν των ἐπεσκέφθη προχθὲς τὴν πρωΐαν ἡ Α.Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐπεφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν. Ὁ κ. Μεταξᾶς παρέμεινεν ἐπ' ἀρκετὸν εἰς τὴν κατασκήνωσιν, συνωμίλησε μὲ Φαλαγγιτίσσας αἱ ὁποῖαι τοῦ ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμόν των διὰ τὴν ζωήν των εἰς τὴν ἐξοχήν, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐχάρισεν ἡ Ε.Ο.Ν., περιῆλθεν ὅλας τὰς προχείρους ἐγκαταστάσεις τῆς κατασκηνώσεως καὶ μὲ ἱκανοποίησιν διεπίστωσεν ὅτι διὰ τὰ πάντα φροντίζουν μόναι των αἱ καλαὶ Φαλαγγίτισσαι.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.— Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Μαγούλας ἠσχολήθησαν μὲ τὸν θερισμὸν τοῦ σίτου εἰς τὸν ἀγρὸν τὸν ὁποῖον αὐτὰ ταῦτα εἶχον καλλιεργήσει κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον. Ἀπὸ πρωΐας ἐνδεδυμέναι μὲ τὰς στολάς των αἱ Σκαπάνισσαι καὶ Φαλαγγίτισσαι μὲ ἐξαιρετικὸν κέφι ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην ἐργασίαν , ἡ ὁποία ἔλαβε πανηγυρικὴν μορφήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς συγκομιδῆς ἦσαν λίαν ἱκανοποιητικὰ καὶ ἀπεδείχθη οὕτω ἀκόμη μίαν φορὰν πόσον ἐπωφελῶς δύναται νὰ ἔλθη ἀρωγὸς ἡ Νεολαία εἰς ἔργα ὑψίστης σημασίας. Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ θερισμοῦ ἐλήφθησαν καὶ πολλαὶ φωτογραφίαι.

Εἰς τὴν Σχολὴν Κοπτικῆς—Ραπτικῆς κεντημάτων ἡ Φαλαγγάρχης ὡμίλησε περὶ Βασιλέως καὶ Ἔθνους. Ἐπίσης ἡ ἐρίτιμος κυρία Νομάρχου ἐπεσκέφθη τὴν Σχολὴν καὶ ἀπηύθυνε παραινετικοὺς λόγους πρὸς τὰς μαθητρίας, ἀνεχώρησε δὲ ἀποκομίσασα ἀρίστας ἐντυπώσεις διὰ τὴν τελουμένην ἐργασίαν. Αἱ Σκαπάνισσαι τοῦ 8ου Λόχου ἐξέδραμον εἰς Τεγέαν καὶ Τρίπολιν, ἐπισκεφθεῖσαι ὅλας τὰς ἀρχαιότητας καὶ τὰ ἀξιοθέατα μέρη.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ.—Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Σχηματισμοῦ Μαυροβουνίου μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἐκκλησιασμοῦ τῆς Κυριακῆς ὡμίλησε πρὸς τὰ μέλη μὲ θέμα: «Τὸ ἔναντι τῆς Πατρίδος χρέος τῆς Ἑλληνίδος».

ΛΑΧΙΟΝ.— Αἱ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου ἐξέδραμον εἰς θέσιν Καλένια. Ἐκεῖ παρεσκευάσθη κοινὸν συσσίτιον ἐκ γεωμήλων. Ἡ Ἀρχηγὸς τοῦ Σχηματισμοῦ ὡμίλησε πρὸς τὰς Σκαπανίσσας περὶ οἰκογενείας.

ΓΚΟΡΙΤΣΑ.—Ὁ Νομάρχης Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπεσκέφθη τὸν Σχηματισμὸν Γκοριτσᾶς. Πάντα τὰ μέλη, ἄρρενα καὶ θήλεα, καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν αὐτὸν εἰς ὁρισθὲν ἐκ τῶν προτέρων μέρος μὲ ζητωκραυγάς. Τὸν κ. Ἐπόπτην προσεφώνησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ὁ Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου. Κατόπιν ἐγένετο παρέλασις. Ὁ κ. Ἐπόπτης ἀνεχώρησεν ἱκανοποιημένος, ἀφοῦ ἔδωκε διαφόρους ὁδηγίας πρὸς τοὺς βαθμοφόρους.

ΣΕΛΛΑΣΙΑ.—Ἡ κίνησις τοῦ Σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Θηλέων ὑπῆρξε ζωηροτάτη. Τὸ τελευταῖον δεκαπενθήμερον ἀνεπτύχθησαν θέματα περὶ συγκοινωνίας καὶ θρησκείας.

ΤΡΙΠΟΛΙΣ.—Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Μαντζουνείου» ἐτελέσθη μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἡ λαχειοφόρος ἀγορὰ τῆς 78ης Φάλαγγος Θηλέων ὑπὲρ τῆς στολῆς τῆς Φαλαγγιτίσσης.

Ὁ λαὸς τῆς ἱστορικῆς Τριπολιτσᾶς μὲ τὸν μεγάλο καὶ ἁγνὸ ἐνθουσιασμό του ὑπεστήριξε δι' ὅλων του τῶν δυνάμεων τὴν ἀγορὰν αὐτήν, ἥτις ἀπέδωσε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Τὴν ἑορτὴν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρκαδίας, ὁ κ. Διοικητὴς τοῦ 11ου πεζικοῦ Συντάγματος καὶ ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ Ἀρχαί.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.—Ζωηρὰ κίνησις ἐσημειώθη κατὰ τὸ τελευταῖον διάστημα εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἀργολιδοκορινθίας. Ἡ κίνησις εἰς τὰς διαφόρους ἕδρας ἔχει οὕτω:

Σχολὴ κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λακωνίας.

Μέρμπακα.— Κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἐδιδάχθησαν τὰ ᾄσματα: «Προσευχὴ τῆς Φαλαγγιτίσσης» καὶ «Ἡ Δύσις». Ἐπίσης αἱ παιδιαὶ «Τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου», «Ἡ μπάλλα στὸν κύκλο», ἀπαγγελία τοῦ ποιήματος «Ὁ Φωτεινός», ὡς καὶ χειροτεχνία, γυμναστικὴ καὶ χορός.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ διηγήματα: «Τὰ κακαβούλια», «Τὸ μόνον τῆς ζωῆς μου ταξίδιον» καὶ ἀνεπτύχθη τὸ θέμα «Ὁ φυσικὸς φωτισμός». Ἐγένετο ἀνάβασις εἰς τὸν λόφον Πουλακίδας, ὅπου παρηκολούθησαν τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ ἐκδρομὴ εἰς Σταυροδρόμι.

Πουλακίδα.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι ἠσχολήθησαν μὲ διάφορα μαθήματα ἐργοχείρων — εἰς τὴν πλεκτικήν, λευκὸν κέντημα καὶ μετρητὸν — ὡς καὶ μὲ διαφόρους παιδιάς, ἀθλοπαιδιὰς καὶ χορούς. Ἀνεγνώσθησαν δὲ διάφορα μορφωτικὰ διηγήματα γύρω ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς Ε.Ο.Ν.

Μάνεσι.— Ἐγένοντο μαθήματα χειροτεχνίας, οἰκοκυρικῆς, ὑγιεινῆς, παιδιῶν, ἀθλοπαιδιῶν, χορῶν καὶ σουηδικῶν ἀσκήσεων. Ἀνεγνώσθησαν μορφωτικὰ διηγήματα καὶ ἐγένοντο ἀπογευματιναὶ ἐκδρομαί.

Παναρήτιον.— Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων παρηκολούθησαν μὲ ζῆλον τὰ μαθήματα: «Περὶ μέσων συνδέσμου καὶ διαβάσεων» καὶ «Περὶ προσανατολισμοῦ», ὡς καὶ τὰ τῶν σουηδικῶν ἀσκήσεων, παιδιῶν, χορῶν καὶ ᾀσμάτων. Ἠσχολήθησαν ἐπίσης μὲ τὸ πότισμα τῶν δένδρων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐξέδραμον εἰς τὰ ἐξωκκλήσια τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ Ἁγίου Θωμᾶ, ὡς καὶ τὴν τοποθεσίαν Μπουραζάνια.

Ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ναυπλίου ἐν παρελάσει.

ΑΡΓΟΣ.— Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι Ἄργους ἐξέδραμον εἰς Τίρυνθα, ὅπου ἐπεσκέφθησαν τὰς Ἀγροτικὰς Φυλακάς. Εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας ὑπεδείχθησαν τὰ διάφορα τμήματα καὶ διαμερίσματα αὐτῶν, ἐδιδάχθησαν δὲ περὶ ὀρνιθοτροφίας, κτηνοτροφίας, κονικλοτροφίας, σηροτροφίας, γεωργίας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀγαθά. Μετὰ ταῦτα ἐπεσκέφθησαν τὰς ἀρχαιότητας ὡς καὶ τὸ παρεκκλήσιον «Ἅγιος Κωνσταντῖνος». Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐπέστρεψαν εἰς Ἄργος, ζητωκραυγάζουσαι ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.— Εἰς Κάτω Μακρυνοῦν ὡμίλησεν εἰς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς 11 Τετραρχίας (293ης Φάλαγγος), παρισταμένων καὶ πλείστων κατοίκων, ὁ Ὑποδιοικητὴς ὑπασπιστὴς τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου Αἰτωλοακαρνανίας περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου κατὰ τὸ τετραετὲς διάστημα, ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὸν χρεωκοπήσαντα κοινοβουλευτισμόν.

— Μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν εὐφράδειαν προεκάλεσεν ἀφάνταστον ἐνθουσιασμὸν τῶν παρισταμένων, οἵτινες ἐξέσπασαν εἰς ζητωκραυγὰς καὶ χειροκροτήματα.

ΛΑΜΙΑ.—Ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων καὶ ὁ Α' Ἐπιτελὴς Διοικήσεως Ἀρρένων, συνοδευόμενοι ὑπὸ βαθμοφόρων τοῦ Ἐπιτελείου των, ἐπεθεώρησαν τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν Τετραρχιῶν Ὑπάτης καὶ Μεξιατῶν.

Βαθμοφόροι τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Διοικήσεως ἐνήργησαν ἀναγνώρισιν ἐπὶ τοῦ ὄρους Καλλίδρομον πρὸς ἐξεύρεσιν καταλλήλου χώρου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν Στρατοπέδου Ἐκπαιδεύσεως Βαθμοφόρων, εἰς ὃ θὰ ἐκπαιδευθῶσιν ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας περὶ τοὺς 150 ἐνωμοτάρχαι καὶ ὁμαδάρχαι.

Ὅμοιον Στρατόπεδον θὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου καὶ εἰς Μαραθιὰν Δωρίδος.

Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας καὶ τοῦ Α' Ἐπιτελοῦς τῆς Διοικήσεως, ἐπεθεώρησε τὴν Τετραρχίαν Μακρακώμης, ἐνεκαινίασε τὸν οἶκον Φαλαγγίτου καὶ ὡμίλησε πρὸς συγκέντρωσιν κατοίκων μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πυκνωθῶσιν αἱ τάξεις τοῦ Λόχου Ε.Ο.Ν. Θηλέων δι' ὁμαδικῆς ἐγγραφῆς ὑπερτριάκοντα νέων Φαλαγγιτισσῶν.

Ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ Σχηματισμοῦ Μακρακώμης ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης ἀπεκόμισε τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

Οἱ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐπεθεώρησαν τὴν Τετραρχίαν Σπερχειάδος.

Εἰς τὴν Φάλαγγα Γραβιᾶς οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς, καταρτίσαντες συνεργεῖα, προβαίνουν εἰς τὴν ἀναζήτησιν καὶ συστηματικὴν ἐξολόθρευσιν τῶν ἑστιῶν ἀκρίδων.

Εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς γίνεται ἡ παρακολούθησις καὶ περιποίησις τῶν ἀναδασωθεισῶν ἐκτάσεων ὡς καὶ ἡ παρακολούθησις τῶν καλλιεργηθέντων ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν ἀγρῶν.

Εἰς πλείστους τῶν Σχηματισμῶν ἤρχισεν ὁ θερισμὸς τοῦ σπαρέντος ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν σίτου ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Τμῆμα ἐκ 50 Φαλαγγιτῶν καὶ βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀταλάντης ἐξέδραμεν ἐπὶ διήμερον εἰς Χαιρώνειαν, Λεβάδειαν, Ὅσιον Λουκᾶν, Ἀράχωβαν, Δελφούς, Ἰτέαν, Ἄμφισσαν, Γραβιὰν καὶ Ἀμφίκλειαν.

Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην ὑπὸ καταλλήλων βαθμοφόρων ἀνεπτύχθησαν ἱστορικὰ γεγονότα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τοὺς χώρους, τοὺς ὁποίους ἐπεσκέφθησαν οἱ ἐκδρομεῖς.

Ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ Ἴλαρχος κ. Αὔγουστος Θαλασσινὸς ἐδώρησεν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Παρνασσίδος δύο πλαισιωμένας φωτογραφίας τοῦ ἀειμνήστου Στρατηλάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τῆς ἀειμνήστου Βασιλίσσης Σοφίας.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἡ μαθητικὴ Φάλαγξ ἐσυνέχισε τὸ σκάλισμα τοῦ βάμβακος.

— Ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων εἰς τὸ Ἀλκαζάρ, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησεν ὁ συναγωνιστὴς Περιφερειακὸς Διοικητὴς καὶ μετὰ τοῦτον ὁ συναγωνιστὴς Διευθυντὴς τοῦ ΙΙΙ Γραφείου.

— Ὁμὰς Σκαπανέων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ὑποφαλαγγάρχην ἐξέδραμεν εἰς Ἀγυιὰν καὶ Μεταξοχώριον.

— Ὁ συναγωνιστὴς Διοικητὴς ἐπεθεώρησε τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἐλασσῶνος, Τετραρχίαν Τσαριτσαίνης, ἐκ τῆς ὁποίας διεπιστώθη ὅτι γενικῶς ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ καλή, ἡ δὲ

Ὁμὰς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πανίτσης Λακωνίας κατὰ τὸν θερισμόν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ἐκπαίδευσις ἐπέτυχε τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα.

— Ὁ συναγωνιστὴς Περιφερειακὸς Διοικητὴς μετέβη εἰς Βελεστῖνον, ἔνθα προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἔμεινε λίαν ἱκανοποιημένος. Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βόλου καὶ τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἁλμυροῦ, ὅταν ἔκαμε διοικητικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν ἐπιθεώρησιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἔμεινε πάλιν λίαν ἱκανοποιημένος.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.— Εἰς τὸν Τύρναβον ἐπαίχθη τὸ δρᾶμα «Ἐμμανουὴλ Παπᾶς ὁ ἥρως τῶν Σερρῶν» ὑπὸ Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν τοῦ ἐδῶ ἡμιγυμνασίου. Ἡ παράστασις ἐσημείωσε πλήρη ἐπιτυχίαν.

— Εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις ἐφαρμόζεται γενικῶς τὸ πρόγραμμα τῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς ἀσκήσεως τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων μὲ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ.— Οἱ συνεταιρισμένοι γεωργοὶ τῆς περιφερείας Τρικκάλων, κατὰ τὴν τελευταίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Ἑνώσεως Συναιτερισμῶν, ἀπεφάσισαν ὅπως εἰσφέρωσιν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. ἕκαστος δέκα λεπτὰ κατ' ὀκᾶν σίτου προσκομισθησομένου εἰς τὰ συνεργεῖα συγκεντρώσεως.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῶν συνεταιρισμένων γεωργῶν, ἀποτελοῦσα τρανὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπολύτου συνεργασίας τῶν συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων μὲ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, θεμελιώνει τὸν κυριώτερον συντελεστὴν διὰ τὴν ταυτόχρονον πρόοδον τῶν δύο θεσμῶν, τοῦ Συνεργατισμοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀφ' ἑτέρου, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης μετὰ τῆς Διοικητρίας Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Γεωργίας ἐπεσκέφθησαν τὴν Μονὴν Δουρούτη, ὅπου προτίθενται νὰ ἐγκαταστήσουν τὸ πρῶτον στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων. Τὴν Μονὴν Δουρούτη, ἀπέχουσαν 1 καὶ 30' ὥραν ἀπὸ τῆς πόλεώς μας, εὗρον καταλληλοτάτην διότι πληροῖ ὅλους τοὺς ὅρους τῆς καλῆς διαμονῆς τῶν Φαλαγγιτισσῶν. Ἡ κατασκήνωσις θὰ ἀρχίσῃ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ τρ. μηνός.

— Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης ἐπεσκέφθη τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ ἐπεθεώρησε τὸν κῆπον καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις κονικλώνων, περιστερεώνων κλπ.

— Εἰς συγκέντρωσιν ἁπασῶν τῶν ἐργαζομένων καὶ ὑπαλλήλων ὡμίλησεν ἡ Διευθύντρια Πολιτικῆς Διαφωτίσεως περὶ γεωργίας, ἀναπτύξασα τί μέχρι σήμερον ἐπετεύχθη ἀπὸ τὸ Κράτος εἰς τὸ πεδίον τοῦτο. Ἐπίσης ἐγένετο διδασκαλία εἰς τὸ Τμῆμα Χορῳδίας τοῦ ὕμνου τοῦ Φαλαγγίτου ὑπὸ τῆς καθηγητρίας τοῦ Ὠδείου, συνεργατρίας τῆς Ε.Ο.Ν.

— Ἅπασα ἡ δύναμις τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν τοῦ Γυμνασίου ἐν στολῇ παρηκολούθησε τὴν ἐξαιρετικὴν ὁμιλίαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Βάντζου μὲ θέμα «Ἡ ὡραία Μίλητος καὶ Ἀσπασία ἡ Μιλησία». Ὁ κ. Βάντζος ὡμίλησεν εἰς τὴν αἴθουσαν «Τιτάνια» παρακληθεὶς ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων, ἥτις εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν διοργανώσεως σειρᾶς διαλέξεων πρὸς τὸ κοινὸν τῆς πόλεως. Τὴν ὁμιλίαν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ὁ κ. Δήμαρχος, ἀνώτεροι στρατιωτικοί, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς, οἱ δικαστικοί, ὁ κ. Περιφερειακὸς Ἀρρένων καὶ πλῆθος κόσμου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.—Ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θ' ἀρχίσῃ λειτουργοῦν τὸ στρατόπεδον τῶν μαθητῶν τῶν σχολῶν Ὁμαδαρχῶν καὶ Λοχιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Θεσσαλονίκης εἰς Χορτιάτην. Τὸ στρατόπεδον εὑρίσκεται εἰς θαυμασίαν τοποθεσίαν, εἶναι δὲ ἤδη ἕτοιμον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν ἐξ ἄλλου θὰ λειτουργήσῃ προσεχῶς καὶ ἕτερον στρατόπεδον εἰς Μεθώνην.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.—Πρωτοβουλίᾳ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θράκης κ. Καλαντζῆ, ἡ Ε.Ο.Ν. Ροδόπης ὠργάνωσεν εἰς τὸ στάδιον τῆς πόλεως ἀφαντάστου ἐπιτυχίας θρακικὴν ἑορτήν, μὲ τὴν θρακικὴν ἠθογραφίαν «Ἡ χαρὰ τῆς Δοκινιῶς» τοῦ κ. Μιλτ. Παρασκευαΐδη.

Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τόσον ζωντανῆς αὐτῆς ἠθογραφίας ἔλαβον μέρος 85 ἐκτελεσταὶ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας τῆς Κομοτινῆς, τοῦ Ἰάσμου, τῆς Γρατινῆς, τοῦ Κοσμίου καὶ τοῦ Καβακλῆ.

Τὴν παράστασιν παρηκολούθησαν ὁ Γεν. Διοικητὴς Θράκης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Διοικήσεως, ὁ Δήμαρχος Κομοτινῆς, τὰ ἐπιτελεῖα Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ὁ Ὑποδιοικητὴς Ε.Ο.Ν. Ροδόπης, ἡ πλειονότης τῶν βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν., ἑκατοντάδες Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγιτισσῶν καὶ χιλιάδες λαοῦ.

Οὐδέποτε τὸ Στάδιον τῆς Κομοτινῆς ἐγνώρισε τοιαύτην κοσμοπλημμύραν. Ὁ συγγραφεὺς καὶ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς ὡραίας θρακικῆς

Ὁ χορὸς τοῦ Ἰάσμου ἀπὸ τὴν θρακικὴν ἠθογραφίαν τῆς Ε.Ο.Ν. Ροδόπης.

ἠθογραφίας, ἡ ὁποία περιελάμβανε 14 αὐτοτελεῖς εἰκόνας ἀπὸ τὴν ζωήν, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ θρακικοῦ λαοῦ, ἐχειροκροτήθησαν ἐνθουσιωδῶς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ.—Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Ἕβρου, ἀφοῦ ἐξετέλεσε περιοδείαν ἀνὰ τὰς ἕδρας τῶν Περιφερειακῶν Ὑποδιοικήσεων Ἕβρου, συνεκέντρωσεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξανδρουπόλεως πάντας τοὺς βαθμοφόρους τῶν Περιφερειακῶν Ὑποδιοικήσεων (Ἀρρένων — Θηλέων) Ἀλεξανδρουπόλεως ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχίτου καὶ ἄνω. Τὸ πειθαρχημένον καὶ ἄρτιον σύνολον τῶν συναγωνιστῶν ἐπεθεωρήθη ἀπὸ μέρους τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου, ὅστις ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου ἐν τῇ ἁρμοδιότητί του.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἔγινε κριτικὴ ἐπὶ τῶν πεπραγμένων (ἐκπαίδευσις, κοινωφελῆ ἔργα, ἐφαρμογὴ τῶν κανονισμῶν, μελέτη τῶν ἔργων τῆς ἐκδόσεως τῆς Ε.Ο.Ν., κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ μας «Νεολαία», ἀθλητισμός, εἰδικότητες κλπ.).

ΧΑΝΙΑ.— Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Χανίων ἤρχισεν ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν στρατοπέδευσιν τῶν κατωτέρων βαθμοφόρων εἰς Ἁγίαν Τριάδα Ἀκρωτηρίου.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Ὁ 8ος Λόχος τῆς Α' 255ης Φάλαγγος διωργάνωσε παιδικὴν θεατρικὴν παράστασιν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὠδείου, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν ἐκτὸς τῶν μελῶν καὶ πολλοὶ γονεῖς.

Μολονότι ἡ ἐν λόγῳ παράστασις ἐξετελέσθη ὑπὸ Σκαπανέων, ἐσημείωσεν ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν. Αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἐκδρομῆς.

Πρὸς τὸ ΙΙΙ Τάγμα ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τούτου, ἀναπτύξας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ἕλληνος εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν. Τὸ αὐτὸ θέμα ἀνεπτύχθη καὶ εἰς τοὺς ἐξωσχολικοὺς Φαλαγγίτας ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Λόχου.

Εἰς τὴν Α 258ην Φάλαγγα Ἀμαρίου ἐγένοντο πρακτικαὶ ἀσκήσεις ἐμβολιασμοῦ, ἀγῶνες ποδοσφαίρου καὶ βόλεϋ καὶ διαλέξεις περὶ παθητικῆς ἀεραμύνης, περὶ ἐμπορίου ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, περὶ πολέμου καὶ τῶν συνεπειῶν του κλπ.

Ἐπίσης εἰς τὴν Α 257ην Φάλαγγα Μελάμπων ἐγένοντο ἀθλητικαὶ ἀσκήσεις, ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως καὶ διαλέξεις παρεμφερεῖς μὲ τὰς τῆς Α 258ης Φάλαγγος.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.— Ὁ Ὑποδιοικητὴς Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν μετέβη εἰς Δαφνὲς καὶ Σίβα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ Τμημάτων Ε.Ο.Ν. καὶ πρὸς ἵδρυσιν νέου Τάγματος εἰς τὴν κωμόπολιν Δαφνῶν.

— Ὁμοίως ἡ ἀπὸ τετραμήνου συσταθεῖσα καὶ λειτουργοῦσα εἰς τὴν ἕδραν τῆς 322ας Φάλαγγος Πρότυπος Ὁμὰς ἐκ τριάκοντα Φαλαγγιτῶν 15-17 ἐτῶν ἐξέδραμεν εἰς διήμερον ἐκδρομὴν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Τετράρχου εἰς τὰ χωρία Νιπηδητό, Παναγιά, Ἔμπαρο, Ξενιάκο, Μηλιαράδο καὶ Θωμαδιανό. Παντοῦ ἐγένοντο ἐνθουσιωδῶς δεκτοί, ἅπαντες δὲ οἱ κάτοικοι ἀπεθαύμασαν τὴν πειθαρχίαν καὶ τὸ ἀρρενωπὸν παράστημα τῶν Φαλαγγιτῶν.

— Ὑπὸ ὁμάδος Φαλαγγιτῶν τῆς 254ης Φάλαγγος ἐγένετο ἐκδρομὴ πεζῇ εἰς θέσιν Ἅγιοι Πάντες. Τὸ πρόγραμμα, περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, παρασκευὴν συσσιτίου, ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως καὶ πρακτικὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, ἐφηρμόσθη ἐπακριβῶς.

— Ἡ ἐκτροφὴ τῶν μεταξοσκωλήκων τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἡρακλείου λήγει ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην μὲ εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

Τὸ πρῶτον σηροτροφικὸν τμῆμα Σκαπανέων τῆς 320ῆς Φάλαγγος ἐπέτυχε πλήρως τοῦ σκοποῦ του καὶ ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Λιπασμάτων, κατόπιν ἐπιτοπίου ἐπισκέψεως τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸ σηροτροφικὸν τοῦτο τμῆμα δι' ἀντιπροσώπου της γεωπόνου, ἐξετίμησε τὴν τοιαύτην προσπάθειάν μας καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὡς ἀναφέρει εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 50)21-6-40 Ε. ἔγγραφόν της, ὅτι ἡ μεταξοσκωληκοτροφία πάντοτε ἀπετέλει σπουδαίαν οἰκιακὴν βιοτεχνίαν διὰ τὴν Κρήτην, ἐχορήγησεν εἰς αὐτὰς ὡς ἀμοιβὴν δραχ. τετρακοσίας. (400).

Τὸ 2ον σηροτροφικὸν τμῆμα Φαλαγγιτισσῶν τῆς αὐτῆς Φάλαγγος ἔχει τὰ αὐτὰ περίπου ἀποτελέσματα.

Ἐπίσης εἰς τὸ Κράσι τῆς Πεδιάδος ἡ ἐκτροφὴ ἔληξε μετ' ἐπιτυχίας καὶ ἤδη προετοιμάζεται ἡ ἐξαγωγὴ τῆς μετάξης.

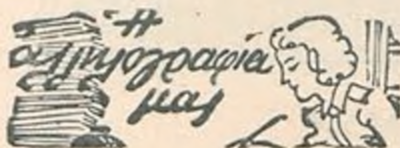
Δι' αὐτῆς αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ αὐτοῦ Τμήματος θὰ ὑφάνουν διάφορα μεταξωτὰ ὑφάσματα.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀρρένων ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Λιμνῶν, Χουμεριάκου, Νικηθιανοῦ, Βουλισμένης, Λατσίδας καὶ Βραχασίου. Πρὸς τοὺς Σχηματισμοὺς διὰ μακρῶν ὡμίλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς περὶ τῶν κατευθύνσεων τῆς Ε.Ο.Ν. Τὴν Κυριακὴν ὁ Νομάρχης Λασηθίου κ. Παπαδημητρίου, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Ἀρρένων καὶ Θηλέων, Καστελλίου, Κάτω Χωρίου καὶ Ἐπάνω χωρίου, Φουρνῆς. Ὁ κ. Νομάρχης ὡμίλησε πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν ἀνωτέρω χωρίων, ὡς καὶ εἰς τοὺς Φαλαγγίτας διὰ τὰ μέτρα προνοίας, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, τῶν γεωργῶν, τῆς ἀμύνης τῆς χώρας καὶ τῆς Νεολαίας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Νομοῦ Λέσβου τόσον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ὅσον καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις. Ὅλαι ἔχουν ἐννοήσει τοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐργάζονται μὲ ἐξαιρετικὸν ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν. Ἡ Περιφ. Διοικήτρια, παρακολουθοῦσα τὰ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα, θέτει αὐτὰ εἰς ἐφαρμογὴν κατὰ τρόπον ποὺ χαρίζει εἰς τὰ μέλη της δρᾶσιν συνδυαζομένην μὲ ψυχαγωγίαν διὰ τῆς ὀργανώσεως ἡμερησίων ψυχαγωγικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐκδρομῶν.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι Μυτιλήνης μὲ ἐπὶ κεφα-

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Τὸ γράμμα σας πρὸς τοὺς Φαλαγγῖτες καὶ τοὺς Σκαπανεῖς, σχετικῶς μὲ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, εἶναι καλό, ἀλλὰ τὰ πράγματα ποὺ γράφετε τὰ ξέρουν πιὰ τόσο καλὰ οἱ συναγωνιστές, ποὺ γιὰ νὰ τοὺς τὰ ξαναπῆ κανεὶς θὰ ἔπρεπε νὰ μπορῆ νὰ τὰ πῆ μὲ κάποιον διαφορετικὸν τρόπον καὶ τόνον ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους. Καὶ σεῖς δὲν τὸ μπορέσατε καλά. — ΑΓΛΑΪΑΝ Γ. ΚΑΡΑΝΑΣΗ. Τὸ ποιηματάκι σου ἔχει χάριν καὶ φρεσκάδα, ἀλλά, ὅπως εἶναι φυσικὸ γιὰ τὴν ἡλικία σου, ἔχει λάθη τεχνικὰ κι' ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῆ. Παραθέτουμε πάντως ἐδῶ τὰ δύο πρῶτα τετράστιχα, ποὺ εἶναι τὰ καλύτερα:

Δειλὰ δειλὰ μᾶς ἔφτασε
τ' ὄμορφο καλοκαῖρι,
εἶν' ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ,
πολλὰ καλὰ μᾶς φέρει.

Τὸ ἀγεράκι ὅλο φυσᾶ
καὶ ὅλα τὰ δροσίζει,
ἡ πεταλοῦδα ἐδῶ πετᾶ,
ἡ θερίστρα ἐκεῖ θερίζει.

ΑΝΑΣΤ. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΝ. Τὸ παραμύθι ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι ὁ γνωστότατος μῦθος τοῦ ψεύτη βοσκοῦ, τὸν ὁποῖον μάλιστα δὲν ἀφηγεῖσαι καλά, διότι χρησιμοποιεῖς ἐξεζητημένον ὕφος καὶ γλῶσσαν, ποὺ δὲν ταιριάζουν καθόλου στὴν ἀφήγησι ἑνὸς παραμυθιοῦ. Τὸ ποίημά σου ἐπίσης δὲν εἶναι ἐπιτυχημένο. Τὶς πνευματικὲς ἀσκήσεις τὶς δώσαμε στὸν ἁρμόδιο συντάκτη. — ΔΗΜΗΤΡ. ΜΠΟΥΡΟΝ. Σὲ συγχαίρουμε γιὰ τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματά σου καὶ τὴν ἀφοσίωσί σου στὴν Ε.Ο.Ν. ποὺ φανερώνει τὸ γράμμα σου. — ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΝ ΔΟΥΚΑ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ἐνθουσιῶδες γράμμα σας, καθὼς καὶ γιὰ τὴ συνεργασία ποὺ μᾶς στείλατε. Ἀλλὰ γιατὶ τόση ὑπερκαθαρεύουσα σ' ἕνα ποίημα, ποὺ θέλει νὰ ἐκφράση αἰσθήματα καὶ νὰ μεταδώση συγκίνησιν; Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἐπιτύχετε αὐτό, ὅταν χρησιμοποιῆτε φράσεις ὅπως αὐτή: «Ὁ ὑπάρχων ἀπ' αἰῶνος, τῶν χαρίτων ἡ πηγή, ὁ Θεὸς εἰς σὲ ἀφθόνως τ' ἀγαθὰ νὰ χορηγῆ». Πιὸ ἁπλᾶ, πιὸ ζωντανά! — ΒΑΣ. ΓΚΙΟΥΛΟΓΛΟΥ. Τὸ «Σὰν παραμύθι» δὲν εἶναι δυστυχῶς δημοσιεύσιμο. Κάπου γράφεις: «ἡ Ἀγγελικὴ φωνὴ τῆς μικρούλας». Γιατὶ τὸ ἄλφα κεφαλαῖο; Καὶ παρακάτω «ἡ Μητέρα της ἦτο ἄρρωστη». — ΧΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμῶς γιὰ ὅσα γράφεις στὸ γράμμα σου καὶ μαζὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὴν ἀφοσίωσί σου στὴν ὀργάνωσι καὶ τὴν ἀγάπη σου στὸν Ἀρχηγόν. Τὰ αἰνίγματα πολὺ ἐνδιαφέροντα καὶ θὰ δημοσιευθοῦν. — ΝΙΚΗΝ ΒΛΟΝΤΗ. Τὸ λαογραφικό σου «Ὁ πόθος τοῦ Κρητικοῦ παλληκαριοῦ» στερεῖται ἐνδιαφέροντος, ὅπως τὸ ἔχεις γραμμένο. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΝ. Θὰ τὰ καταφέρης ἀσφαλῶς πολὺ καλύτερα, ἂν καταπιασθῆς μὲ θέμα παρμένο ἀπὸ τὴν παιδικὴ ζωή σου. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. — Περιμένομε ἄλλο. Ἰδοὺ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Τὰ χιόνια ξαναλυώνουνε
καὶ τὸ βουνὸ προβάλλει
μὲ τὴν παλιά του φορεσιὰ
τὴ δίχως τ' ἄσπρα κάλλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ. Τὸ δημοσιεύομε σ' αὐτὴ τὴ στήλη:

«Μυγδαλιά»

Ἄνθισε ἡ ἀμυγδαλιὰ μέσ' στὴν ἀνεμοζάλη
τοῦ Γεναριοῦ, τὰ κλώνια της, τ' ἄνθη της χτυπηθῆκαν
μὰ κείνη ἐστάθη ἀκλόνητη στῆς χειμωνιᾶς τὴν πάλη
καὶ βάσταξε καὶ πάλαιψε ὡς ὅλα αὐτὰ διαβῆκαν.

Τὰ κλώνια της τὰ τρυφερά, τ' ἄνθη της τὰ χιονένια
στὴν παγωνιά, στὸ τσουχτερὸ τ' ἀέρι δὲ δειλιάσαν
διαβήκανε μὲ τὸν καιρὸ ὅλα, ἀπ' ἕνα - ἕνα
κι' οἱ κόποι καὶ οἱ θύελλες, καὶ νὰ στὸ τέλος φτάσαν.

Οἱ κλῶνοι δές, λυγίζουνε ὄχι ξηροί, καμένοι
μὰ φορτωμένοι μὲ καρπούς, πλοῦτο, χαρὰ μεγάλη
σ' ἐπιμονὴ κι' ὑπομονὴ διαβῆκαν οἱ θλιμμένοι
καιροί, καὶ μπρὸς ξανοίγεται ζωὴ καινούργια, ἄλλη.

ΠΟΠΗ ΦΛΩΡΟΥ. Βιάζεσαι πολύ. Γιὰ νὰ δημοσιευθῆ τὸ αἴνιγμα πρέπει νὰ μᾶς στείλης τὴν λύσιν του. — Ε. ΤΣΕΚΙΝΗ. Τὸ «Πρὸς τὴν Ἑλλάδα» ἐκτὸς ποὺ ἔχει μετρικὰ λάθη, σὲ πολλὰ μέρη εἶναι δυσνόητο. — ΕΛΕΝΗΝ ΡΑΠΤΟΥ. Τὸ παραμύθι «Ὁ ψαρᾶς καὶ ἡ γυναῖκα του» ἐλήφθη. Θὰ δημοσιευθῆ μὲ μικρὲς παραλλαγές. — Ι. ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΑΚΗΝ. Τί θέλεις νὰ κάμωμε ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο; — ΜΑΡΙΑΝ ΜΕΣΚΟΥ. Δυστυχῶς μακροσκελές. — ΣΤΑΥΡΟΝ ΒΕΡΟΝΙΚΙΑΤΗΝ. Στὸ διήγημά σου «Ἡ ἁρπαγὴ τῆς φωλεᾶς» ἐμετρήσαμε σὲ μιὰ πρότασι 168 λέξεις! Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διαβασθῆ; — ΙΩΣΗΦ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ πρῶτο:

ΟΝΕΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἡ θέλησί σου ἐκάρπισε γλυκειὰ Πατρίδα
καὶ νά! τῆς νειότης ἡ ἀτσαλένια λεβεντιὰ
κάτω ἀπ' τὴ στοργική σου ὠρθώθηκεν αἰγίδα
μὲ περηφάνεια καὶ σπιθόβολη ματιά.

Μυριάδες μέσ' τὶς φάλαγγες γλυκειὰ Πατρίδα
τὰ παλληκάρια σπρώχνει μιὰ Σου νέα εὐχὴ
καὶ φέγγει μιὰ Σου νέα τοὺς πόθους των ἀχτίδα
γιγαντωμένα ὡς ἐσμίγουνε μὲ μιὰ εὐχή.

Καμάρωσε τὸ νέο Σου Στρατὸ Πατρίδα
ποὺ ὁ μέγας Σου σοῦ ἑτοίμασε συναγερμός!
Κορίτσια, ἀγόρια, ἀπ' ὀμορφιά, νειᾶτα κι' ἐλπίδα
μέσ' στὴ γραμμή, γεμᾶτα, ἑνώνει ἕνας παλμός.

Δὲν μᾶς τρομάζει ὁ θάνατος γλυκειὰ Πατρίδα,
τὸ μεγαλεῖο Σου σὰν θἄναι γιὰ νὰ ζῆ!
Φτάνει τὰ μάτια μας τῆς νίκης ἡ σφραγίδα
νἄκλεινε μὲ δικό Σου ἕνα φιλὶ μαζί...

Ε. Ε. Σ. Οὔτε τὸ ἱστορικὸ σημείωμα ποὺ μᾶς στείλατε οὔτε τὸ συνοδευτικὸ γράμμα σας ἔχουν τὴν ὑπογραφή σας. Φυσικά, θὰ μπορούσατε κάλλιστα νὰ μᾶς γράψετε νὰ μὴ τὴν δημοσιεύσουμε, ἀλλὰ πάντως κάτω ἀπὸ τὰ στοιχεῖα Ε. Ε. Σ. ἔπρεπε νὰ βάλετε τὴν ὑπογραφή σας, ἡ ὁποία, χωρὶς νὰ δημοσιευθῆ, θὰ εἶχε τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀναλαμβάνετε τὴν εὐθύνη τοῦ σημειώματος. Καὶ αὐτὰ μὲν ὡς πρὸς τὴν συνεργασίαν. Ἀλλὰ ἡ ἀνωνυμία στὸ γράμμα σας πῶς δικαιολογεῖται; Γι' αὐτὸ δὲν μποροῦμε νὰ λάβωμε ὑπ' ὄψει οὔτε τὸ γράμμα οὔτε τὸ σημείωμα.

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1303)

τανε ντυμένος μὲ παληὰ ροῦχα καὶ τὸ παράξενο σκουφάκι, γελάσανε ὅλοι οἱ ἀστρολόγοι πάρα πολὺ καὶ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα, ὁ Ἠλιθιόρ, τοὔδωκε μιὰ κοροϊδευτικὴ ἀπάντησι καὶ τοὔπε:

— Τί νὰ ὑπάρχη ἆράγε; Ἕνα καπέλλο!

Καὶ ὁ τρελλὸς σὰν ἄκουσε τὴν ἀπάντησι φάνηκε πὼς εὐχαριστήθηκε, ἔμεινε ἱκανοποιημένος κι' ἔτρεξε νὰ τὸ εἰπῆ σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Τότε ὁ γεροντότερος ἀπ' τοὺς ἀστρολόγους γυρίζει καὶ λέγει στοὺς ἄλλους, μόλις ἔφυγε ὁ τρελλός:

— Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ γελασμένοι, γιατὶ ὁ τρελλὸς ἔμεινε ἱκανοποιημένος ποὺ ἔμαθε ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε, ἐνῷ ἐμεῖς ἔχομε νὰ λύσωμε ἀκόμη πολλὰ ζητήματα, κι' ἕνα μικρὸ παιδάκι ξέρει καλὰ πὼς ὁ Ζεὺς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φοράη καπέλλο, ὅπως ὅλοι οἱ θνητοί.

— Σωστά, λέει ὁ Παρασυράμ, μᾶλλον θὰ φοράη μιὰ σωστὴ κορώνα.

— Μᾶλλον, λέει ὁ Πομοντόρ, ἕνα φωτοστέφανο, καὶ ὁ Σοφὸς συνεφώνησε.

Μὰ κι' ὁ καθένας ἀπ' τοὺς ἄλλους ἀστρολόγους εἶπε τὴ γνώμη του χωρὶς νὰ βγάλουνε κανένα θετικὸ συμπέρασμα.

Τέλος ἀπεφάσισαν νὰ συμβουλευθοῦν τὰ μυστικὰ βιβλία, νὰ κυττάξουνε μέσα στὸ θαυματουργὸ καθρέφτη, ἀλλὰ τίποτε δὲ βρήκανε νὰ τοὺς διαφωτίση. Γι' αὐτὸ μίλησαν καὶ μὲ τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὰ καταχθόνια, ἀλλὰ καὶ πάλι ἀπολύτως τίποτε δὲν ἀνακάλυψαν. Ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ποὺ συνέβησαν, οἱ δέκα ἀστρολόγοι ξαναπῆγαν στὸ συνηθισμένο μέρος ποὺ κάνανε τὶς συνεδριάσεις τους καὶ μόλις ἀναπαυτήκανε λιγάκι ὁ γεροντότερος τοὺς εἶπε:

— Ὁ τρελλὸς Μαγχασαρανοφὸρ στάθηκε πιὸ σοφὸς ἀπὸ μᾶς, γιατὶ ἔμεινε ὁπωσδήποτε ἱκανοποιημένος γιὰ κεῖνο ποὺ μᾶς ρώτησε.

— Τρελλὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θέλει νὰ σκέπτεται πέρα ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ πράγματα. Ἀνόητος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἄδικα κοπιάζει νὰ μάθη τὴ γένεσι, τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν πραγμάτων καὶ δυστυχὴς ἐκεῖνος ποὺ προσπαθεῖ νὰ μπῆ μέσα στὰ μυστήρια τοῦ κόσμου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

λῆς τὴν Διοικήτριαν των ἐξέδραμον εἰς τὸν κόλπον τῆς Γέρας. Ἐπίσης ἐξέδραμον εἰς Μανδαμάδον, ὅπου ἡ Περιφ. Διοικήτρια ἐπεθεώρησε τοὺς ἐκεῖ Σχηματισμούς. Ἐξέδραμον ἐπίσης καὶ εἰς Ἀγιάσσον.

Τελευταίως ἐσημειώθη ζωηροτάτη ἀθλητικὴ κίνησις κατόπιν ἐνθουσιώδους ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Περιφ. Διοικητρίας, εἰς ἣν ἀναπτύσσει τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Ἡ ἐγκατάστασις τῶν Γραφείων τῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Λέσχης εἰς νέον κτίριον ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας νὰ περιποιηθοῦν καὶ τακτοποιήσουν τὸ σπίτι των — ὅπως ἀποκαλοῦν τὴν Διοίκησιν — εἰς διάστημα μιᾶς ἑβδομάδος, χάρις εἰς τὴν ἐθελοντικὴν ἐργασίαν αὐτῶν.

Αἱ συγκεντρώσεις συνεχίζονται μὲ τὴν ἰδίαν θέρμην καὶ αἱ Σκαπάνισσαι προχωροῦν μὲ αἰσιοδοξίαν καὶ χαρὰν γιὰ ἕνα μέλλον καλλίτερον.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν μέρος τοῦ Σχηματισμοῦ μας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Α' Ἐπιτελῆ ἐξέδραμεν εἰς τὸ ἄλσος «Κουτάβος» διὰ νὰ ἴδουν ἐκ τοῦ πλησίον αἱ Φαλαγγίτισσαι τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. φυτευθέντων δενδρυλλίων. Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Α' Ἐπιτελοῦς ἐπεσκέφθη τὸ χωρίον Φάρσα-Κουρουκλᾶτα καὶ ἵδρυσε τμῆμα Ε.Ο.Ν. Πλεῖσται νέαι τοῦ χωρίου ἐνεγράφησαν προθύμως εἰς τὰς τάξεις τῆς Νεολαίας.

ΚΥΘΗΡΑ.— Ἤρχισεν ὁ θερισμὸς ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Καραβᾶ τοῦ σκαλιστικοῦ σίτου, τὴν καλλιέργειαν τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναλάβει ἡ ὡς ἄνω Ὀργάνωσις.

— Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκτελεῖται αὐστηρῶς ἑκάστην Τετάρτην ὑπὸ τοῦ Τμήματος Φρατσίων. Πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας τοῦ Σχηματισμοῦ ὡμίλησεν ὁ ὁμαδάρχης περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους. Εὐγενῶς παρεχωρήθη εἰς τὸ ὡς ἄνω Τμῆμα ὑπὸ τῆς κ. Αἰκατερίνης Α. Πετροχείλου οἴκημα ἵνα χρησιμοποιηθῆ ὡς Γραφεῖον τοῦ Λόχου. Ἡ Διοίκησις τῆς Φάλαγγος ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας της καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὴν ἐν λόγῳ κυρίαν.

— Εἰς τὸ Λιβάδι ἐδόθη θεατρικὴ παράστασις ὑπὸ μελῶν τοῦ Α' Λόχου μὲ τὸ πατριωτικὸν ἔργον «Τὰ Σουλιωτόπουλα δὲν πέθαναν», ἡ ὁποία ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

— Εἰς τοὺς Φαλαγγίτας τοῦ Α' Λόχου Κυθήρων ὡμίλησεν ὁ Α' Ἐπιτελὴς τῶν Γραφείων τῆς Φάλαγγος μὲ θέμα: «Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος».

ΜΙΚΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Πρωτοβουλίᾳ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἤρχισαν τὴν Κυριακὴν 7ην Ἰουλίου οἱ Β' Πανηπειρωτικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, οἵτινες τελοῦνται εἰς τὸ Πανηπειρωτικὸν Στάδιον. Εἰς τοὺς ἀγῶνας θὰ συμμετάσχουν ἐκτὸς τῆς Νεολαίας τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἠπείρου καὶ Νομῶν Ἄρτης, Πρεβέζης καὶ Θεσπρωτίας καὶ ἀθληταὶ τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Τρικκάλων. Προβλέπεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν τῆς ἠπειρωτικῆς Νεολαίας, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀγώνων οἵτινες τελοῦνται διὰ δευτέραν φορὰν ἀπὸ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Πανηπειρωτικοῦ Σταδίου, θὰ εἶναι μεγάλος. Ἐπίσης, ἐκτὸς τῶν ἀθλητῶν ποὺ θὰ ἀφιχθοῦν ἐκ τῶν ἀνωτέρω πόλεων, ἀναμένεται πλῆθος φιλάθλων ἐκδρομέων διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀγώνων.

Οἱ ἀγῶνες θὰ τελεσθῶσι μετὰ πάσης ἐπισημότητος, θὰ παρευρεθῶσι δὲ ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἠπείρου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὁ Στρατηγός, ὁ Δήμαρχος καὶ ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων ἐκ μέρους τῆς Ἑλλανοδίκου Ἐπιτροπῆς θὰ ἀπονεμηθῶσιν ἔπαθλα μετὰ βραβείων.

Τά σκαπανάκια μας

1) Νίκος Μούτσης, 2) Τάσος Σκλήρης, 3) Κωστάκης Σακελλαρίου, 4) Εὐάγγελος Ζησιμάτος, 5) Στέλλα Ξανθοπούλου.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομάς.

II.

Η ΣΒΕΣΙΣ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ (ΣΥΣΚΟΤΙΣΙΣ)

Τὸ σβήσιμο τῶν φώτων ἔχει σκοπὸν νὰ κρύψη τὰς πόλεις καὶ ὡρισμένας περιφερείας τῆς χώρας ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἐχθρῶν ἀεροπόρων, ὥστε νὰ μὴ τοὺς δίδεται ὁρατὸν σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ προσανατολισθοῦν καὶ νὰ ρίψουν τὰς βάμβας των ἐκεῖ ποὺ αὐτοὶ θέλουν.

Ἐπειδὴ τὰ σημερινὰ ἀεροπλάνα τρέχουν πολύ, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξασκηθῆ ὁ πληθυσμὸς μὲ ἐπανειλημμένας ἀσκήσεις εἰς τὸ νὰ σβήνη ἀμέσως τὰ φῶτα τῶν σπιτιῶν, ἐὰν δὲν ἔχη λάβει μέτρα, ὥστε καμμιὰ φωτεινὴ ἀκτὶς νὰ μὴ φαίνεται ἀπ' ἔξω, ὅταν τὸ φῶς εἶναι ἀναμμένο.

Μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου, ὁ φωτισμὸς τῶν πόλεων ἐλαττώνεται πάρα πολύ, διότι ἡ ἀναλαμπὴ τῶν φώτων φαίνεται ἀπὸ πολὺ μακριὰ καὶ τὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα εἶναι δυνατὸν νὰ καθοδηγηθοῦν ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν ἀναλαμπὴν αὐτήν.

Αἱ φωτειναὶ ἐπιγραφαὶ καὶ αἱ διαφημίσεις καταργοῦνται.

Καλὸν εἶναι, διὰ λόγους προνοίας, τὰ φῶτα τῶν δρόμων νὰ καλύπτωνται μὲ ἀμπαζοὺρ βαθέος χρώματος.

Οἱ λάμπες πρέπει νὰ βαφοῦν μπλέ, ὥστε νὰ μὴ περνᾷ παρὰ μόνον λιγοστὸ φῶς, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ βλέπωμεν.

Κάθε πόρτα, κάθε παράθυρο καὶ κάθε φεγγίτης σπιτιοῦ ἢ ἐργοστασίου ἢ γκαρὰζ κλπ. πρέπει νὰ καλύπτεται μὲ κουρτίνες μελανὲς ἢ μὲ μπλὲ χαρτί, ἀλλὰ καὶ νὰ προσέξωμε συγχρόνως νὰ μὴν ξεφεύγη κανένα φωτάκι πρὸς τὰ ἔξω.

Ἰδιαιτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τοὺς φωταγωγοὺς τῶν πολυκατοικιῶν καὶ τῶν διαδρόμων πρὸς τὴν αὐλήν.

Σὲ κάθε πολυκατοικίαν ἢ κατάστημα κλπ. πρέπει νὰ ὑπάρχη ἕνας ὑπεύθυνος, ὁ ὁποῖος νὰ προσέχη γιὰ τὸ καλὸ σκοτείνιασμα τοῦ κτιρίου.

Τὰ ἴδια μέτρα σβησίματος τῶν φώτων ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τὰ τράμ, τὰ αὐτοκίνητα, τοὺς σιδηροδρόμους κλπ.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συναγερμοῦ, δηλαδὴ ὅταν εἰδοποιήσουν οἱ σειρῆνες, ὅλα τὰ ἀκάλυπτα φῶτα πρέπει στὴ στιγμὴ νὰ σβήσουν. Τὸ σκοτάδι πρέπει νὰ εἶναι ἀπόλυτον.

ΤΟ ΤΕΧΝΗΤΟ ΚΡΥΨΙΜΟ
(ἢ ΚΑΜΟΥΦΛΑΡΙΣΜΑ)

Κατὰ τὸν περασμένον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον οἱ ἐμπόλεμοι ἐπέτυχαν νὰ κάμουν ἀόρατα τὰ κανόνια τους, καλύπτοντάς τα μὲ δίχτυα καὶ μὲ δένδρα ἢ μὲ ζωγραφισμένα ὑφάσματα καὶ τώρα κρύβουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὄχι μόνον κανόνια, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρους περιοχάς. Τὰς μεγάλας ἐκτάσεις τὰς κρύβουν μὲ τεχνητοὺς καπνούς.

Ὁ ἐχθρὸς ἀεροπόρος πηγαίνει συνήθως νὰ βομβαρδίση σπουδαίους στόχους, δηλαδὴ ἐργοστάσια, λιμάνια, Ναυστάθμους, σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, πετρελαιοαποθήκας κλπ. Αὐτοὺς τοὺς στόχους τοὺς κάμνουν νὰ μὴ φαίνωνται ἢ μὲ τεχνητοὺς καπνοὺς ἢ μὲ ἀκανονίστους σκούρους χρωματισμοὺς καὶ μὲ πρασινάδες ἀληθινὲς ἢ ζωγραφισμένες πάνω στὶς στέγες καὶ ἔτσι μεταβάλλουν τὴν κανονικήν τους μορφὴν καὶ ξεγελιέται μ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀεροπόρος. Πολὺ χρήσιμοι εἶναι γιὰ μιὰ τέτοια δουλειὰ οἱ κισσοὶ καὶ τ' ἄλλα ἀναρριχητικὰ φυτά. Οἱ δρόμοι, αἱ γέφυραι, οἱ ποταμοί, αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαί, πρέπει νὰ καμουφλάρωνται, διότι καθοδηγοῦν πολὺ τὸν ἐχθρόν.

Τοὺς ἀεροπόρους μποροῦμε νὰ τοὺς ξεγελάσωμε καὶ ἂν κάμωμε 500—1.000 μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν στόχον ψεύτικες στέγες, καπνοδόχους καὶ σιδηροδρομικὲς γραμμὲς καὶ καμουφλάρωμεν τ' ἀληθινά.

Εἴπαμε καὶ παραπάνω ὅτι μποροῦμε νὰ κρύψωμε μεγάλας περιοχὰς μὲ τεχνητοὺς καπνούς. Τὸ μέσον τοῦτο ἔχει σήμερον γενικευθῆ, χρησιμοποιεῖται δὲ πάρα πολὺ κατὰ τὰς ναυμαχίας καὶ γενικὰ εἰς τὰς κατὰ θάλασσαν ἐπιχειρήσεις.

Διὰ νὰ γίνουν οἱ τεχνητοὶ αὐτοὶ καπνοὶ χρησιμοποιοῦνται τὸ φωσφόρον, τὸ καπνίζον θειικὸν ὀξύ, ὁ ψευδάργυρος κλπ., ἐξαπολύονται δὲ ἢ μὲ μονίμους εἰδικὰς συσκευὰς ἢ μὲ κυλίνδρους εἰδικούς, τοὺς ὁποίους μπορεῖ κανεὶς νὰ μεταφέρη ὅπου θέλει.

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

